

เสนาศึกษา

ลัญจกกรม อภิโหติ

เล่มที่ ๘๔ ตอนที่ ๑ มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ISSN 0857-5002

๑๕๑๑ สุทธิเทพรัตน์ - เมษายน - พฤษภาคม ๑๕๑๑

อินเดีย มหาอำนาจ
ทางทหารใหม่แห่งอนาคต

พลโทสิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานในพิธีสวนสนามสาบานตนต่อธงชัยเฉลิมพล เนื่องในวันกองทัพไทย ณ ลานหน้ากองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

พลโทสิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานในพิธีเปิดการฝึกภาคสนามของนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ ๑-๔ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ ณ ลานหน้ากองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

สวัสดีปีใหม่ไทยวิวัฒน์

เจิดจรัสวัฒนธรรมนำสุขสันต์

ยึดความซื่อถือความสัตย์ยังชีวัน

ร่วมมือกันผดุงไทยให้มั่นคง

พร้อมก้าวไปข้างหน้าอย่างกล้าแกร่ง

อนาคตไทยเข้มแข็งรัฐเสริมส่ง

เขตทุนชาติศาสน์เกษัตริย์สืบดำรง

ให้ไทยคงความเป็นไทยไปชั่วกาล

นิตยสารเสนาศึกษา

กำเนิดครั้งแรก มกราคม ๒๕๕๘

กำเนิดครั้งหลัง สิงหาคม ๒๕๙๓

นิตยสารราย ๒ เดือน ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วัตถุประสงค์ : เพื่อเผยแพร่เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ ผลงานวิจัย การพัฒนาทางทหาร ศิลปะ สารคดี ความคิดเห็น ความรู้ทั่วไป และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับมวลสมาชิกนิตยสารเสนาศึกษา

พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์

กองอำนวยการ

ผู้อำนวยการ

พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ

รองผู้อำนวยการ

พล.ต.วินิจ อินทรสุวรรณ

พล.ต.ณรงค์ พุกษารุ่งเรือง

พล.ต.ปัญญา คุรงค์เรือง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

พล.ต.ปราโมทย์ วานเครือ

พล.ต.คเชนทร์เทพ อัจฉิบุญญา

ที่ปรึกษา

พล.อ.วรวิทย์ พรรณสมัย

พล.อ.พอฟล มณีรินทร์

พล.อ.ชาญชัย ยศสุนทร

พล.ท.ประเสริฐ หวานฉ่ำ

พล.ท.กานต์ พันยนิคศาสตร์

พล.ท.ศ.สมชาย สิงห์โต

พล.ต.หญิง ศิริรัตน์ บุญรอด

พล.ต.วัลลภ ไชยลาโก

พล.อ.หญิง วันดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

พล.อ.ประมวล จันทร์ศรี

พล.อ.วิชาดี เอี่ยมไพจิตร

พล.อ.อนุสรณ์ สิทธิสกุลรัตน์

พล.อ.นันทยศ บุชา

พล.อ.ณรงค์ ภักดีศุภผล

พล.อ.กิตติพงษ์ ระมาศ

เลขานุการ

พล.อ.ตรีบัณฑิต จิตรีศรีอร่าม

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

พล.ต.ธัชพล ไม้รอด

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พล.อ.จิระ เหล่าจิระอังกูร

พล.อ.หญิง กฤตยา ไม้รอด

ประจำกองบรรณาธิการ

พล.อ.หญิง อโนมา คงตะแบก

พล.อ.หญิง ศิริวรรณ กาญจนโหติ

พล.อ.หญิง ปุษยามาศ ทรรทรานนท์

พล.อ.หญิง จิรัชยา ประสิทธิ์ผล

พล.ท.หญิง ชื่นหทัย สุริยโสภณพันธุ์

พล.ต.หญิง อนันพร ยอดเพชร

ร.ท.หญิง ฉัตรแก้ว ยูวพรหม

ฝ่ายศิลป์

พล.อ.ศึกษา วรภักษ์

ฝ่ายกฎหมาย

พล.ท.สุวัฒน์ กฤษณะสมิต

ช่างภาพ

จ.ส.อ.สุรัชชัย พงษ์ปฏิเมศร์

จ.ส.อ.อาทิตย์ รัตนจงงาม

กองจัดการ

ผู้จัดการ

พล.อ.นันทยศ บุชา

ผู้พิมพ์และโฆษณา

พล.ต.ธัชพล ไม้รอด

เหรียญ

พล.อ.รณชัย เปลี่ยนนภักดี

ผู้ช่วยเหรียญ

พล.ต.โชคชัย ชิงชนะกุล

ฝ่ายจัดส่ง

พล.ท.ไวพจน์ ปาจะกัง

ส.อ.เกียรติพล พงศ์ทองกุล

นางพรฉิมพรรณ ยอดชมภู

นางนันทวี ชุนสะอาดศรี

น.ส.กนกนันท์ ปาจันทร์

น.ส.วราภรณ์ ไวยภาพ

ฝ่ายธุรการ

ร.ท.พิสิษฐ์ เภาเศษ

จ.ส.อ.สมหมาย พุทธา

จ.ส.อ.หญิง พงมาลย์ ยังขวัญ

น.ส.อรสา ทองศิเรียน

นายปฐม กอบแก้ว

สำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา : โรงพิมพ์ ส่วนบริการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต.พรหมณี อ.เมือง

จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓

โทรสาร ๖๒๕๒๑, ๐ ๒๒๕๗ ๕๕๑๐ e-mail : senacma@gmail.com

✪ การติดต่อแผนกการเงิน เพื่อชำระเงินค่าสมาชิก เหรียญนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โดยธนาคารดิจิทัลจ่าย ปรณ.ร.จ.ปร. ในนาม เหรียญนิตยสาร โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕ ต่อ ๖๒๑๐๔, ๖๒๗๔๓, ๐๕๗ - ๐๐๕๕๓๙๘ และกรุณาส่งยศชื่อ - สกุล สมาชิก พร้อมหลักฐานการชำระเงิน มาที่เหรียญ

✪ การติดต่อกองบรรณาธิการ กองบรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓ การย้ายที่อยู่ ทวงถามหรือสมัครเป็นสมาชิก ติดต่อสำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓

✪ อัตราค่าบำรุง ๑ ปี (๑ เล่ม ๖ ตอน) ๒๕๐ บาท สำหรับข้าราชการ(ศิษย์เก่า รร.จ.ปร.) ประจําการสังกัดกระทรวงกลาโหม หักจาก ผงก.ของหน่วย

บรรณาธิการ ผู้พิมพ์และโฆษณา พล.ต.ธัชพล ไม้รอด

บรรณาธิการแถลง

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๕๔ ตอนที่ ๑ เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

สวัสดิ์ศึกรับ ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านเสนาศึกษาทุกท่าน

ปีนี้เป็นปีที่นิตยสารเสนาศึกษา รร.จปร. มีอายุครบ ๑๐๓ ปี (เล่มแรก ๑ ม.ค. ๒๔๕๘) และเป็นปีที่ ๑๐ ที่ผมทำหน้าที่ บรรณาธิการ (ด้วยความเต็มใจ) เพราะได้รับความไว้วางใจจาก ผบ.รร.จปร. หลาย ๆ ท่าน (ผอ.นิตยสารเสนาศึกษา รร.จปร.) ที่รับผิดชอบต่อ ๆ กันมา ผมได้รับความกรุณาจาก พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่เป็นนักเขียน ส่งบทความที่มีสาระ เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านมาลงอย่างสม่ำเสมอ มีเจ้าหน้าที่เพื่อนร่วมงานที่รับผิดชอบในการจัดทำที่มีความตั้งใจทำด้วยความขยันขันแข็ง มีสมาชิกลูกจปร. (ที่ยังอยู่ในราชการสังกัด กท.) กว่า ๘,๕๐๐ นาย ทั่วประเทศ ช่วยกันจ่ายเงินค่าสมาชิก คนละ ๒๔๐ บาท/คน/ปี ยกเว้น นนร.และ นตท. (ทบ.) จ่ายคนละ ๒๐๐ บาท โดยมีผู้บังคับหน่วยของสมาชิก ช่วยกำกับดูแลการจ่ายเงินค่าสมาชิก ส่งให้ จปร.ทุกต้นปี ที่กล่าวมานี้ ทำให้นิตยสารเสนาศึกษา รร.จปร. มีความมั่นคงทุกด้าน ตั้งแต่ปี ๕๗ เป็นต้นมา จนถึงปี ๖๑ รวมเป็นเวลา ๕ ปีแล้ว ที่ ผอ.นิตยสารฯ (ผบ.รร.จปร.) ได้กรุณาจัดสรรเงินกำไร ปีละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท มอบเป็นทุนการศึกษาให้แก่บุตร ข้าราชการ และลูกจ้าง สังกัด รร.จปร. ทั้งหมดรวมเป็นเงิน ๗๕๐,๐๐๐ บาทแล้ว การให้ทุนการศึกษาเป็นการกุศลอย่างหนึ่ง ดั่งนั้นสมาชิก เสนาศึกษา รร.จปร.ทุกท่านคือผู้ใจบุญทุกคน และเราก็คงต้องช่วยกันจรรโลงวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ๆ เช่นนี้ให้ยั่งยืนสืบไป

อ่านบทความท่านประธานาธิบดีอุรุกวัยท่านนี้ แล้วรู้สึกกันอย่างใบบ้างครับ ลูก จปร. ควรเอาอย่างไม่ต้องรอให้ใหญ่ถึงที่สุดแล้วค่อยทำ ตอนเริ่มต้นเป็นผู้นำ (จปร.เป็นนายทหารแล้ว) ก็ทำได้เลย ดูอย่างนักศึกษาที่ฝึกงาน ๒ คน ที่กล้าหาญมาก จนสามารถทำให้มีการเปิดโปงการโกงด้วยน้ำมือของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเรามาคอยดูกันสิว่า คนที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลกันต่อ ๆ มาจะ ทำอย่างไร รัฐจะได้เงินคืนใหม่ และคนที่รับผิดชอบจะได้รับโทษอย่างไร ผมชอบดูข่าวจากสนามข่าวช่อง มากสี ที่มีการเปิดโปงการโกงเงินแผ่นดินโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐบางหน่วยงาน หลายเรื่องเป็นคดีความอยู่ในศาล ข้อสังเกตคนชั่วจะทำงานกันเป็นทีม เราควรระวังค้ให้คนดีรวมตัวกันเป็นทีม เอาให้มีหลาย ๆ ทีมไว้ถล่มคนชั่ว ด้วยเครื่องมือทุกชนิดที่มีอยู่ เพราะหลายเรื่องที่เจ้าหน้าที่ของรัฐท่านช่วยอะไรเราไม่ได้ ข้อสำคัญทีมคนดีต้องดีจริงทำไปด้วยความบริสุทธิ์ใจ เพื่อทำลายคนชั่วและความชั่ว เพื่อให้ได้คนดี ทีมงานที่ดี มาดูแลคนส่วนใหญ่ของประเทศ ให้ประเทศไทยมีความเจริญรุ่งเรือง คนในชาติมีการกินดีอยู่ดี คนที่ไม่ดีถ้าจะกลับตัว กลับใจเป็นคนดี แก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น ไม่มีวันสาย สังคมให้อภัยเสมอ แต่ต้องรีบ ๆ หน่อยนะครับ

สำหรับบทความเรื่องนักเรียนนายร้อยอ่านตรงนี้ซึ่งเขียนโดย พล.อ.มну สายัณห์นิโคธร ติดต่อกัน มาหลายปีแล้วนั้น ต้องขอหยุดพักชั่วคราวเนื่องจากผู้เขียนอยู่ระหว่างพักรักษา ดวงตาและแพทย์ไม่อนุญาตให้ใช้สายตามากเกินไปในช่วงนี้ ขอเป็นกำลังใจ ให้ท่านหายและมีสุขภาพดีขึ้นโดยเร็ววันด้วยนะครับ เมื่อท่านหายดีแล้ว พวกเราก็คงได้อ่านบทความดี ๆ มีประโยชน์ของท่านอีกนะครับ

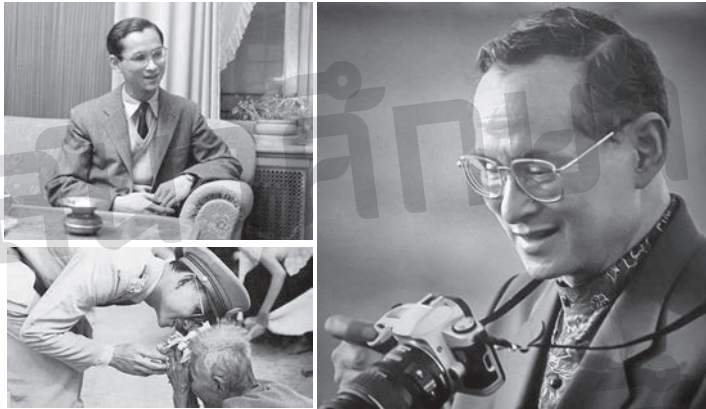
สวัสดิ์ศึกรับ

พล.ต. ธีรพล ไร่รอด

พล.ต. ธีรพล ไร่รอด

บรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา

๑๕

ปวงประชาเป็นสุขกานต์
พระราชจริยวัตรอันงดงาม แบบอย่างที่ปวงชนชื่นชม
สารบัญ

ความคิดเห็นของผู้เขียนในหนังสือฉบับนี้ ไม่มีส่วนผูกพันกับทางราชการแต่ประการใด
เสนาศึกษา เล่มที่ ๙๔ ตอนที่ ๑ เดือนมกราคม - เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

- ★ ปฏิทินการปฏิบัติงานที่สำคัญ ๑๓
- ★ ปกิณกะงานพระเมรุมาศในหลวงรัชกาลที่ ๙ ..... ๒๑
- ★ วันสถาปนากระทรวงกลาโหม ๔๑
- ★ เมื่อการศึกษาคือตัวแทนแห่งความล้ำหลัง ๔๔
- ★ มองญี่ปุ่นไทยในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ..... ๕๕
- ★ สมาพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียนฯ ๕๙
- ★ การปฏิบัติการรักษาสันติภาพในประเทศเซาท์ซูดาน ๖๔
- ★ ประธานาธิบดีประเทศอูรุกวัย ไฮเซ มูยีกา ๗๐
- ★ มุ่งสู่ทะเลใต้ ๗๗
- ★ ภาษาอังกฤษ ๘๓
- ★ หมายเหตุแห่งสยาม : ราชวงศ์จักรี ๘๖
- ★ โรคหูดับ หรือ โรคหูดึงเจ็บพปล้น ๙๐
- ★ บุรพา ๙๔
- ★ ไฟรักไฟสงคราม ๙๗
- ★ มีฆองดีมาฝาก ๑๐๑
- ★ ความเห็นผิดกับความเห็นถูก ๑๐๔
- ★ เคล็ดลับ ๑๐๙
- ★ ใคร อะไร ที่ไหน ๑๑๐

อินเดียมหาอำนาจ
ทางทหารใหม่แห่งอนาคต

๑

๒

ความสัมพันธ
กิจกรรมทั่วไป

๑ - ๒ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในกิจกรรมทำบุญตักบาตร และขอพรเนื่องในโอกาสเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๖๑ ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร. เมื่อ ๔ มกราคม ๒๕๖๑

๓

๔

๓ - ๔ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีเปิดการฝึกภาคสนาม ของ นนร.ชั้นปีที่ ๑ - ๔ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ ณ ลานหน้า บก.รร.จปร. เมื่อ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑

๕

๖

๕ - ๖ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีสวนสนามสาบานตนต่อธงชัยเฉลิมพล เนื่องในวันกองทัพไทย ณ ลานหน้า บก.รร.จปร. เมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑

๗

๘

๗ - ๘ พล.ต.ณรงค์ พฤษกรุ่งเรือง รอง ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนาม ของ นนร.ชั้นปีที่ ๒ รุ่นที่ ๖๘ วิชาการใช้ยุทธโศปกรณ์ของเหล่าทหารม้า ณ คม. จว.ส.บ. เมื่อ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๑

๙

๑๐

๙ - ๑๐ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๓ รุ่นที่ ๖๗ วิชาการฝึกทางยุทธวิธีทหารราบระดับหมวด ณ พล.ร.๒ รอ. จว.ป.จ. เมื่อ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑

๑๑

๑๒

๑๑ - ๑๒ พล.ต.วินัฐ อินทรสุวรรณ รอง ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๒ รุ่นที่ ๖๘ วิชาการฝึกขับรถยนต์ทหาร ณ ศฝ.ขส.ทบ. จว.ก.จ. เมื่อ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑

๑๓

๑๔

๑๓ - ๑๔ พล.ต.วินัฐ อินทรสุวรรณ รอง ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๑ รุ่นที่ ๖๙ วิชาการติดต่อสื่อสารเบื้องต้น ณ ส.๑ อ.กระทุ่มแบน จว.ส.ค. เมื่อ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๑๕

๑๖

๑๕ - ๑๖ พล.ต.ปัญญา ตรงค์เรือง เสธ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๒ รุ่นที่ ๖๘ วิชาการฝึกยิงอาวุธประจำหน่วย ณ ตร. จว.ป.ข. เมื่อ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๑๗

๑๘

๑๗ - ๑๘ พล.ต.วินัฐ อินทรสุวรรณ รอง ผบ.รร. จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๑ รุ่นที่ ๖๙ วิชาการฝึกป้อมสนาม เครื่องกีดขวางและการพราง วัตถุระเบิดและการทำลาย ณ กข. จว.ร.บ. เมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๑๙ - ๒๑ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร. ชั้นปีที่ ๓ รุ่นที่ ๖๗ วิชาการฝึกทางยุทธวิธีทหารม้าระดับหมวด ณ คม. จว.ส.บ. เมื่อ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๒๒ - ๒๓ พล.ต.ณรงค์ พฤษกรุ่งเรือง รอง ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร. ชั้นปีที่ ๒ รุ่นที่ ๖๘ วิชาการฝึกทางยุทธวิธีทหารราบระดับหมู่ ณ พล.ร.๒ รอ. จว.ป.จ. เมื่อ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๒๔

๒๕

๒๖

**ตามสัมพันธ
กิจกรรมทั่วไป**

๒๔ - ๒๖ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานพิธีบำเพ็ญกุศลและเวียนเทียน เนื่องในวันมาฆบูชา โดยมีนายทหารชั้นผู้ใหญ่พร้อมคู่สมรส ข้าราชการและครอบครัวร่วมพิธี ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร. เมื่อ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๑

๒

๑ - ๒ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. ให้การต้อนรับ พ.อ.Syed Muhammad Raza Ul Hasnain ผชท.ทหาร ปากีสถาน/ไทย ในโอกาสเดินทางมาศึกษาดูงานและเยี่ยมชมกิจการ รร.จปร. ณ ห้องศรีอยุธยา บก.รร.จปร. เมื่อ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ปฏิทินกิจกรรม ร.ร.จปร. ที่สำคัญ

ระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๑. วันอาทิตย์ที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๑

ผบ.ร.ร.จปร. ได้ให้การต้อนรับ พล.อ. อุดมเดช สีตะบุตร อดีต ผบ.ทบ. ประธานฝ่ายฆราวาสในงานพิธีเสริมทรัพย์ เสริมมงคล เสริมดวงชะตา เสริมบารมี รับดวงเคราะห์ดี แก้ปีชง และประพรมน้ำพระพุทธมนต์ ประจำปี ๒๕๖๑ ณ อุโบสถวัดสุทธธรรมาราม ต.พหลมณี อ.เมือง จว.น.ย.

๒. วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑

ผบ.ร.ร.จปร. เป็นประธานในพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพล ประจำปี ๒๕๖๑ ณ ลานสวนสนามหน้า บก.ร.ร.จปร. โดยมีกำลังพล นขต.บก.ร.ร.จปร. และ นขต.ร.ร.จปร. เข้าร่วมพิธีฯ

๓. วันอังคารที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑

รอง เสธ.ร.ร.จปร. (๑) เป็นหัวหน้าคณะในการตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๑ รุ่น ๖๙ ในการฝึกการป้องกัน เคมี ชีวะ รั้งสี นิวเคลียร์ ณ ร.ร.จปร. จว.น.ย. (ทำการฝึกห้วงวันที่ ๑๙-๒๕ ม.ค.๖๑)

๔. วันพุธที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๑

รอง ผบ.ร.ร.จปร. (๒) เป็นหัวหน้าคณะในการตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๒ รุ่น ๖๘ ในการฝึกการใช้ยุทธโประกรณ์ของเหล่าทหารม้า ณ ศม. จว.ส.บ. (ทำการฝึกห้วงวันที่ ๑๙-๒๕ ม.ค.๖๑)

๕. วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑

รอง เสธ.ร.ร.จปร. (๒) เป็นหัวหน้าคณะในการตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๑ รุ่น ๖๙ ในการฝึกสุขศาสตร์ทหาร ณ ร.ร.จปร. จว.น.ย. (ทำการฝึกห้วงวันที่ ๒๔-๒๘ ม.ค.๖๑)

๖. วันอังคารที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑

ผบ.ร.ร.จปร. เป็นหัวหน้าคณะในการตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๓ รุ่น ๖๗ ในการฝึกวิชายุทธวิธีทหารราบระดับหมวด ณ พื้นที่การฝึกของ ร.๒ พัน.๓ รอ. จว.ป.จ. (ทำการฝึกห้วงวันที่ ๒๙ ม.ค.๖๑-๓๐.พ.๖๑)

๗. วันอังคารที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑

รอง ผบ.ร.ร.จปร. (๑) เป็นหัวหน้าคณะในการตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๒ รุ่น ๖๘ ในการฝึกขับรถยนต์ทหาร ณ ศผ.ชส.ทบ. จว.ก.จ. (ทำการฝึกห้วงวันที่ ๒๖ม.ค.๖๑-๑ก.พ.๖๑)

๘. วันพฤหัสบดีที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

รอง ผบ.ร.ร.จปร. (๑) เป็นหัวหน้าคณะในการตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๑ รุ่น ๖๙ ในการฝึกการติดต่อสื่อสารเบื้องต้น ณ ส.๑ จว.ส.ค. (ทำการฝึกห้วงวันที่ ๒๙ ม.ค.๖๑-๓ก.พ.๖๑)

เสนาบดีทหาร

ปวงประชาเป็นสุขคานต์ พระราชจริยวัตรอันงดงาม แบบอย่างที่ปวงชนชื่นชม

เรียบเรียงโดย พ.ท.หญิง ชื่นหทัย สุริยโสภานันท์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร มีพระราชจริยวัตรอันงดงามที่ปวงชนชาวไทยสามารถยึดเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตให้ดีและมีความสุขได้

คำว่า “พระราชจริยวัตร” ประกอบด้วยคำ ๔ คำ คือ พระ+ราช+จริย+วัตร มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนี้

คำว่า “พระ” เป็นคำนาม ใช้ประกอบหน้าคำอื่นเพื่อแสดงความยกย่อง

คำว่า “ราช” เป็นคำนาม หมายถึง พระเจ้าแผ่นดิน

คำว่า “จริย” เป็นคำนาม หมายถึง ความประพฤติ, กิริยาที่ควรประพฤติ

คำว่า “วัตร” เป็นคำนาม หมายถึง กิจพึงกระทำ, ความประพฤติ

เมื่อนำทุกคำมาสมาสมารวมกันแล้วจึงได้คำว่า “พระราชจริยวัตร” หมายถึง หน้าที่ที่พึงประพฤติปฏิบัติ หรือความประพฤติ ท่วงทีวาจา และกิริยามารยาทของพระเจ้าแผ่นดิน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ มีพระราชจริยวัตรอันงดงามมาโดยตลอดตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ มีหลายเรื่องที่ประทับอยู่ในหัวใจของปวงชนชาวไทย จึงขอนำเรื่องราวที่ประทับใจนั้นมาถ่ายทอดสรุปส่วนหนึ่งไว้ ณ ที่นี้ ดังนี้

เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์

๑. กระจปองคนจน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงได้รับการปลูกฝังตั้งแต่วัยทรงพระเยาว์จากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จย่า) ว่า ให้รู้จักวิธีการประหยัด อดออม ด้วยการตั้งกระจปองออมสินไว้กลางที่ประทับ ทรงเรียกว่า “กระจปองคนจน” หากพระราชโอรสและพระราชธิดาทรงนำเงินไปทำกิจกรรม แล้วมีกำไร จะต้องถูกเก็บภาษีหยอดใส่กระจปองนี้ ๑๐% โดยเมื่อถึงสิ้นเดือน สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีจะทรงประชุมพระราชโอรสและพระราชธิดาทั้ง ๓ พระองค์ว่า จะนำเงินก้อนนี้ไปทำประโยชน์อย่างไร หรือทำกิจกรรมเพื่อคนยากจนอย่างไร นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เมื่อยังทรงพระเยาว์ทรงรับจ้างเก็บผักและผลไม้ไปขาย เมื่อได้เงินมาก็นำไปซื้อเมล็ดผักมาปลูกเพิ่ม และนำเงินที่เหลือมาใส่กระจปองออมสินที่เรียกว่า “กระจปองคนจน” ใบนีด้วยเสมอ

๒. จักรยานและกล้องส่วนพระองค์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช กราบบังคมทูลสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีว่า ทรงอยากได้รถจักรยาน พระราชชนนีจึงมีพระราชดำรัสให้พระองค์ทรงเก็บเงินค่าขนมไว้วันละเหรียญ พอได้เงินจำนวนมากพอแล้ว จึงให้นำไปซื้อจักรยานด้วยพระองค์เอง เมื่อพระองค์ทรงเก็บเงินได้มากพอแล้ว พระราชชนนีจึงทรงช่วยออกเงินให้ครั้งหนึ่งเพื่อนำไปซื้อจักรยาน เวลานั้นตรงกับช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ พระองค์ก็ได้ทรงปั่นจักรยานแทนการประทับรถยนต์พระที่นั่งไปโรงเรียนด้วยพระองค์เอง อันเป็นหนึ่งในต้นแบบแนวทางการประหยัดพลังงานในเวลาวิกฤตได้ เช่นเดียวกับกล้องถ่ายรูปที่พระองค์ทรงเก็บเงินซื้อด้วยพระองค์เอง ตั้งแต่มีพระชนมพรรษา ๘ พรรษา โดยกล้องตัวแรกที่ทรงใช้มีชื่อว่า CORONET MIDGET

เมื่อครั้งทรงงาน

๑. ดินสอไม้ทรงงาน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงใช้ดินสอไม้ในการทรงงานต่าง ๆ และจะใช้จนกุดสั้น ดังเช่นที่มีคำบอกเล่าจากกองงานในพระองค์ คือ ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ บอกว่าปีหนึ่งพระองค์ทรงเบิกดินสอ ๑๒ แท่ง เดือนละแท่ง ทรงใช้จนกระทั่งกุด ดินสอไม้ที่พระองค์ทรงใช้ก็มีราคาไม่แพง ปลายแท่งมียางลบติดอยู่เพราะสะดวกกว่า ปลายที่เขียนผิดออกได้ง่าย ไม่เปลืองกระดาษเหมือนใช้ปากกา และจะทรงเหลาดินสอด้วยพระองค์เอง ทรงเห็นใบไม้ที่กระเป๋าคลองพระองค์เดือนละหนึ่งแท่ง

๒. หลอดยาสีพระทนต์

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ได้เล่าไว้ในหนังสือตามรอยพระยุคลบาท ครูแห่งแผ่นดิน (๒๕๕๖, หน้า ๙๔) ความตอนหนึ่งว่า

“พระองค์ทรงไม่ยึดติดกับวัตถุ ทรงประหยัดมาก คงเคยเห็นภาพหลอดยาสีฟัน พระองค์ทรงบีบหลอดยาสีฟันจนล้นบีบ ขนาดเล็กเชียวออก นำหลอดใหม่มาวาง ทรงมีรับสั่งให้นำกลับมา แล้วรับสั่งกับทันตแพทย์ว่าที่หลอดอยู่นี้ฉันใช้ได้อีก ๕ วัน”

ศาสตราจารย์พิเศษ ทันตแพทย์หญิง ท่านผู้หญิงเพ็ชรา เตชะกัมพุช ทันตแพทย์ประจำพระองค์ อดีตคณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เขียนเล่าให้ฟังว่า...

“...ครั้งหนึ่งทันตแพทย์ประจำพระองค์ กราบถวายบังคมทูลเรื่องศิษย์ทันตแพทย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บางคนมีค่านิยมในการใช้ของต่างประเทศ และมีราคาแพง รายที่ไม่มีทรัพย์พอซื้อหา

ก็ยังขวนขวายเข้ามาใช้เป็นการชั่วคราวชั่วคราว ซึ่งเท่าที่ทราบมา มีความแตกต่างจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่ทรงนิยมใช้กระเป๋าคลองที่ผลิตภายในประเทศเช่นสามัญชนทั่วไป ทรงใช้ดินสอสั้นจนต้องต่อด้าม แม้ยาสีพระทนต์ของพระองค์ท่าน ก็ทรงใช้ด้ามแปรงพระทนต์ที่ผลิตโดยงานแบบจนแน่ใจว่าไม่มียาสีพระทนต์หลงเหลืออยู่ในหลอดจริง ๆ...”

“...เมื่อกราบบังคมทูลเสร็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับสั่งว่า ของพระองค์ท่านก็เหมือนกัน และยังทรงรับสั่งต่อไปอีกด้วยว่า เมื่อไม่นานมานี้เองมหาดเล็กห้องสรง เห็นว่ายาสีพระทนต์ของพระองค์คงใช้หมดแล้วจึงได้นำหลอดใหม่มาเปลี่ยนให้แทน เมื่อพระองค์ได้ทรงทราบ ก็ได้ขอให้ท่านายาสีพระทนต์หลอดเก่ามาคืนและพระองค์ท่านยังทรงสามารถใช้ต่อไปได้อีกถึง ๕ วัน จะเห็นได้ว่าในส่วนของพระองค์ท่านเองนั้น ทรงประหยัดอย่างยิ่ง ซึ่งตรงกันข้ามกับพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ที่พระราชทานเพื่อราษฎรผู้ยากไร้อยู่เป็นนิจ...”

“พระจริยวัตรของพระองค์ได้แสดงให้เห็นอย่างแจ่มชัดถึงพระวิริยะ อุตสาหะ ตลอดจนความประหยัดในการใช้ของอย่างคุ้มค่า หลังจากนั้นทันตแพทย์ประจำพระองค์ได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานหลอดยาสีพระทนต์หลอดนั้น เพื่อนำไปให้ศิษย์ได้เห็นและรับใส่เกล้าเป็นตัวอย่างเพื่อประพฤติปฏิบัติในโอกาสต่อไป”

“ประมาณหนึ่งสัปดาห์หลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานส่งหลอดยาสีพระทนต์เปล่าหลอดนั้นมาให้ถึงบ้าน ทันตแพทย์ประจำพระองค์รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้ายิ่ง เมื่อได้พิจารณาถึงลักษณะของหลอดยาสีพระทนต์เปล่าหลอดนั้นแล้วทำให้เกิดความสงสัยว่า เหตุใดหลอดยาสีพระทนต์หลอดนี้จึงแบนราบเรียบโดยตลอด คล้ายแผ่นกระดาษ โดยเฉพาะบริเวณคอกหลอดยังปรากฏรอยบุ๋มลึกลงไปเกือบถึงเกลียวคอกหลอด เมื่อได้มีโอกาสเข้าเฝ้าฯ อีก

ครั้งในเวลาต่อมา จึงได้รับคำอธิบายจากพระองค์ว่า หลอดยาสีพระทนต์ที่เห็นแบนเรียบนั้นเป็นผลจากการใช้ด้ามแปรงสีพระทนต์ช่วยรีดและกดจนเป็นรอยนูนที่เห็นนั่นเอง และเพื่อที่จะขอนำไปแสดงให้เห็นศิษย์ทันตแพทย์ได้เห็นเป็นอุทาหรณ์ จึงได้ขอพระราชานุญาต ซึ่งพระองค์ท่านก็ได้ทรงพระเมตตาด้วยความเต็มพระราชหฤทัย”

๓. หลอดพระองค์และสนับเพลาดั้งเดิม

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ได้กล่าวถึงพระราชดำริและพระราชจริยวัตรในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชย์ ได้นำคำกล่าวของกองงานในพระองค์ โดยท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ มาบอกกล่าวให้ฟังว่า

“หากนำพระบรมฉายาลักษณ์เก่า ๆ มาเปรียบเทียบกับกันในระยะเวลาย่างกันสิบปี ยี่สิบปี จะสังเกตเห็นได้ว่า หลอดพระองค์และสนับเพลาหลายองค์ก็ทรงใช้อยู่ ดังเช่น หลอดพระบาทโบ (รองเท้าผ้าใบ) ก็ยังทรงใช้แบบเดิม ราคาไม่กี่ร้อยบาท”

คุณสมภพ หลุยลาภประเสริฐ ช่างตัดหลอดพระองค์เคยกล่าวไว้ว่า พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงใช้หลอดพระองค์ชุดเดิมมาเป็นเวลาหลายปี โปรดผ้าเนื้อนิ่ม ไม่โปรดผ้ายับง่าย ใช้ผ้าที่ทอในประเทศไทย กรณีที่หลอดพระองค์ชำรุดเล็ก ๆ น้อย ๆ พระองค์ท่านจะโปรดให้ขุนบ้าง เปลี่ยนยางยึดบ้าง ถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ พระองค์ท่านจะไม่ตัดใหม่ บางชุดตัดมา ๘-๙ ปีแล้ว บางชุดที่พระองค์โปรดมากก็ใช้นานถึง ๑๒ ปี ส่วนใหญ่โปรดให้นำหลอดพระองค์เดิมมาปรับปรุงแก้ไขใหม่ อย่างหลอดพระองค์ชุดบรมทรมที่ทรงใช้แล้ว พอนานปีเข้า ยางที่บันพระองค์ยึดก็พระราชทานมาให้เปลี่ยนยางใหม่ โดยชุดที่พระองค์ท่านโปรดที่สุด คือ ชุดลาลองที่ทรงสวมเพื่อเล่นกับคุณทองแดง ทรงใช้มาหลายปี เป็นรอยขีดข่วนและฉีกขาด พระองค์ท่านก็ไม่ทรงทิ้ง กลับส่งให้นำกลับมาปะทูนบ่อยครั้ง

๔ .หลอดพระบาทที่ซ่อมไม่ได้อีกต่อไป

นายศรไกร แนนศรีนิล หรือ “ช่างไก่” ช่างทำรองเท้า ร้าน ก.เบรมศิลป์ ที่ได้มีโอกาสถวายงานพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เป็นเวลาหลายสิบปี ทำให้เราชาวไทยได้ทราบว่า แม้แต่หลอดพระบาทที่เก่าจนแทบซ่อมไม่ได้แล้ว พระองค์ท่านก็ยังไม่ทรงทิ้ง โดยช่างไก่กล่าวไว้ว่า วันหนึ่ง

เจ้าหน้าที่ของสำนักพระราชวังถือพานใส่รองเท้าเดินเข้ามาในร้าน ก่อนยื่นให้ตน เขาก็ล้มกราบพาน ตนก็ตกใจถามว่าเอาอะไรมาให้ผม เขาก็บอกว่าเป็นรองเท้าของในหลวง รัชกาลที่ ๙ ที่โปรด แต่เก่ามากแล้วไม่รู้จะเอาไปซ่อมที่ไหน ความรู้สึกตอนนั้น คือ

ตกใจมากไม่คิดว่าร้านเราจะได้รับโอกาสทำงานสำคัญในครั้งนี้ ภาพรองเท้าที่ตนเห็นเป็นรองเท้าหนังสีดำ มีสภาพชำรุดทรุดโทรมมาก ภายในรองเท้าผู้ร่อนหลุดลอกหลายแห่ง ถ้าเป็นคนมีเงินเขาทิ้งไปแล้ว ตนไม่รู้จะพูดอย่างไร แต่ในความคิดของตน พระองค์อาจทรงเห็นว่า หนังยังดีอยู่ก็เป็นได้ และเท่าที่สอบถามจากเจ้าหน้าที่ ก็บอกว่าเป็นฉลองพระบาทคู่โปรด และนับจากนั้นเป็นต้นมา ตนยังมีโอกาสได้ถวายงานซ่อมฉลองพระบาทอีกหลายคู่ แต่ละคู่ก็มีอาการแตกต่างกันไป ทั้งพื้นสึกก็ซ่อมแซมตรงสั้นกันพระองค์สิ้น แล้วฉลองพระบาทล้าลองขาด ปะตรงรอยที่ขาด บางคู่ก็เป็นรอยสุนัขทรงเลี้ยงกัด แหว่ง ซ่อมแซมตามอาการ แต่ที่ประทับใจที่สุดคือได้ซ่อมฉลองพระบาทคู่หนึ่งเก่ามากหนังข้างนอกหลุดลุ่ย พอตนรับมาก็เอามาทำทรงใหม่ ต้องเลาะหนังเก่าออก แต่ตอนที่เลาะออกมาเห็นรอยพระบาท ตื่นเต้นมาก เคยเห็นในทีวีคนเขาไปรับเสด็จ เขามีผ้าเช็ดหน้ารองให้ทรงเหยียบ แต่นี่เราเห็นรอยปรากฏอยู่อย่างนี้ เราจะทิ้งได้อย่างไร ตนก็เลยเอาไปใส่กรอบแล้วตั้งเอาไว้บนหิ้งสูงสุด ตกแต่งอย่างดี มีพานและผ้าคลุมพานสีเหลือง พอลูกค้าเข้ามาเห็นก็ถามว่าทำไมเอารองเท้าไปตั้งบนพาน เราก็ไม่ค่อยกล้าพูดอะไร แต่ก็จะแหย้มว่าเป็นรองเท้าของพระองค์ท่าน เขาก็จะดีใจกันและขออนุญาตเอามาเห็นหัว

ช่างโก้ ทั้งทำยว่า สิ่งที่ตนได้เรียนรู้จากพระองค์ท่าน ก็คือ “ความพอเพียง” เพราะขนาดรองเท้าเก่า ยังส่งมาซ่อมแล้วซ่อมอีก เพื่อนำกลับมาใช้ต่อ ซึ่งตนเชื่อว่า หากคนไทยเดินตามรอยของพระองค์ท่าน เราน่าจะเป็นสุขกันมากกว่านี้

๕. นักรถหารสอง

ครั้งใดที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงออกตรวจงานภายนอก จะทรงรับสั่งกับข้าราชการบริพารเสมอ ๆ ว่า ให้นักรถร่วมกันแล้วเรียกว่า “นักรถหารสอง” เพราะการนักรถคนละ

คั้นนั้นเป็นการสิ้นเปลือง อีกทั้งไม่โปรดให้มีขบวน
รถยนต์เหี้ยมด้วย

ความประทับใจที่ได้ยกตัวอย่างมาข้างต้น คง
แสดงให้เห็นถึงพระราชจริยวัตรอันงดงามของพระ
บาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช อย่าง
หาที่สุดมิได้ สิ่งสำคัญคือ พระองค์ทรงได้รับการปลูก
ฝังเพาะบ่มความมั่งคั่งมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์
หากเราชาวไทยยึดพระองค์เป็นแบบอย่าง และสอน

ลูกหลานให้มีนิสัยประหยัด อดออม และรู้จักคุณค่า
ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ก็น่าจะทำให้ชีวิตประสบแต่
ความสุขความเจริญ และเป็นที่ยกย่องจากบุคคล
รอบข้างและบุคคลทั่วไปดังเช่นที่พระองค์ทรงปฏิบัติ
เสมอมา

ขอขอบคุณข้อมูลจาก

- <https://www.gotoknow.org/posts/565085> , <http://money.kapook.com/view159083.html>
- <http://pantip.com/topic/32963071>
- <https://www.gotoknow.org/posts/40160>
- <https://money.kapook.com/view159083.html>
- <http://www.tnews.co.th/index.php/contents/313858>

ปกิณกะงานพระเมรุมาศในหลวงรัชกาลที่ ๙
(ตอน ๑)

พ.อ.หญิง วันดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

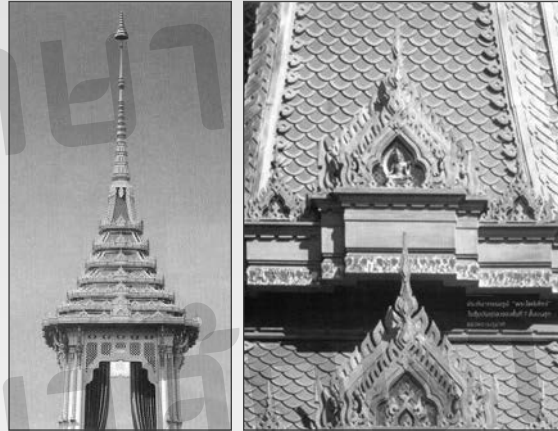
องค์พระเมรุมาศ

เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะองค์ที่ปรึกษาการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และทรงเป็นแม่ข่ายในการออกพระเมรุ มีพระราชวินิจฉัยเลือกแบบร่างพระเมรุมาศทรงบุษบก ๙ ยอด ๗ ชั้นเชิงกลอนของนายก่อเกียรติ ทองผุด นายช่างศิลปกรรมชำนาญงานสำนักสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร ว่า **“อิสระ ลดหลั่น สวยงาม”**

นายก่อเกียรติ ทองผุด ศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลพระเมรุมาศทรงบุษบกในการพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) พระเมรุมาศทรงบุษบกพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) และพระเมรุมาศทรงบุษบกพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร (รัชกาลที่ ๘) ตามหลักโบราณราชประเพณีการสร้างพระเมรุมาศของพระมหากษัตริย์ในสมัยรัตนโกสินทร์

องค์พระเมรุมาศ รัชกาลที่ ๙ เป็นพระเมรุมาศชั้นเดียว โดยนายก่อเกียรติฯ ออกแบบให้มีความพิเศษ ดังนี้

พระเมรุมาศทรงบุษบก ๙ ยอด ประกอบด้วย อาคารทรงบุษบก จำนวน ๙ องค์ ตั้งอยู่บนฐานชாலาย่อมุมไม้สิบสอง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ๔ ชั้น บันไดทางขึ้น ๔ ทิศ พื้นที่กว้างด้านละ ๖๐ เมตร บุษบกประธานมีความสูง ๕๐ เมตร ๔๙ เซนติเมตร ภายหลังขยายส่วนยอดบุษบกพระเมรุมาศขึ้นไปอีก ๓ เมตร เมื่อวัดจากฐานถึงยอดจะมีความสูง ๕๓ เมตร ถ้าวรวมถึงยอดนพปฎลมหาเศวตฉัตร จะมีความสูงถึง ๕๕.๑๘ เมตร เครื่องยอดของบุษบกประธานเป็นชั้นเชิงกลอน ๗ ชั้น ชั้นเชิงกลอน ๗ ชั้น จะเป็นเครื่องยอดของอาคารที่เป็นมหาปราสาท

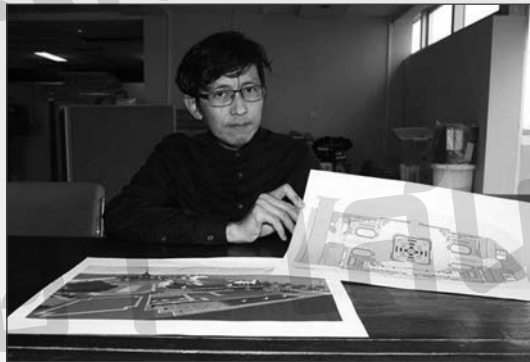
นายก่อเกียรติฯ ชี้แจงว่า เลข ๙ สื่อสัมพันธ์ถึงรัชสมัยการครองราชย์ และยังหมายถึง พระนารายณ์อวตารในปางที่ ๙ **“พุกธาวตาร”** เป็นพระโคตมพุทธเจ้า

ตาม**คติไตรภูมิ** พระมหากษัตริย์เมื่อมีพระชนมชีพ ทรงเป็นเสมือน **“พระโพธิสัตว์”** เมื่อสวรรคตก็จะเสด็จกลับสู่สวรรค์ ในหนังสือ **ไตรภูมิโลกวินิจฉัย** ระบุว่า สวรรค์ชั้นดุสิตเป็นที่สถิตของพระโพธิสัตว์

บุษบกประธาน มี ๗ ชั้นเชิงกลอน (ชั้นเชิงกลอน คือ หลังคาเครื่องยอดปราสาทซ้อนเป็นชั้น ๆ ทั้งหมด ๗ ชั้น) ภายในชั้นเชิงกลอนจะประดับด้วย ชุ่มบันแถลงใหญ่ และชุ่มบันแถลงน้อย (บันแถลงคือ หน้าบันขนาดเล็กใช้ประดับเป็นกระจังหน้าจั่วของปราสาท โบสถ์ วิหาร เรียกว่า หน้าบัน) ชุ่มบันแถลงใหญ่ตรงกลางของชั้นที่ ๗ บนสุด ออกแบบให้มีประติมากรรมรูป **“พระโพธิสัตว์”** ประดับอยู่ทั้ง ๔ ด้าน

ความพิเศษขององค์พระเมรุมาศในรัชกาลที่ ๙ มีอยู่ด้วยกัน ๕ ประการ คือ ๑. ชั้นเชิงกลอน โดยมีความใหญ่ของบุษบกประธานถึง ๗ ชั้นเชิงกลอน ซึ่งไม่เคยปรากฏมาก่อน ๒. สื่อถึงในหลวงรัชกาลที่ ๙ เป็นพระโพธิสัตว์ ๓. พระเมรุมาศครั้งนี้มี ๔ ชั้นชालา แสดงถึงความสมจริงของเขา พระสุเมรุมาศยิ่งขึ้น ๔. เขาของจักรวาลที่มีสระน้ำ

หรือสระอินดาตล้อมรอบเขาพระสุเมรุ โดยสระอินดาตทั้ง ๔ มุม ทำเป็นสระน้ำจริง และ ๕. เสาโคมไพครุฑ จากเดิมเป็นหงส์ เนื่องจากครุฑเป็นพาหนะของพระนารายณ์

ดร.พรธรรม ธรรมวิมล ภูมิสถาปนิก สำนักสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร ซึ่งดูแลการวางผังพระเมรุมาศพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช กล่าวว่า งานภูมิสถาปัตยกรรมเข้ามามีบทบาทสำคัญในงานเมรุมาศครั้งนี้

การจัดการผังพระเมรุมาศ เชื่อมโยงสัมพันธ์กับศาสนสถานสำคัญในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ บริเวณรอบมณฑลพิธีท้องสนามหลวง โดยตำแหน่งที่ตั้งพระเมรุมาศบุษบกประธาน และที่ตั้งของพระจิตกาธานสำหรับถวายพระเพลิงพระบรมศพ เป็นจุดตั้งของแนวแกนที่สำคัญ ๒ แนวแกนที่ตัดกัน คือ

แนวเหนือ - ใต้ เป็นแนวแกนที่สัมพันธ์กับพระศรีรัตนเจดีย์ในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เมื่อลากจากยอดพระศรีรัตนเจดีย์

แนวตะวันออก - ตะวันตก เป็นแนวแกนที่สัมพันธ์กับพระอุโบสถและพระวิหารวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์เมื่อลากจากเขตพุทธาวาสวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์

โดยการออกแบบให้แนวแกนเชื่อมโยงกับระหว่างพระเมรุมาศกับเกาะรัตนโกสินทร์คือ **“พระศรีรัตนเจดีย์”** เจดีย์สี่ทองภายในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และ **“พระวิหาร”** ในวัดมหาธาตุยุวราช

มองจากทางทิศเหนือจะเห็นยอดของพระศรีรัตนเจดีย์ซ้อนอยู่ในพระเมรุมาศบุษบกประธาน

รังสฤษฎิ์ โดยจุดตัดของทั้งสองแกนนี้คือตำแหน่งของพระเมรุมาศ ทำให้เมื่อมองจากทางทิศเหนือจะเห็นพระศรีรัตนเจดีย์อยู่ตรงกลางโดยมีพระเมรุมาศซ้อนอยู่

เราตีความว่าพระเจ้าอยู่หัวเป็นพระมหากษัตริย์ในกรุงรัตนโกสินทร์ ปรัชญาการวางผังตามคติความเชื่อแบบไทยประเพณี ถ้าอะไรที่สำคัญ มันมักจะมีแนวแกนตัวอย่างเช่นนครวัด

เราอยากให้พระเมรุมาศสัมพันธ์กับสิ่งที่สำคัญที่มีอยู่ ซึ่งในวัดพระศรีรัตนศาสดารามเราเลือก “พระศรีรัตนเจดีย์” เป็นเจดีย์สี่ทองที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุด้วย และ “พระวิหาร” ในวัดมหาธาตุ ซึ่งนอกจากจะเป็นวัดเก่าแก่ ยังชนาบข้างระหว่างวังหลวงกับวังหน้าและเป็นสถานที่สำคัญที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับพระไตรปิฎก

“เราตีความว่าพระเจ้าอยู่หัวเหมือนพระโพธิสัตว์ลงมาช่วยเหลือนมนุษย์ พระเมรุมาศของท่านจึงสัมพันธ์กับวัด วัง เป็นการสื่อถึงพระโพธิสัตว์ในทางศาสนา

พระเมรุมาศสำหรับประกอบพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาท สมเด็จพระปรมินท

วางผังให้แนวแกนด้านหนึ่งตรงกับพระศรีรัตนเจดีย์ และมองเห็นพระศรีรัตนเจดีย์ซ้อนอยู่ในพระเมรุมาศ อาคารทั้งสองข้างคือ ศาลาลูกขุน

มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เริ่มก่อสร้างเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ประกอบด้วย อาคารทรงบุษบก ๙ องค์ ตั้งบนฐานชาลารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ๔ ชั้น มีบันไดทางขึ้นทั้ง ๔ ทิศ

ทิศตะวันตกหันหน้าเข้าพระที่นั่งทรงธรรม ทิศตะวันออกติดตั้งลิฟต์ ทิศเหนือติดตั้งสะพานเกริน สำหรับเชิญพระบรมโกศจากราชรถปืนใหญ่ขึ้นพระเมรุมาศ รอบพระเมรุมาศประกอบบรรดาสวรรค์

การก่อสร้างพระเมรุมาศของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เป็นพระเมรุมาศที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ จึงใช้เหล็กรูปพรรณเพื่อสร้างความมั่นคงแข็งแรงและรองรับน้ำหนัก โดยใช้โครงสร้างฐานรากรับเสาฐานแบบแผ่กระจาย น้ำหนักแนวราบและใช้นอตยึดกับเสาพระเมรุมาศทั้ง ๔ มุม ระบบโครงสร้างดังกล่าวช่วยให้การก่อสร้างเป็นไปอย่างรวดเร็วและง่ายต่อการรื้อถอน

บุษบกประธาน, บุษบกข้าง, บุษบกหอเปลื้อง ลดหลั่นตามลำดับ

หลากหลายประเภทจากเขาพระสุเมรุ

พระเมรุมาศ รัชกาลที่ ๙ ยังประกอบด้วยสิ่งปลูกสร้างสำคัญ ๆ ได้แก่ “บุษบกข้าง” หรือ “ลำข้าง” สิ่งปลูกสร้างรูปทรงสี่เหลี่ยม สร้างขึ้นตามมุมทั้งสี่ของพระเมรุมาศ ใช้เป็นที่สำหรับพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมตลอดงานพระเมรุมาศ มีชั้นเชิงกลอน ๕ ชั้น โดยส่วนยอดลำข้างจะเป็นทรงพุ่มข้าวบิณฑ์

ในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับวันที่ ๒๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ หน้า ๑๓ กล่าวถึง สโมสรศิลปวัฒนธรรมเสวนาจัดงานเสวนาพิเศษ เรื่อง ๓ เสด็จสู่ฟ้าเสวยสวรรคต ที่อาคารนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ ถนนราชดำเนินกลาง มีวิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิ อาทิเช่น

อภิสัทธ์ ธีระจรรุวรรณ รองผู้จัดการสำนักพิมพ์มติชน คณะผู้จัดทำหนังสือ “สู่ฟ้าเสวยสวรรคต” ระบุว่า พระเมรุมาศหรือพระเมรุองค์เดิมมาจากเขาพระสุเมรุ ซึ่งมีความเชื่ออยู่ ๒ ชุด คือ จากศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธ

ถ้าดูจากตู้พระธรรมที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา จะเห็นว่า มีรูปเขาพระสุเมรุ มีสวรรค์ชั้นดาวดึงส์และเขาสัตยบริภัณฑ์ ระหว่างทางถ้ามองจากด้านบนลงมาจะเป็นพระนทีสีทันดรคือทะเล และได้สัตยบริภัณฑ์ เขาพระสุเมรุ ด้านล่างคือสระอโนดาต ซึ่งแนวคิดทั้งหมดนี้จะปรากฏในงานพระเมรุมาศของรัชกาลที่ ๙ ซึ่งความพิเศษและคติสัญลักษณ์ที่ปรากฏอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งใน

การจัดวางผังพระเมรุมาศ ซึ่งคราวนี้กำหนดโดย ดร.พรธรรม ธรรมวิมล เป็นภูมิสถาปนิกของกรมศิลปากร ซึ่งมีการตีความว่าในหลวงรัชกาลที่ ๙ เปรียบเสมือนพระโพธิสัตว์ ดังนั้น การจัดวางแกนต่าง ๆ ทั้งทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก จะสัมพันธ์กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่อยู่ในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ โดยทิศเหนือจะเห็นวามุขชบกประธานตรงกับพระศรีรัตนเจดีย์ เจดีย์สีทองในวัดพระแก้ว ซึ่งแนวทิศเหนือ ทิศใต้จะตรงกัน ส่วนแนวทิศตะวันออกและทิศตะวันตกจะตรงกับเขตพุทธาวาสของวัดมหาธาตุ

ในส่วนเขตรั้วราชวัติมีเรื่องของการเชื่อมต่อโดยทางภูมิสถาปนิกได้กำหนดจุดไว้ ๔ จุด แทน ๔ ทิวที่อยู่นอกเขาพระสุเมรุ คือ อุดรกาโรทิวป์ บุพพวิเทหทิวป์ อมรโคยานทิวป์ และชมพุกทิวป์ ทั้ง ๔ ทิวเหล่านี้จะปรากฏเป็นรูปสี่เหลี่ยมย่อมุม อยู่ทั้งทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก

ในส่วนของโครงสร้างงานพระเมรุมาศที่ผ่านมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๖ ส่วนใหญ่ทำด้วยโครงสร้างไม้เป็นหลัก ขณะที่โครงสร้างของพระเมรุมาศรัชกาลที่ ๙ จะเป็นเหล็กทั้งหมด แต่ไม่มีการตอกเสาเข็ม คือใช้เทคนิคการกระจายน้ำหนัก ส่วนความสำคัญอีกอย่างคือพระเมรุมาศครั้งนี้เป็นพระเมรุมาศทรงบุษบก ๙ ยอด ซึ่งพระเมรุเอกในสมัยอยุธยาเป็นหลักฐานปรากฏในคำให้การของขุนหลวงว่า พระเมรุเอกของพระเจ้าแผ่นดินสมัยอยุธยาจะมีอยู่ ๙ ยอด มีหลักฐานขึ้นหนึ่ง คือภาพลายเส้นงานพระเมรุสมเด็จพระเพทราชา สมัย พ.ศ. ๒๒๔๗-๒๒๕๘ ซึ่งมีคนวาดพระเมรุทรงปราสาทจัตุรมุข ยอดปรางค์ ๙ ยอด ดังนั้น ภาพชุดนี้เป็นหลักฐานสำคัญที่จะเห็นว่าพระเมรุเอกของกษัตริย์อยุธยา มีหน้าตาอย่างไร โดยรายละเอียดเรื่องนี้อยู่ในนิตยสารศิลปวัฒนธรรมฉบับเดือนตุลาคม ซึ่ง อ.พิชญา สุ่มจินดา ได้วิเคราะห์ถึงความสำคัญไว้

สำหรับยุครัตนโกสินทร์ เท่าที่ปรากฏหลักฐานจะมีพระเมรุโท ๕ ยอดของพระเจ้าแผ่นดินก็คือ

ของรัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕ เท่านั้น ดังนั้นพระเมรุมาศครั้งนี้จะเป็นครั้งที่พิเศษจริง ๆ และพระเมรุมาศรัชกาลที่ ๕ มีชั้นเชิงกลอนอยู่ ๕ ชั้น แต่พอมาถึงพระเมรุมาศของรัชกาลที่ ๙ จะมี ๗ ชั้น พระเมรุมาศที่มีชั้นเชิงกลอน ๗ ชั้น จะเปรียบเทียบกับเท่ากับมหาปราสาท ส่วนด้านล่างของพระเมรุมาศทั้ง ๔ มุม ทางภูมิสถาปนิกได้กำหนดให้เป็นสระอโนดาต เป็นสระที่อยู่บริเวณเขาพระสุเมรุ คำว่าอโนดาตหมายความว่าไม่ร้อน ตรงสระอโนดาตในภาพนี้คือจากสมุดภาพไตรภูมิจะมีสัตว์ต่าง ๆ ทิศเหนือเป็นรูปช้าง ตะวันออกเป็นสิงห์ ได้เป็นโค ตะวันตกเป็นม้า

ในสระอโนดาตทางสถาปนิกกำหนดให้มีสัตว์หิมพานต์อยู่ โดยภาพสัตว์เหล่านี้ในสมัยรัชกาลที่ ๑-๕ ก็ยังปรากฏว่ามีให้อยู่ แต่พอรัชกาลที่ ๖-๘ ไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีสัตว์หิมพานต์ จนมาถึงรัชกาลที่ ๙ ในงานพระศพของกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ก็มีการพบสัตว์หิมพานต์จำนวน ๓ ชนิด ๓ คู่ แต่ทำเหมือนประหนึ่งเป็นทวารบาล ต่อมางานพระศพของสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัฒณวดี ก็โปรดให้ทำสัตว์หิมพานต์บริเวณด้านล่างพระเมรุ แต่ปั้นขนาดเท่ากันทุกตัวสำหรับพระเมรุมาศรัชกาลที่ ๙ มีแนวคิดในการประดับสัตว์หิมพานต์ประหนึ่งภาพจิตรกรรมโดยมีสัตว์แต่ละชนิดมีท่าทางลีลาแตกต่างกัน

รองศาสตราจารย์ ยุวดี ศิริ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระบุว่า ในงานพระเมรุมาศครั้งนี้มีสัญลักษณ์พิเศษปรากฏอยู่มากมาย ที่ใกล้ที่สุด คือ พระจิตกาธาน เป็นประติมากรรมคุณใจโง่กับคุณทองแดง ซึ่งหากดูสุนัขทรงเลี้ยงในรัชกาลที่ ๙ ที่เป็นตัวแรกจริง ๆ คือ คุณป้อปี้ แต่เป็นสุนัขทรงเลี้ยงของทั้ง ๓ พระองค์ คือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในหลวงรัชกาลที่ ๘ และรัชกาลที่ ๙ แต่สุนัขส่วนพระองค์ตัวแรก คือ คุณใจใจ

ในพระจิตกาธานคุณใจโอบจะอยู่เบื้องขวา ส่วนคุณทองแดงจะอยู่เบื้องซ้ายของพระจิตกาธาน ความสำคัญของรูปคุณใจโอบและคุณทองแดง จะเห็นว่าสุนัขทรงเลี้ยงทั้ง ๒ ตัวผูกหูกระต่าย ถือเป็นการออกงานพระราชพิธี ตรงหน้าอกคุณทองแดงจะมีดอกมะลิเป็นตัวแทนของความซื่อสัตย์ อีกนัยคือสุนัขทรงเลี้ยงซึ่งเป็นแม่นมของคุณทองแดงชื่อ คุณมะลิสื่อถึงความกตัญญู

จากพระจิตกาธานโล่ลงมาจะเจอฉากบังเพลิง ซึ่งทุกครั้งจะเป็นรูปเทวดา แต่ครั้งนี้เป็นรูปพระนารายณ์อวตารในปางต่าง ๆ โดยด้านล่างทั้ง ๔ บาน ๔ ทิศ จะเป็นโครงการในพระราชดำริ ๒๔ โครงการ โดยทิศที่สำคัญคือ ทิศตะวันตกเป็นพระนารายณ์ที่อวตารเป็นพระกฤษณะ ซึ่งสมเด็จพระเทพฯ ทรงแต้มสีในฉากบังเพลิงตำแหน่งนี้

ฉากบังเพลิง

ภาพเขียน “จิตรกรรม” ที่ใช้ประกอบพระเมรุมาศในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ในครั้งนี้ นับว่ามีความงดงามและสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะภาพเขียนจิตรกรรมฉากบังเพลิง แต่ละภาพ ที่ผู้เขียนบรรจงถ่ายทอดเรื่องราวความคิด ความเชื่อตามหลักเทวนิยมว่า พระมหากษัตริย์คือ สมมติเทพ ซึ่งอวตารมาจากพระนารายณ์ รวมถึงโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขณะที่ภาพเขียนจิตรกรรมในพระที่นั่งทรงธรรมได้ถ่ายทอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่โดดเด่นของในหลวง รัชกาลที่ ๙

“ฉากบังเพลิง” เครื่องกั้นทางขึ้นลงพระเมรุมาศมักเขียนเป็นรูปเทวดา มีลักษณะเป็นฉากพับได้ ติดไว้กับเสาทั้ง ๔ ด้านบริเวณบันไดขึ้นลงพระเมรุมาศเพื่อใช้บังลม และไม่ให้เห็นการถวายพระเพลิงพระบรมศพ ฉากบังเพลิงครั้งนี้มีขนาดใหญ่กว่าทุกครั้ง คือ กว้าง ๕.๓๕ เมตร สูง ๔.๔๐

เมตร เพื่อให้เหมาะสมกับขนาดของพระเมรุมาศ พระเมรุมาศในรัชกาลที่ ๙ ประกอบด้วย ฉาก บังเพลิง ๔ ด้าน ล้อมรอบพระจิตกาธานด้านหน้าและด้านหลัง ซึ่งเขียนภาพจิตรกรรมที่แตกต่างกัน แนวคิดการออกแบบพระเมรุมาศในรัชกาลที่ ๙ ยึดคติความเชื่อตามหลักเทวนิยมที่ว่า “พระมหากษัตริย์” คือ “สมมติเทพ” ซึ่งอวตารมาจากพระนารายณ์ ด้วยเหตุนี้ภาพเขียนจิตรกรรมฉากบังเพลิง ซึ่งเป็นภาพพระนารายณ์อวตาร ๔ ปาง พร้อมด้วยภาพเทวดานางฟ้าที่มาคอยรับเสด็จ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ กลับสู่สวรรคาลัย และปางที่ ๙ คือ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่ประทับอยู่ในพระบรมโกศ

การวาดภาพเทวดานั้น ต้องการสื่อถึงศิลปะในยุคของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เทวดาจึงมีกล้ามเนื้อ กล้ามหน้าอก มีสีริระคล้ายคนจริง ใบหน้ามีความคมคายคล้ายคนจริง มีมิติ มีแสงเงา มีระยะใกล้ไกล โดยผสมผสานกับศิลปะตะวันตก เป็นเทคนิคการเขียนที่เรียกว่าสองมิติครึ่ง โดยครึ่งมิติคือแสงเงาที่เป็นแค่บาง ๆ เบา ๆ ซึ่งเป็นแนวที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทานไว้ตอนที่กรมศิลปากรเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังที่พระพุทธรัดต้นสถานในพระบรมมหาราชวัง

ภาพด้านล่างเป็นภาพโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินวมอดดิน น้ำ ลม และไฟ สืบเนื่องมาจากพระราชปราชญ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ว่ามีพระราชประสงค์ให้มีภาพโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระมหाराชครูพิทักษ์วิสุทธิคุณ ประธาน พระครูพรหมณ์ สังกัดกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง จึงได้แนะนำ ให้แบ่งโครงการหลวงและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็น ๔ หมวดตามธาตุทั้ง ๔ ได้แก่ ดิน น้ำ ลม ไฟ โดยคัดจากกว่า ๔,๐๐๐ โครงการให้เหลือเพียง ๒๔ โครงการ แล้ววาดในส่วนด้านล่าง

ของฉากบังเพลิงทั้ง ๔ ทิศ

ทิศเหนือ (หวมวดน้ำ) ติดตั้งสะพานเกรินยาว ๔๐ เมตร ใช้ระบบก้วานที่เป็นสลิงสำหรับอัญเชิญพระบรมโกศจากราชรถปืนใหญ่ขึ้นไปบนสะพานเกริน จนไปสู่ระยะที่ชั้นพระจิตกาธานฉากบังเพลิงบานด้านบนฝั่งซ้ายเป็นภาพพระนารายณ์อวตารปางที่ ๒ กูรมาวตาร หรือพระนารายณ์อวตารเป็นเต่ายักษ์ เพื่อเอากะดองไปรองรับได้เขามันทรวงีร์ในพิธีกวนเกษียรสมุทร เพราะทรงเห็นว่าอสูรมัจฉากำลังใช้ปากแทะแผ่นดินเพื่อเปิดทางให้น้ำอมฤตไหลสู่โลกมนุษย์ พระองค์ทรงเกรงว่าโลกจะเป็นอันตรายจึงอวตารเป็นเต่ายักษ์ชั้ดขวางจนอสูรพ่ายแพ้ไป

พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงทำให้ประชาชน ทั้งนี้เลือกโครงการให้ครอบคลุมทุกภาคของประเทศ ได้แก่ ฝนหลวง ฝายต้นน้ำ อ่างเก็บน้ำเขาเต่า เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และกั้นน้ำชัยพัฒนา

บานขวามือเป็นปางที่ ๑ มัตสยวตาร หรือพระนารายณ์อวตารเป็นปลาทรายทอง เพื่อช่วยมนุษย์และสัตว์ให้พ้นจากน้ำท่วมโลก เนื่องจากพระพรหมทรงสร้างโลกจนเหน้อยจึงบรรทมไปยาวนาน อสูรหัยครีพจึงมาลักพระเวทที่ออกมาจากพระโอษฐ์ของพระพรหมแล้วหลบหนีไปยังบาดาล พระนารายณ์เกรงว่าอสูรหัยครีพจะสร้างความเสียหายให้แก่โลก จึงต้องอวตารมาปราบอสูร ซึ่งศิลปินได้วาดพระกรของพระนารายณ์ทั้งสองปางให้ทรงจักรกับกรี่ อันเป็นตราของราชวงศ์จักรี

ทิศตะวันออก (หวมวดดิน) ภาพพระนารายณ์อวตารปางที่ ๔ นรสิงหาวตาร หรือพระนารายณ์อวตารเป็นนรสิงห์ คือครึ่งคนครึ่งสิงห์ เพื่อฆ่าพญายักษ์หิรันยกคิปูที่ขอพรจากพระพรหมว่าขออย่าให้ตนเองถูกมนุษย์ เทวดา สัตว์เดรัจฉานทั้งหลายฆ่าตายได้ อย่าให้ตายด้วยอาวุธใด ๆ ในโลก อย่าให้ตายในเวลากลางวันหรือกลางคืน และอย่าให้ตายในบ้านหรือนอกบ้าน ทำให้พญายักษ์ฮึกเหิมและสร้างความเดือดร้อนไปทั่ว ไม่เว้นแม้แต่ลูกชาย ประหลาทกุมาร ที่เป็นคนดี อยู่ในศีลในธรรม พยายามพูดให้พ่อกลับตัวเป็นคนดี ทำให้พญามารไม่พอใจ จึงสั่งให้คนไปฆ่า ร้อนถึงพระอินทร์ต้องขอร้องให้พระนารายณ์ไปช่วยปราบพญายักษ์ใจบาปตนนี้

ภาพด้านล่างเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริน้ำ ๖ โครงการ ที่พระบาทสมเด็จพระ

และปางที่ ๓ วราหาวตาร หรือพระนารายณ์อวตารเป็นหมูป่าเผือกที่มีเขี้ยวเพชร เพื่อประหารยักษ์หิรันยกคิปูที่ลักแผ่นดินโลกด้วยการม้วนไว้ได้รั้งแล้ว

ภาพด้านล่างเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกี่ยวกับดิน ๖ โครงการ ได้แก่ ดินหิน

กรวด ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ **ดินเค็ม** ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน **ดินทราย** ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน และโครงการหุบกะพง - ดอนขุนห้วย **ดินดานลูกรัง** ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย **ดินพรุและดินเปรี้ยว** ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอง

ทิวไต (หมวดไฟ) ภาพพระนารายณ์อวตารปางที่ ๗ รามาวตาร หรือพระนารายณ์อวตารเป็นพระราม กษัตริย์แห่งกรุงอโยธยาจากมหากาพย์รามายณะ

ปางที่ ๖ ปรศุรามาวตาร หรือพระนารายณ์อวตารเป็นปรศุราม พรหมณ์ผู้ใช้ขวานเพชรเป็นอาวุธเพื่อปราบพระอรชุนกษัตริย์ผู้หยาบช้า ซึ่งเบียดเบียนทำร้ายบรรดาพรหมณ์ ปรศุรามจึงมากวาดล้างบรรดากษัตริย์ที่เป็นบุรุษจนหมดสิ้นทั้งโลก

ภาพด้านล่างเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในหมวดไฟ ๖ โครงการ ได้แก่ สบู่ดำ (พืชพื้นเมืองของทวีปอเมริกาใต้ นำมาสกัดน้ำมัน สามารถใช้แทนน้ำมันดีเซลได้) โรงงานผลิตไบโอดีเซล ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอง เชื้อเพลิงอัดแท่ง แกลบอัดแท่ง โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา ก๊าซชีวภาพ โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา พลังงานเซลล์แสงอาทิตย์ ผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า ใช้ไฟฟ้าสำหรับอุปกรณ์รับ - ส่งสัญญาณดาวเทียม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ และ

กังหันน้ำผลิตไฟฟ้าที่ประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์

ทิศตะวันตก (หมวดลม) หันหน้าเข้าหาพระที่นั่งทรงธรรม ฉากบังเพลิงบานซ้ายมือเป็นภาพพระนารายณ์อวตารปางที่ ๑๐ กัลกยาวตาร หรือพระนารายณ์อวตารเป็นบุรุษขี่ม้าขาว เป็นปางที่จะมีในอนาคต เพราะเชื่อกันว่าวันที่โลกอยู่ในช่วงกลียุค คนไม่มีศีลธรรม โลกต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก จะมีบุรุษขี่ม้าขาวมาช่วยปลดปล่อยความทุกข์ อีกนัยหนึ่งสื่อถึงแผ่นดินไทยที่มีรัชกาลที่ ๑๐ มาดูแลปกครองทวยราษฎร์ให้อยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุขต่อไป

บานขวามือ ปางที่ ๘ กฤษณาวตาร หรือพระนารายณ์อวตารเป็นพระกฤษณะ กษัตริย์แห่งกรุงทวารกา พระกฤษณะเกิดมาเพื่อทำลายอสูรกัณสะ ซึ่งเป็นลุงของพระกฤษณะ สืบเนื่องจากอสูรกัณสะปลอมตัวมาเป็นกษัตริย์อุคราเสนแห่งเมืองมถุรา และสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน เมื่อพระนารายณ์ทรงทราบ จึงทรงอวตารมาเป็นพระกฤษณะเพื่อปราบอสูรกัณสะตนนี้

กฤษณาวตารจะพิเศษกว่าทุกปาง เนื่องจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงลงสีมณีนพเก้า (อัญมณีล้ำค่า ๙ ชนิด)

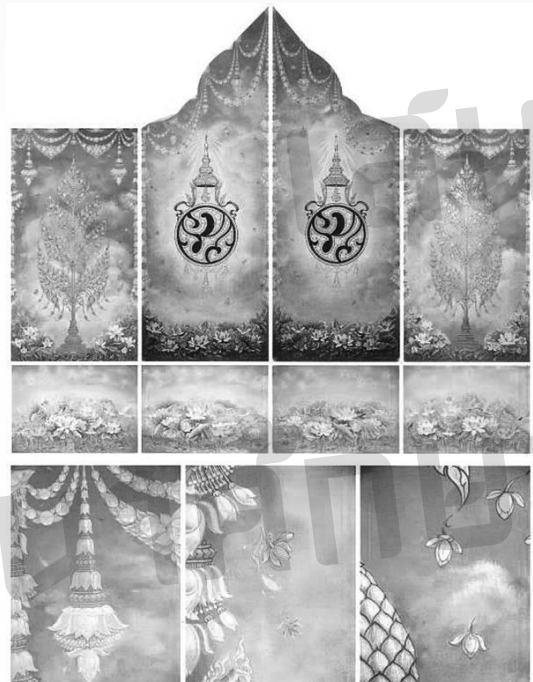
ตรงพระกระบังหน้าของพระกฤษณะ ซึ่งทางสำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร ตั้งใจเว้นตรงนี้ไว้ โดยอธิบดีกรมศิลปากรกราบบังคมทูลเชิญพระองค์ท่านทรงลงสีเพื่อเป็นสิริมงคลและกำลังใจให้ทีมช่าง ถือเป็นกรปิดฉากบังเพลิงทึคตะวันตกอย่างสมบูรณ์

ภาพด้านล่างเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในหมวดลม ๖ โครงการ ได้แก่ กังหันลม โครงการซึ่งหวั้มันตามพระราชดำริบ้านหนองคอกไก่ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อการผันน้ำจากที่ต่ำชกน้ำขึ้นที่สูง กังหันลม โครงการสถานีพัฒนาเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ดอยม่อนล้าน จังหวัดเชียงใหม่ กังหันลม โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา ศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบวาทภัยแหลมตะลุมพุก จังหวัดนครศรีธรรมราช มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ปอดของกรุงเทพฯ และพระราชดำริพื้นที่บางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ฉากบังเพลิงนอกเสาทงชั้นบันไดทั้ง ๔ ทึคเป็นภาพเหล่าเทพยดานางฟ้าที่มารอรับเสด็จเพื่อกลับสู่สวรรค์ โดยนำลวดลายผ้าไทยที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ทรงรื้อฟื้นอนุรักษ์และรักษาไว้ทั่วประเทศ มาเติมใส่ลงบนลายผ้าทุ่งตามทึคและภาคต่าง ๆ อย่างทึคเหนือเป็นลายไต้ลื้อ ลายน้าไหล ทึคตะวันออกเป็นลายผ้าแพรวาและผ้าขาวม้า ทึคใต้เป็นลายผ้าทอนาหมื่นศรี ลายดอกพะยอม ลายผ้าไหมพุมเรียง ทึคตะวันตกได้ประยุกต์ลวดลายราชสำนักโบราณกับลายผ้าสมัยใหม่

แม้ฉากบังเพลิงทั้ง ๔ ทึคจะไม่ได้นำพระนารายณ์ปางที่ ๙ พุทธาวตาร ซึ่งอวตารเป็นพระโคดมพุทธเจ้า มาวาดลงในงาน แต่ตามความเชื่อของศิลปินฉากบังเพลิง พระนารายณ์ปางที่ ๙ คือพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ประทับอยู่ในพระเมรุมาศทรงบุษบก ๙ ยอดนั่นเอง

เดิมส่วนของด้านในของฉากบังเพลิงกำหนดลวดลายเป็นเพียงดอกไม้สวรรค์มาร้อยเรียง เนื่องจากตัวฉากหันหน้าเข้าไปในพระจิตกาธาน โอกาส

ด้านในทึคตะวันออกและทึคตะวันตก

ด้านในทิศเหนือและทิศใต้

น้อยมากที่คนทั่วไปจะให้เห็น แต่อาจารย์สำนักช่างสิบหมู่ และศิลปินจิตรอาสาได้รวมพลังกันสร้างสรรค์ให้จากบังเพด็จดงามในทุกแง่มุม และ

อีกหนึ่งเหตุผลที่อยู่ในใจของศิลปินทุกคนคือ อยากให้พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทอดพระเนตรจึงเพิ่มรายละเอียดที่สื่อถึงพระองค์ท่าน และใส่ความรู้สึกที่มีต่อพระองค์ท่านลงในผลงานส่วนนี้

เริ่มจากศิลปินทำการบ้านด้วยการค้นว่า ดอกไม้สวรรค์มีอะไรบ้าง หลัก ๆ ก็มีต้นมณฑา ที่บางคนเรียกว่า มณฑาทอง มณฑาทิพย์ มณฑาสวรรค์ จึงเขียนต้นมณฑาในลักษณะของภาพจิตรกรรมไทยตามหน้าต่างวัดเพื่อเป็นการถวายสักการะบูชา ตรงกรอบของภาพนำดอกมณฑามาเขียนเป็นลายเฟืองอุบะ เพื่อลดความแข็งของกรอบสีเหลี่ยมลง สังเกตอีกนิดจะเห็นรายละเอียดเล็กๆ ว่ามีดอกมณฑาบางดอกกำลังร่วงหล่น ซึ่งมีที่มาว่า ดอกมณฑาจะร่วงในช่วงที่เกิดเหตุการณ์สำคัญ ๆ เช่น พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณ และครั้งนี้ก็คือการเสด็จสู่สวรรคาลัยของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

ด้านล่างเป็นดอกบัวสวรรค์ ทรายรอบอยู่ใน

สวรรค์ชั้นดุสิต ซึ่งเป็นชั้นที่พระศรีอริยเมตไตรยบำเพ็ญเพียรเพื่อที่จะมาเป็นพระพุทธเจ้าองค์ต่อไป สื่อถึงบรรยากาศของสวรรค์ที่ดูละมุนละไม ลายของบัวจะผุดผายออกมาจากเมฆ สื่อถึงสวรรค์ชั้นสูง

ดอกไม้บนานาชนิดที่เห็นร่วงหล่นอยู่ในภาพส่วนใหญ่เป็นดอกปาริชาติ ดอกไม้แห่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ คล้ายกับดอกไม้บนโลกมนุษย์ก็คือ ดอกทองหลวงปลา สังเกตว่าบางดอกมีลายเลข ๙ ปรากฏบนลายดอกไม้ที่ร่วงหล่น สื่อถึงคราวที่พระองค์ท่านต้องจากไป ซึ่งเป็นไปตามสังขารและวัฏสงสาร

รอบ ๆ ดอกบัวสวรรค์ได้วาดปลาชนิด พันธุ์ข้าวที่พระองค์ท่านทรงทดลองปลูกในสวนจิตรลดา ด้านหลังบัวสวรรค์เป็นหญ้าแฝก ถ้าสังเกตที่ใบบัวจะมีหยดน้ำบาง ๆ แทรกอยู่ สื่อถึง ฝนหลวง อีกนัยหนึ่งคือพระองค์พระราชทานความอุดมสมบูรณ์แก่แผ่นดิน

นอกจากนี้ศิลปินยังได้เติมภาพนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรลงไป นกชนิดนี้เป็นนกที่หายากและสวยงามมาก ที่แรกวาดไว้ทั้งหมด ๘๘ ตัว ต่อมา

วาดเพิ่มอีก ๑ ตัว เพื่อให้ได้เลข ๘๘ เท่ากับพระชนม พรรษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยตัวที่ ๘๘ นี้ ศิลปินเขียนให้หนักไปแอบร้องไห้

อยู่ตรงเพ็ญอุษะของฉากบังเพลิงทิศเหนือ สื่อถึงพสกนิกรที่จะแสดงความอาลัยในพระราชพิธีถวายพระเพลิงในครั้งนี

จุดเด่นของฉากบังเพลิงด้านในคือ ภาพพระปรมาภิไธยย่อ ภปร ที่เรียงร้อยด้วยดอกดาวเรืองสีเหลือง เพราะเป็นสีประจำวันพระราชสมภพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยในส่วนของยอดพระมหาพิชัยมงกุฎเหนือพระปรมาภิไธยย่อ ภปร นั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชวินิจฉัยให้เติมรัศมีแผ่โดยรอบ

ส่วนฉากบังเพลิงด้านในที่อยู่นอกเสา ด้านล่างบานหนึ่งเป็นพานพุ่มกลีบดอกบัว ส่วนอีกบานเป็นพานพุ่มกลีบดอกมณฑาเหนือพานพุ่มวาดลายเส้นต่อ หรือลายริบบิ้นเป็นเลข ๘ และมีดอกบัวตูมอยู่ด้านบนสื่อถึงการหลุดพ้น คือพระองค์เสด็จสู่สวรรคาลัย

บรรยากาศสีฉากหลังของฉากบังเพลิงด้านในทางทิศเหนือและทิศใต้ ศิลปินวาดบรรยากาศโทนสีให้ออกมาเป็นสีส้ม เพื่อให้ตรงกับวันสวรรคตคือวันพฤหัสบดี ขณะที่ฉากทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตกโทนสีชมพูหวานเบา ๆ ซึ่งเป็นสีที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โปรด

หลังจากวาดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตามขั้นตอนต้องจัดส่งภาพไปฉีกแผ่นไม้กับร้านข้างนอก แต่ศิลปินทั้งหมดอาสาฉีกแผ่นไม้ด้วยมือตัวเองเพื่อความละเอียดลออ และจะได้มาเก็บสีเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ที่สุดก่อนส่งผลงานทั้งหมดไปยังพระเมรุมาศ

๖๐๘ ประติมากรรมประดับ “พระเมรุมาศ”

พระเมรุมาศรัชกาลที่ ๙ มี “ประติมากรรม” ประดับรอบพระเมรุมาศมากถึง ๖๐๘ ชิ้น

ประติมากรรมนั้นลวดลายและหล่อ ส่วนประกอบประดับตกแต่งพระเมรุมาศ แบ่งเป็น ๑๕ ประเภท ได้แก่

๑. ประติมากรรมนูนต่ำพระโพธิสัตว์ ความสูงประมาณ ๑ ฟุต อยู่ที่บันแถลงบนชั้นเชิงกลอนชั้นที่ ๗ บริเวณปากองค์ระฆัง

๒. เทวดายืนรอบพระเมรุมาศ เป็นเทวดาเชิญฉัตร ประดับรอบชั้นซาลาที่ ๓ และชั้นซาลาที่ ๔ บริเวณบันไดนาคทั้ง ๔ ด้าน ด้านละ ๑ คู่ รวม ๘ องค์ สื่อความหมายว่าเทวดามารับเสด็จในวาระที่เสด็จกลับสู่ทิพยสถาน

๓. เทวดานั่งรอบพระเมรุ เป็นเทวดานั่งเชิญพุ่มโลหะ และเชิญบังแทรกรอบพระเมรุ ๓๒ องค์ จำแนกเป็นเทวดานั่งคุกเข่าเชิญพุ่มโลหะ ๘ องค์ ประดับอยู่ชั้นซาลาที่ ๓ และเทวดานั่งคุกเข่าเชิญบังแทรก ๒๔ องค์ ประดับอยู่ชั้นซาลาที่ ๑ และชั้นที่ ๒ ในบริเวณมุมพระเมรุมาศ และบันไดทางขึ้น

โดยเทวดานั่งคุกเข่าเชิญบังแทรกในชั้นซาลาที่ ๑ สวมมงกุฎยอดน้ำเต้า ตาเหลือบปลง ส่วนชั้นซาลาที่ ๒ เทวดาสวมมงกุฎยอดชัย ตามองตรง

๔. **ครุฑยืนรอบพระเมรุมาศ** ความสูง ๒ เมตร ประดับอยู่บนชั้นซาลาที่ ๒ บริเวณสะพานเกรินทางทิศเหนือ ทิศใต้ และทิศตะวันออกอย่างละ ๑ คู่ รวม ๖ องค์ ครุฑยืนทั้ง ๒ องค์ แตกต่างตรงที่องค์หนึ่งมีรูปกายเป็นครึ่งมนุษย์ครึ่งนกอินทรีมีขาเป็นมนุษย์ หางเป็นพญานาค ปีกนกคู่ลง บริเวณลำคอประดับสังวาลนาค มือถือดอกบัวถวายแด่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ส่วนอีกองค์รูปกายเป็นครึ่งมนุษย์ครึ่งนกอินทรี แต่ขาเป็นนก ช่วงแขนคู่ลงเพื่อแสดงถึงความเคารพและรับเสด็จในหลวงรัชกาลที่ ๙ สู่สวรรคต ปีกสยายประดับลวดลายเครื่องทรงของพญานาค สื่อถึงความเชื่อมโยงโลกสวรรค์ โลกมนุษย์ และโลกบาดาล

๕. **พระพิฆเนศ ๒ องค์** ที่ได้จัดทำเพิ่มขึ้นตามพระราชปรารภของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี คือ **พระพิเนกและพระพินาย** ดังปรากฏในวรรณคดี รามเกียรติ์ ฉบับพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทั้งสองเป็นพระโอรสของพระอิศวร มีศิวะเป็นช้าง โดยทั้งสองได้รวมรบกับพระอิศวรเพื่อปราบยักษ์ตรีบุรุษ **พระพิเนก**เป็น แม่ทัพปีกซ้าย คุมกองทัพผีพราย ส่วน**พระพินาย**เป็นแม่ทัพปีกขวา คุมกองทัพคนธรรพ์ พระพิเนกและพระพินาย ประดับชั้นที่ ๒ บริเวณสะพานเกรินทางทิศตะวันตก ซึ่งเป็น

ชั้นเดียวกับที่ประดับ ครุฑยืน โดยพระพิฆเนศมีกายเป็นมนุษย์สูงใหญ่ เศียรเป็นช้าง มี ๔ ประทับยืนแบบนาฏยลักษณะของโซน ถือเทพศาสตราวุธแตกต่างกันเล็กน้อย **พระพิเนก**มีงาขวา ถือดอกบัวตูมถือสังข์ อีก ๒ มืออยู่ในท้าวรมุทรา (ประทานพร) และท้าวภัยมุทรา (ประทานอภัย) ส่วน**พระพินาย**มีงาซ้าย ถือขอช้างอังกฤษ ถือบาศ (เชือกบาศ) และอีก ๒ มืออยู่ในท้าวรมุทราและอภัยมุทรา

๖. **ท้าวจตุโลกบาล** ประกอบด้วย **ท้าวเวสสุวรรณ ท้าวเวถรรุ ท้าววิรูปักษ์ และท้าววิรูปหก** ความสูง ๒ เมตร อยู่ชั้นซาลาที่ ๒ ประจำ

ประติมากรรมครุฑยุดนาคปรากฏอยู่ด้านหลังพญานันตนาคราช

ทิศทั้ง ๔ ของพระเมรุมาศ สื่อความหมายเทวดา ที่รักษาทุกข์สุขของมนุษยโลกไว้ทั้ง ๔ ทิศ และทำหน้าที่ป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่มนุษย์โลก

๗. **เทพนม** ประดับรอบท้องไม้พระเมรุมาศ องค์ประธาน ประกอบด้วย “เทพนมนั่งสน” ๒๔ องค์ และ “เทพนมแกะไม้กลีบลายพระโกศ” ๕๖ องค์ และขนาดใหญ่ ๒๔ องค์

๘. **ครุฑยุดนาค** ประดับรอบท้องไม้พระเมรุมาศองค์ประธาน ๒๔ องค์

๙. **เทพชุมนุมรอบฐานท้องไม้พระเมรุมาศ** ชั้นล่าง ประกอบด้วย “เทพชุมนุมฐานโพธิ์นั่งراب” ๒๔ แบบ ๑๓๒ องค์ แบ่งเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ครุฑพนมนั่งราบยอดน้ำเต้า ๑๖ องค์, เทวดาพมนั่งราบ ๓๒ องค์, พานรพมนั่งราบ ๒๐ องค์ และ

ยักษ์พมนั่งราบ ๖๔ องค์ ถือเป็นกรรวมเหล่าทวยเทพที่มีความหลากหลายที่สุดที่เคยมีมา สื่อถึงเหล่าองค์เทพต่าง ๆ เฝ้ารอรับเสด็จกลับสู่สรวงสวรรค์

๑๐. **ราวบันไดนาค ๑ เศียร นาค ๓ เศียร นาค ๕ เศียร และนาค ๗ เศียร** โดยบันไดนาคชั้นซาลาที่ ๑ ปุโรหิตนาค นาคเศียรเดียว เป็นนาคบริวาร บันไดนาคชั้นซาลาที่ ๒ “มกรนาคา” หรือ “เหราพต” เป็นนาค ๓ เศียร เป็นส่วนผสมมังกรกับนาค บันไดนาคชั้นซาลาที่ ๓ พญาวาสูกรินาคราช นาคทรงเครื่อง ๕ เศียร บันไดนาคชั้นซาลาที่ ๔ ชั้นพระเมรุมาศองค์ประธาน ชั้นที่สำคัญที่สุด เป็นนาคนิรมิตพญานันตนาคราช มี ๗ เศียร และชั้นล่าง เป็นนาคเศียรเดียว ๘ ตัว ออกแบบนาคโดยยึดปรัชญาธรรม ตัวพญานาคถูกมกรกลืนกินเข้าไป เปรียบชีวิตที่ถูกเวลากลืนกินทุกขณะ นับเป็นการสร้างราวบันไดนาคประดับพระเมรุมาศที่ยิ่งใหญ่ที่สุดนับแต่มีการสร้างราวบันไดนาคพระเมรุมาศ

๑๑. **คชสีห์ - ราชสีห์** ประดับบริเวณเชิงบันไดบนชั้นซาลาที่ ๑ ทั้ง ๔ ทิศ รวม ๘ องค์ “คชสีห์” เป็นสัตว์วิหิมพานต์ ลำตัวเป็นราชสีห์ หัวเป็นช้าง เรียกว่าครึ่งช้างครึ่งราชสีห์ สื่อถึงเสนาบดีฝ่ายกลาโหม ส่วน “ราชสีห์” สื่อถึงเสนาบดีฝ่ายมหาดไทย มี ๒ ต้นแบบ โดยต้นแบบแรกมีลักษณะพิเศษตรงที่มีอันทะข่างเดียว และลั่นคำ เชื่อกันว่า

เป็นสิริมงคลและอายุยืน

๑๒. สัตว์มงคลประจำทิศ ประกอบด้วย ช้าง ๑ คู่ ม้า ๑ คู่ โค ๑ คู่ และสิงห์ ๑ คู่ ประดับทางขึ้นบันไดชั้นซาลาที่ ๑ ยึดตามความเชื่อเรื่องไตรภูมิตามคติศาสนาพุทธในเรื่องเขาพระสุเมรุ ป่าหิมพานต์และสระอโนดาต โดยเชื่อกันว่ามีหินก้อนหนึ่งที่เป็นแหล่งกำเนิดแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ หินก้อนนั้นมี ๔ ด้าน แต่ละด้านประกอบด้วย หัวช้าง หัวม้า หัวโค และหัวสิงห์ ซึ่งมีน้ำพุ่งออกมา เกิดเป็นปัญจมหานที หรือแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ ๕ สาย หล่อเลี้ยงชมพูทวีป (โลกมนุษย์) ได้แก่ แม่น้ำคงคา แม่น้ำยมนา แม่น้ำมहि แม่น้ำจิวดี และแม่น้ำสรวุ

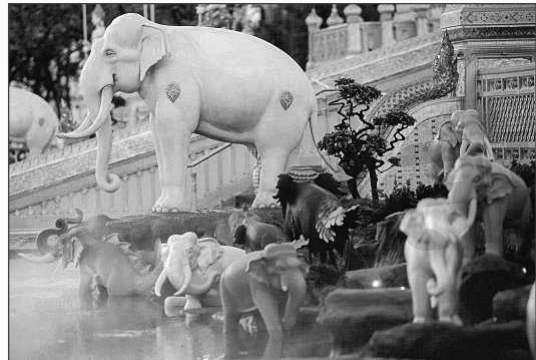
๑๓. “สัตว์หิมพานต์” ประดับพระเมรุมาศรัชกาลที่ ๙ สัตว์หิมพานต์ ประติมากรรมประดับตกแต่งรอบสระอโนดาตพระเมรุมาศในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช การออกแบบยึดตามคติไตรภูมิ โดยมีเขาพระสุเมรุเป็นศูนย์กลางล้อมรอบด้วยเขาสัตบริภัณฑ์และสัตว์นानาพันธุ์

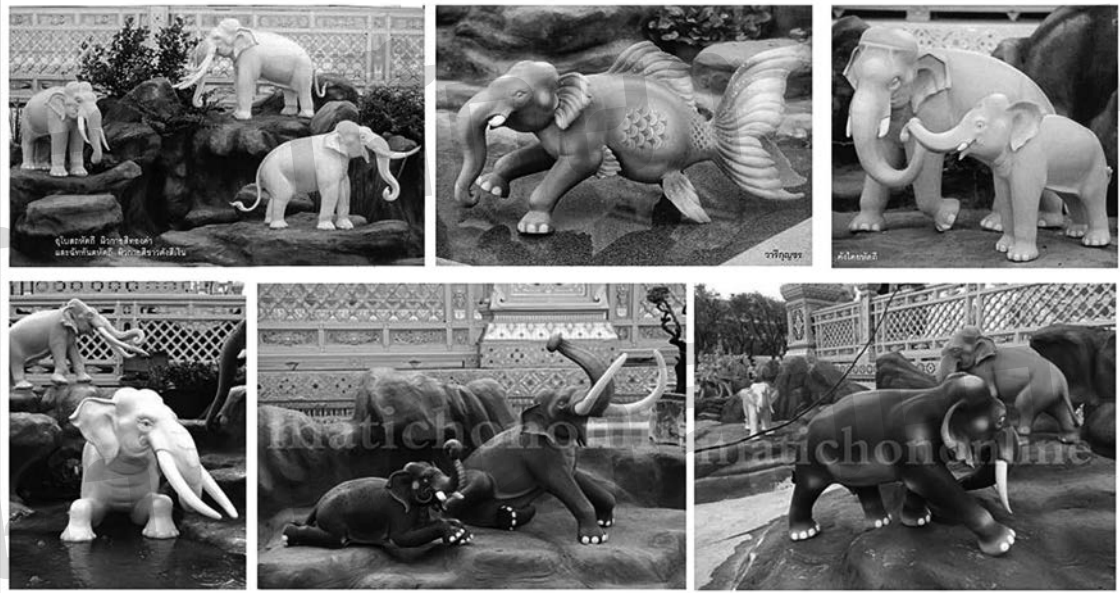
สัตว์หิมพานต์ ประดับรอบสระอโนดาตพระเมรุมาศ รัชกาลที่ ๙ จำนวน ๑๒๐ ชิ้น มากกว่าพระเมรุ/พระเมรุมาศที่ผ่าน ๆ มา ประกอบด้วย ช้าง ๑๐ หมู่ สิงห์ ๔ ตระกูล ม้า ๔ ตระกูล และโค ๘ ตระกูล และสัตว์ผสม โดยในส่วนของช้าง ๑๐ หมู่ รับผิดชอบโดย นายประสิทธิ์ เอมทิม หัวหน้าสาขาประติมากรรมไทย ภาควิชาศิลปะประจำชาติ

วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) รัตนโกสินทร์ ส่วนที่เหล็กรับผิดชอบโดย นายสมชาย บุญประเสริฐ ช่างปั้นจังหวัดเพชรบุรี

ช้าง ๑๐ ตระกูลด้านทิศเหนือ ประดับตกแต่งด้วยช้างตระกูลพรหมพงศ์ หรือตระกูลช้างที่กำเนิดจากเทวฤทธิ์ของพระพรหมจำนวน ๑๐ หมู่ ๓๐ เชือก ได้แก่ จันทันต์หัตถิ อุโบสถหัตถิ เหมหัตถิ มงคลหัตถิ คันธหัตถิ ปิงคหัตถิ ตามพหัตถิ บันชรหัตถิ คังโคยหัตถิ กาลวกหัตถิ และ

สัตว์ผสมอีก ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย กรินทร์ปักษา (ช้างผสมนก) วาริภุชธร (ช้างผสมปลา โดยมีส่วนที่เป็นปลามากกว่าช้าง) ภุชธรวาริ (ช้างผสมปลา โดยมีส่วนที่เป็นช้างมากกว่าปลา) และ สิงหภุชธร (ช้างผสมสิงห์) ช้างแต่ละเชือกอยู่ในท่านอน ลูก นั่ง ไม่ซ้ากัน โดยประติมากรรมสัตว์หิมพานต์จัดเป็น ศิลปะร่วมสมัยประจำรัชกาลที่ ๙ เนื่องจากมีการนำ ลักษณะของ “งาอ้อมจักรวาล” ของพระเศวตอดุลยเดชพาหนะซึ่งเป็นช้างเผือกประจำรัชกาลที่ ๙ มาใส่

ในหมวดของ “อุโบสถหัตถิ”

สิงห์ ๔ ตระกูลด้านทิศตะวันออก ประกอบด้วย **บัทธราชสีห์** มีผิวกายสีเหลืองคล้ายใบไม้ สีเหลืองขนาดใหญ่เท่ากับวัวหนุ่ม เป็นสัตว์นักล่า **ติณสีห์** ภายสีแดงกินพืชเป็นอาหารลักษณะพิเศษ คือมีเท้าเป็นกีบเหมือนม้า **ไกรสรราชสีห์** เจ้าแห่ง สัตว์ทั้งปวงในตำนานพระเวสสันดรเป็นสัตว์ทรงพลัง ภายเป็นสิงห์มีขนแผงคอ ริมฝีปาก ขนหาง และเล็บ เป็นสีแดงตั้งฝ่ารัตนกัมพล (ฝ่าเท้าด้วยขนสัตว์สีแดง)

สามารถคำรามดังไปไกลถึง ๓ โยชน์ หรือ ๔๘ กิโลเมตร และ **กาฬสีห์** ภายดำสนิทและใหญ่เท่ากับโคหนุ่ม แม้กาฬสีห์จะกินเฉพาะพืช แต่มีเสียง คำรามที่มีพลังมากจนสามารถทำให้สัตว์อื่นได้รับบาดเจ็บได้

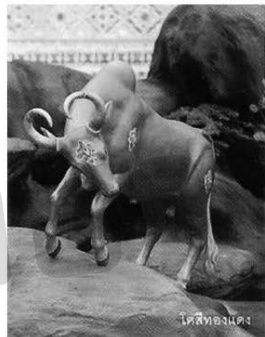
โคหา

โคอุสุภราช

โคสีเมฆ

โคสีทองแดง

โคกระบีน

โคมีลายดุกเกล็ดปลา

โคมงคล ๘ ตระกูลด้านทิศใต้ ได้แก่
 บันดาลใจจากการศึกษารูปแบบจากจิตรกรรม
 ฝาผนังวัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร
 ซึ่งถือเป็นตำราโบราณที่รวบรวมเรื่องสัตว์
 หิมพานต์ไว้อย่างครบถ้วน ประกอบด้วย โคอุสุภ
 ราช กายสีด้านवलมีต่าง ๗ แห่ง ได้แก่ หน้า
 นอก หาง และเท้าทั้งสี่ โคกระบีน บางตำรา
 เรียกโคจงกลนี มีกายสีแดง โคหา กายสีขาว โค
 หงส์ กายสีเหลือง โคสีเมฆ โคสีทองแดง โคมีลาย
 ดุกเกล็ดปลา และโคสีดั่งเสี้ยนโดนด คือ สีน้าตาล
 อมแดง เทคนิคการปั้นเน้นความสง่างาม เปรียบ
 ดังโคในพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ

ม้ามงคล ๔ ตระกูลด้านทิศตะวันตก เป็นม้า
 ที่ได้รับพรจากพระพายเทวบุตรให้สามารถเหาะ
 เหนินเดินอากาศ ได้แก่ วลาหก กายสีขาว ศีรษะ
 ดำ ปากและเท้าสีแดง อัสสาชาไนย สีเหลือง ดั่ง
 ทอง ดินฉพ หน้าเป็นม้า กายเป็นล่อ อัศดร กาย
 เป็นม้า หน้าเป็นหงส์ แต่บางครั้งถูกสร้างให้มี
 ปากเหมือนจระเข้ เป็นตระกูลเดียวที่เหาะไม่ได้
 เพราะหลงเข้าไปกินหญ้าในสวนของพระอิศวร
 จึงมีเทวโองการว่าไม่ให้เหาะได้อีกต่อไป สีสัน
 บนตัวม้าแต่ละตระกูลยึดตามภาพจิตรกรรมฝา
 ผนังวัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหารเช่น
 เดียวกัน

หงส์

กนิษฐ กนิฐี

พญานาค

นักษัตรสิงค์

เทพนาคาหรือนาคแปลง

นกอรหันต์

นกทันทิมา

นาคบึกษา

นกการวิก

สัตว์หิมพานต์

เทราพต

นอกจากนี้ยังมีประติมากรรมม้ามงคลยืน
ประดับสระโนดาดอีก ๒๐ ตัว ความสูง ๔๐
เซนติเมตร โดยมี ๘ ตัวอยู่ในท่าม้าวิ่งเพื่อให้
เข้ากับองค์ประกอบของเขามอและสระโนดาด
ที่กรมศิลปากรได้ออกแบบไว้

เมื่อกรมศิลปากรได้ทดลองจัดวางสัตว์
มงคลทั้ง ๔ กับรูปจำลองสระโนดาดและ
เขามอแล้ว พบว่ายังมีพื้นที่ว่าง จึงได้มีการปั้น
สัตว์หิมพานต์เพิ่มอีก ๔ กลุ่ม เพื่อวางคั่น
ระหว่างสัตว์มงคล เช่น กลุ่มกนิรี - กนิร
นรสิงห์ กลุ่มหงส์ กลุ่มนกทิมทิมมา หัสดีลิงค์ วา
ยุภักดี การวิก และกลุ่มนาค นาคปักษิณ
สุบรรณเหรา (ตัวเป็นครุฑ หัวเป็นเหรา ขาเป็น
สิงห์ ขนหางเป็นนก) เหราพต เป็นต้น และยัง
ได้เพิ่มสัตว์เล็ก ๆ ประดับภายในสระโนดาด
เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ได้แก่ สิงหพานร
(ขนกายสีแดง ช่วงบนเป็นสิงห์ ช่วงล่างและหาง

เป็นสิงห์) พานร (สิง) มฤค (กวางหรืออีแก้ง)
มัจฉานู (กายเป็นสิงห์ มีหางเป็นปลา บุตรของ
หนุมานกับนางสุวรรณมัจฉา) สางแปรง (เสื่อ)
นกยูง เหรา (สัตว์ครึ่งนาคครึ่งมังกร) รวมถึง
ปลาสายพันธุ์ต่าง ๆ ได้แก่ ปลานิล ปลา
พระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทร
มหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ปลากลาย
ปลาตะเพียน ฯลฯ

๑๔. ครุฑประดับหัวเสาโคมไฟ จำนวน
๑๒ ชิ้น มีความพิเศษตรงที่โคมไฟเป็นครุฑ จาก
เดิมที่โคมไฟเป็นหงส์ เพื่อสื่อว่าในหลวงรัชกาล
ที่ ๙ คือ พระนารายณ์อวตารลงมา มีครุฑเป็น
พาหนะ ครุฑหัวเสามี ๒ ขนาด ความสูง ๑.๗๕
เมตร จำนวน ๔ ชิ้น ประดับอยู่ชั้นซาลาที่ ๓
และขนาด ๑.๕ เมตร จำนวน ๘ ชิ้น ประดับอยู่
ชั้นซาลาที่ ๒ และบางส่วนของพระที่นั่งทรงธรรม
ครุฑอยู่ในอิริยาบถกางแขน มือทั้งสองข้างจับ
นาค

๑๕. คุณทองแดง - คุณใจใจ ๒ สุนัขทรง
เลี้ยง ประดับข้าง “พระจิตกาธาน” ในหลวง
รัชกาลที่๙

ประติมากรรมคุณใจใจคาบไปป์ (ซ้าย) และคุณทองแดง (ขวา)
สุนัขทรงเลี้ยงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
เคลื่อนย้ายจากบ้านนายชิน ประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญด้าน
ประติมากรรม กรมศิลปากร ยานพาหนะ จ.นนทบุรี มาเก็บไว้ที่
ศาลาลูกขุน 1 มิ่งทิดใต้ เพื่อเตรียมนำไปประดับด้านข้างพระ
จิตกาธานภายในพระเมรุมาศ ในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิง
พระบรมศพ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน

นายชิน ประสงค์ ข้าราชการบำนาญ มือปั้น ประติมากรรมสุนัขนางเลี้ยง “คุณทองแดง” และ “คุณโจโจ” ประดับด้านซ้ายและด้านขวาของพระจิตกาธานพระเมรุมาศ และทีมงาน ได้แก่ นางสุนทรี ประสงค์ อดีตนักวิชาการช่างศิลป์ สำนักช่างสิบหมู่ ผู้เป็นภรรยา นายพิชญ์พงศ์ ประสงค์ ประติมากร ผู้เป็นลูกชาย น.ส.ปิยะธิดา วงศ์วัชรรา ผู้เป็นลูกสาว และนายวรกร กำรงธรรมทัต จิตรกร ได้ร่วมกันลงสี คุณทองแดงและคุณโจโจ **คุณทองแดงและคุณโจโจมีลักษณะตรงข้ามกัน** คุณทองแดงเป็นสุนัขพันธุ์ตะวันออก คือสุนัขไทยพันธุ์พันทอง เพศเมีย ขณะที่คุณโจโจเป็นสุนัขพันธุ์ตะวันตกคือพันธุ์บ็อกเซอร์ เพศผู้ ฉะนั้นในการปั้นจะมีลักษณะที่แทบจะตรงกันข้าม คุณทองแดงมีการปั้นลายเส้นให้ออกมานุ่มนวลเพื่อสื่อถึงความเป็นเพศแม่ ความฉลาด รู้คุณ ความจงรักภักดี ความอ่อนน้อมถ่อมตน ส่วนคุณโจโจเป็นงานประติมากรรมที่ได้รับอิทธิพลมาจากศิลปะตะวันตก จะมีความเป็นธรรมชาติ ลักษณะเด่นของคุณโจโจจะคาบไปปี

คุณทองแดงมีลักษณะเด่นตรงที่มีจุกแค้น มีสายสร้อยรอบคอครึ่งเส้น มีถุงเท้าขาวทั้ง ๔ ขา มีหางม้วนขดเป็นวง ปลายหางดอกสีขาว นอกจากนี้ได้เพิ่มลายดอกมะลิบริเวณอกซ้าย ตรงตำแหน่งหัวใจ สื่อถึงความเป็นแม่ดีเด่นแห่งชาติ คุณทองแดงเป็นแม่ของสุนัขนาง ๙ ตัวแล้ว ยังรู้คุณและ

นอบน้อมต่อแม่มะลิซึ่งเป็นแม่นมด้วย ทั้งคุณทองแดงและคุณโจโจจะมีโบสีดำบริเวณปลอกคอ สื่อถึงการได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ

“ประติมากรรม” ประดับพระเมรุมาศ รัชกาลที่ ๙ นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะยึดตามโบราณราชประเพณีหลักไตรภูมิ ตามคัมภีร์พระพุทธศาสนา และความเชื่อตามศาสนาพราหมณ์แล้ว ยังมีความโดดเด่นตรงที่ประติมากรรมชิ้นต่าง ๆ โดยเฉพาะ **“เทวดา”** จะปั้นตามแบบศิลปะรัชกาลที่ ๙ มีความคล้ายคลึงมนุษย์ มีกล้ามเนื้อและแววตาเหมือนจริง แต่ตัดทอนรายละเอียดของความเป็นมนุษย์ในบางส่วน เพื่อให้เข้าสู่ความเป็นอุดมคติตามหลักเทวนิยม โดยศึกษาด้านแบบมาจากงานของพระเทวภินิมิต (ฉายเทียมศิลปรัช) ศิลปินเอกในรัชกาลที่ ๕-๗ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ดิเรกพันธุ์ หรือ “นายช่างใหญ่แห่งกรุงสยาม” และ พระพรหมพิจิตร บรมครูทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรมไทย

เล่มหน้า “ริ้วขบวนพระบรมราชอิสริยยศ”

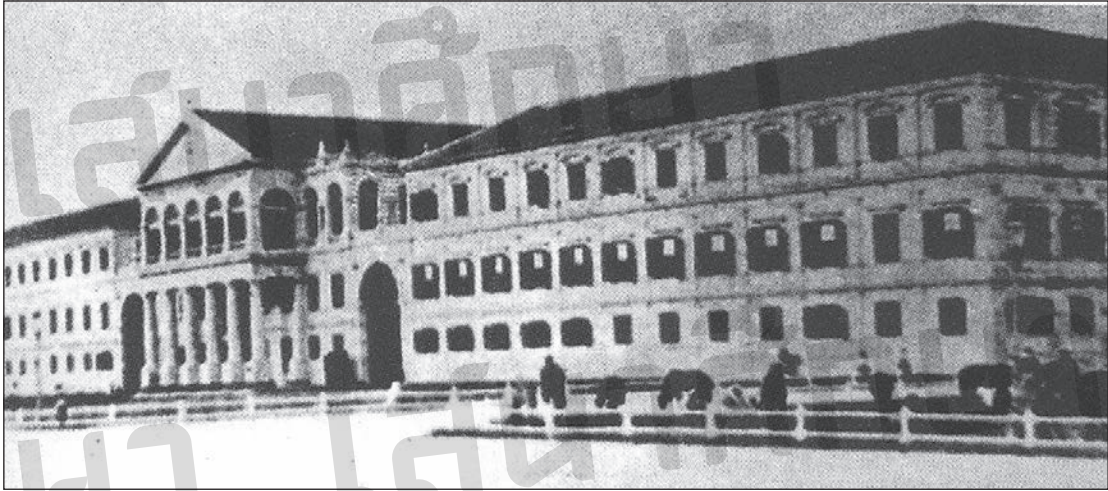
เสนาศึกษา

๘ เมษายน ๒๕๖๑ วันที่ระลึกคล้ายวันสถาปนา กระทรวงกลาโหม ครบ ๑๓๑ ปี

ปีพุทธศักราช ๒๔๒๗ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้สร้าง “โรงทหารหน้า” ขึ้น เพื่อใช้เป็นสถานที่สำคัญ สำหรับกิจการทหารสมัยใหม่ ซึ่งนอกจากจะเป็นอาคาร ที่ทรงคุณค่าด้านสถาปัตยกรรมแล้ว “โรงทหาร หน้า” ยังถือว่าเป็นสถานที่ราชการสำคัญ แห่งแรก ของกิจการทหารที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันใช้เป็นที่ทำการของกระทรวงกลาโหม ที่มีการกิจและหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและรักษา ความมั่นคงของประเทศ

นับแต่อดีตกาล กิจการทหารได้ก่อกำเนิดขึ้น พร้อมกับกำเนิดชาติไทย และได้วิวัฒนาการเรื่อยมา ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอม

เกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงพิจารณาเห็นว่าการป้องกัน ประเทศและการดำรงไว้ซึ่งอิสรภาพ ตลอดจน นุรณภาพแห่งชาติให้สถิตสถาพร ขึ้นอยู่กับกำลัง ทหารที่จะต้องมีการจัดให้มีระบบที่ทัดเทียมกับ อารยประเทศ ในครั้งนั้นจึงโปรดเกล้าฯ ให้มีการ จัดตั้งกรมยุทธนาธิการขึ้น เมื่อวันที่ ๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๓๐ ด้วยเหตุนี้ ในวันที่ ๘ เมษายน ของทุกปี จึงถือเป็นวันที่ระลึกคล้ายวัน สถาปนากระทรวงกลาโหม ซึ่งเป็นวันที่ออก ประกาศการจัดอัตรากำลังทหารและตั้งกรมยุทธนาธิ การ อันเป็นวันก่อกำเนิดกิจการทหารไทยตามอัตร่า กำลังแบบใหม่ที่มีความก้าวหน้าติดต่อมา จวบจน ทุกวันนี้

ตลอดระยะเวลา ๑๓๑ ปี กระทรวงกลาโหม ในฐานะสถาบันหลักด้านความมั่นคงของประเทศได้ ทำหน้าที่พิทักษ์รักษาเอกราช อธิปไตยของชาติให้ ปลอดภัย ตลอดจนปกป้องผลประโยชน์ของรัฐให้เกิด ความสงบสุข รวมถึงความปลอดภัยในการดำเนิน ชีวิตของประชาชน การพิทักษ์ปกป้องเทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์ให้สถิตถาวรเคียงคู่ชาติไทย พัฒนา ประเทศให้เจริญรุ่งเรืองมีศักดิ์ศรีในท่ามกลาง ประชาคมโลก ตลอดจนช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิด

สาธารณภัยต่าง ๆ นอกจากนี้ยังได้รับมอบหมายจาก รัฐบาลในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในมิติ อื่น ๆ อาทิ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน ประเทศ การต่อต้านการก่อการร้าย ปัญหายาเสพติด แรงงานต่างด้าว การค้ามนุษย์ การจัดระเบียบสังคม การทำประมงผิดกฎหมาย ปัญหาการบินพลเรือน ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติซึ่ง กระทรวงกลาโหมสามารถดำเนินงานจนบรรลุภารกิจ สมดังเจตนารมณ์และดำรงอยู่ในความเชื่อมั่นของ พี่น้องชาวไทยมาโดยตลอด

ในด้านการปฏิรูปกองทัพนั้น กระทรวงกลาโหม ได้มีการปฏิรูป ทั้งระบบการทำงาน โครงสร้าง และ อัตราการจัดหน่วย เสริมสร้างความพร้อม ในด้าน กำลังพล ยุทธโศปกรณ์ การฝึกศึกษา หลักนิยม การ รักษาความปลอดภัยด้านไซเบอร์ เพื่อให้มีขีดความ สามารถในการปฏิบัติภารกิจ ที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับการบริหารราชการยุคใหม่ โดยได้ปฏิรูป งานด้านการวิจัย พัฒนา และอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ บนหลักพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง เพื่อ มุ่งสู่การผลิตใช้ในราชการและเพื่อการพาณิชย์ นอกจากนี้กระทรวงกลาโหม ได้ให้ความสำคัญ ส่งเสริมสร้างความสัมพันธ์กับกองทัพมิตร ประเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเผชิญกับภัย

คุกคามข้ามชาติ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตลอดจนความร่วมมือในด้านอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงกลาโหม ๘ เมษายน ๒๕๖๑ กระทรวงกลาโหมขอยืนยันความมุ่งมั่นในการจัดเตรียมกองทัพเพื่อรองรับภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การพัฒนาประเทศ การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของชาติ ตลอดจนช่วยเหลือและ

บรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเต็มความสามารถ โดยจะพัฒนาและปฏิรูปกระทรวงกลาโหม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุวิสัยทัศน์คือ “การมีกองทัพชั้นนำ มีบทบาทสำคัญในด้านความมั่นคงของรัฐ และมีบทบาทนำในการส่งเสริมความมั่นคงของภูมิภาค” อันจะเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศต่อไป

เมื่อการศึกษา คือตัวแทนแห่ง ความล้ำหลัง

พันโทฐนัส มานวงค์

กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ ส่วนการศึกษา
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

การศึกษา คือวิถีแห่งการพัฒนามนุษย์ที่ยั่งยืน การศึกษาคือโอกาสของการเลื่อนขั้นชั้นทางสังคม การศึกษาคือรากฐานสำหรับการประกอบอาชีพ การศึกษาคือการเรียนรู้อย่างยั่งยืน การศึกษาคือบ่อเกิดแห่งคุณภาพชีวิต การศึกษาคือการส่งทอดมรดกทางสังคม และการศึกษาคือการสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิทยาการ นิยามเหล่านี้เป็นการให้ความหมาย (เชิงบวก) ที่เราทุกคนสามารถเข้าใจได้ไม่ยาก และมักพบเห็นการใช้ประโยชน์จากความหมายในเชิงนี้อยู่บ่อย ๆ แต่ในความเป็นจริงสำหรับประเทศของเรานั้น การศึกษากลับถูกตราหน้าและถูกจัดวางลำดับให้อยู่รั้งท้าย (ท้ายสุด) ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนั้นก็มีอาจปฏิเสธจากการเปรียบเทียบได้ว่า “การศึกษาไทยคือตัวแทนแห่งความล้ำหลัง” (โดยเฉพาะเมื่อมีการเทียบเคียงระหว่างการศึกษาไทยกับการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน) ดังนั้น เราทุกคนจึงต้องเร่งคิดเร่งหาวิธีการ ที่จะทำให้การศึกษาไทยหลุดพ้นพันธนาการแห่งความล้ำหลัง บทความนี้จึงเป็นทัศนะของผู้

เขียนที่จริงใจและขออนุญาตเชิญชวนให้คิด ด้วยการสะกิดสำนึกแก่บุคลากรในแวดวงการศึกษา ให้โปรดหันมาเผชิญหน้ากับความเป็นจริง

หลายครั้งหลายคราที่คำว่า “ปฏิรูปการศึกษา” ถูกกู่ก้องร้องประกาศอยู่ในกระแสสังคม จนสร้างความหวังอันเจือปนกับความฝันให้แก่ทุกคนว่า “การศึกษาของประเทศไทยจะนำพาให้ทุกคนมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศบนหนทางแห่งความเจริญและล้ำสมัย” กอปรด้วยการແหน้จากสถาบันการศึกษาอีกหลาย ๆ สถาบัน ที่ต่างพร้อมใจกันเขียนวิสัยทัศน์พันธกิจ ตลอดจนเป้าหมายอย่างงามหรู ทั้งนี้ หากเรา ๆ ท่าน ๆ พิจารณาตามตัวอักษร ก็คงรำพึงไปได้ว่า ขอเพียงความสำเร็จแค่ครั้งหนึ่งจากที่บรรจงขีดเขียนกันไว้ ก็น่าจะนำพาประเทศไทยไปถึงดาวอังคารได้โดยไม่ช้า ประเด็นนี้ผู้เขียนไม่ได้ยียวนชวนทะเลาะ แต่เป็นการเหยียดเยาะต่อการสร้างฝันของวงการการศึกษา ซึ่งมักให้คุณค่าและพร่ำพรรณนาความสำเร็จที่เกินกว่าตนจะทำได้จริง การกำหนดเป้าหมายที่เกินเลยกว่าการทำหายทางยุทธศาสตร์ หาก

เป็นนโยบายและจุดขายฝัน อันพยายามผูกติดยึดโยงอยู่กับชื่อเสียงของสถาบัน รวมทั้งผลงานตามขั้นบันไดของผู้บริหาร ซึ่งช่วงชิงมุ่งใช้การศึกษาให้เป็นหนทางสู่ความก้าวหน้ามากกว่าการสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ดี ความสำเร็จของผู้เรียนในข้างต้นนั้น ย่อมมิได้มาจากการชี้วัดด้วยโล่หรือรางวัลเต็มข้างฝา แต่หมายถึงการให้ความสำคัญแห่งปัญญา อันประจักษ์และประเมิณผลได้จากการที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ ซึ่งได้รับจากกระบวนการในการศึกษาเพื่อไปสร้างกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง อันนำไปสู่การพัฒนาตนเองและสังคมประเทศให้ได้อย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรม ทุกวันนี้ หากเราหันไปถามเยาวชนคนไทยที่กำลังจำเรียนอยู่ในกระบวนการศึกษา ด้วยคำถามง่าย ๆ ได้แก่ “การไปโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษานั้น ๆ ไปเพื่ออะไร” “วิชาที่เรียนอยู่นั้นสามารถนำไปใช้ทำอะไรได้บ้าง” และ “ท่านคิดว่าจะได้อะไรจากการสำเร็จการศึกษา” เชื่อได้ว่า เราอาจได้คำตอบที่หลากหลาย หากอยู่ในขอบข่ายหรือทำนองเดียวกัน ก็คือ “เรียนไปเพื่อได้ความรู้ มีความรู้เพื่อให้สอบผ่าน และการสอบผ่านก็จะได้วุฒิการศึกษาควบคู่กับใบสำคัญที่แสดงการสอบผ่านตามหลักสูตรนั้น ๆ เพื่อนำมาบันทึกภาพเก็บไว้หรือประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน” ซึ่งหากคำตอบของคนใกล้ตัวของท่านเป็นไปในลักษณะนี้ ผมขอแนะนำให้ทำใจเสียแต่เนิ่น ๆ และก็จงอย่าฝากความหวังอะไรไว้กับเขาอีกเลย เพราะลำพังเพียงแค่การเรียนของเขา ที่ไม่อาจทำให้เกิดการรู้แจ้งแทงตลอด อันเป็นการเรียนซึ่งไม่สามารถเข้าถึงความหมายที่แท้จริงของการใช้ปัญญาเพื่อพัฒนาชีวิต ย่อมเป็นเครื่องยืนยันต่อชีวิตของเขาในวันข้างหน้า ที่จะอยู่ในสถานะผู้สร้างภาระมากกว่าจะเป็นผู้รับภาระอย่างแน่นอน

ทั้งนี้ หากเราย้อนไปพิจารณาความนัยจากประวัติศาสตร์ของชาติไทยเมื่อครั้งยังใช้นามว่า

“สยาม” การเรียนรู้และการปรับรับตามกระบวนการในการศึกษาวิทยาการสมัยใหม่ในขณะนั้น ได้กระทำตามครรลองอันเป็นปัจเจกแห่งล้นเกล้ารัชกาลที่ ๓ ซึ่งทรงเตือนสติแก่คนสยามให้เท่าทันความรู้ต่อและการเปลี่ยนแปลงที่จะถาโถมเข้ามาในสังคมไทย

“การศึกษสงครวมข้างญวน ข้างพม่า ก็เห็นจะไม่มีแล้ว จะมีอยู่ที่แต่พวกฝรั่ง ให้ระวังให้ดีอย่าให้เสียที่แก่เขาได้ การงานสิ่งใดของเขาที่คิดควรจะเรียนเอาไว้ ก็เอาอย่างเขา แต่อย่าให้นับถือเลื่อมใสไปทีเดียว”

พระวิสัยทัศน์อันกว้างไกลที่สะท้อนถึงการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด โดยมุ่งให้การศึกษาก่อเกิดผลต่อผู้เรียน เพื่อการพัฒนาตนเองพร้อมกับสังคม ซึ่งเป็นความหมายและคุณูปการที่แท้จริงของการเรียนรู้ ดังความข้างต้นที่ยกมา ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องควบคู่ไปกับกระบวนการในการเลือกสรร พร้อมด้วยการยังคิดพินิจพิเคราะห์หีบเสาะให้รู้ความหมาย และที่มาที่ไปของสิ่งที่จะศึกษาอย่างลึกซึ้ง มากกว่าการตั้งหน้าตั้งตาเล่าเรียนเพียงเพราะว่าจำเป็นต้องเรียน หรือเข้ามาเรียนเนื่องจาก “เขาจัดลำดับและตำรับตำราให้เรียน” โดยที่ความเป็นจริงแล้วผู้เรียนก็ยังไม่รู้ว่า “เขา” ที่ว่านั่นคือใคร เมื่อพิจารณาตามประเด็นดังกล่าว ก็ยิ่งตอกย้ำถึงการศึกษในปัจจุบัน อันเป็นตัวแทนแห่งความล้มเหลวได้อย่างชัดเจน ด้วยเหตุว่าการศึกษาเมื่อกว่าร้อยห้าสิบปีที่ผ่านมา ได้แสดงกระบวนการเรียนรู้ซึ่งเข้าใจถึงคุณค่า และความหมายของสิ่งที่คิดจะเลือกเรียน ผิดจากการเรียนในปัจจุบันที่ยังตอบคำถามไม่กระจ่างชัดว่า “เราจะศึกษาเล่าเรียนไปเพื่ออะไร”

ทัศนะของผมเห็นว่า มูลเหตุสำคัญที่ทำให้การศึกษาในปัจจุบันคือตัวแทนแห่งความล้มเหลว ประดุจพันธุนาการแห่งการศึกษาไทย ประกอบไปด้วยสาเหตุ ๓ ประการ ที่ต่างก็เชื่อมโยงกัน ดังนี้

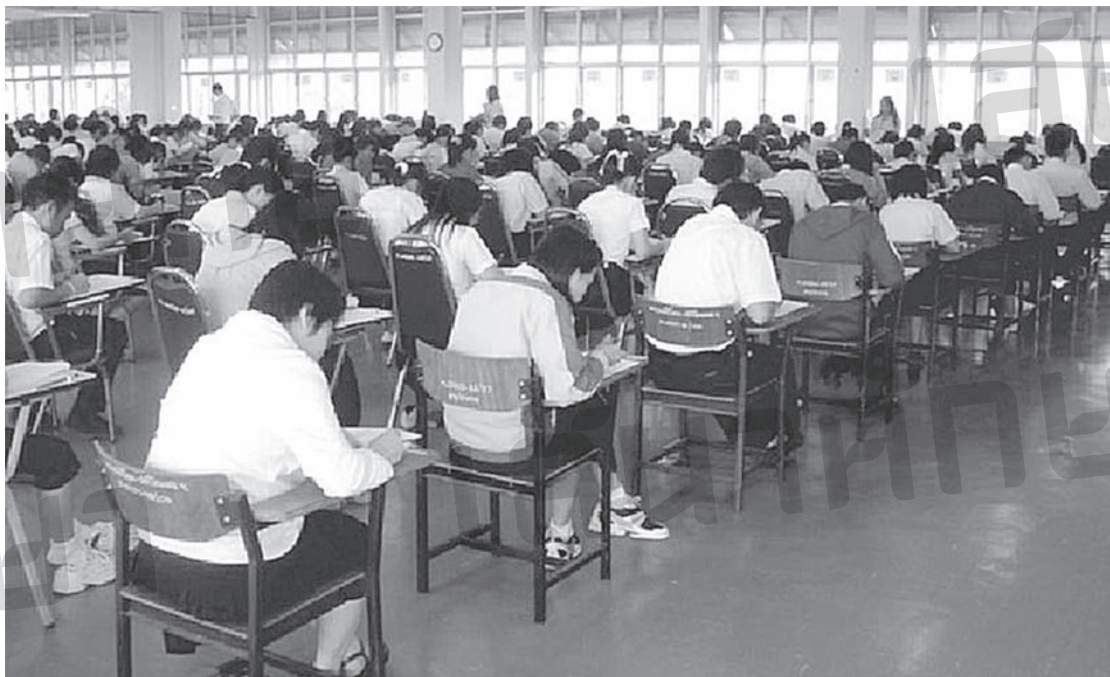
๑. ผู้บริหารการศึกษา เป็นพันธุนาการ

เมืองบนที่ยากจะจับต้องและบอกให้แก้ไข ซึ่งเรามักพบว่าผู้ที่กุมบังเหียนการศึกษาโดยมากมักเป็นผู้ที่มีความรู้ประกอบด้วยคุณวุฒิและวิวุฒิที่หลากหลาย แต่ไม่ใช่ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางการศึกษา ที่มีรากฐานมาจากการเป็นบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ไม่เคยเป็นผู้ตั้งเดี่ยวในวิทยาการด้านการจัดการเรียนการสอน หากแต่เขาเหล่านั้นกลับมีอำนาจและความชอบใจที่ไม่ใช่ความชอบธรรมชาติต่อการเป็นผู้นำ ซึ่งมากำหนดซึบอกลำเส้นทางการเรียนการสอน อันเป็นแนวทางหลักของการศึกษา ประหนึ่งการเชื้อเชิญผู้ประสบความสำเร็จจากการว่ายน้ำ ดำน้ำ และกระโดดน้ำ ให้เขาคนนั้นได้ใช้โอกาสแห่งอำนาจมาขีดกรอบล้อมคิด และสั่งการคนที่จำเป็นต้องปีนต้นไม้ ตอนกิ่งไม้ ต่อรากไม้ได้กระทำตามแนวทางของเขาอย่างปฏิเสธมิได้ หรือกล่าวให้ง่ายก็เสมือนการให้ฝูงปลา มาเขียนกติกาให้แก่ฝูงลิง ลำพังคิดว่าการพลิวไหว และเลื่อนไหลในสายน้ำที่เคยเป็น คือทักษะที่สามารถใช้ได้กับการโลดแล่นโจนทะยานในสายลมการที่สถาบันการศึกษาใด ๆ ได้ผู้บริหารเช่นนี้ ก็

เหมือนมีห้วงโซ่ข้อใหญ่มาพันนาการตนเอง

ดังนั้น หากผู้บริหารการศึกษาตัวเองว่าไม่มีความเหมาะสมต่อตำแหน่งแห่งที่ ก็ต้องกล้าปฏิเสธอำนาจอันหอมหวานที่ถูกหยิบยื่นมาให้ ด้วยตระหนักอยู่เสมอว่าความสำเร็จในด้านหนึ่งมีอาจสวมแทนหรือทำให้กิจการงานทุกด้านสำเร็จเสมอกันไปได้ และถ้าไม่สามารถปฏิเสธอำนาจนั้นได้ ก็ต้องรู้จักที่จะเรียนรู้อย่างไม่เขินอาย การเริ่มนับหนึ่งครั้งใหม่ในหนทางที่ตนเองไม่เคยมีความรู้และประสบการณ์ ก็ยิ่งดีกว่าการดันทุรังและทีกทักว่าตนเป็นผู้มีความรู้แล้วเจกหน้าที่เต็มแก้ว อันมิใช่คุณสมบัติของบุคลากรด้านการศึกษา แต่การเริ่มนับหนึ่งใหม่นั้นก็อย่าให้เข้าไปกว่าการแก้ปัญหาอันเกิดจากที่ตนเองเข้ามาเป็นผู้บริหารซึ่งไม่ยากเย็น

๒. ครูผู้สอนที่ไม่ได้อยู่กับการสอน เป็นพันนาการแห่งการกล่าวอ้างที่เป็นวิวาทะอยู่อย่างสม่ำเสมอระหว่างหนทางการสร้างความก้าวหน้าในอาชีพครู ที่ต้องแสดงศักยภาพทางวิชาการอย่างรอบด้านโดยปราศจากการคิดคำนึงถึงภารกิจหลักในการสอน ครูมักมีหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ

สนับสนุนการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ระยะเวลาสั้นกว่าการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง ประเด็นสำคัญที่ครูผู้สอนต่อบริหารจัดการให้เป็นก็คือ การเท่าทันต่อดัชนีชี้วัดของผู้บริหาร และรับตรวจที่สมบูรณ์แบบจากการประเมินในทุก ๆ ด้าน ผลคะแนนจากการประเมินคือความสำเร็จร่วมระหว่างสถาบัน ผู้บริหาร และครูผู้สอนบางท่าน ซึ่งความสำเร็จดังกล่าวมิได้มีผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งในการรับประโยชน์จากความสำเร็จนั้น ๆ เลย ในขณะที่วงการศึกษายอมรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนรายบุคคลเป็นสำคัญ แต่ครูผู้สอนกลับไม่มีเวลาและหัวใจอยู่กับผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างมีเหตุผล การสอนของครูจึงเป็นไปตามบทบาทในแต่ละคาบเรียนและบทเรียน อันเป็นการลดทอนการเรียนรู้ถึงคุณค่าของชีวิตตลอดจนความหมายที่แท้จริงของการศึกษา การเตรียมการสอนถูกทดแทนด้วยงานอื่นที่ถูกหยิบยื่นให้ทำ และสรรหามาทำแทนการคิดวิเคราะห์อย่างประณีตต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ในวงการการศึกษายังเจ็บช้ำกับการบริหารจัดการบุคคลที่เข้ามาเป็นครูโดยไม่มีคุณสมบัติของการเป็นครู มากไปกว่านั้นคือการคิดว่าผู้สำเร็จการศึกษา

สามารถเป็นครูได้ทุกคน วิชาครูถูกตัดขาดออกจากแนวคิดเหลือเพียงวิชาการ กระบวนการถ่ายทอดโดยผ่านจิตวิญญาณของความเป็นครู จึงถูกทดแทนด้วยวิชาการจนเกิดการตื่นรนให้แสวงหาความรู้ตามตำราหรือแหล่งเร่งเรียนรู้แบบเบ็ดเสร็จ ทำให้ครูไม่สามารถพัฒนาตนเองจากการแก้ปัญหการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดเป็นทักษะประสบการณ์ในการเป็นครู

ผู้ที่เป็นครูจึงต้องประเมินตนเองและค้นหาตัวเองให้จึงได้ว่าความเป็นครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นสามารถกระทำได้อย่างไร แบ่งความสำเร็จของการวัดประเมินไปมอบให้ความสำเร็จในการใช้ชีวิตจากลูกศิษย์ ด้วยคุณธรรมและจรรยาบรรณแห่งความเสียสละ เพราะนักวิชาการไม่ใช่ครู และครูก็ไม่ใช่ผู้มีเพียงจิตวิญญาณในความเป็นครูโดยปราศจากวิชาการ ครูจึงต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอทั้งในเรื่องจิตวิญญาณในการเป็นครู ที่ก่อปรไปด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการพัฒนาทางด้านวิชาการเพื่อให้เป็นส่วนร่วมของแกนแก่นในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างสมศักดิ์ศรี

๓. ภาระงานของบุคลากรทางการศึกษา
ทั้งภาระงานตามวงรอบและงานมอบหมายรอบด้าน

เพื่อสร้างผลงาน สิ่งเหล่านี้เป็นพันธนาการที่ร้อยรัดให้บุคลากรทางการศึกษาติดอยู่กับการส่งมอบผลงานให้ทันตามกำหนดที่ไม่มีวันเสร็จสิ้น การทำงานของบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานมักจะจำแนกได้ออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) งานล้นมือ (คนที่ใช้เวลาทำงานมากกว่าใช้ชีวิตของตัวเอง) ๒) มือว่างงาน (คนที่ไม่มียานและพยายามไม่หางานมาให้ตนเองเพื่อใช้ชีวิตในที่ทำงานโดยปราศจากงาน) และ ๓) มือส่งงาน (คนที่ไม่ทำงานแต่มักเร่งและคอยนำผลงานจากผู้อื่นไปนำเสนอ โดยสวมทับว่าเป็นผลงานของตนเองอย่างไร้ความรู้สึกผิดชั่ว) ซึ่งเป็นที่น่าแปลกใจว่าคนทั้งสามกลุ่มนี้ไม่น่าจะอยู่ด้วยกันได้ แต่กลับกลายเป็นว่าคนทั้งสามกลุ่มล้นมืออยู่ร่วมกันในทุกที่ ซึ่งผู้เขียนขอเปรยว่า “ม้าดีขี่จนม้าตาย เด็กของนายสหายที่สุด นำเสนอดีเป็นชุดแต่ไม่เคยลงมือทำ”

เมื่อภาระงานเป็นสิ่งที่ต้องบริหารจัดการให้ส่งตามกำหนดเวลาและงานต่าง ๆ ก็มักมีเข้ามาอย่างต่อเนื่อง (ด้วยความพยายามสร้างผลงานที่แตกต่างเพื่อการก้าวขึ้นไปของบุคลากรไม่กี่คน) เวลาที่ใช้ในการทำงานจึงเป็นไปในลักษณะของการทำให้จบ ๆ พยายามทำให้เสร็จ ๆ ไม่มีเวลาที่จะมานั่งทบทวน ไตร่ตรองหรือมั่งมั่งองคิดประดิษฐ์คิดค้นเพื่อให้เกิดการพัฒนา “รีบ ๆ คิด คิดให้มันเสร็จ ๆ จบ ๆ ไป งานใหม่มีมารออีกเยอะ เดี่ยวทำไม่ทันก็โดนอีก...” การประชุมที่เป็นไปในเชิงสั่งการและแจ้งเพื่อนทราบ ใช้เวลามากกว่าการทำงานอย่างจดจ่อเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การหาข้อสรุปตกลงแบบรวบรัด มากกว่าการให้เวลาในการสร้างสรรค์ ล้วนเป็นวัฒนธรรมการทำงานที่ไม่ควรอยู่ในบุคลากรทางการศึกษา เราจึงมักได้ตะกอนที่ขุนมัวไปใช้แก้ปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าได้ผลึกใสที่นำไปพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งที่จงอย่าลืมว่ากระบวนการระหว่าง “การตกตะกอน” กับ “การ

ตกผลึก” นั้น ล้วนใช้ระยะเวลาและมีวิธีการที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ดังนั้น บุคลากรทางการศึกษาต้องมีเวลาที่จะหยุดนิ่งสอบทานความคิด ความรู้ และความรู้สึก ให้ได้ตกผลึกเป็นแก้วประกายใสและมีเหลี่ยมคม อันจะนำไปส่งทอดให้ผู้เรียนได้เห็นประกายที่งดงามจากบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างให้ผู้เรียนได้เชื่อมั่นว่า การศึกษาจากผู้ตกผลึกทางปัญญาย่อมจะทำให้เขาได้พัฒนาตัวเองอย่างแน่นอน

สิ่งสำคัญที่ร้อยรัดห่วงโซ่ของพันธนาการเข้าไว้ด้วยกัน ก็คือ การหลงลืมเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง คนในแวดวงการศึกษามักเพเลิดเพเลินกับการทำงานเพื่อความสำเร็จของตนเองในด้านต่าง ๆ จนไม่ได้ใส่ใจว่างานโดยรวมที่เป็นเนื้อหาหลักของการศึกษานั้น ความสำเร็จที่แท้จริงต้องอยู่ที่ตัวของผู้เรียน นอกจากนี้การให้เวลาในการสอบทานและเรียบเรียงความคิด ความรู้ และความรู้สึก ล้วนเป็นสิ่งสำคัญที่บุคลากรทางการศึกษาต้องให้เวลาตนเอง เพื่อให้ได้หยุดคิดแต่ไม่ใช่เป็นการหยุดนิ่ง ดังนั้น การพัฒนาตนเองที่สอดคล้องกับระยะเวลาที่เหมาะสมจึงเป็นทางออกจากปัญหาดังกล่าว การศึกษาคือการเปลี่ยนแปลงตนเองด้วยตนเองให้ดีขึ้น หากผู้บริหาร ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษายังไม่สามารถพัฒนาตนเองได้ ก็คงไม่ต้องพิจารณาลงไปถึงผู้เรียนแล้วว่าเขาจะพัฒนาตัวเองได้เช่นไร ในเมื่อปัจจัยสำคัญของกระบวนการศึกษายังไม่สามารถกระทำได้ แล้วจะหวังเล็งผลเลิศต่อผู้เรียนได้อย่างไร “เพราะธรรมชาติของโลกแห่งการศึกษานั้น เพียงแค่คุณหยุดนิ่ง คุณก็จะกลายเป็นคนที่ล้าหลังในทันที”

ภาพกราฟฟิกแสดงขีดความสามารถของขีปนาวุธแบบอค์นี่-V (Agni-V) มีระยะยิงไกล ๕,๐๐๐ กิโลเมตร มหาสมุทรอินเดียมีพื้นที่ขนาด ๗๐.๕๖ ล้านตารางกิโลเมตร

เสนาศึกษา
พลเอก ทรงพล ไพนุพงษ์

อินเดียมหาอำนาจ ทางทหารใหม่แห่งอนาคต

ห้วงยี่สิบปีที่ผ่านมาโลกมีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างมาก เป็นผลให้ทางทหารมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทั้งระบบอาวุธตามแบบและระบบอาวุธทางยุทธศาสตร์ มหาอำนาจทางทหารของโลกได้ปรับปรุงระบบอาวุธทางยุทธศาสตร์อย่างมาก เพื่อรักษาขีดความสามารถทางระบบอาวุธทางยุทธศาสตร์ให้มีอำนาจสูงสุดเพื่อจะรักษาผลประโยชน์ของชาติไว้ และอำนาจทางด้านการเมืองระหว่างประเทศทั้งระดับภูมิภาคและระดับโลก จะเป็นผู้กำหนดทิศทางและบทบาทในทุกส่วนภูมิภาคของโลก...บทความนี้ กล่าวถึงระบบอาวุธทางยุทธศาสตร์ที่จะก้าวสู่การเป็นมหาอำนาจทางทหารของกองทัพอินเดียในอนาคต

๑. ภัยคุกคามทางทหาร

อินเดียประเทศที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ประเทศหนึ่งของโลก มีภัยคุกคามทางทหารที่สำคัญ ประกอบด้วย ปากีสถาน และสาธารณรัฐประชาชนจีน มีความขัดแย้งในปัญหาของเขตแดนจึงนำมาสู่สงครามขนาดใหญ่กับปากีสถานรวม ๔ ครั้ง (พ.ศ. ๒๔๙๐, พ.ศ. ๒๕๐๘, พ.ศ. ๒๕๑๔ และ พ.ศ. ๒๕๔๒ อินเดียได้รับชัยชนะ นำมาสู่ความ

เปลี่ยนแปลงในภูมิภาคโดยเกิดเป็นประเทศใหม่คือ บังกลาเทศ แต่ความขัดแย้งเรื่องแคชเมียร์ยังคงอยู่) และสาธารณรัฐประชาชนจีนรวม ๑ ครั้ง (พ.ศ. ๒๕๐๕ อินเดียเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ สูญเสียทหาร ๓,๒๕๐ คน, บาดเจ็บ ๑,๐๔๗ คน, สูญหาย ๑,๖๗๖ คน และถูกจับเป็นเชลยศึก ๓,๙๖๘ คน แต่ความขัดแย้งเรื่องเขตแดนยังคงอยู่) เวลาต่อมาทั้งสองประเทศที่เคยเป็นคู่ขัดแย้งในอดีตคือ ปากีสถาน

และสาธารณรัฐประชาชนจีนต่างได้พัฒนาขีดความสามารถของกองทัพจนมีอาวุธนิวเคลียร์ และขีปนาวุธระยะยิงไกลนำเข้าประจำการในกองทัพ ปัจจุบันนี้สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นมหาอำนาจทางทหารของโลกและเป็นมหาอำนาจทางทหารลำดับหนึ่ง ของทวีปเอเชีย พร้อมทั้งอินเดียจะเป็นมหาอำนาจทางทหารลำดับสอง ของทวีปเอเชีย

๒. มหาอำนาจทางทหารของโลก

ปัจจุบันมหาอำนาจทางทหารของโลกประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา รัสเซีย สาธารณรัฐประชาชนจีน ฝรั่งเศส และอังกฤษ ทั้งห้าประเทศมีระบบอาวุธทางยุทธศาสตร์ประจำการในกองทัพหรือเรียกว่ามีอาวุธนิวเคลียร์ในครอบครองสามารถจะทำการโจมตีเป้าหมายของประเทศที่เป็นภัยคุกคามได้ทั่วโลกตลอดเวลา หัวรบนิวเคลียร์จะนำสู่ที่หมายด้วยขีปนาวุธข้ามทวีป (ICBM) จากฐานยิงบนบก หรือใช้ยิงจากขีปนาวุธข้ามทวีปด้วยเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ขีปนาวุธ (SSBM) ที่ได้ปฏิบัติการนอกชายฝั่งทะเลของประเทศฝ่ายคุกคาม (พร้อมที่จะทำการยิงขีปนาวุธเมื่อได้รับคำสั่ง) สามารถที่จะใช้การทิ้งระเบิดจากกองบินทิ้งระเบิดทางยุทธศาสตร์ ต่อเป้าหมายของประเทศที่เป็นภัยคุกคามได้ทั่วโลกตลอดเวลา นอกจากนี้ยังสามารถที่จะปฏิบัติการทางทหารด้วยกำลังรบตามแบบได้ทั่วโลกเช่นกัน ด้วย กองเรือบรรทุกเครื่องบินพร้อมด้วยเรือสนับสนุนการรบ จะเดินทางไปทุกภูมิภาคของโลกที่เกิดความขัดแย้งเพื่อจะแสดงบทบาทการเมื่อระหว่างประเทศ

๓. ระบบอาวุธทางยุทธศาสตร์

๓.๑ อาวุธทางยุทธศาสตร์

๓.๑.๑ ขีปนาวุธข้ามทวีป (ICBM)

กองทัพอินเดียประจำการด้วยขีปนาวุธพิสัยกลางแบบอัคนี-III (Agni-III) น้ำหนัก ๒๒.๐ ตัน

ขีปนาวุธแบบอัคนี-VI (Agni-VI) กองทัพอินเดีย อยู่ระหว่างการพัฒนา มีขนาดใหญ่ขึ้นกว่ารุ่นเก่าทุกมิติเพื่อที่สามารถเพิ่มเชื้อเพลิงได้มากยิ่งขึ้น มีขนาดยาว ๒๐-๔๐ เมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เมตร และระยะยิง ๘,๐๐๐-๑๒,๐๐๐ กิโลเมตร

ยาว ๑๗.๐ เมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒.๐ เมตร หัวรบหนัก ๒,๐๐๐- ๒,๕๐๐ กิโลกรัม (หัวรบนิวเคลียร์ ๑๕- ๒๕๐ กิโลกรัม) ระยะยิงไกล ๓,๕๐๐-๕,๐๐๐ กิโลเมตร ติดตั้งบนยานยนต์ล้อชนิด ๘x๘ ล้อ ทดสอบการยิงครั้งแรกเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ประสบความสำเร็จ และทดสอบการยิงเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ประสบความสำเร็จ พัฒนาเป็นรุ่นติดตั้งกับเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ขีปนาวุธมีชื่อว่า เค- ๔ (K-4 SLBM) น้ำหนัก ๑๗ ตัน หัวรบขนาด ๒,๕๐๐ กิโลกรัม (หรือหัวรบนิวเคลียร์) และระยะยิง ๓,๕๐๐ กิโลเมตร ทดสอบการยิงจากเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ขีปนาวุธ (SSBN) เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ จากอ่าวเบงกอล ประสบความสำเร็จ

กำลังพัฒนาขีปนาวุธรุ่นใหม่แบบอัคนี-V (Agni-V) เพิ่มความยาวอีก ๐.๕ เมตร เป็นความยาวใหม่ ๑๗. ๕ เมตร สามารถบรรจุเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นเป็นผลระยะยิงใหม่ไกลเป็น ๕,๐๐๐-๘,๐๐๐ กิโลเมตร จึงจัดเป็นขีปนาวุธพื้นสู่อากาศประเภทข้ามทวีป (ICBM : Inter-Continental Ballistic) การยิงทดสอบครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕ บริเวณชายฝั่งทะเลรัฐโอริสสาไปยังมหาสมุทร

อินเดีย ประสบความสำเร็จ และการยิงทดสอบครั้งที่สี่ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ บริเวณชายฝั่งทะเลรัฐโอริสสาไปยังมหาสมุทรอินเดีย ประสบความสำเร็จ ควบคุมโดยกองกำลังทางยุทธศาสตร์ (SFC : Strategic Forces Command) ผู้บัญชาการชั้นยศพลโท

๓.๑.๒ กองเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ซีปนาวุธ (SSBN)

กองทัพอากาศอินเดีย (IN) ประจำการด้วยเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ซีปนาวุธชั้นอริฮันท์ (INS Arihant S-73/S2) เป็นเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ลำแรก (ราคาลำละ ๖๒๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) นำเข้าประจำการเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ขนาด ๖,๐๐๐ ตัน ขนาดยาว ๑๑๒ เมตร ดำน้ำลึก ๓๐๐ เมตร ความเร็ว ๒๔ นอต และลูกเรือ ๙๕ นาย ติดตั้งซีปนาวุธแบบเค-๔ (K-4 ระยะยิง ๓,๕๐๐ กิโลเมตร) รวม ๔ ท่อยิง เรือลำที่สอง อริด์ฮามาน (INS Aridhaman S-74/S3) อยู่ระหว่างการต่อนำเข้าประจำการปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โครงการจะต่อเรือรวมทั้งสิ้น ๔ ลำ เรือลำที่สาม และเรือลำที่สี่ อยู่ระหว่างเตรียมการที่จะต่อขึ้นต่อไป

กองทัพอากาศอินเดีย (IN) ประจำการด้วยเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์โจมตีซาร์กัร (Chakra) เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ขนาด ๙,๑๔๐

เรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ซีปนาวุธชื่ออริฮันท์ (INS Arihant S-73/S2) ขนาด ๖,๐๐๐ ตัน กองทัพอากาศอินเดียมีโครงการจัดหาเข้าประจำการ ๔ ลำ ปัจจุบันนำเข้าประจำการแล้ว ๑ ลำ ราคาลำละ ๖๒๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ตัน เป็นเรือดำน้ำที่ต่อขึ้นจากคู่อู่เรือประเทศรัสเซีย (ชื่อเดิม เค-๑๕๒ เนอร์ปา ประจำการปี พ.ศ. ๒๕๕๒) เพื่อจะให้กำลังพลของกองทัพเรือมีขีดความสามารถปฏิบัติการกับเรือดำน้ำขับเคลื่อนด้วยพลังงานนิวเคลียร์ในอนาคต

๓.๑.๓ กองบินทิ้งระเบิด

กองทัพอากาศอินเดีย (IAF) ปฏิบัติการด้วยเครื่องบินขับไล่แบบมิราจ-๒๐๐๐ (Mirage-2000) ภารกิจเครื่องบินขับไล่ทิ้งระเบิดพร้อมด้วยระเบิดนิวเคลียร์ น้ำหนักบินขึ้นสูงสุด ๑๗ ตัน ความเร็ว ๒.๒ มัค พิสัยบินไกล ๑,๕๕๐ กิโลเมตร ประจำการชุดแรกปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ฝูงบินที่ ๑ และฝูงบินที่ ๗ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ปรับปรุงใหม่ระดับโรงงานเป็นเงิน ๑.๑ พันล้านเหรียญสหรัฐ จึงมีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติการทางอากาศได้สูงสุดของเทคโนโลยี พร้อมทั้งสามารถจะปฏิบัติการโจมตีที่หมายภาคพื้นดิน ได้ไกลกว่าพิสัยบินด้วยการเติมน้ำมันทางอากาศ (ไปได้ไกลที่สุดเท่านี้ยังสามารถรับการเติมน้ำมันทางอากาศ) ปัจจุบันประจำการรวม ๔๕ เครื่อง

๓.๒ ระบบเพิ่มขีดความสามารถทางยุทธศาสตร์

๓.๒.๑ เรือบรรทุกเครื่องบิน

กองทัพอากาศอินเดีย (IN) ในอดีตประจำการด้วยเรือบรรทุกเครื่องบินมาเป็นเวลานาน ได้ประจำการด้วยเรือบรรทุกเครื่องบินลำใหม่ชื่อวิครามาติยา (INS Vikramaditya) วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖ ขนาด ๔๕,๔๐๐ ตัน ปฏิบัติการนาน ๔๕ วัน ประจำการด้วยเครื่องบินรวม ๔ ฝูงบิน เป็นผลให้กองทัพอากาศอินเดียสามารถปฏิบัติการทางทหารทางทะเลได้ทุกมหาสมุทร

อดีตกองทัพอากาศอินเดีย (IN) ประจำการด้วยเรือบรรทุกเครื่องบินชื่ออวิครันท์ (INS Vikrant) ขนาด ๑๙, ๕๐๐ ตัน ปลดประจำการปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และเรือบรรทุกเครื่องบินชื่ออวิวิท

เรือบรรทุกเครื่องบินลำใหม่ชื่อวิกิรามาดิทยา (INS Vikramaditya/R-33) ประจำการวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖ ขนาด ๔๕,๔๐๐ ตัน เครื่องบินรบ ๓๔ เครื่อง (เป็นเครื่องบินขับไล่แบบมิก-๒๙ เค รวม ๒๔ เครื่อง) ราคาเรือลำละ ๒.๓๕ พันล้านเหรียญสหรัฐ

(INS Viraat) ขนาด ๒๘,๗๐๐ ตัน ปลดประจำการวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ นับว่ากองทัพเรืออินเดีย (IN) เป็นกองทัพเรือเดียวของเอเชียที่ประจำการด้วยเรือบรรทุกเครื่องบินหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ประจำการอย่างต่อเนื่องมายาวนาน

๓.๒.๒ เรือส่งกำลังบำรุง

เมื่อกองเรืออินเดียปฏิบัติการทางทหารในระยะทางไกลจากแหล่งส่งกำลังบำรุงจะปฏิบัติได้ตามขีดจำกัดของการส่งกำลังบำรุงโดยเรือดีแพ็ค (INS Deepak : A50) ขนาด ๒๗,๕๐๐ ตัน ระยะปฏิบัติการไกล ๑๙,๐๐๐ กิโลเมตร และลูกเรือ ๒๔๘ นาย ประจำการปี พ.ศ. ๒๕๕๔ รวม ๒ ลำ และมีเรือส่งกำลังบำรุงอีก ๒ ลำ (INS Jyoti ขนาด ๓๕,๙๐๐ ตัน และ INS Aditya ขนาด ๒๔,๖๐๐ ตัน) เพิ่มขีดความสามารถด้วยเรือส่งกำลังบำรุงขนาดใหญ่สนับสนุนกองเรือบรรทุกเครื่องบิน ประกอบด้วย เชื้อเพลิง, เชื้อเพลิงอากาศยาน, น้ำดื่ม, อาหารสด/อาหารแช่แข็ง, กระสุนหลายชนิด และการส่งกลับสายแพทย์

๓.๒.๓ ผู้บินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศและเติมน้ำมัน

กองทัพอากาศอินเดีย (IAF) ประจำการด้วยเครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศแบบเอ-

เครื่องบินเตือนภัยแบบเอ-๕๐ (A-50 Mainstay) กองทัพอากาศอินเดีย ผู้บินที่ ๕๐ ฐานทัพอากาศรัฐอุต્พรประเทศ (Uttar Pradesh) ประจำการ ๓ เครื่อง เจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง ๑๕ นาย พิสัยบินไกล ๗,๕๐๐ กิโลเมตร (มีเครื่องบินเตือนภัยขนาดเล็กไอโฟนสองเครื่องยนต์ แบบ EMB-145I รวม ๓ เครื่อง)

เครื่องบินขับไล่โจมตีพิสัยไกล ซู-๓๐ เอ็มเคไอ ติดตั้งขีปนาวุธรุ่นใหม่บราฮ์โมส (Brahmos) น้ำหนัก ๒,๕๐๐ กิโลกรัม หัวรบหนัก ๓๐๐ กิโลกรัม ความเร็ว ๒.๘ มัค และระยะยิงไกล ๔๐๐ กิโลเมตร (ร่อนยิงจากเครื่องบิน) เป็นแบบจรวดร่อน เครื่องบินซู-๓๐ เอ็มเคไอ ประจำการรวม ๒๗๒ เครื่อง

๕๐ (A-50I Mainstay) เจ้าหน้าที่ประจำเครื่องรวม ๑๕ นาย น้ำหนักบินขึ้นสูงสุด ๑๗๐,๐๐๐ กิโลกรัม ความเร็ว ๙๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง พิสัยบินไกล ๗,๕๐๐ กิโลเมตร ประจำการรวม ๓ เครื่อง สังกัดผู้บินที่ ๕๐ ช่วยให้มีความสามารถที่จะตรวจการณ์ได้ทั่วหน้าฟ้าของประเทศ เพื่อจะเสริมขีดความสามารถของระบบเรดาร์ติดตั้งบนพื้นดินที่เป็นช่องว่าง (อินเดียมีพื้นที่ขนาด ๓.๒๘ ล้านตารางกิโลเมตร มีชายฝั่งทะเลขนาดยาว ๗,๕๑๖ กิโลเมตร) มหาสมุทรอินเดียมีพื้นที่ขนาด ๗๐.๕๖

เรือบรรทุกเครื่องบินวิครันท์ (INS Vikrant (2013)) ปล่อยลงน้ำวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ อยู่ที่เรือ เมืองโคชิน รัฐเคerala ทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศ ขนาด ๔๐,๐๐๐ ตัน (ราคาลำละ ๓.๐ พันล้านเหรียญสหรัฐ) นำเข้าประจำการปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เครื่องบินรบ ๔๐ เครื่อง

เครื่องบินเติมน้ำมันทางอากาศแบบอิล-๗๘ (IL-78) กองทัพอากาศอินเดีย สังกัดฝูงบินที่ ๗๘ ประจำการ ๗ เครื่อง (ในภาพกำลังเติมน้ำมันทางอากาศให้กับเครื่องบินแบบ ซู-30 เอ็มเคไอ พร้อมกับ ๒ เครื่อง)

เรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ริจมิติชื่อชาห์ครา (INS Chakra, S-71) กองทัพเรืออินเดีย ขนาด ๘,๑๔๐ ตัน จะช่วยให้กองทัพอากาศอินเดียมีประสบการณ์เมื่อปฏิบัติการกับเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ในอนาคต

ขัดแย้งด้วยการเติมน้ำมันทางอากาศจากเครื่องบินแบบอิล-๗๘ (IL-78 Midas) นำนักบินขึ้นสูงสุด ๒๑๐ ตัน (เชื้อเพลิงอากาศยานรวม ๑๐๐ ตัน) เจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง ๖ นาย ความเร็ว ๘๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง พิสัยบินไกล ๗,๓๐๐ กิโลเมตร ประจำการรวม ๗ เครื่อง สังกัดฝูงบินที่ ๗๘

ล้านตารางกิโลเมตร ควบคุมพื้นที่ที่สำคัญทางด้านยุทธศาสตร์ทหารของโลก

นอกจากนี้กองทัพอากาศอินเดีย (IAF) สามารถจะส่งฝูงบินรบปฏิบัติการได้ไกลจากฐานทัพอากาศ (มากกว่ารัศมีทำการรบ) ไปยังพื้นที่ที่มีความ

๔. ระบบอาวุธทางยุทธศาสตร์ในอนาคต

๔.๑ ขีปนาวุธข้ามทวีป (ICBM)

อินเดียกำลังพัฒนาขีปนาวุธรุ่นใหม่แบบ อัคนี-VI (Agni-VI) ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีระยะยิงไกล แบบข้ามทวีป ระยะยิงไกลกว่า ๕,๕๐๐ กิโลเมตร เป็นขีปนาวุธขนาดใหญ่เพื่อที่จะได้บรรทุกเชื้อเพลิง ไปได้มากขึ้น มีน้ำหนักประมาณ ๗๐ ตัน เส้นผ่า ศูนย์กลาง ๒ เมตร ขนาดยาว ๔๐ เมตร หัวรบ นิวเคลียร์(หนัก ๓ ตัน) และระยะยิงไกล ๘,๐๐๐- ๑๒,๐๐๐ กิโลเมตร

๔.๒ เรือบรรทุกเครื่องบิน

กองทัพเรืออินเดีย (IN) กำลังต่อเรือบรรทุก เครื่องบินลำใหม่ชื่อวิครันท์ (INS Vikrant (๒๐๑๓)) ขนาด ๔๐,๐๐๐ ตัน (ราคาลำละ ๓.๐ พันล้าน เหรียญสหรัฐ) ประจำการปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เครื่องบิน รบ ๔๐ เครื่อง สังกัดกองเรือภาคตะวันออก และมี โครงการต่อเรือบรรทุกเครื่องบินใหม่ชื่อวิซัล (INS Vishal) ขนาด ๖๕,๐๐๐ ตัน แต่จะขับเคลื่อนด้วย พลังงานนิวเคลียร์

๔.๓ เรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์โจมตี (SSN)

รัฐบาลอินเดียได้อนุมัติโครงการต่อเรือดำน้ำ พลังงานนิวเคลียร์โจมตี (SSN) รวม ๖ ลำ เมื่อเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ จากคู่ต่อเรือรัฐอานธร ประเทศ ทางตอนใต้ของประเทศ เมื่อนำเข้าประจำ การจะเป็นเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์โจมตี (SSN)

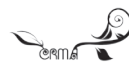
ขนาด ๖,๐๐๐ ตัน อาวุธเชิงรุกคือจรวดร่อน

๔.๔ กองบินทิ้งระเบิดทางยุทธศาสตร์

กองทัพเรืออินเดีย (IN) มีโครงการที่จะปฏิบัติ การด้วยเครื่องบินทิ้งระเบิดทางยุทธศาสตร์แบบ ตู-๒๒ เอ็ม ๓ (Tu-22M3 Blackfire-C) รวม ๔ เครื่อง เครื่องบินขนาดใหญ่เจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง ๔ นาย น้ำหนักบินขึ้นสูงสุด ๑๒๔ ตัน ความเร็ว ๑.๘ มัค รัศมีทำการรบ ๒,๔๑๐ กิโลเมตร (พิสัยบินไกล ๖,๘๐๐ กิโลเมตร) เมื่อได้รับการเติมน้ำมันทาง อากาศจะสามารถปฏิบัติการทางทหารได้ไกลทั่ว มหาสมุทรอินเดีย

๕. บทสรุป

กองทัพอินเดียเพิ่มขีดความสามารถทางด้าน อาวุธทางยุทธศาสตร์อย่างมีแบบแผน เพื่อที่จะก้าว เป็นกองทัพที่ประจำการด้วยระบบอาวุธทาง ยุทธศาสตร์อย่างเต็มระบบ เทียบเท่ากับมหาอำนาจ ทางทหารของโลกทั้งห้าประเทศ ได้เพิ่มบทบาททาง ทหารและทางด้านการเมืองในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย พร้อมกับขีด ความสามารถทางด้านระบบอาวุธยุทธศาสตร์มาก ยิ่งขึ้นจึงจะเป็นมหาอำนาจทางทหารใหม่ในอนาคต

บรรณานุกรม

๑. The World Defense Almanac 2015., India, P. 317-321.
๒. http://en.wikipedia.org/wiki/Indian_Air_Force
๓. http://www-technology.com/Indian_Navy
๔. <http://en.wikipedia.org/wiki/BrahMos>
๕. http://en.wikipedia.org/wiki/K_Missile_family
๖. <http://en.wikipedia.org/wiki/Agni-V>
๗. http://en.wikipedia.org/wiki/Indian_Army
๘. http://en.wikipedia.org/wiki/Strategic_Forces_Command
๙. http://en.wikipedia.org/wiki/India_and_weapons_of_mass_destruction
๑๐. http://en.wikipedia.org/wiki/Indian_Navy_SSN_programme

ญี่ปุ่นคิดสร้าง วงศ์ไฟบุลย์ในภูมิภาคเอเชีย

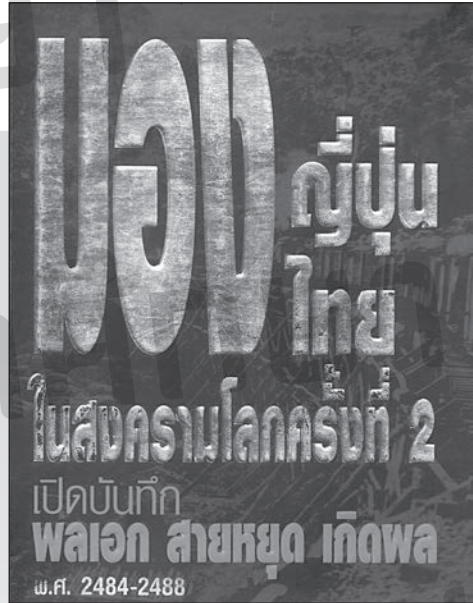
- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -

บทที่ ๒๓ พิพิธภัณฑ์สงคราม (JEATH)

ทางรถไฟสายมรณะ คร่าชีวิตผู้คนเป็น
จำนวนกว่าแสน ท่ามกลางสภาพอันน่าเศร้า
สลดในยามนั้น มีบทบันทึกหนึ่งที่ชวนให้รำลึก
และให้แง่คิดต่อสงคราม ณ พิพิธภัณฑ์สงคราม
อักษะและเชลยศึก ในจังหวัดกาญจนบุรี

พิพิธภัณฑ์สงคราม “JEATH WAR MUSEUM
: JEATH” ตั้งอยู่ที่วัดไชยชุมพลชนะสงคราม (วัดใต้)
ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี “JEATH”
เป็นชื่อย่อของ ญี่ปุ่น Japan (J) ในฐานะที่เป็นกอง
ทัพบกคุมเชลยศึกสร้างทางรถไฟ อังกฤษ England
(E) ออสเตรเลียและอเมริกา Australia – America
(A) ไทย Thailand (T) ในฐานะเป็นเจ้าของประเทศ
และฮอลแลนด์ Holland (H)

ข้าพเจ้ามีโอกาสไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์
สงครามอีกครั้งหนึ่งเมื่อคราวไปตรวจสอบการ เลือก
ตั้ง ในฐานะประธานเครือข่ายประชาชนเพื่อการ
เลือกตั้ง (พีเน็ต P-NET) เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม

๒๕๔๔ ซึ่งหากใครผ่านไปกาญจนบุรีอยากให้แวะ
ชมกันอีกครั้ง เพื่อเป็นการหาความรู้ และทำให้ได้
ข้อคิดจากสิ่งที่ได้พบเห็น สำหรับข้าพเจ้า การไป
เยี่ยมชมในครั้งนั้นทำให้ได้ข้อคิดหลายประการ
ทีเดียว

ประการแรก เกิดจากความรู้สึกหดหู่เมื่อ
เห็นความทารุณของสงครามที่เกิดขึ้นต่อเชลยศึก ต่อ
ประชาชน และต่อทหารด้วยกัน แต่แล้วข้าพเจ้าก็
มาได้ข้อคิดว่า คำกล่าวที่ว่า “All are not fair in
Love, War and Politics”. ที่กล่าวกันมาช้านานนั้น
คือความจริง ดังนั้น เมื่ออยู่ในภาวะสงครามทั้งสอง
ฝ่ายจะต้องทำให้ฝ่ายตนดำรงอยู่ (Survival) ให้ได้
ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด ต่อจากนั้นจะต้องคิดและดำเนิน
การให้เป็นฝ่ายชนะ เพราะฝ่ายชนะเท่านั้นที่เป็น
ฝ่ายถูก อันเป็นสัจธรรมของชีวิตจริงอีกข้อหนึ่ง

ประการที่สอง เมื่อสงครามยุติลงแล้ว
ทหารผ่านศึกที่ถูกปลดเป็นพลเรือนหลังเกษียณ
ส่วนใหญ่อยากจะทำอะไรบางอย่างที่ตนเคยสู้รบ
และเห็นความทารุณของสงคราม ไม่ว่าจะมีส่วนร่วม
ด้วยหรือไม่ก็ตาม ถ้าเป็นการกระทำของฝ่ายตนแล้ว

ก็จะต้องมีความรู้สึกกับผิดชอบร่วมด้วยที่กลับไปก็เพื่อจะไปปลงล้างรอยต่างพร้อยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และช่วยทำความเข้าใจเท่าที่สามารถกระทำได้ แม้แต่ยอมรับผิดในสิ่งที่ตนต้องกระทำไปตามหน้าที่และคำสั่ง ซึ่งก็มักได้รับความเข้าใจและเปลี่ยนเป็นมิตรภาพได้ จากตัวอย่างที่แลเห็นในพิพิธภัณฑ์นี้ ฝ่ายเชลยศึกพันมิตรและผู้ควบคุมคือญี่ปุ่น ได้มาพบและทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน นับเป็นภาพที่น่าประทับใจอย่างยิ่ง

ประการที่สาม ชวนให้คิดว่า แม้มนุษย์ต่างตระหนักถึงความโหดร้ายและทารุณของสงครามเป็นอย่างดี เหตุใดสงครามจึงเกิดขึ้นได้ คนส่วนใหญ่มักจะกล่าวโทษทหาร เพราะเห็นแต่การสู้รบระหว่างทหารที่ก่อให้เกิดความทารุณ โหดร้าย แต่ถ้ามองต้นตอของเหตุที่ทำให้เกิดสงครามอย่างแท้จริง ก็จะพบว่า เป็นเพราะสาเหตุแห่งความขัดแย้งกันทางเศรษฐกิจ เมื่อผู้นำประเทศไม่สามารถแก้ปัญหาด้วยวิถีทางการเมืองได้ ก็จะใช้ทหารเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา ทหารจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของนักการเมืองเท่านั้น หากใช้ต้นเหตุที่แท้จริงไม่ ถ้าเปรียบกับความเชื่อตามลัทธิฮินดูแล้ว ก็จะมีพระเจ้าผู้สร้างและพระเจ้าผู้ทำลายคู่กัน เพราะการทำลายนั้นที่แท้เป็นการสร้างงาน และก่อให้เกิดผลในทางเศรษฐกิจที่ก้าวหน้านั่นเอง

ประการที่สี่ ทำให้นึกถึงสภาวะการณ์ของโลกในปัจจุบันที่องค์การสหประชาชาติพยายามทุกวิถีทางที่จะไม่ให้เกิดสงครามโลกขึ้นอีก แต่ก็เกิดภาวะความขัดแย้งกันทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดความตึงเครียดอยู่ทั่วไป ก็ไม่ทราบว่าการเมืองจะสามารถแก้ปัญหาเศรษฐกิจแห่งยุคโลกาภิวัตน์ ในยุคข่าวสารไม่จำกัดพรมแดนนี้ได้หรือไม่? ถ้าไม่ได้แล้วอะไรจะเกิดขึ้น?

ข้อคิดต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นกับข้าพเจ้าในขณะที่เดินชมพิพิธภัณฑ์สงครามแห่งนี้ ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ที่เก็บรวบรวมภาพถ่าย

ภาพเขียนและบทความเกี่ยวกับการสร้างทางรถไฟซึ่งเริ่มจากอำเภอหนองปลาตุ๊ก จังหวัดราชบุรี ผ่านเข้าสู่จังหวัดกาญจนบุรี และเข้าสู่ชายแดนประเทศพม่าที่อำเภอสังขละบุรี รวมระยะทาง ๒๖๓ กม. ในเขตไทย และอีก ๑๕๒ กม. ในเขตพม่า รวมระยะทางทั้งสิ้น ๔๑๕ กม.

เส้นทางรถไฟทั้ง ๒ ตอนนี้ เริ่มสร้างทางเขตไทย เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๔๘๕ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๔๘๖ เส้นทางก็บรรจบกันที่อำเภอสังขละบุรี ซึ่งในวันที่ ๒๕ ธันวาคม กองทัพจักรวรรดิญี่ปุ่นก็ทำการฉลองสะพานและทางรถไฟสายนี้

ในการสร้างทางรถไฟสายนี้ กองทัพญี่ปุ่นได้เกณฑ์ชาวออสเตรเลีย อังกฤษ ฮอลแลนด์ ฯลฯ ประมาณ ๓๐,๐๐๐ คน และคนงานท้องถิ่นจากประเทศจีน สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และอินเดีย เกือบ ๑๐๐,๐๐๐ คน มาทำงานก่อสร้างทางรถไฟอย่างเร่งรีบและเสร็จลงได้ในระยะเวลาเพียง ๑๖ เดือน

เชลยศึกต้องสังเวทชีวิตให้กับการสร้างทางรถไฟสายนี้ราว ๑๖,๐๐๐ คน รวมทั้งคนงานท้องถิ่นจากประเทศต่าง ๆ อีกราว ๑๐๐,๐๐๐ คน เนื่องจากพวกเขาต้องเผชิญภัยกับไข้ป่า ไข้มาลาเรีย ความโหดร้ายของธรรมชาติป่าดงดิบ การขาดแคลนอาหาร ยารักษาโรค และการทำงานหนักหามรุ่งหามค่ำ จนกระทั่งทางรถไฟสายนี้ถูกเปรียบเทียบไว้ว่า “**ไม่หมอนแต่ละท่อนตลอดทางรถไฟสายนี้ เท่ากับชีวิตของเชลยศึกและคนงานที่ต้องล้มตายลงจากการสร้างทางรถไฟนี้**”

ที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่ง คือการรวบรวมสิ่งของจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ JEATH ขึ้นนั้น กระทำโดยเจ้าอาวาสและพระในวัดไชยชุมพลชนะสงคราม เพื่อเป็นที่ระลึกถึงผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว จึงถือว่าเป็นพิพิธภัณฑ์ส่วนบุคคล (Private Museum) ตัวพิพิธภัณฑ์เองก็จำลองสร้างแบบเรือนพักของเชลยเป็นโรงยวดยกแคว่แบบโรงทหารในสนามยาม

สงคราม มุ่งด้วยไปไม่ ทำให้ผู้ชมได้ร่วมสัมผัสความรู้สึกของสภาพในขณะนั้นได้เป็นอย่างดี

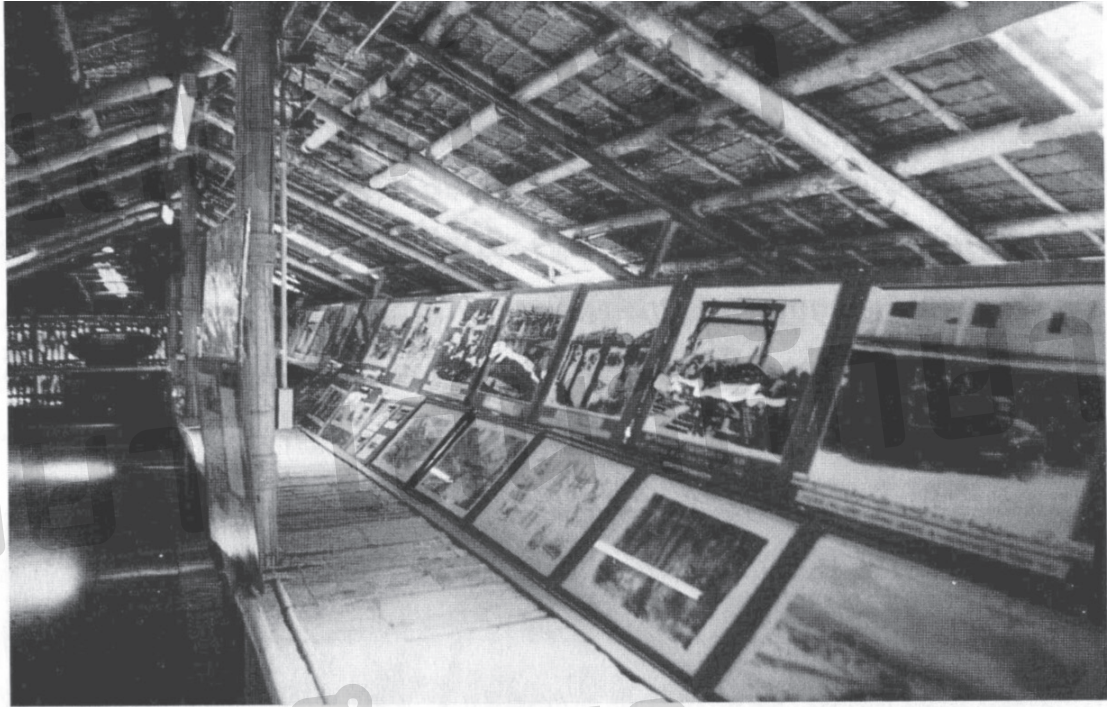
พระครูภาฏนชัยสิทธิ์ พระมหาทอมสันต์ ได้กล่าวไว้ในตอนท้ายของแผนพับมีข้อความว่า “อนุสรณ์สถานแห่งนี้ ไม่ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อดำรงความเกลียดชังระหว่างมนุษยชาติให้คงอยู่นานเท่านาน

ดังเช่นซากสงคราม แต่พิพิธภัณฑ์แห่งนี้จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นบทเรียนแก่มนุษยชาติว่า “สงครามก่อความสูญเสียได้ทั้งฝ่ายแพ้และฝ่ายชนะเท่า ๆ กัน”

ขอสันติภาพจงอยู่คู่โลก และความรุนแรงจงพ่ายแพ้ต่อสันติในทุก ๆ ที่

พิพิธภัณฑ์สงคราม “JEATH WAR MUSEUM”

น้อยคนนักที่จะรู้ว่า ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีทหารญี่ปุ่นจำนวนมากเข้าไปตั้งกองกำลังอยู่ที่อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จนประมาณปี ๒๕๓๘ พันตำรวจโท เฑียรชัย ชมรรค์ รองผู้กำกับ อำเภอขุนยวม ได้ไปสำรวจและเยี่ยมประชาชนตามหมู่บ้าน จึงพบสิ่งของเครื่องใช้ของทหารญี่ปุ่นปรากฏอยู่แทบทุกบ้าน มากบ้างน้อยบ้าง เช่น หมวกเหล็ก กระตักน้ำ กระทะเหล็ก ฯลฯ สอบถามชาวบ้านได้ความว่า มีทหารญี่ปุ่นเข้ามาตั้งกองกำลังและฐานทัพตั้งแต่เริ่มสงครามจนสงครามยุติ เพื่อสร้างเส้นทางรถยนต์จากจังหวัดเชียงใหม่เข้าจังหวัดแม่ฮ่องสอนในอำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า อำเภอขุนยวม แล้วต่อไปทางบ้านต้นนุ่นและออกชายแดนพม่าไปต่อกับเมืองตองอูของพม่า ซึ่งนับเป็นหนึ่งใน ๘ เส้นทางที่กองทัพญี่ปุ่นเคยคิดจะสร้างทางรถไฟ เพื่อใช้เป็นเส้นทางส่งกำลังบำรุงสู่แนวหน้า ซึ่งอยู่ในพม่า อินเดีย และจีน

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

สมาพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียน อีกหนึ่งองค์กรที่สำคัญของ ภูมิภาคนี้

พล.ท.ทวี แจ่มจรัส

ข้าราชการบำนาญ/ที่ปรึกษาผู้อำนวยการองค์การสงครามเคราะห์ทหารผ่านศึก

สมาพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียน The Veterans Confederation Of ASEAN Countries (VECONAC) ได้มีประวัติการก่อตั้งโดยเริ่มจากหน่วยงานทหารผ่านศึกในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ได้มีความเห็นสอดคล้องกันว่าประเทศในภูมิภาคนี้ น่าจะได้จัดตั้งกลุ่มทหารผ่านศึกของภูมิภาคนี้ โดยเห็นว่าปัญหาทางด้านการสงครามเคราะห์ทหารผ่านศึกในภูมิภาคนี้มีลักษณะใกล้เคียงกัน และการร่วมมือระหว่างกันยังไม่กว้างขวางนัก จึงน่าจะมีการติดต่อประสานงานและช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้มากขึ้น นอกจากนี้การรวมกลุ่มกันนั้นจะทำให้เสียงของกลุ่มมีน้ำหนักที่จะทำให้สหพันธ์ทหารผ่านศึกโลกเห็นความสำคัญของภูมิภาคเพิ่มขึ้น และอย่างน้อยก็จะทำให้เกิดความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนข่าวสาร การช่วยเหลือกันทางด้านวิชาการ และความสัมพันธ์ทางด้านอื่น ๆ ดีขึ้นอีกด้วย ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงได้มีการก่อตั้งสมาพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียน The Veterans Confederation Of ASEAN Countries (VECONAC) ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ (ค.ศ. ๑๙๘๐) โดยมีหน่วยงานทหารผ่านศึกอาเซียน ๕ ประเทศ เป็นภาคีสมาชิกก่อตั้งประกอบด้วย

๑. สมาคมทหารผ่านศึกแห่งสาธารณรัฐ

อินโดนีเซีย (The Veterans Legion of Republic of Indonesia)

๒. สมาคมทหารนอกราชการแห่งประเทศไทย (The Ex-Services Association of Malaysia)

๓. สหพันธ์ทหารผ่านศึกแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (The Veterans Federation of the Philippines)

๔. สมาคมทหารนอกราชการแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ (The Ex-Services Association of Singapore)

๕. องค์การสงครามเคราะห์ทหารผ่านศึกแห่งประเทศไทย (The War Veterans Organization of Thailand)

หลังจากนั้น ในการประชุมสมัชชาสมาพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียน ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๕-๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๐ รัฐบาลประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ได้ส่งผู้แทนไปร่วมประชุมอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรกและในการประชุมสมัชชาสมาพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียน ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๑๔-๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๕ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างญัตติเสนอให้รับรองสมาคมทหารนอกราชการแห่งประเทศบรูไน ดารุสซาลาม (The Ex-Soldier's

Association of Brunei Darussalam) เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกรัฐสภาผ่านศึกษาอาเซียนอย่างเป็นทางการ

สมาคมทหารผ่านศึกแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (The Veterans Association of Vietnam) ได้รับการรับรองเป็นภาคีสมาชิกรัฐสภาประเทศที่ ๗ ในการประชุมสมัชชาสมาพันธ์ เป็นครั้งที่ ๘ เมื่อปี ๒๕๔๐ ซึ่งจัดประชุมที่สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และในการประชุมสมัชชาสมาพันธ์ ครั้งที่ ๑๓ เมื่อปี ๒๕๕๓ ที่ประชุมมีมติรับรองให้สมาคมทหารผ่านศึกแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เข้าเป็นสมาชิกรัฐสภาประเทศที่ ๘ และในการประชุมสมัชชาสมาพันธ์ ครั้งที่ ๑๔ เมื่อปี ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้มีมติที่ประชุมรับรองสหพันธ์นักรบเก่าแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและองค์การทหารผ่านศึกสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์เข้าเป็นสมาชิกรัฐสภา เป็นประเทศที่ ๙ และ ๑๐ ตามลำดับ

วัตถุประสงค์

เพื่อความร่วมมือในการกระชับสัมพันธ์อันดีงามต่อกันในกลุ่มประเทศอาเซียนและเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสาร และความคิดเห็นร่วมกัน อีกทั้งการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกและเหยื่อสงคราม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งด้านสุขภาพและสังคม ตลอดจนเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจอันดี และเพื่อให้เกิดความสงบสุขและความเจริญรุ่งเรืองแก่ภูมิภาคแห่งนี้

องค์ประกอบของสมาพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียน

๑. สมัชชาสมาพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียน (The General Assembly) ประกอบด้วยผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจจำนวน ๑๐ คน จากประเทศภาคีสมาชิกรัฐสภาแต่ละประเทศ

๒. คณะกรรมการบริหารสมาพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียน (The Executive Board) ประกอบด้วย

ประธาน รองประธาน ๑๐ คน เลขาธิการ และ เฮอร์อูญิก ประธานสมาพันธ์ฯ จะได้รับเลือกในที่ประชุมสมัชชาสมาพันธ์ฯ โดยบรรดาผู้แทนภาคีสมาชิกรัฐสภาทั้ง ๑๐ ประเทศเป็นผู้เลือก ซึ่งตำแหน่งประธานสมาพันธ์ฯ จะหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษร และมีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี สำหรับตำแหน่งรองประธานสมาพันธ์ฯ นั้น ประธานหรือผู้อำนวยการหน่วยงานทหารผ่านศึกในประเทศ ภาคีสมาชิกรัฐสภาแต่ละประเทศจะได้รับเลือกให้เป็นรองประธานสมาพันธ์ฯ โดยอัตโนมัติ

ลักษณะการประชุม

การประชุมของสมาพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียน มี ๒ ลักษณะ คือ การประชุมคณะกรรมการบริหารสมาพันธ์ฯ (The Executive Board) และการประชุมสมัชชาสมาพันธ์ฯ (The General Assembly) ทั้งนี้ การประชุมสมัชชาสมาพันธ์ฯ จะจัดประชุม ๒ ปี ต่อ ๑ ครั้ง โดยสมาชิกรัฐสภาแต่ละประเทศจะผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพเรียงลำดับตัวอักษรภาษาอังกฤษ สำหรับการประชุมคณะกรรมการบริหารสมาพันธ์ฯ จะจัดให้มีการประชุมอย่างน้อย ๒ ครั้ง ในระยะเวลา ๒ ปี ของการดำรงตำแหน่งประธานสมาพันธ์ฯ ของประเทศเจ้าภาพ คือ จัดประชุม ๑ ครั้ง พร้อมกับการประชุมสมัชชาสมาพันธ์ฯ และอีกครั้งหนึ่ง ระยะเวลาที่ยังอยู่ในวาระประธานสมาพันธ์ฯ

ผลการประชุมคณะกรรมการบริหารสมาพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียนครั้งที่ ๒๘ ที่กรุงย่างกุ้ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ มีรายละเอียดดังนี้

๑. ตามมติ รว.กท. / นายกสทท. ทหารผ่านศึก เมื่อ ๒๐ ต.ค. ๕๘ ทำหนังสือ สร. ที่ (ฉบับ สร. เลขรับ ๓๘๖๓/๕๘) ลง ๑๙ ต.ค. ๕๘ ให้ ผอ.อผศ. และ คณะ รวม ๖ คน เดินทางไปร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารสมาพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ ณ กรุงย่างกุ้ง สาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์

ระหว่าง ๒๑-๒๔ ต.ค. ๕๘ นั้น

๒. ผอ.อผศ. และคณะ ได้ปฏิบัติงานตามข้อ ๑ เรียบร้อยแล้ว โดยการประชุมคณะกรรมการบริหารสหพันธ์ทหารผ่านศึกอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ จัดขึ้น ณ โรงแรมซาเทรียม รอยัลเลค กรุงเทพฯ กรุงเทพมหานครแห่งสหภาพเมียนมาร์ ระหว่าง ๒๑-๒๔ ต.ค. ๕๘ โดยมีองค์การทหารผ่านศึกสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม มีผู้เข้าร่วมการประชุม จำนวน ๕๕ คน จากประเทศภาคีสมาชิกทั้งหมด ๑๐ ประเทศได้แก่ บรูไน ดารุสซาลาม, ราชอาณาจักรกัมพูชา, สาธารณรัฐอินโดนีเซีย, สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, ประเทศมาเลเซีย, สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์, สาธารณรัฐฟิลิปปินส์, สาธารณรัฐสิงคโปร์, ประเทศไทย และ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งพิธีเปิดการประชุม จัดขึ้นใน ๒๒ ต.ค. ๕๘ งานได้รับเกียรติจาก พลเอก ทะเย ลิต มิน อองเลียง ผู้บัญชาการกองทัพบกสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เป็นประธานในพิธีเปิด และ พลโท ทวีเทียน ซี ซาน อู ประธานองค์การทหารผ่านศึกสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ได้กล่าวต้อนรับและเป็นประธานในการประชุม สรุปผลการประชุม ดังนี้

๒.๑ รับรองรายงานของเลขาธิการสหพันธ์ฯ และเหรียญกษาปณ์

๒.๒ ที่ประชุมแสดงความยินดี เนื่องในโอกาส พลเรือเอก (นอกราชการ) ตัน ซี ดา โต โมดท์ อั้น วา บิน โมดท์ นอร์ จากสมาคมทหารนอกราชการแห่งประเทศมาเลเซีย ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รองประธานสหพันธ์ทหารผ่านศึกโลก

๒.๓ การเชิญประธานสหพันธ์ทหารผ่านศึกโลก เข้าร่วมในการประชุมของสหพันธ์ฯ ทั้งนี้ เพื่อสหพันธ์ฯ ได้รับทราบผลการดำเนินงานของสมาชิกรัฐภาคีสมาชิกในภูมิภาคอาเซียน

๒.๔ การจัดทำเหรียญเกียรติคุณ เพื่อมอบให้แก่ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งประธานสหพันธ์ฯ

ซึ่งประเทศมาเลเซียรับเป็นผู้ดำเนินการ

๒.๕ การจัดทำเว็บไซต์สหพันธ์ฯ ให้เป็นสากล เพื่อทุกประเทศสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติให้ประเทศสิงคโปร์เป็นผู้ดำเนินการและกำหนดเนื้อหาสาระ ตลอดจนแผนการปฏิบัติเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมสมัชชาสมาพันธ์ฯ ครั้งต่อไป

๒.๖ ประเทศภาคีสมาชิกสหพันธ์ฯ รายงานผลการปฏิบัติงานในรอบปี ต่อที่ประชุมรับทราบ

๒.๗ การประชุมสมัชชาสมาพันธ์ฯ ครั้งที่ ๑๖ กำหนดจัดที่ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ในปี ๒๕๕๙

จากผลการประชุมครั้งนี้ คณะขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงและคณะที่ปรึกษาได้มีโอกาสเดินทางไปสร้างความสัมพันธ์และศึกษาลักษณะภูมิประเทศพร้อมถวายสักการะสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่มีความสำคัญแก่ชาวพุทธทั่วโลกที่เมืองมัณฑะเลย์และทะเลสาบอินเล เมื่อ ๑๕-๑๘ กันยายน ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา ได้มีโอกาสชมพระราชวังมัณฑะเลย์ (Mandalay Palace) รอยอดีตสุดท้ายก่อนพม่าเสียเมือง สร้างขึ้นในแบบสถาปัตยกรรมพม่า เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๕๗-๑๘๕๙ รัชสมัยของพระเจ้ามินดง โดยใช้เป็นที่ประทับและว่าราชการของพระองค์ ถึงสมัยพระเจ้าสีป่อ กษัตริย์องค์สุดท้ายที่ได้พำนักอยู่จนตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษได้ดูแลรักษาเป็นอย่างดี แต่พระราชวังแห่งนี้ก็ถูกทำลายลงในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ เหลือเพียงหอคอยและอาคารบางหลังเท่านั้น จนถึงปี ค.ศ. ๑๙๙๐ ได้ทำการบูรณะซ่อมแซมให้สวยงาม คณะได้ชมวิหารชเวนนันดอร์ สร้างด้วยไม้สักทองทั้งหลังและเคยเป็นที่ประทับนั่งสมาธิของพระเจ้ามินดง จนสิ้นพระชนม์ที่วิหารแห่งนี้ ได้ชมเจดีย์กูโชดอร์ (KUTHODAW PAGODA) สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้ามินดง สูงประมาณ ๕๗ เมตร โดยบริเวณรอบฐานเจดีย์เป็น

สถานที่เก็บรักษาหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นหนังสือเล่มใหญ่ที่สุดในโลกคือ พระไตรปิฎก คำสอนของพระพุทธเจ้าที่ได้จารึกไว้บนหินจำนวน ๗๒๙ แผ่น ด้านหนึ่งเป็นภาษาบาลี อีกด้านเป็นภาษาพม่าโดยสร้างเจดีย์สี่ขาวครอบไว้ และที่จุดชมวิวที่ภูเขามัณฑะเลย์ (Mandalay Hill) ชมทัศนียภาพมุมกว้างของเมืองมัณฑะเลย์ ได้เห็นทะเลสาบและสนามกอล์ฟด้วย

คณะได้มีโอกาสนั่งเครื่องบินภายในประเทศไปที่สนามบินเฮโฮในรัฐฉาน แล้วเดินทางไปที่เมืองยองชเว ระยะทางจากมัณฑะเลย์ไปประมาณ ๘๐๐ กิโลเมตร ถ้าเดินทางโดยรถยนต์ใช้เวลาประมาณ ๘-๙ ชั่วโมง ใช้เวลาบินเพียง ๔๕ นาที เมืองที่เป็นมนต์เสน่ห์แห่งวิถีชีวิตแห่งสายน้ำ และชนกลุ่มน้อยเผ่าต่าง ๆ ของรัฐฉานซึ่งมีมากถึง ๓๕ ชนเผ่าจาก ๑๓๕ เชื้อชาติ ในประเทศพม่าและยองชเวยังเป็นเมืองประตูสู่ทะเลสาบอินเล ทะเลน้ำจืดขนาดใหญ่กลางหุบเขาเหนือระดับน้ำทะเลประมาณ ๙๐๐ เมตร และเป็นแหล่งที่อยู่ ทำมาหากินของชนเผ่าในรัฐฉาน และชาวอินทาที่มาอาศัยอยู่มากที่สุดในทะเลสาบแห่งนี้ โดยเดินทางโดยเรือ หนึ่งลำนั่งได้ไม่เกิน ๕ คน ชมความงามทะเลสาบอินเล วิถีชีวิตของชาวอินทา (ลูกแห่งทะเลสาบอินเล) ที่อาศัยอยู่รอบ ๆ ทะเลสาบ ผ่านหมู่บ้านชาวประมง หมู่บ้านผลิตเครื่องเงินเครื่องทอง โรงงานตีมีดแบบโบราณโดยวิธีเผาไฟ วิธีการหาลาแบบชาวอินทาโดยใช้เท้าพายเรือขาเดียว ได้มีโอกาสไปนมัสการ พระบัวเข็ม พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่แกะจากไม้จันทน์อายุนับพันปี เดิมมีขนาดเพียง ๕ ซม. แต่ด้วยความศรัทธาเลื่อมใสของพุทธศาสนิกชนได้มาปิดทองจนมีขนาดใหญ่กว่าเดิมถึง ๖ เท่า ได้ไปยังศูนย์ทอผ้าพื้นเมืองของชาวอินทา ชมการทอผ้าใยบัวไหม ผ้าฝ้ายลวดลายต่าง ๆ ที่สวยงามยิ่งที่หมู่บ้านอินปอคอน หมู่บ้านผลิตบุหรี่ปั่นเมืองและสวนลอยน้ำ (Floating Garden) ที่ปลูกผักมากมาย เช่น พริก ผักกาด

มะเขือเทศ ฯลฯ เป็นจำนวนมากพอที่จะเลี้ยงคนพม่าทั้งประเทศได้ และไปสำนักสงฆ์ NGA – PHE – KYAUNG – MONASTARY เป็นที่รวบรวมพระพุทธรูปสำคัญ ๆ ไว้จำนวนมาก เป็นวัดที่ได้รับการประกาศให้เป็นโบราณสถาน ประกอบด้วยเสาไม้สักถึง ๖๕๔ ต้น สร้างในปี ค.ศ. ๑๒๐๕ สมัยพระเจ้ามินดง

คณะได้ไปที่เมือง อมรปุระ (Amarapura) เมืองแห่งผู้เป็นอมตะอยู่ทางตอนใต้ของเมืองมัณฑะเลย์ อดีตเคยเป็นราชธานีของพม่าเพียง ๗๖ ปี ก่อนที่จะย้ายมาอยู่ที่มัณฑะเลย์ ในปี ค.ศ. ๑๘๕๗ ได้ชมวัดมหากันดาแยง โรงเรียนสอนพระปริยัติธรรมที่ใหญ่ที่สุดในพม่า มีสามเณรและพระจำพรรษามากถึง ๑,๒๕๐ รูปและได้ทำบุญใส่บาตรถวายข้าวสารหลายกระสอบ ได้ไปชมสะพานไม้โอเบ็ง สะพานไม้ที่ยาวที่สุดในโลก โดยข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ชื่อว่า เสอาอู เสอาของสะพานใช้ไม้สักถึง ๑,๒๐๘ ต้น ซึ่งมีอายุกว่า ๒๐๐ ปี ทอดข้ามทะเลสาบตองตามัน (TOUNGTHAMON) ไปสู่วัดจอกตัจจี ซึ่งมีเจดีย์ที่สร้างตามแบบวัดอนันดาแห่งเมืองพุกาม และวันสุดท้ายเวลา ๐๓.๔๕ น. ได้ไปนมัสการพระมหาหมื่น เพื่อดูวิถีล้างพระพักตร์ ชาวพม่าเชื่อกันว่า พระพุทธรูปองค์นี้มีชีวิตจริง โดยนำทานาคาที่ใช้ล้างจะแจกจ่ายให้ผู้เข้าร่วมพิธีในแต่ละวันนำกลับไปบูชาที่บ้านด้วย กระทำพิธีโดยท่านเจ้าอาวาส และมีญาติโยมจำนวนมากไปร่วมพิธีตั้งแต่รุ่งสาง คณะได้แต่งกายด้วยใส่ธงแบบพม่าทุกคน พระองค์นี้เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สูงสุด ๑ ใน ๕ แห่งของพม่า ถือเป็นต้นแบบพระพุทธรูปทองคำขนาดใหญ่ทรงเครื่องกษัตริย์ที่ได้รับการขนานนามว่า พระพุทธรูปทองคำเนื้อนํ้า ที่พระเจ้ากรุงยะไข่ ทรงหล่อขึ้นที่เมืองธรรมวดี เมื่อปี ค.ศ. ๑๔๖ สูงประมาณ ๑๒ ฟุต ๗ นิ้ว หุ้มด้วยทองคำเปลวหนา ๒ นิ้ว ทรงเครื่องประดับทองปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๙ ฟุต ในปี ค.ศ. ๑๗๘๔ พระเจ้าปดุง ได้สร้างวัดมหาหมื่น หรือวัดยะไข่ (หรือวัด

อาระกัน หรือวัดพญาจี) เพื่อประดิษฐานพระมหาหมัษ
มุณี ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๘๗๙ รัชสมัยพระเจ้าสีป่อเกิด
ไฟไหม้วัด จึงทำให้ทองคำเปลวที่ปิดพระละลายออก
มา เก็บเนื้อทองได้น้ำหนักถึง ๗๐๐ บาท จนถึงปี
ค.ศ. ๑๘๘๓ ชาวพม่าได้บริจาคเงินเพื่อบูรณะวัดขึ้น
ใหม่มีขนาดใหญ่กว่าเดิม โดยการออกแบบของช่าง
ชาวอิตาลีจึงนับได้ว่าเป็นวัดที่สร้างใหม่ที่สุด แต่
ประดิษฐานพระพุทธรูปเก่าแก่ที่สุดในเมืองพม่า
รอบระเบียงยังคงเก็บรักษาโบราณวัตถุที่นำไปจาก
กรุงศรีอยุธยา เมื่อครั้งกรุงแตกครั้งที่ ๑ ด้วย

ไทยกับเมียนมาร์เป็นเพื่อนบ้านใกล้ชิดติดกัน
มีปัญหาภายในประเทศที่คล้ายและแตกต่างกันไป

แต่ทหารของแต่ละประเทศก็ต้องทำหน้าที่ของตนเอง
เมื่อพ้นจากประจำการแล้วก็ไปหารายได้ของตัวเอง
มีหน่วยงานรัฐของแต่ละประเทศดูแล ไม่ทอดทิ้งกัน
ประเทศไทยเรา เป็นหน้าที่ขององค์การสงเคราะห์
ทหารผ่านศึก (อผศ.) เข้าตำราสุภาสิตของไทยที่
กล่าวไว้ว่า “เมื่อยามดีใช้ ยามเจ็บไข้ต้องรักษาเยียว
ยา” จนกว่าชีวิตจะหาไม่และจากโลกนี้ไป

แก้คำผิด : เล่มที่ ๘๓ ตอนที่ ๖

หน้าที่ ๘๗ ย่อหน้าที่ ๑ บรรทัดที่ ๖ สำนักกรมโฆลง แก้เป็น สังกัดกรมโฆลง

เสนาศึกษา

พ.ท.บุรินทร์ ธีระวัฒนวิศิษฐ์

การปฏิบัติการรักษาสันติภาพ ในประเทศซูดาน

ตอนที่ ๒

ภารกิจกองร้อยทหารช่าง
ก่อสร้าง (ทางระดับ) ของประเทศไทย

ความเดิมในตอนที่แล้ว

สหประชาชาติ ได้จัดตั้ง United Nations Mission in South Sudan (UNMISS) ขึ้นนับตั้งแต่การก่อตั้งประเทศเซาท์ซูดาน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ แต่ภายหลังความขัดแย้งระลอกใหม่ระหว่างประธานาธิบดีซัลวา คีร์ร์ กับ นายรีด มาซาร์ จนกลายมาเป็นความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์ดังกล่าวกับ นูเออร์ เกิดเป็นสงครามกลางเมืองและสูญเสียดังกล่าวต่อสภาวะการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ส่งผลให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ได้มีมติเพิ่มกองกำลังทหารเข้าไปในประเทศเซาท์ซูดาน

United Nations Mission in South Sudan (UNMISS) เป็นหน่วยงานหลักของสหประชาชาติในภารกิจปฏิบัติการรักษาสันติภาพในประเทศสาธารณรัฐเซาท์ซูดาน ปัจจุบันมี นาย David Shearer

ชาวนิวซีแลนด์ เป็นผู้แทนพิเศษของเลขาธิการสหประชาชาติในภารกิจ (Special Representative of the Secretary General; SRSG UNMISS) ในส่วนของกองกำลังทหาร มี พล.ท. Frank Mushyo Kamanzi ชาวรวันดา เป็น ผบ.กองกำลังทหารในภารกิจ (Force Commander)

UNMISS มีเจ้าหน้าที่สหประชาชาติในภารกิจรวมทั้งหมด ๑๗,๑๓๙ คน เฉพาะกองกำลังทหาร (TCC) จำนวน ๑๒,๔๒๑ นาย โดย UNMISS ได้แบ่งการบริหารจัดการภารกิจปฏิบัติการรักษาสันติภาพในประเทศเซาท์ซูดาน ออกเป็น ๔ ภูมิภาค (Sector) ได้แก่

Sector South เป็นที่ตั้งฐานปฏิบัติการที่ใหญ่ที่สุดของสหประชาชาติ มีสำนักงานใหญ่ (UN House) ตั้งอยู่ในเมืองจูบา (Juba) เมืองหลวงของประเทศเซาท์ซูดาน

Sector North สหประชาชาติตั้งฐานปฏิบัติการ ณ เมืองมาลากาล (Malakal) และเมืองเบนต์ิว (Bentiu)

Sector West สหประชาชาติตั้งฐานปฏิบัติการ ณ เมืองวา (Wau)

Sector East สหประชาชาติตั้งฐานปฏิบัติการ ณ เมืองบอร์ (Bor)

ความต้องการ ร้อย.ช.ก่อสร้าง (ทางระดับ) ในภารกิจ UNMISS

เนื่องจากสภาวะสงครามกลางเมืองที่มีมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ทำให้ประเทศสาธารณรัฐเซาท์ซูดาน ขาดการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ยังอยู่ภายใต้การปกครองของซูดาน โดยเฉพาะเส้นทางคมนาคม สภาพถนนในประเทศเซาท์ซูดานทั้งประเทศ มีถนนที่เป็นผิวทางแอสฟัลท์ติกคอนกรีตและผิวทางคอนกรีต ระยะทางรวมไม่ถึง ๑๐๐ กม. ถนนส่วนใหญ่ล้วนเป็นถนนผิวทางลูกรังซึ่งมีสภาพชำรุดทรุดโทรมเป็นอย่างมาก ปัจจุบันงานซ่อมปรับปรุงถนนเป็นงานหลักที่ UNMISS ให้การช่วยเหลือประเทศเซาท์ซูดาน สำหรับเส้นทางถนนระหว่างเมืองเป็นถนนลูกรังซึ่งยานพาหนะสามารถสัญจรได้บางฤดูเท่านั้น เมื่อเข้าสู่ฤดูฝนการคมนาคมขนส่งระหว่างเมืองใช้การขนส่งทางอากาศเป็นหลัก การขนส่งทางรถไฟในประเทศเซาท์ซูดาน มีเพียงเส้นทางเดียวโดยเป็นเส้นทางจากเมืองบาโบโนซา (Babonosa) ในประเทศซูดาน มายังเมืองวา (Wau) ประเทศเซาท์ซูดาน ซึ่งอยู่ในสภาพชำรุด เนื่องจากขาดการบำรุงรักษา จากสภาวะสงครามกลางเมืองปัจจุบันเป็นการใช้ประโยชน์สัญจรช่วงสั้น ๆ เฉพาะ

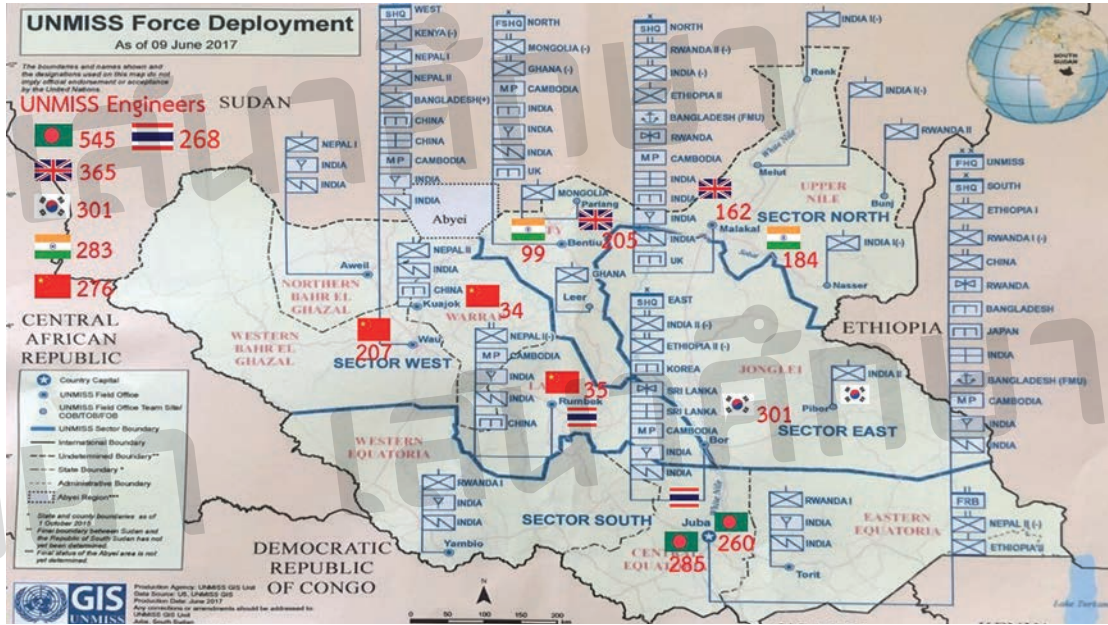
ระหว่าง เมืองวา ไปยัง เมืองเวล (Awell) ไม่ได้เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างประเทศ ในส่วนของพื้นที่ที่อยู่ติดกับแม่น้ำไนล์ขาว การขนส่งจะใช้การสัญจรทางเรือ ซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด เนื่องจากขาดท่าเทียบเรือตามแนวลำน้ำ

ความเป็นมาของการจัดกำลัง ร้อย.ช.ก่อสร้าง (ทางระดับ) ของไทย ในภารกิจ UNMISS

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ UNMISS มี ร้อย.ช.ก่อสร้าง (ทางระดับ) (Horizontal Military Engineer Company; HMEC) ในภารกิจฯ จำนวน ๗ กองร้อยจาก ๖ ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ ๒ กองร้อย, สหราชอาณาจักร ๑ กองร้อย, สาธารณรัฐประชาชนจีน ๑ กองร้อย, เกาหลีใต้ ๑ กองร้อย, อินเดีย ๑ กองร้อย และ ญี่ปุ่น ๑ กองร้อย

ต่อมาในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ญี่ปุ่นได้ถอนกำลังทหารญี่ปุ่นกลับประเทศ และยกเลิกภารกิจของ Japanese HMEC UNMISS ทำให้คงเหลือ ร้อย.ช. HMEC เพียง ๖ กองร้อย UNMISS จึงยื่นขอให้ DPKO จัดกองร้อยทหารช่างก่อสร้างทางระดับ ของประเทศสมาชิกที่มีความพร้อมตามระบบ PCRS ทดแทนกองร้อยทหารช่างของญี่ปุ่นที่ถอนกำลังกลับ

ก.ค. ๖๐ สหประชาชาติ ได้มีหนังสือมายังคณะทูตผู้แทนถาวรของประเทศไทย ประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก ทาบทามให้ประเทศไทยส่งกำลังทหาร กองร้อยทหารช่างก่อสร้าง (ทาง

ระดับ) Thai HMEC UNMISS เข้าร่วมภารกิจรักษาสันติภาพในประเทศสาธารณรัฐเซาท์ซูดาน UNMISS ส.ค. ๖๐ สภาคลาใหม่ มีมติเห็นชอบให้จัดกำลัง กองร้อยทหารช่างก่อสร้าง (ทางระดับ) เข้าร่วมภารกิจรักษาสันติภาพในประเทศสาธารณรัฐเซาท์ซูดาน

๑๗ ต.ค. ๖๐ กรม. มีมติเห็นชอบให้ส่งกองร้อยทหารช่างก่อสร้างทางระดับ เข้าร่วมปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในประเทศเซาท์ซูดาน

๒๒-๒๙ ต.ค. ๖๐ กองทัพบกไทย จัดคณะเจ้าหน้าที่ตรวจภูมิประเทศก่อนวางกำลัง (Site Survey) ณ ประเทศสาธารณรัฐเซาท์ซูดาน

๑๒-๑๙ พ.ย. ๖๐ กองทัพบกไทย จัดคณะเจ้า

หน้าที่เจรจาเพื่อจัดทำร่างบันทึกข้อตกลง (MOU) การส่งกองกำลังทหารไทยไปปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในเซาท์ซูดาน UNMISS ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา

ก.ย.-ธ.ค. ๖๐ กองทัพบก โดย ผบ.ศบก.ทบ. อนุมัติให้จัดเตรียมกำลังพลและยุทโธปกรณ์ประกอบกำลังเป็นกองร้อยทหารช่างก่อสร้าง (ทางระดับ) อัตรากำลังพล ๒๖๘ นาย

๕ ม.ค. ๖๑ กองทัพไทย โดย ผบ.ทสส. พิจารณาอนุมัติกรอบงบประมาณในการสนับสนุนการจัดเตรียมกำลัง ร้อย.ช.ก่อสร้าง (ทางระดับ) เข้าร่วมภารกิจ UNMISS

ม.ค. ๖๑ ดำเนินการเรียกคืนยุทโธปกรณ์ที่ใช้

ในภารกิจ ซ่อมพื้นฟู ฟันสี จัดหาชิ้นส่วนซ่อมอะไหล่ และเริ่มทำการฝึกเตรียมการเข้าร่วมภารกิจฯ

๕-๙ ก.พ. ๖๑ เจ้าหน้าที่ของสหประชาชาติ เดินทางมาตรวจการเตรียมการก่อนการเคลื่อนย้าย (Pre Deployment Visit)

มี.ค. ๖๑ คณะผู้เชี่ยวชาญด้านการขนส่งของ สหประชาชาติ (MOVCON Advise Team) เดินทาง มาตรวจสอบการเตรียมการเคลื่อนย้ายยุทธโปกรณ์ ทั้งทางเรือและทางอากาศ

พ.ค. ๖๑ ดำเนินการเคลื่อนย้ายยุทธโปกรณ์ ทางเรือ โดยสหประชาชาติ ตั้งแต่ต้นทางราชบุรี ทำเรือจุกเสม็ด ทำเรือมอมบาซา ประเทศเคนยา ไป ถึงเมืองจูบา ประเทศเซาท์ซูดาน

มี.ย. ๖๑ กำลังพลเคลื่อนย้ายทางอากาศ เข้า วางกำลังเพื่อปฏิบัติการรักษาสันติภาพของ สหประชาชาติ UNMISS

ภารกิจความรับผิดชอบ และแผนการวาง กำลัง ร้อย.ช.ก่อสร้าง ของไทย

ภารกิจ : วางแผน สำรวจ ก่อสร้าง และ ซ่อมแซมเส้นทางส่งกำลังบำรุงหลัก/รอง (Main/ Alternative Routh; MSR) ในเขตพื้นที่ที่ได้รับการ

แบ่งมอบ ได้แก่ การซ่อมปรับปรุงเส้นทางถนน ระหว่างเมืองจูบา (Juba) ไปเมืองเยร์ (Yei) ระยะ ทางรวม ๑๔๒ กม. ซ่อมปรับปรุงเส้นทางถนน ระหว่างเมืองจูบา (Juba) ไปเมืองโทริค (Torit) ระยะ ทางรวม ๑๑๗ กม. และการปฏิบัติงานก่อสร้างระบบ สาธารณูปโภคในพื้นที่ค่ายทหารของสหประชาชาติ (Durupi Camp) สำหรับ มว.ช. (+) ณ เมืองรุมเบค (Rumbek) ซึ่ง UNMISS มีแผนให้ ร้อย.ช.ไทย เข้า วางกำลังแทนทหารช่าง ของ สปจ. นั้น มีภารกิจใน การปรับปรุงเส้นทางระหว่างเมืองรุมเบค ไปยังเมือง วูลู (Wulu) ระยะทางรวม ๘๖ กม. และจากรุมเบค

ไปเมืองยิรอล (Yirol) ระยะทางรวม ๑๐๓ กม.

แผนการวางกำลัง : มีที่ตั้งการวางกำลัง ณ Durupi Camp (ฐานที่ตั้งทหารสหประชาชาติแห่งใหม่) เมืองจูบา ซึ่ง UNMISS กำหนดให้เข้าที่ตั้ง ทั้งกองร้อยเป็นระยะเวลา ๖ เดือน หลังจากนั้นให้แยก ๑ มว.ช. (+) เข้าวางกำลังแทน มว.ช. ของ สปจ. ณ ฐานที่ตั้งสหประชาชาติ เมืองรุมเบค ซึ่งตั้งอยู่ใน Sector West ห่างไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของเมืองจูบา ประมาณ ๔๐๐ กม. สำหรับกำลังพล ร้อย.ช. ในพลัดที่ ๒ UNMISS ให้ ร้อย.ช. ของไทยวางกำลังแยกหน่วยตั้งแต่เข้าปฏิบัติการกิจ

การเตรียมการด้านกำลังพลและยุทโธปกรณ์

กองทัพบกได้จัดกำลังกองร้อยทหารช่างก่อสร้าง (ทางระดับ) ตามความต้องการขององค์การสหประชาชาติ (Statement of Unit Requirement : SUR 17 Nov 2017) ประกอบด้วย ๒ หมวดทหารช่างก่อสร้างทาง ระดับ, ๑ หมวดทหารช่างก่อสร้างทางตั้ง, ๒ หมวดระวางป้องกัน, ๑ หมวดสนับสนุน

และ รพ.สนาม ระดับ ๑ กำลังพลรวม ๒๖๘ นาย โดยจัดกำลังพลจากกรมการทหารช่าง, กองทัพบกที่ ๓, กรมการทหารสื่อสาร, กรมแพทย์ทหารบก และ กองบัญชาการกองทัพไทย สำหรับยุทโธปกรณ์เป็นไปตาม SUR และ MOU ประกอบด้วยยุทโธปกรณ์หลัก รวม ๑๒๑ รายการ เครื่องมืออุปกรณ์ทางการช่าง รวม ๖๕ รายการ

การเตรียมการด้านการฝึก

การฝึกรักษาสันติภาพของ ร้อย.ช.ก่อสร้าง (ทางระดับ) ของไทย ได้อำอิงการฝึกตาม UN Core Pre Deployment Training Materials, 2017 เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการฝึกก่อนการวางกำลังของสหประชาชาติ (PDT) โดยแบ่งชั้นการฝึกออกเป็น ๕ ชั้น ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การฝึกเตรียมการภายในหน่วย การฝึกความชำนาญเป็นบุคคลตามตำแหน่ง (Phase 1 Unit School for UN HMEC training element)

ขั้นที่ ๒ การฝึกอบรมทักษะการใช้ภาษา

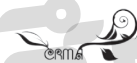
อังกฤษในการสื่อสาร (Phase 2 English training element)

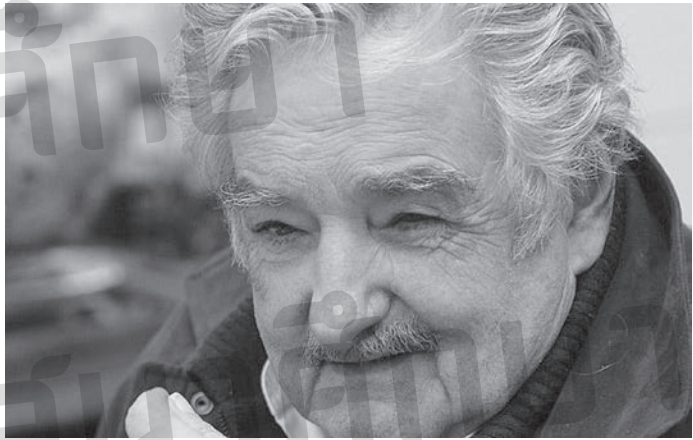
ขั้นที่ ๓ การฝึกความชำนาญเป็นชุดปฏิบัติงานทางช่างและชุดระวังป้องกัน (Phase 3 Engineer professional and technical team training element, Protection team training)

ขั้นที่ ๔ การฝึกยุทธวิธีรักษาสันติภาพ (Phase 4 Peace keeping technical training element)

ขั้นที่ ๕ การฝึกความพร้อมเข้าร่วมภารกิจ (Phase 5 Mission specific training and Collective training element)

ภารกิจการปฏิบัติการรักษาสันติภาพในประเทศสาธารณรัฐเซาท์ซูดาน ในครั้งนี้ ถือเป็นอีกหนึ่งครั้งสำคัญของกองทัพบกไทย ในการแสดงบทบาทการเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ ซึ่งกองทัพบกไทยจะปฏิบัติการกิจด้วยความมุ่งมั่น อารมณ์เกียรติ วินัย และความกล้าหาญ ให้สมกับการได้เป็นตัวแทนของประเทศไทย สำหรับตอนต่อไปจะให้ทุก ๆ ท่าน ได้รับทราบสภาพการปฏิบัติงานจริงของทหารไทยในพื้นที่ประเทศเซาท์ซูดาน ครับ

ประธานาธิบดีอุรุกวัย โฮเซ มูอีกา

พล.ต.ดร. เจนวนิชย์ ยามะรัตน์

ผู้เชี่ยวชาญประจำประธานศาลรัฐธรรมนูญ อาจารย์พิเศษโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
อาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาโท สาขาการจัดการความปลอดภัย โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน

อุรุกวัย (Uruguay) หรือชื่อทางการว่า

สาธารณรัฐบูรพาอุรุกวัย เป็นประเทศเล็ก ๆ ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของทวีปอเมริกาใต้ มีอาณาเขตจรดประเทศบราซิลทางทิศเหนือ จรดแม่น้ำอุรุกวัยทางทิศตะวันตก จรดปากแม่น้ำรีโอเดลาปลาตา (มีความหมายตามตัวอักษรว่า “แม่น้ำแห่งแร่เงิน” แต่มักเป็นที่รู้จักในชื่อภาษาอังกฤษว่า “แม่น้ำเพลต”) ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ โดยมีอาณาเขตของประเทศอาร์เจนตินาอยู่กั้น และจรดมหาสมุทรแอตแลนติกใต้ ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประชากรประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศอาศัยอยู่ในเมืองหลวงและเมืองที่ใหญ่ที่สุดคือ กรุงมอนเตวิเดโอ

อุรุกวัยเป็นประเทศแรกในลาตินอเมริกาที่เป็นรัฐสวัสดิการ ด้วยการเก็บภาษีที่ค่อนข้างสูงในอุตสาหกรรมและพัฒนาประเพณีระบอบประชาธิปไตย ที่สมควรได้รับฉายาว่า “สวีตเซอร์แลนด์ของทวีปอเมริกาใต้” แต่ความวุ่นวายทางการเมืองและ

เศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการโจมตีของกองโจรติดอาวุธฝ่ายซ้ายในเขตเมืองในช่วงปี ๑๙๗๐ ทำให้รัฐบาลในช่วงนั้นต้องระงับใช้รัฐธรรมนูญ และนำไปสู่ช่วงการปกครองของระบบทหารปกครองจนกระทั่งถึงปี ๑๙๘๕ อุรุกวัยยังต้องดิ้นต่อสู้กับมรดกตกทอดทางการเมืองของระบบทหารในหลายปีที่ผ่านมาม อุรุกวัยเป็นประเทศที่มีขนาดเล็กที่สุดเป็นอันดับที่ ๒ ของทวีปอเมริกาใต้ และเป็นหนึ่งในประเทศที่มีระบบการเมืองและระบบเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพที่สุดประเทศหนึ่ง ประเทศอุรุกวัยกับการพัฒนาประชาธิปไตยในเรื่องความโปร่งใส ที่ได้รับการยกย่องจากเพื่อนในลาตินอเมริกาด้วยกันว่าเป็นประเทศที่มีความโปร่งใสมากที่สุดกลุ่มหนึ่ง ภูมิหลังประเทศก็คล้ายกับประเทศส่วนใหญ่ในอเมริกาใต้ คือ เคยเป็นอาณานิคมของสเปน ได้รับเอกราชเมื่อ ๑๘๒๘ ปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีทั้งประธานาธิบดีเป็นทั้งประมุขและหัวหน้ารัฐบาล

ประวัติการก่อร่างสร้างประเทศอุรุกวัยบนฐานประชาธิปไตยล้มลุดลุดคคานมาตลอด ไม่มีเสถียรภาพในการบริหารประเทศทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจ รัฐบาลมีการคอร์รัปชั่น มีการปฏิวัติรัฐประหารยึดอำนาจโดยกองทัพโดยจับมือกับรัฐบาลพลเรือนเข้ายึดอำนาจรัฐและสถาปนาเป็นระบอบเผด็จการที่มีพลเรือนผสมกับทหาร (Civilian Military Regime) รัฐบาลเผด็จการได้กวาดล้างปราบปรามผู้เห็นต่าง ทำให้ “คุก” อุรุกวัยเต็มไปด้วย “นักโทษการเมือง” จนถูกขนานนามว่าเป็น Torture Chamber of Latin America หรือ “ห้องโถงแห่งการทรมานของลาตินอเมริกา” อุรุกวัยถูกจัดอันดับเรื่องความโปร่งใสครั้งแรกเมื่อปี ๑๙๙๗ โดย Transparency International ให้คะแนนความโปร่งใส (Corruption Perception Index; CPI) เพียง ๔.๑ คะแนน จาก ๑๐ คะแนน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์คอร์รัปชั่นในประเทศว่ายังอยู่ในระดับเลวร้ายและน่ากังวล

ในช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๑ อุรุกวัยเผชิญปัญหาเศรษฐกิจรุนแรง ขณะที่รัฐบาลจากพรรค Colorado ไม่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ทำให้การเลือกตั้งเมื่อปี ๒๐๐๔ กลุ่มที่เรียกตัวเองว่าเป็น Broad Front Coalition หรือ Frente Amplio (FA) ซึ่งประกอบด้วยพันธมิตรพรรคการเมืองหลายพรรคที่มีอุดมการณ์ทางสังคมนิยม ได้รวบรวมเสียงในสภาเพื่อจัดตั้งรัฐบาลโดยเสนอให้นายทาบาเร วาสเคซ เป็นประธานาธิบดี

นายทาบาเร วาสเคซ ได้เข้ามาแก้ปัญหาเศรษฐกิจด้วยการรักษาวินัยทางการคลัง ควบคุมอัตราเงินเฟ้อ แก้ปัญหาการว่างงาน ลอยตัวค่าเงิน และมุ่งแก้ปัญหาความยากจน โดยสามารถฟื้นฟูสถานการณ์เศรษฐกิจให้กลับคืนขึ้นมา และสร้างมาตรฐานความเป็นอยู่ของชาวอุรุกวัยให้ดีขึ้น จนอุรุกวัยได้รับยกย่องให้เป็นหนึ่งในประเทศที่ปลอดภัยมากที่สุดประเทศหนึ่งในลาตินอเมริกา ส่วนในเรื่อง

ความโปร่งใส นั้นนับตั้งแต่ นายทาบาเร วาสเคซ ขึ้นมาบริหารประเทศ ค่า CPI อุรุกวัยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากปี ๒๐๐๓ ที่ได้คะแนนเพียง ๕.๕ ขยับมาเป็น ๖.๗ ในปี ๒๐๐๙ และทะลุเกินเลข ๗ ในสมัยรัฐบาล นายโฮเซ มูจิกา ประธานาธิบดีที่ถูกยกให้เป็น “ผู้นำยุคใหม่ที่สมณะที่สุดในโลก”

นายโฮเซ มูจิกา (Jose Mujica) ประธานาธิบดีอุรุกวัย ผู้ที่ประชาชนเรียกด้วยความรักใคร่ว่า “เปเป้” ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๐๑๐ เกิดเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๑๙๓๕ โดยแม่ของเขาเป็นชาวอิตาเลียนที่อพยพมาอยู่ที่อุรุกวัย และมีฐานะยากจนมาก ส่วนพ่อของเขาประกอบอาชีพเป็นชาวนา ต่อมาได้ล้มละลายและเสียชีวิตลงเมื่อ โฮเซ มูจิกา อายุได้เพียง ๕ ขวบ เมื่อปี ๑๙๖๐ เริ่มเข้าสู่วงการการเมืองโดยได้เข้าร่วมกลุ่มกองโจรทุปามารอส กองกำลังติดอาวุธฝ่ายซ้าย กลุ่มกองโจรติดอาวุธฝ่ายซ้าย Tupamaros ครั้งแรกเกิดขึ้นจากคนงานไร่อ้อยยากจนและนักศึกษา ตั้งชื่อตามกษัตริย์อินคา Tupac Amaru ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือการลักพาตัวทางการเมืองเอกอัครราชทูตอังกฤษ Geoffrey Jackson ถูกจับไปเป็นเวลา ๘ เดือนในปี ๑๙๗๑ หลังจากปี ๑๙๗๓ มีการรัฐประหารโดย ประธานาธิบดี Juan Maria Bordaberry มีการปราบปรามอย่างหนักหน่วง นายโฮเซ มูจิกา เป็นหนึ่งในกบฏหลายคนที่ถูกจำคุก เขามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงให้บรรดาอดีตกองโจรติดอาวุธฝ่ายซ้าย Tupamaros ให้เป็นพรรคการเมืองที่ต้องตามกฎหมาย โดยเข้าร่วมเป็นรัฐบาลผสมกับ Frente Amplio เขาเคยถูกยิง ๖ ครั้ง ต่อมาเขาถูกจับและติดคุกแต่หนีออกจากคุกมาได้แต่ก็ถูกจับอีกสุดท้าย ติดคุกรวมเป็นเวลา ๑๔ ปี สภาพในระหว่างการถูกคุมขังเต็มไปด้วยความยากลำบากและโดดเดี่ยว นายโฮเซ มูจิกา เผยว่าในช่วงหลายปีระหว่างการถูกคุมขัง ช่วยทำให้มุมมองต่อชีวิตของเขาได้รับการขัดเกลา

ต่อมาในปี ๑๙๙๕ ประเทศอุรุกวัยได้มีการล้มเลิกระบอบคอมมิวนิสต์ และกลับเป็นประชาธิปไตย ทำให้นายโฮเซ มูอีกา เป็นอิสระ และได้รับเลือกให้เป็นวุฒิสมาชิกในวุฒิสภาในปี ๑๙๙๙ และหลังจากนั้น ในปี ๒๐๐๕ นายโฮเซ มูอีกา ได้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงปศุสัตว์เกษตรกรรมและการประมง เนื่องจากในอดีตครอบครัวเขาเป็นเกษตรกรนั่นเอง และในปี ๒๐๑๐ นายโฮเซ มูอีกา ได้ขึ้นเป็นประธานาธิบดีของประเทศอุรุกวัย

เป็นเรื่องธรรมดาที่ไลฟ์สไตล์ของนักการเมืองส่วนใหญ่ มักจะแตกต่างจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เป็นชาวบ้านธรรมดาอย่างเห็นได้ชัด แต่ไม่ใช่ที่อุรุกวัย เพราะที่นี่ นักการเมืองที่มีอำนาจที่สุดของประเทศอาศัยอยู่ในกระท่อมปลายไร่ที่ดูไม่สมกับตำแหน่งสำหรับชีวิตส่วนตัว นายโฮเซ มูอีกา ในปี ๒๐๐๕ เขาได้แต่งงานกับภรรยาซึ่งเป็นวุฒิสมาชิกของวุฒิสภาทั้งสองใช้ชีวิตด้วยกันอย่างสมถะ รวดตากผ่านอกบ้านน้ำที่ใช้ดื่มกินก็มาจากบ่อน้ำนอกบ้าน สนามหน้าบ้านเต็มไปด้วยวัชพืชมีเพียงเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ นาย และมานูเอลลา สุนัขพิการ ๓ ขา ทำหน้าที่ดูแลบ้าน ซึ่งจริง ๆ ควรจะเป็นทำเนียบประธานาธิบดี

ประธานาธิบดีแห่งอุรุกวัย นายโฮเซ มูอีกา ได้ปิดบ้านพักหรูประจำตำแหน่งที่รัฐมอบให้ ในกรุงมอนเตวิเดโอ และเลือกที่จะอาศัยอยู่กับภรรยาที่บ้านหลังเล็ก ๆ สุด ถนนลูกรัง ในฟาร์มย่านชานเมืองหลวง ทั้งสองทำการเกษตรกรรมเท่าที่พอจะอำนวยด้วยตนเอง ด้วยการปลูกพืชไม้ดอกชีวิตที่แสนเรียบง่ายและความจริงที่ว่านายโฮเซ มูอีกา บริจาคเงินเดือนซึ่งตกเดือนละ ๑๒,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ กว่าร้อยละ ๙๐ เพื่อมอบให้การกุศล ซึ่งนี่เองที่ทำให้เขาได้ชื่อว่าเป็นผู้นำประเทศที่ยากจนที่สุดในโลก ซึ่งนายโฮเซ มูอีกา ได้เปิดเผยว่า เขาใช้ชีวิตเช่นนี้มานานแล้ว นั่งพักผ่อนบนเก้าอี้เก่า ๆ ในสวน หรือไม่กี่นั่งบนโซฟาที่เจ้ามานูเอลลาโปรดปราน ซึ่งเขา

พอใจในสิ่งที่เขามี เงินที่เขาบริจาค ซึ่งมอบให้แก่คนยากจนและผู้ประกอบการขนาดเล็ก ทำให้เขามีชีวิตอยู่ด้วยรายได้ที่เทียบกับค่าเฉลี่ยของรายได้ต่อเดือนของชาวอุรุกวัย ที่ราว ๗๕๕ ดอลลาร์

ในปี ๒๐๑๐ การตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินประจำปีของคณะรัฐบาลอุรุกวัยพบว่านายโฮเซ มูอีกา มีทรัพย์สินมูลค่า ๑,๙๐๐ ดอลลาร์ ซึ่งก็คือราคาของรถเต่าโพลีกลวาเกินของเขา ที่ซื้อมาตั้งแต่ปี ๑๙๙๗ เมื่อรวมกับทรัพย์สินของภรรยาไปด้วย ซึ่งประกอบด้วยที่ดิน รถแทรกเตอร์ และบ้าน รวมแล้วเขามีทรัพย์สินอยู่ที่ ๒๑๕,๐๐๐ ดอลลาร์ ซึ่งหากเทียบกับผู้นำประเทศทั่วไปถือว่าน้อยมาก อย่างไรก็ตาม ตัวเลขดังกล่าว คิดเป็นสัดส่วนเพียง ๒ ใน ๓ ของทรัพย์สินทั้งหมดของรองประธานาธิบดีดานิโล แอสโทรี และคิดเป็น ๑ ใน ๓ ของทรัพย์สินของประธานาธิบดีทาบาเร วาสเคซ

นายโฮเซ มูอีกา กล่าวว่า การได้รับฉายาว่า ประธานาธิบดีที่ยากจนที่สุดในโลก ไม่ทำให้เขารู้สึกว่าตนเองจน คนจนคือคนที่ต้องทำงานหนักเพื่อตอบสนองรสนิยมอันหรูหราของตน และมีความต้องการที่ไม่สิ้นสุดสำหรับเขา “สภาพความเป็นอยู่เช่นนี้ คือการได้มีอิสระ เพราะหากคุณไม่ได้ครอบครองสิ่งใดมากมาย คุณก็ไม่จำเป็นต้องทุ่มแรงกายแรงใจเยี่ยงกรรมกรเพื่อหาเงินมาครอบครอง และยิ่งไปกว่านั้น คุณยังมีเวลาเป็นของตนเองด้วย ผมอาจเป็นคนแก่ที่ดูประหลาด แต่นี่เป็นวิถีที่เป็นอิสระ”

ผู้นำอุรุกวัย กล่าวถึงในประเด็นเดียวกันนี้ ในการกล่าว ณ ที่ประชุมสุดยอดด้านสิ่งแวดล้อม ริโอ +๒๐ เมื่อเดือนมิถุนายน ว่าหลายประเทศต่างพูดถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนหลุดพ้นจากความยากจน “แต่เรากำลังคิดอะไรอยู่? เราต้องการรูปแบบการพัฒนาและการบริโภคของประเทศจ่ำรวยเช่นนั้นหรือ? ผมขอถามคุณว่า อะไรจะเกิดขึ้นกับโลกใบนี้ หากชาวอินเดียมีสัดส่วนการครอบครองรถต่อครัวเรือนเท่าเยอรมนี แล้วเราจะเหลือ

อีกข้อที่เจนนัวหายใจอีกเท่าไร โลกใบนี้มีทรัพยากรเพียงพอ เพื่อที่จะตอบสนองให้คน ๗ หรือ ๘ พันล้านคน มีระดับการบริโภคและการสร้างขยะที่เท่าเทียมกับประเทศร่ำรวยหรือไม่ และนี่เป็นระดับการบริโภคที่เกินจำเป็นที่กำลังทำร้ายโลกของเรา

นายโฮเซ มูอิกา ได้กล่าวตำหนิผู้นำของโลกส่วนใหญ่ ที่มีความเชื่อที่ผิด ๆ ว่า การสร้างการเติบโต คือการกระตุ้นการบริโภค ซึ่งในทางตรงกันข้าม จะนำไปสู่จุดจบของโลก อิกนาซิโอ ซูอาสนาบาร์สำรวจประชามติชาวอุรุกวัย เปิดเผยว่า หลายคนแสดงความเห็นอกเห็นใจต่อประธานาธิบดีโฮเซ มูอิกา เนื่องจากวิถีชีวิตที่เขาเลือกเดิน แต่นั่นก็ไม่ได้ทำให้การถูกวิพากษ์วิจารณ์ในตัวเขายุติลง โดยเฉพาะในสิ่งที่รัฐบาลกำลังกระทำ ฝ่ายค้านอุรุกวัยกล่าวว่า ตัวเลขความมั่งคั่งล่าสุดของอุรุกวัย ไม่ได้ก่อให้เกิดการบริการสาธารณะ อาทิ สาธารณสุขและการศึกษาดีขึ้น และนับเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี ๒๐๐๗ ที่คะแนนนิยมในตัวเขาตกลงต่ำกว่า ๕๐% และเขาต้องเผชิญมรสุมทางการเมืองอย่างหนักจากนโยบาย ๒ ประการ รัฐสภาอุรุกวัยได้ผ่านร่างกฎหมายที่อนุญาตให้สตรีทำแท้งได้กระทั่งมีอายุครรภ์ได้ ๑๒ สัปดาห์ และนายโฮเซ มูอิกาไม่ได้ใช้อำนาจในการยับยั้ง ซึ่งต่างกับผู้นำคนก่อน

นอกจากนั้น เขายังสนับสนุนให้มีการอภิปรายเพื่อให้การบริโภคกัญชาเป็นสิ่งถูกกฎหมาย ที่จะทำให้รัฐบาลมีสิทธิผูกขาดในการค้าแต่เพียงผู้เดียว การลงนามของประธานาธิบดีมูอิกาทำให้นักกฎหมายว่าด้วยการผลิตและขายกัญชามีผลบังคับใช้ทันที แต่รัฐบาลมีเวลา ๔ เดือนในการร่างกฎหมายใหม่ เช่น การผลิตกัญชาอย่างไรถึงจะได้รับการอนุญาตและกัญชาประเภทใดที่สามารถปลูกได้ ทั้งนี้ ผู้บริโภคที่มีอายุเกิน ๑๘ ปีขึ้นไปจะสามารถปลูกต้นกัญชาได้เองแต่ไม่เกินคนละ ๖ ต้น นอกจากนี้ ผู้บริโภคยังสามารถซื้อกัญชาจากร้านขายยาได้ไม่เกิน ๔๐ กรัมต่อเดือน ซึ่งนายโฮเซ มูอิกา ได้แสดงความความคิดเห็น

ว่า การบริโภคกัญชาไม่ใช่เรื่องน่ากังวลที่สุด การรับมือกับการค้ายาเสพติดคือปัญหาที่แท้จริง อุรุกวัยเปิดให้ประชาชนเริ่มลงทะเบียนขอซื้อกัญชาได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ณ ที่ทำการไปรษณีย์ท้องถิ่น โดยกัญชายังคงเป็นสิ่งต้องห้ามที่ห้ามส่งทางไปรษณีย์ ในอุรุกวัยก็เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ที่ห้ามค้าขายกัญชา (กันเอง) อย่างเสรี แต่ที่นี่จะแตกต่างตรงที่คุณสามารถซื้อกัญชาได้โดยตรงกับนักเคมีหรือผู้เชี่ยวชาญที่ประจำอยู่ที่จุดตามเมืองและชุมชนต่าง ๆ อย่างที่ทำการไปรษณีย์ท้องถิ่น หรือร้านขายยาทั่วไปที่ขึ้นทะเบียนกับทางการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพียงแค่ลงทะเบียนผู้ใช้กัญชากับทางการ ซึ่งเมื่อเทียบกับการกรอกเอกสารเพื่อขออาศัยอยู่ในประเทศนั้นนั้นกลับยุ่งยากและใช้เวลานานมากกว่า เพราะการลงชื่อเพื่อซื้อกัญชากับทางการใช้เวลาเพียงไม่กี่นาทีเท่านั้น ง่ายเหมือนกับซื้อแอสแตมปีที่ไปรษณีย์

ระบบลงทะเบียนเริ่มเปิดใช้งานเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศที่มีการซื้อขายยาเสพติดได้อย่างเสรีมากที่สุดในโลกอย่างอุรุกวัย (โดยรัฐเข้ามากำหนดกรอบกติกา) และเมื่อวันที่ศุกร์ที่ผ่านมา (๑๔ กรกฎาคม) สถาบันควบคุมและจัดระเบียบการจัดจำหน่ายกัญชา (The Institute for the Regulation and Control of Cannabis; IRCCA) ได้ออกมาประกาศว่า ทางกัญชาจะเริ่มอนุญาตให้มีการจำหน่ายกัญชาถูกกฎหมายให้แก่ประชาชนที่ได้ทำการลงทะเบียนไว้กัญชาของอุรุกวัยจะปลูกในพื้นที่ลับของทางราชการ โดยรัฐจะเข้ามาควบคุมและกำหนดตารางการออกวางจำหน่ายในร้านขายยาต่าง ๆ ทั่วประเทศ ผู้ซื้อจะต้องระบุตัวตนด้วยการสแกนลายนิ้วมือ และจะได้รับอนุญาตให้ซื้อกัญชาได้ในปริมาณ ๑๐ กรัมต่อสัปดาห์ ที่ราคา ๑.๓๐ เหรียญต่อกรัมกฎหมายกัญชาของอุรุกวัยจับจองพื้นที่ตามหนังสือต่าง ๆ ที่

โลกนับตั้งแต่ปี ๒๐๑๓ ที่ถูกเสนอโดยประธานาธิบดี โยเซ โฆเซ มูอิกา ซึ่งเคยเป็นอดีตสมาชิกกองโจรฝ่ายซ้าย ก่อนที่เขาจะกลายเป็นไอ้ดอกของฝ่ายเสรีทั่วโลก จากการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายของเขา รวมถึงการปฏิรูปหัวก้าวหน้าที่อนุญาตให้การทำแท้ง การสมรสของเพศเดียวกัน และการใช้กัญชา กลายเป็นสิ่งถูกกฎหมายในอุรุกวัย

สิทธิส่วนบุคคลในการใช้กัญชาเริ่มได้รับการยอมรับในอุรุกวัยตั้งแต่ปี ๑๙๗๐ และในปัจจุบันรัฐบาลก็ได้ทยอยให้สิทธิชาวอุรุกวัยสามารถปลูกกัญชาในพื้นที่ของตนเอง รวมถึงการจัดตั้งกลุ่มหรือสมาคมผู้สูบบุหรี่ (กัญชา) ได้อย่างถูกกฎหมาย ร้านค้าทยอยเปิดตัวเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในเมืองหลวงอย่างมอนเตวิเดโอ แต่การจะจัดให้หนักเคมีหรือผู้เชี่ยวชาญไปประจำยังแต่ละจุดอาจจะต้องใช้เวลาอีกสักพัก ขณะนี้มีเพียง ๑๖ เมืองเท่านั้นที่อนุญาตให้มีการซื้อขายกัญชาได้ โดยทางรัฐบาลหวังว่าสิ้นเดือนกรกฎาคมปีนี้ ตัวเลขจะเพิ่มขึ้นเป็น ๓๐ เมืองทั่วประเทศ แม้ว่ากรสำรวจความคิดเห็นของประชาชนภายหลังที่กฎหมายฉบับนี้ผ่านและถูกประกาศใช้จะบ่งชี้ว่า ๒ ใน ๓ ของชาวอุรุกวัยต่อต้านการปฏิรูปนี้ก็ตาม เพื่อแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดผิดกฎหมาย อุรุกวัยเป็นประเทศแรกที่ทำให้การบริโภคยาเสพติดตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงการจัดจำหน่ายเป็นสิ่งถูกกฎหมาย แต่สิ่งนี้อาจจะกลายเป็นดาบสองคมที่ทำให้อุรุกวัยกลายเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ต้องการจะมั่วสุมและเสพยาเสพติด (Cannabis Tourism) ร้านค้าต่าง ๆ จึงติดป้ายและสัญลักษณ์ที่อนุญาตให้เฉพาะชาวอุรุกวัยหรือคนที่อาศัยอยู่ที่ประเทศนี้เป็นการถาวรเท่านั้นจึงจะมีสิทธิซื้อกัญชาจากทางร้านได้

อย่างไรก็ตาม แม้อุรุกวัยเป็นประเทศแรกของโลกที่ให้กัญชาเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายแต่คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศซึ่งเป็น

หน่วยงานของสหประชาชาติที่กำลังดูแลการปฏิบัติตามสนธิสัญญาว่าด้วยยาเสพติดนานาชาติระบุว่า การกระทำของอุรุกวัยเข้าข่ายละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ

นอกจากนี้ เอเจนซีส์-กลุ่มเอ็นจีโอจากเนเธอร์แลนด์เสนอชื่อประธานาธิบดีโยเซ โฆเซ มูอิกา แห่งอุรุกวัย เข้าชิงรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพในปี ๒๐๑๓ จากผลงานชิ้นเอกที่ผู้นำอุรุกวัยเสนอให้การเสพกัญชาเป็นเรื่องที่ถูกต้องตามกฎหมาย จากที่คำกล่าวที่นายโยเซ โฆเซ มูอิกา กล่าวขึ้นชมกัญชาอย่างออกหน้าว่า เป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดในโลกสำหรับใช้ “สร้างความเข้าใจและสันติภาพ” ทั้งนี้ ประธานาธิบดีโยเซ โฆเซ มูอิกา สามารถทะลุเข้าถึงการพิจารณาของคณะกรรมการรางวัลโนเบลในฐานะผู้เข้าชิงรางวัล ๑๐ รายสุดท้ายได้แต่ทว่าท้ายที่สุด รางวัลโนเบลสันติภาพปี ๒๐๑๓ ก็ตกเป็นของ องค์การว่าด้วยการห้ามการใช้อาวุธเคมี “OPCW” ที่มีบทบาทสำคัญในการปลดอาวุธเคมีของรัฐบาลซีเรีย

ถึงแม้ปัจจุบันนายโยเซ โฆเซ มูอิกา ได้พ้นจากตำแหน่งประธานาธิบดีไปแล้ว ซึ่งไม่บ่อยนักที่ผู้นำประเทศจะลงจากตำแหน่งอย่างสง่างาม ท่ามกลางเสียงสรรเสริญจากทั่วโลก ได้ก้าวลงจากตำแหน่งหลังจากอยู่ในอำนาจมานาน ๕ ปี การลงจากตำแหน่งของเขาเป็นไปตามรัฐธรรมนูญอุรุกวัย ที่ไม่อนุญาตให้ประธานาธิบดีดำรงตำแหน่งเกิน ๑ วาระ แต่หากจะพูดถึงคะแนนนิยมที่ชาวอุรุกวัยทุ่มเทให้กับประธานาธิบดีผู้นี้ อาจจะเรียกได้ว่าแม้จะดำรงตำแหน่งอีกกี่สมัย ก็ไม่มีวันที่ใครจะลุกขึ้นมาแสดงความไม่พอใจ พิสูจน์จากผลสำรวจความนิยมในตัวนายโยเซ โฆเซ มูอิกา ก่อนเขาลงจากตำแหน่ง ที่ประชาชนกว่าร้อยละ ๖๕ ยังให้การยอมรับผู้นำวัยเกือบ ๘๐ ปีคนนี้ มากกว่าคะแนนนิยมของนายบารัค โอบามา ผู้นำสหรัฐอเมริกาเสียอีก

ตลอด ๕ ปีของการเป็นผู้นำอุรุกวัย นายโยเซ โฆเซ มูอิกา มีผลงานมากมาย ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม

ด้วยภูมิหลังของการเป็นผู้นำฝ่ายซ้ายต่อสู้ในสงครามกองโจรเพื่อปลดแอกประชาชนจากเผด็จการทหาร เขาได้ชื่อว่าเป็นผู้นำหัวเสรีที่สุดคนหนึ่งของโลก ออกนโยบายอนุญาตให้เสรีภาพได้อย่างเสรีเป็นประเทศแรกในโลก อนุญาตให้มีการทำแท้งและค้าประเวณีอย่างถูกกฎหมาย รวมถึงอ้าแขนรับนักโทษจากกวนตานาโมเป็นผู้ลี้ภัย

ในด้านเศรษฐกิจ เขาก็เป็นผู้ที่ทำให้ชื่อของอุรุกวัยเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก ใช้เวลาไม่กี่ปีพลิกฟื้นประเทศแห่งทุ่งหญ้าปศุสัตว์ เป็นผู้ส่งออกพลังงานลมรายใหญ่ของโลก จากการกว้านซื้อฟาร์มกังหันลมในช่วงที่ยุโรปประสบวิกฤตเศรษฐกิจ และทำให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตอย่างมีเสถียรภาพอย่างน้อยร้อยละ ๕ ทุกปี นอกจากนี้เปเป้ยังยกระดับรายได้ของประชาชนโดยการทำให้อาชีพคนจนในประเทศลดลงจากร้อยละ ๓๙ เหลือเพียงร้อยละ ๑๑ และคนจนที่สุดจากร้อยละ ๕ เหลือเพียงร้อยละ ๐.๕

แต่ในขณะที่เขาทุ่มเทสร้างความร่ำรวยให้กับประเทศ ตัวนายโฮเซ มูสิกาเองกลับใช้ชีวิตอย่างสมถะที่สุด จนได้ชื่อว่าเป็นประธานาธิบดีที่ยากจนที่สุดในโลก เขาบริจาคร้อยละ ๙๐ ของเงินเดือนประธานาธิบดีให้กับองค์การช่วยเหลือคนยากจน และใช้ชีวิตอยู่ในฟาร์มเล็ก ๆ นอกกรุงมอนเตวิเดโอ กับภรรยาและสุนัข แทนทำเนียบประธานาธิบดี แถมยังขับรถไฟล์กเต่าเก่า ๆ อีกด้วย นายโฮเซ มูสิกา บอกว่า เขาไม่ได้ต้องการสร้างภาพสมถะยากจน แต่ชีวิตที่ผ่านมา เขาเคยลำบากกว่านี้ ทั้งเคยติดคุก ถูกขังเดี่ยว ถูกซ้อมทรมาน เพราะฉะนั้น แค่ว่าได้นอนบนที่นอนนุ่ม ๆ ก็เป็นสิ่งหรูหราสำหรับเขาแล้ว ที่สำคัญ การไม่มีทรัพย์สิน ทำให้เขาเป็นอิสระ ไม่ต้องพะวงเรื่องสมบัติ สามารถเอาเวลาและพลังงานไปทำเรื่องอื่น ๆ ที่มีประโยชน์ได้อีกมาก แม้ทั่วโลกจะยกย่องให้เขาเป็น “ประธานาธิบดีที่ยากจนที่สุดในโลก” “ประธานาธิบดีผู้สมถะ” และ “ผู้นำที่ทุกประเทศอยากจะมี” แต่นายโฮเซ มูสิกา ได้บอก

ในวาระการอำลาตำแหน่งว่าอุรุกวัยยังมีปัญหาให้แก้ไขอีกมาก และเขาก็เชื่อมั่นว่า รัฐบาลใหม่ที่เข้ามาบริหารประเทศ จะทำได้ดีกว่าตัวเขาอย่างแน่นอน ขณะที่คำปราศรัยของนักการเมืองส่วนมากแสดงถึงความเข้าใจต่อชีวิตคนรากหญ้า แต่ในแง่การใช้ชีวิตนั้นยังห่างไกลแนวคิดขั้นพื้นฐาน เรียกว่าวิถีนักการเมืองทั่วไปยังเป็นการตลาดเสียมากกว่า แต่ไม่ใช่กับอดีตนายกรัฐมนตรีอุรุกวัย โฮเซ มูสิกา ผู้ซึ่งไม่เพียงปลุกฝังวิถี ‘พอเพียง’ ให้กับผู้อื่นเท่านั้น แต่การดำเนินชีวิตของเขายังเป็นไปในทางเดียวกันอีกด้วย ‘The poorest president in the world’ คือฉายาที่มูสิกาได้รับ นโยบายบริหารประเทศแบบพอเพียงของมูสิกา นำเศรษฐกิจอุรุกวัยเติบโตขึ้นเป็นปีที่ ๑๒ ขณะที่ค่าครองชีพลดต่ำ ค่าจ้างแรงงานสูง อัตราเฉลี่ยประชากรตกงานต่ำ และสามารถลดความเหลื่อมล้ำระหว่างชนชั้นในประเทศได้ ถือเป็น การสวนกระแสกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างบราซิล และอาร์เจนตินา ที่กำลังดิ้นรนหาทางรอดทางเศรษฐกิจอย่างหืดหอบ แม้นายโฮเซ มูสิกาไม่เห็นด้วยกับบางนโยบาย แต่เขาใจกว้างพอที่จะเปิดให้ประเทศชายกัญชาเสรี เดินหน้านโยบายทำแท้ง ไฟเขียวเรื่องการสมรสของเพศที่สาม ในเวทีโลก จากความสำเร็จในแนวทางการบริหารบ้านเมืองของเขา นายโฮเซ มูสิกา ประณามสหประชาชาติว่าใช้งบประมาณเกินความจำเป็นและไร้ผลงาน

ด้วยบาดแผลแห่งเกียรติยศ รอยกระสุน ๖ นัดบนลำตัว และใช้ชีวิตในคุกถึง ๑๔ ปี ซึ่งเป็นการเสียสละเพื่ออุดมการณ์ทางการเมือง นายโฮเซ มูสิกา ถูกเทียบเคียงกับอดีตนายกรัฐมนตรี Nelson Mandela ของแอฟริกาได้อีกด้วย เมื่อนายโฮเซ มูสิกาหมดวาระลง ยังคงมีกระแสขออยากให้เขาเข้ามาบริหารประเทศต่อไป และด้วยความน่านับถือ เป็นนักการเมืองที่มีดีจจะ ทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมบนพื้นฐานแห่งความพอเพียง Elle Men จึงยกย่องให้เขาเป็น Hero of Politics อย่างไร้ข้อกังขา

อย่างไรก็ตามนายโฮเซ มูจิกา ได้เปิดเผย ก่อนที่จะพ้นวาระลง ว่าด้วยวัยที่แก่แล้วเขาจะครอง ตำแหน่งประธานาธิบดีเป็นสมัยสุดท้ายก่อนที่จะไป ใช้ชีวิตเฉกเช่นผู้สูงอายุธรรมดาคนหนึ่งและอาศัย สวัสดิการของรัฐเป็นที่พำนักซึ่งเขาเชื่อว่าจะไม่มี ปัญหาเรื่องมีรายได้น้อยแต่อย่างไรเพราะเขาเคย

ชินกับการใช้ชีวิตแบบสมถะ และพอเพียงมาตลอด ชีวิตแล้ว “โฮเซ มูจิกา” คือตัวอย่างบุคคลที่น่า นับถือ เพราะมีผู้นำประเทศน้อยคนมากที่ใช้ชีวิต ธรรมดา ๆ ขณะดำรงตำแหน่งสูงสุดในประเทศ

บรรณานุกรม

การพัฒนาประชาธิปไตย สู่การปราบปรามคอร์รัปชัน กรณีศึกษา “อุรุกวัย” จาก <http://www.ispacethailand.org> (สืบค้นเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์, 2561)

ข้อมูลทั่วไปของประเทศอุรุกวัย, จาก <http://th.wikipedia.org> (สืบค้นเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์, 2561)

บทเรียนแห่งความเพียงพอ ของ “โฮเซ มูจิกา” (Jose Mujica) ประธานาธิบดี “ยากจนที่สุดในโลก” จาก <http://www.dooruengdd.com/2012/11/jose-mujica.html> (สืบค้นเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์, 2561)

ผู้นำอุรุกวัยลงนามกฎหมายกัญชา, จาก <https://www.dailynews.co.th> (สืบค้นเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์, 2561)

‘พอเพียง’ แท้จริง! ‘โฮเซ มูจิกา’ ประธานาธิบดีอุรุกวัยที่จนที่สุดในโลก, คมชัดลึก จาก <http://www.komchadluek.net/> (สืบค้นเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์, 2561)

อำนาจ เงินกระแซง, ผู้นำที่ยากจนที่สุดในโลก

“โฮเซ มูจิกา” ประธานาธิบดีอุรุกวัยถูกเสนอชื่อชิงโนเบลสันติภาพ จากผลงานชิ้นเอก รับรอง “กัญชา” จาก <https://mgronline.com/around/> (สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561)

เสน่ห์ดึกดำบรรพ์

พลตรีหญิงธิดารัตน์ จิวิยะวัฒน์

มุ่งสู่ทะเลใต้

สตูล ตรัง พังงา กระบี่ หลีปะ อาดัง ลังกาวิ

ทะเล ทางใต้ของไทยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามมาก มีหินสวย น้ำใสรวดกระจก มีน้ำตกร้อน น้ำพุร้อน ถ้ำลอด ถ้ำมังกร ถ้ำมรกต และเกาะแก่งแหล่งท่องเที่ยวอีกมากมายเป็นร้อย ๆ เกาะ นับว่าเป็นเสน่ห์แห่งอันดามัน ทะเลฝัน สวรรค์ของนักเที่ยวเลยก็ว่าได้

การเดินทางสะดวกสบาย ด้วยสายการบินที่ต้องจองกันล่วงหน้าเป็นเวลานาน ๆ เพราะจะได้ในราคาพิเศษ จึงเป็นทริปที่บินไปสูขใจสบายกระเป๋า ไม่ต้องเจอกับขบวนรถที่บานปลาย ทำให้ได้เที่ยวอย่างสบาย ๆ หายห่วง

ความสวยงามตามธรรมชาติของทะเลทางใต้นั้นน่ามหัศจรรย์ใจชวนให้หลงใหลเป็นอย่างมาก และอยากที่จะไปเที่ยวอยู่บ่อย ๆ อย่างไม่รู้เบื่อ เมื่อเดินทางจากสนามบินดอนเมือง ถึงจังหวัดตรัง เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลาจึงแวะเที่ยวที่ถ้ำเล หรือถ้ำมังกร เขากอบ ตำบลคลองลึกเป็นลำดับแรก เพื่อเรียกความตื่นตันทึ่งตั้งแต่วันแรกของการท่องเที่ยว

จังหวัดตรัง เป็นการผจญภัยไปกับเรือลำ น้อย ๆ ที่ต้องนอนหงายราบไปกับท้องเรือ เพื่อทำตัวให้ต่ำที่สุด จึงจะลอดเข้าไปในถ้ำได้ ฝีพายผู้ชำนาญเท่านั้นจึงจะรู้จังหวะที่จะก้มตัวหลบ ส่วนลูกเรือก็ต้องนอนตัวแข็งทื่อ ทำตัวลึบเหมือนถูกหนีบขยับเนื้อขยับตัวแทบไม่ได้เพราะเนื้อที่จำกัด น้ำในถ้ำหยุดไหลตลอดเวลา อยากรู้อยากเห็นบ้างก็ทำไม่ได้เพราะโดนห้าม ขึ้นไม่เชื่อฟังกันละก็ จะต้องเสียโฉมมีอันต้องเลือดตกยางออกแน่ เพราะผนังถ้ำอยู่ห่างแค่นี้ บางช่วงเกือบชิดติดจมูก หินย้อยภายในถ้ำนั้นคมมาก หากใครพุ่งโตต้องแหลมท้อ ต้องทำตามคำสั่งฝีพายอย่างเคร่งครัด ได้ยินแต่เสียงร้องวิ๊ดวิ๊ว หายใจไม่ทั่วท้อง เพราะไม่เคยเจออะไรที่หวาดเสียวเช่นนี้มาก่อน สร้างความตื่นตันทึ่งเราใจให้เป็นอย่างมาก หากใครได้ลอดถ้ำมังกรถือว่าโชคดี เป็นความเชื่อของชาวจีนและมาเล เขาจึงนิยมมาเพื่อเสริมดวงชะตาเพราะเชื่อว่าจะเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต และ น้ำจะปิดปากถ้ำในฤดูน้ำหลากทำให้ล

ไม่ได้ เมื่อเรือออกจากปากถ้ำรู้สึกปลอดภัยไปร้องโลงใจเสียงไม้พายที่จ้วงแหวน้ำเป็นจังหวะในการพายให้รู้สึกสบายใจ คลายเครียด และมีความสุขมาก ๆ ที่ได้พ้นออกจากปากถ้ำมาด้วยความปลอดภัย

จากนั้นได้ไปเที่ยวบ่อน้ำร้อน หลายคนลงไปแช่ทั้งตัว จนหน้าแดงตัวแดง บางบ่ออุณหภูมิสูงชนิดต้มไข่สุกเลยทีเดียว แต่เอาบาทาไปจุ่มจุ่มก็สะดุ้งสุดตัว เพราะน้ำในบ่อร้อนมาก น้ำเป็นสีเขียวมรกตที่งดงามและใสจนทำให้มองเห็นตะไคร่น้ำกันสระได้อย่างชัดเจน นอกจากนั้นยังมีน้ำตกร้อน ที่ไหลลงมาจากยอดเขาสูงพอดกลงสู่เบื้องล่างที่เปรียบเสมือนอ่างขนาดใหญ่ น้ำจะอุ่นลงสามารถแหวกว่ายได้อย่างสบาย เท่ากับเป็นการออกกำลังกายและได้อาบน้ำแร่แช่น้ำร้อน ช่วยให้เนื้อตัวเบาสบายเลือดลมไหลเวียนได้ดี นอกจากนี้ยังได้ว่ายน้ำในบ่อมรกตที่งดงาม ตามตำนานมีเรื่องเล่าถึงความรักของพญานาค ที่ใดมีรักที่นั่นมีทุกข์ น้ำในสระแห่งนี้เชื่อกันว่า เป็นน้ำตาพญานาคที่หลั่งออกมา ถือว่าหลังมีพลังศักดิ์สิทธิ์ ใครอธิษฐานสิ่งใดก็จะได้สมปรารถนา เมื่อน้ำในสระอุณหภูมิสูงขึ้น น้ำก็จะเปลี่ยนเป็นสีเขียวคล้ำหรือสีน้ำเงิน เข้มสะท้อนกับแสงพระอาทิตย์ระยิบระยับจับตา ร่มเงาของไม้ใหญ่ที่ทอดเงาลงมาทำให้ร่มรื่นบรรยากาศสดชื่น ลมเย็นระรื่นชื่นใจ อีกทั้งยังมีวิหคนกหายากรูปร่างประหลาดส่งเสียงกันเจื้อยแจ้ว ทั้งนกแก้ว นกแร้วทองดำ นกกระเต็นแต้วที่มีสร้อยคอสีดำ ทำให้ตื่นตื่นเพราะไม่เคยพบเห็นในที่ใด ๆ มาก่อน ยิ่งในตอนเช้าอากาศเย็นสบายท่ามกลางสายหมอกและดอกไม้ป่างามนักหนาน่าพิศวง

ลงมาตรงทั้งที่ หากไม่ได้เที่ยวทะเลตรัง ถือว่ายังไม่ถึง จึงต้องล่องเรือท่องทะเลตรัง ไปยังเกาะต่าง ๆ อย่างสนุกสนาน

เกาะลิบง เป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดตรัง ทะเลเขียวสงบ มีหาดทรายที่สงบเงียบ น้ำทะเลสีมรกตใสเหมือนกระจก น้อยครั้งนักที่น้ำทะเลจะ

เปลี่ยนเป็นสีฟ้าหรือสีครามงามกันไปคนละแบบ ที่เกาะแห่งนี้มีหญ้าทะเลขึ้นอย่างอุดมสมบูรณ์ซึ่งเป็นอาหารของปลาพะยูน สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ที่ใกล้จะสูญพันธุ์ แต่ก็ยังมีให้เห็นประปราย เพราะเมื่อหลายสิบปี ที่นี้เคยเป็นที่อยู่อาศัยของปลาพะยูนที่มีอยู่อย่างมากมาย หากแต่ในปัจจุบันนี้เหลืออยู่เพียงร้อยกว่าตัวเท่านั้น เนื่องจากถูกรบกวนด้วยเครื่องมือจับสัตว์น้ำ และเรือรับส่งสินค้าต่าง ๆ

สำหรับเกาะเหลาเหลียง มีนกกทะเลนับพันนับหมื่นถลาร้อน บินว่อนเป็นฉากธรรมชาติที่งดงาม เกาะแห่งนี้ได้รับสัมปทานรังนก และมีกิจกรรมที่น่าสนใจอย่างมากมายหลากหลายสร้างความสนุกสนานตื่นตาตื่นใจให้แก่บรรดานักท่องเที่ยวที่มาเยือน อาทิ การดำน้ำลึกน้ำตื้น ที่นักดำน้ำจะตื่นตาตื่นใจไปกับปะการังและกัลปังหา และจะให้ดีที่สุดต้องไปที่เกาะม้า เกาะเชือก เพราะที่นั่นเป็นจุดดำน้ำที่สวยงามที่สุดของทะเลตรัง สำหรับการล่องเรือชมทะเล การพายเรือคายัค รวมทั้งกิจกรรมทำทายที่ฝรั่งชื่นชอบกันมาก คือ การปีนหน้าผาที่สูงชันที่ไหนก็ไม่สนุกเท่า ที่เกาะเหลาเหลียง จะเรียกว่าเป็นเกาะมหาสนุกก็ได้ เพราะบรรยากาศของที่นี่คึกคัก นักท่องเที่ยวเยอะมาก หากแต่ในตอนกลางวันแดดจะร้อนเปรี้ยงคนไทยจะเลี่ยงเพราะทนแสบผิวไม่ไหว คริมกันแดดแทบไม่อยู่ แต่ฝรั่งกลับชื่นชอบและมานอนอาบแดดกันทุกวัน

สถานที่สำคัญซึ่งเปรียบเสมือนประตูแห่งการท่องเที่ยวทะเลตรัง ที่จะลืมกล่าวถึงเสียไม่ได้ คือ ปากเม็ง ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา มีชายหาดรูปพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว เป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกดินที่สวยงามที่สุด ณ ที่แห่งนี้เรามี sunset dinner อาหารเย็นพร้อมกับการชมพระอาทิตย์ตกดินไปพร้อม ๆ กัน บรรยากาศสุดซึ่ง มีปูไข่หนึ่ง กีบอาหารใต้ที่รสร้อนแรงและเผ็ดสะเด็ดขาด ที่ขาดไม่ได้ คือ หมูย่างเมืองตรัง หนังกอบนุ้มไม่มีมัน ปูรสรด้วยเครื่องเทศอย่างดี มีกรรมวิธีการย่างที่ไม่เหมือนใคร

เพราะอย่างกันโนบ่อ สด ๆ ใหม่ ๆ ทุกวัน รสชาติจึงอร่อยติดปากติดใจ ปิดท้ายรายการด้วยเมนูพิเศษของดี เบเกอร์รี่เมืองตรัง เป็นขนมเค้กเนื้อนุ่มหอมมันหอมเนย หวานมันน่ารักับประทานเป็นที่สุด

ท่ามกลางบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ ริมหาดทราย สายน้ำ ทิวเขา ได้ร่วมเงาของสนทะเลขนาดใหญ่ ที่พลิ้วใบไปตามแรงลม ได้ชมพระอาทิตย์ตกดินอย่างเต็มตา และนั่นคืออาหารใจที่ไฝฝืน

ก่อนจะนิทราสุขารมย์ ยังได้ชมแสงสีแห่งราตรีที่มีดาวกระพริบพราวสुकสกาวอยู่บนท้องฟ้า ครั้นเมื่อหลับตาลงก็ยังได้ฟังเสียงคลื่นตลอดทั้งคืน ตื่นขึ้นมาสูดอากาศบริสุทธิ์ น่าเสียดายที่เราไม่มีโอกาสได้เห็น พระอาทิตย์ขึ้น เพราะตังตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตก (ฝั่งอันดามัน) จึงไม่มีโอกาสได้เห็นพระอาทิตย์ขึ้นที่ทะเลตรัง

ยามเช้าเข้ามาเยือน เพื่อน ๆ อยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตา เรามีความสุขกับอาหารเช้าสไตล์เมดิเตอร์เรเนียน กับกาแฟมัทกลมกล่อม จากนั้นได้เดินทางต่อไปยังเกาะแก่งแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดตรัง ด้วยการนั่งเรือที่ท่าเทียบเรือ ไปชมเกาะไหนเกาะเผือก เกาะม้า เกาะแหวน เกาะกระดาด เกาะมุกที่มีถ้ำมรกตที่น่าตื่นเต้นมาก จากปากถ้ำมีทางเข้าเล็ก ๆ ที่ ต้องลอยคอเกาะกันเข้าไป แบบแถวตอนเรียงหนึ่ง ผ่านเส้นทางที่คดโค้ง งานนี้ตัวใครตัวมันไม่ได้ เพราะต้องจับกันให้มันมีฉะนั้นจะมีอันไปสูที่ที่ชอบ ๆ เพราะภายในถ้ำนั้นมีตมมากเป็นการผจญภัยที่น่ากลัวท่ามกลางความมืด และอาจเป็นถ้ำมหัศจรรย์สำหรับใครบางคนทีพลัดหลงทางออกไม่ได้แน่ อันตรายมากเป็นการทำทหายความกล้าของแต่ละคนได้เป็นอย่างดี เมื่อถึงทางออกจะพบกับหน้าผาที่สูงชัน หาดทรายสีขาวสะอาดตา มีแสงพระอาทิตย์สาดส่องลงมาตรงเวียงน้ำพอดี เกิดเป็นประกายสีเขียวมรกตที่งดงามอย่างเหลือเชื่อ คุ่มค่าเรือที่เหมามา ใครเลยจะคิดว่าท่ามกลางอ้อมกอดแห่งขุนคีร์จะมีถ้ำที่งดงามซ่อนอยู่

เริ่มเข้าสู่วันใหม่ที่สดใส ท้องฟ้ายามเช้าที่ดูดี มีสีส้มสวยงามแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงเวลา มองเห็นเป็นหลากสีหลายอารมณ์ชมแล้วชื่นใจ รายการถัดไป ที่ไม่ไปไม่ได้ คือ การท่องเที่ยวไปยังจังหวัดกระบี่ ไปดู ทะเลแหวก ที่แปลกตา เนื่องจากอิทธิพลของน้ำขึ้นน้ำลง ทำให้เกาะทับ เกาะหม้อ เกาะไก่ ปรากฏเป็นสันทรายสีขาวทอดยาวเชื่อมต่อกันทั้งสามเกาะสามารถเดินถึงกันได้ มองคล้ายทะเลแหวก เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่น่าอัศจรรย์ Unseen Thailand

เกาะไก่หรือเกาะปอดเกาะ มีรูปร่างประหลาด เป็นชะง่อนผายื่นออกมาทางใต้ ลักษณะเหมือน คอไก่ ทำให้ผู้คนที่ได้พบเห็นจินตนาการไปต่าง ๆ นานา

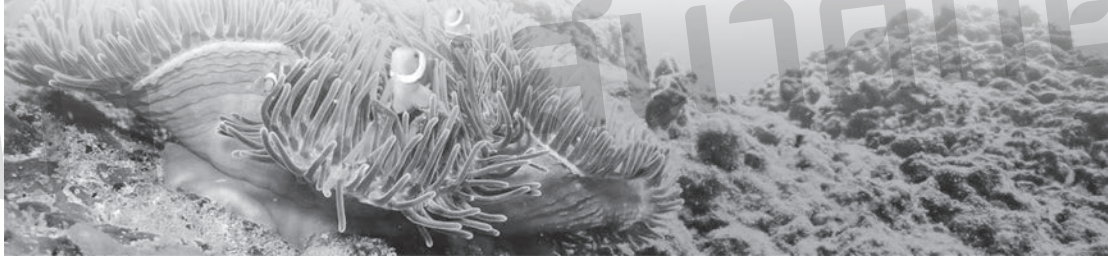
อุทยานหอยร้อยปี มีซากหอยดึกดำบรรพ์และซากหินโบราณทับถมกันมานานกว่าร้อยปี จึงนับว่าเป็นสิ่งที่สวยงามที่ธรรมชาติสร้างไว้

อุทยานแห่งชาติ เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ มีเกาะมากมายยี่สิบสามสิบเกาะเป็นอุทยานแห่งชาติที่มีความงดงามมาก ใต้น้ำมีปะการัง กัลปังหา โดยเฉพาะก่อนที่จะถึงเกาะพีพีมีหาดลิง ซึ่งจะพบกับฝูงลิงบนคาบ ต่างพากันปละลูกไม้ที่หอมหวานกินกันอย่างมีความสุข ลิงที่นี่น่ารักไม่ก้าวร้าว รุกรานเหมือนลิงลพบุรี หลายสิ่งหลายอย่างเป็นที่ตื่นตาตื่นใจ ต้องใช้เวลาในการเที่ยวหลายวัน แต่ถึงอย่างไรก็คงไป ไม่ได้ครบหมดทุกเกาะ สถานที่น่าสนใจอย่างยิ่งคือ บ้านเกาะกลอง เป็นป่าชายเลนปากแม่น้ำกระบี่ ทำให้ได้สัมผัสวิถีชีวิตของชาวพุทธและมุสลิมที่อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ได้เรียนรู้การทำผ้าปาเต๊ะ การต่อเรือหัวโทงที่ชาวบ้านพาปลาให้เราได้กินกันในทุกเมื่อเช้าวิน ที่สำคัญอ่าวนางฟ้าโอเร มีโรงแรมเนินเขาที่สวยงามท่ามกลางธรรมชาติ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบครัน บรรยากาศสุดยอดจริง ๆ ยิ่งได้ล่องเรือไปรับประทานอาหารเย็นพร้อมกับการชมพระอาทิตย์ตกดินที่อ่าวนางฟ้าโอเร

เป็นการท่องเที่ยวที่ดีที่สุดคุ้ม คุ้มจริง ๆ

จากนั้นวันต่อไป มุ่งสู่เกาะหลีเป๊ะ เกาะในฝันแห่งทะเลอันดามัน การเดินทางต้องโดยสารเรือที่ทำเรือบางบารา ในราคาคคนละ ๘๐๐ บาทต่อหนึ่งเที่ยว สนุกสนานกับการนั่งเรือได้คลื่น สดชื่นกับบรรยากาศของท้องทะเล น้ำทะเลใสจนเห็นปลาแหวกว่ายไปมา ในขณะที่เรือแล่นผ่านเกาะต่าง ๆ งามตาเป็นที่สุด และได้หยุดพักให้ได้ดำนํ้า ดูปะการัง และสัตว์ใต้ท้องทะเล สาว ๆ หลายคนอยู่ในชุดที่เก๋เก๋ในทะเล บางคนต้องเติมพลังด้วยรังนกก่อนที่จะลงนํ้า จากนั้นเรือได้ล่องต่อไปเพื่อชมความงามของแต่ละเกาะ ๆ ตามลำดับ หาดทรายขาวสะอาด แทบทุกเกาะ หลายแห่งมีแหล่งดำนํ้า ท้องทะเลจะเป็นสีมรกตที่งดงามตามธรรมชาติ แต่ละเกาะจะมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นแตกต่างกันออกไป อาทิ เกาะไข่ที่ได้ฉายาเช่นนี้เพราะแต่ก่อนแต่ใครเคยเป็นที่วางไข่ของเต่าทะเล ซึ่งมีอยู่อย่างมากมาย ภายหลังนักท่องเที่ยวมีมาอย่างคลาคล่ำทำให้หลายสิ่งหลายอย่างเปลี่ยนไป ถึงอย่างไรก็ตามความงามของป่าไม้ที่เขียวชอุ่ม ตรงกลางเกาะแสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ และตรึงริมหาดยังมีซุ้มประตุนหินที่เป็นสัญลักษณ์พิเศษ ที่น่าทึ่งมาก หากบ่าวสาวคู่ใดได้จูบมือกันตลอดซุ้ม เชื่อกันว่าจะได้อยู่กินกันอย่างมีความสุขความเจริญ

ถัดไปไม่ไกลเกินก็จะพบกับเกาะหินงาม ที่เกาะแห่งนี้เต็มไปด้วยหินกลม ๆ ก้อนมน ๆ ที่มีสีส้มสวยงาม เป็นมันวาวราวกับเพชรพลอยเพราะโดนคลื่นซัดเป็นเวลานาน ตามตำนานกล่าวว่าเจ้าที่บนเกาะแห่งนี้แรงมาก หากใครขึ้นเก็บหินบนเกาะไป แม้แต่เพียงก้อนเดียว ก็จะถูกกับความหายนะ

ต้องเจอกับความวิบัติภัยต่าง ๆ นานา จำต้องนำกลับมาคืน จึงไม่มีใครกล้าฝ่าฝืนด้วยแรงอาถรรพณ์อันเป็นตำนานเล่าขานสืบต่อกันมาตราบจนทุกวันนี้

สำหรับเกาะทรายขาว ลักษณะเด่น คือทรายบนเกาะขาวละเอียดคล้ายแป้ง เวลาเดินจะนุ่มเท้าทุกอย่างก้าว และเป็นแหล่งดำนํ้าตื่นที่งดงาม เพราะสัตว์ทะเลและปะการังใต้นํ้ามีความงดงามแตกต่างไปจากเกาะอื่น ๆ อย่างน่าอัศจรรย์ ดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือนอย่างไม่รู้เบื่อ สำหรับเกาะหลีเป๊ะหลายครั้งที่ไปเยือน เห็นมีแต่ชาวต่างชาติ ทั้งแขกฝรั่งมังค่า มาเลเซีย เกาหลี ญี่ปุ่นเต็มไปหมด จนอดคิดไม่ได้ว่าที่นี้เมืองไทยหรือเมืองฝรั่ง ผังใต้มีเกาะอาดัง ที่มีปะการังรอบเกาะ มีเวียงอ่าวและหาดทรายสะอาดขาวนวล ชวนให้อยากเดินรับลมชมวิว ทิวทัศน์ของที่นี่สร้างความสุขสดชื่นและตื่นตาตื่นใจมาก

อาดัง เพ็ญน มาจาก อุดัง ในภาษายาวี ซึ่งหมายถึงกึ่ง เพราะบริเวณนี้เคยอุดมไปด้วยกึ่งทะเลมีแนวปะการังรอบเกาะยาวกว่า ๓๐๐ เมตร มีจุดชมวิวบนผาชะโด อ่าภอละงู จังหวัดสตูล อาทิ เกาะตะรุเตา ลังกาวี ในน่านนํ้ามาเลเซีย ซึ่งเป็นทัศนียภาพทางทะเลที่เว้งกว้างไกลสุดลูกหูลูกต่ายิ่งวันใดท้องฟ้าเป็นใจ ให้สดชื่นแจ่มใสจะยิ่งเห็นอะไร ๆ ได้ไกลเกินคาด เมื่อได้สัมผัสบรรยากาศธรรมชาติของที่นี่แล้วติดใจไม่ยากกลับ หน้าผาแห่งนี้แต่เดิมเคยเป็นจุดสังเกตการณ์ของกลุ่มโจรสลัด เพื่อเข้าโจมตีเรือสินค้า แต่ในปัจจุบัน กลายเป็นจุดชมวิวทิวทัศน์ทางทะเลที่สวยงามมาก หากแต่ทางขึ้นลำบากสักหน่อยทางการต้องทำเชือกไว้ให้จับ แต่เมื่อเดินถึงยอดผาแล้วอากาศดีมาก หาย

เหนื่อยเป็นปกติทั้งบนหน้าผาจะเป็นลานโล่ง ๆ มองลงมาเห็นทิวสนและแหลมทรายของเกาะอาดังและเกาะหลีเป๊ะที่เป็นรูปมูมแมลง รวมทั้งเกาะบริวารใหญ่น้อยอีกมากมาย ที่หน้าผาแห่งนี้เป็นที่ชมวิวพระอาทิตย์ขึ้นและตกที่งดงามมาก มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมในทุกเมื่อเช้าวาน บริเวณใกล้ ๆ กันจะมีน้ำตกใจรลัดที่มีน้ำใสไหลเย็นตลอดทั้งปี มีรีสอร์ทสวยหรู ดูดี มีระดับ ได้รับลมทะเล ได้นอนฟังเสียงคลื่น ได้สูดอากาศบริสุทธิ์แบบสุด ๆ ในยามเย็นจะเห็นพระอาทิตย์ตก อรุณาร่างงามตา ตีบนอนในตอนเช้าถ้าอยากชมพระอาทิตย์ขึ้นอีกสักที ต้องไปพักที่อันดาร์รีสอร์ท เพราะที่นั่นอยู่บนฝั่งที่จะเห็นพระอาทิตย์ขึ้นพอดี และจากที่ตรงนั้นก็สามารรถเช่าเรือไปชมความงามตามธรรมชาติของเกาะน้อยเกาะใหญ่ในน่านน้ำแห่งนี้ได้อีกอย่างมากหลายเกาะ เช่น เกาะดง เกาะยาง ซึ่งมีความงดงามตามธรรมชาติไม่แพ้กัน และยังเป็นแหล่งดำน้ำตื้นที่มีปะการังหลากสีสวยงาม บนฝั่งยังรายล้อมไปด้วยขุนเขาเขียวขจีมีทิวทัศน์ทางทะเลที่น่าสนใจ ในยามท้องฟ้าเปลี่ยนสี ทั้งแสงและโทนสีนั้นงดงามอย่างไม่คาดคิด เป็นภาพที่ติดตาต้องใจเป็นอย่างมาก ที่เกาะจางยังมีปะการังอ่อน ทรัพยากรทางทะเลที่พลัวไปมาขณะฝูงปลาแหวกว่าย มีดอกไม้ทะเลและสิ่งมีชีวิตใต้ท้องทะเลที่งดงามหลากสีสันเหมือนสวรรค์บนดาด ความงามของแต่ละเกาะก็ไม่เหมือนกันเลยแม้แต่สักเกาะเดียว นอกจากนั้นยังมีเกาะดงเกาะหินซ้อน ธรรมชาติได้ซ่อนหินได้อย่างเหมาะสมเจาะกลมกลืน ถึงแม้จะมีรสุมหรือแผ่นดินไหว หินสองก้อนนี้ก็ไม่สะทกสะท้าน ยังคงซ้อนกันอย่างมั่นคง ณ ที่ตรงนั้น หินแต่ละก้อนในเกาะแห่งนี้จะมีลักษณะเป็นมนกลมมีชั้นเชิงที่สวยงามแปลกตาเหมือนเทวดาสั่งให้เป็นไป หากใครเรียงซ้อนกันได้ถึงสิบสองก้อนและอธิษฐานขอพร ก็จะได้ในสิ่งสมปรารถนาทุกประการ เกาะหินขาว ซึ่งอยู่ไม่ไกลกันก็เป็นแหล่งดำน้ำตื้นที่มีน้ำใสราวกระจกมองเห็น

ฝูงปลาการ์ตูนมาชุมนุมแหวกว่ายกันอย่างมากมาย มองลงไปได้น้ำก็จะมีทั้งปะการังอ่อน ปะการังแข็ง และสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลที่งดงามจับตาจับใจเหมือนโลกในฝัน ยิ่งไยยิ่งงั้น นอกจากนั้นยังมีเกาะตะรุเตา ที่งดงามตามธรรมชาติ ในอดีตเคยเป็นแดนมรณะทางการจะนำนักโทษออกจกรวจในคดีสำคัญ ๆ มาปล่อย และกักขังทรมานสังขาร ณ สถานที่แห่งนี้ใครที่ถูกปล่อยเกาะนรก แล้วคิดหนี เห็นทีจะไม่มีทางรอดจากเงื้อมมือเพชรฆาตโหดแห่งอันดามัน เพราะทะเลในย่านนั้นมีฉลามที่ดุร้ายคอยเขมือบ จึงเกือบจะไม่มีเรือลำใดกล้าผ่านคุนกรุดตะรุเตา แต่ในสมัยนี้กลับกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม มีผู้คนล่องเรือไปเยี่ยมชมธรรมชาติอย่างไม่ขาดสาย นักท่องเที่ยวจากหลายชาติหลายภาษามิมาให้เห็นเป็นประจำไม่เว้นแต่ละวัน

ฉะนั้น จึงแทบจะไม่น่าเชื่อเลยว่า เมื่อแปดสิบกว่าปีก่อน ที่นี่เคยเป็นคุนกรุด เพราะในปัจจุบันกลับกลายเป็นสวรรค์ของบรรดานักท่องเที่ยว วันเวลาผ่านไป ทุกสิ่งทุกอย่างก็เปลี่ยนแปลง

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง เป็นเกาะกลางทะเลซึ่งมีลักษณะแบนราบราวกระดาษ จึงได้ชื่อว่า เกาะกระดาษ ตามรูปพรรณสัณฐาน ที่สำคัญยังมีต้นกระดาดขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก นับเป็นเกาะเดียวในประเทศไทยที่มีการออกโฉนดถูกต้องตามกฎหมาย ตั้งแต่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ เนื่องจากในยุคนั้นสมัยนั้นฝรั่งเศสได้เข้ามาล่าอาณานิคมในแถบเอเชียอาคเนย์และพยายามจะยึดครองแผ่นดินทองของไทย พระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกโฉนดที่ดินของเกาะเพื่อป้องกันการรุกราน เกาะแห่งนี้เป็นเกาะที่สวยงามมากมีคลื่นลมสงบ ทำให้ได้รับยกย่องให้เป็นหนึ่งใน Unseen Thailand คนไทยนับว่าโชคดีมีพระมหากษัตริย์เป็นหลักชัยในทุกยุคทุกสมัย พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ทรงรักษาย่านเมือง ให้เราได้อยู่อาศัยตราบจนทุกวันนี้

แม้ไม่มีราชาที่สามารถ
ในวันนี้ยังมีประเทศไทย

จะเป็นชาติมีชื่อฤาไหน
ใครหนอใครฝ่าฟันสร้างกันมา

ควักกระเป๋าอีกคนละ ๙๐๐ บาท เป็นค่าเรือ เพื่อเดินทางจากเกาะหลีเป๊ะ ล่องต่อไปยังจุดหมาย ปลายทางคือเกาะลังกาวิ เกาะที่มีนกอินทรีสีแดง กางปีกคอยต้อนรับ ณ ดินแดนแห่งประเทศมาเลเซีย มีเคเบิลคาร์ กระเช้าไฟฟ้าที่น่าหวาดเสียว นับเป็น ช่วงเวลาเดียวที่ใจจะทีกและหวาดเสียวที่สุด แต่ก็ คุ่มค่าก็บราคาของความเสียว เพราะทิวทัศน์นั้นงาม ตาน่าพิศวง วิวที่มองลงมาจากมุมสูงทั้งด้านบนและ ด้านล่าง งดงามอย่างที่สุดโดยเฉพาะในยามที่ พระอาทิตย์ขึ้นและตกแต่ต้องขึ้นไปบนสกายโดมจึง จะเห็น เกาะลังกาวิเกาะแห่งนี้ไม่มีชายหาด แต่มี กิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น การล่องเรือชมป่า โกงกางที่กว้างใหญ่ไพศาล ในอุทยานธรรมชาติอัน เลิศหรู ได้ดูนกเหยี่ยวโฉบเฉี่ยวไปมาเพื่อหาอาหาร ตามธรรมชาติ ที่น่าสนุก คือการล่องเรือเข้าไปยังถ้ำ จระเข้ จระเข้ที่เหลือแต่วิญญาณ เพราะตัวตนไม่มี แล้ว สิ่งที่น่าตื่นเต้นเป็นพิเศษ คือ สามารถล่องเรือ เล็ก ๆ เข้าไปในถ้ำที่แคบและลึกมาก ดิที่ไม่มีจระเข้ หลงเหลืออยู่ แต่ก็ให้รู้สึกปอด ๆ เมื่อลอดถ้ำ ต้อง ท้องคาถาและขอพลังสิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครอง

หลังจากที่พระอาทิตย์ลับขอบฟ้า ได้ลิ้มรส อาหารทะเลบุฟเฟ่ต์บาบีคิว กุ้งหอยปูปลาและหมึก อย่าง ที่บึ่งย่างกันสด ๆ รสชาติอร่อย ส่งกลิ่นหอมกรุ่น จากเตา มีมะเขือเผาที่เข้ากันได้ดี พอหนังท้องตึง หนังตาก็หย่อน ได้พักผ่อนนอนฟังเสียงคลื่นลม ตื่น มาประมาณตีห้าครึ่งถึงหกโมงเช้าจะได้เห็นความ งามยามอรุณเบิกฟ้าที่มีสีส้มอันหลากหลาย ระบาย ท้องฟ้าได้อย่างงามตาที่อันดามันสวรรค์ เพราะอยู่ตรง ฝั่งที่พระอาทิตย์ขึ้นพอดี ทำให้เห็นเป็นดวงกลมโต แจ่มจรัสชัดเจน ล่องใต้ครั้งนี้ได้ประสบการณ์ดี ๆ ที่ ผิงใจ ได้กินอ่อม ใต้นอนอุ่นต้องขอบคุณกระเป๋าที่ ทำให้เราได้ที่ยวสนุกทุกเมื่อ อย่าเพิ่งเบื่อที่จะอ่าน นะคะ

พบกับใหม่ฉบับหน้า

สอนเขียน ภาษาอังกฤษ

จากประสบการณ์ที่เป็นครูสอนภาษาอังกฤษ และต้องสอนนักเรียนทั้งสี่ทักษะ นั่นก็คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ตนเองคิดว่ามีความชอบในการสอนแต่ละทักษะไม่เท่ากัน ส่วนตัวจะชอบสอนให้นักเรียนพูดมากกว่าทักษะอื่น ๆ ด้วยเป็นคนที่มีทักษะในการสร้างปฏิสัมพันธ์ ชอบคุยสนุกสนาน อภิปรายถกแถลงที่ทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้แบบมีพลวัต (Dynamism) แต่จะเลือกสอนแต่ทักษะที่ตนชอบอย่างเดียวคงไม่ได้ เมื่อต้องสอนทักษะอื่น ๆ ที่ไม่ถนัดก็ต้องหากวิธีที่ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ ในช่วงนี้ได้สอนทักษะการเขียนบ่อยมาก ไม่ว่าจะใช้ตำราดีอย่างไร ถ้าไม่หาแนวทางให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติต่อเนื่องจนเกิดทักษะก็ไม่มีประโยชน์อันใด การสอนเขียนไม่ใช่ให้นักเรียนไปพยายามเขียนเรื่องที่ครูสั่ง แล้วมารอนั่งตรวจผลผลิตแบบเป็น **Finished product** ผู้เรียนแต่ละคนมีพื้นฐานมาไม่เท่ากัน ผู้เขียนเคยสอนนักเรียนในห้องเดียวกันที่มีความต่างกันสุดขีด คนหนึ่งเขียนเก่งร้อยเรื่องเรื่องราวได้ดี มีความกลมกลืนมีเหตุมีผล ใช้ศัพท์สำนวนได้เหมาะสมกับหัวเรื่องและบริบท ไวยากรณ์ถูกต้อง อีกคนเขียนข้อความที่ความหมายไม่สมบูรณ์ (**Fragment**) เพราะไม่เข้าใจว่ามันเป็นอย่างไร ทำไมครูชอบกำกวมในงานตรวจว่าข้อความนี้เป็น **Fragment** พื้นฐานที่ต่างกันของนักเรียนก็ทำให้ผู้สอนมีความยากลำบากระดับหนึ่ง ทั้งในการสอนและการตรวจให้คะแนน การสอนเขียนภาษาอังกฤษหนึ่ง **course** ไม่อาจปรับความสามารถให้ผู้เรียนมีความเก่งเท่าเทียมกันใน

ทุกด้าน แต่ถ้านำเทคนิคที่ว่า การเขียนเป็นขบวนการ (**A process approach**) มาใช้ ก็สามารทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองในการเขียนแบบปัจเจก (**Individual**) คือเป็นแบบเฉพาะตัว ผู้สอนมีหน้าที่สอนให้นักเรียนรู้จักกลยุทธ์ (**Strategies**) และเทคนิค (**Techniques**) ที่นักเรียนจะนำมาใช้ในแต่ละขั้นตอน การเข้าใจขั้นตอนและฝึกทำซ้ำ ๆ ก็จะทำให้นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในงานเขียนของตนเองได้ ขั้นตอนที่ว่าก็เริ่มตั้งแต่พยายามรวบรวมความคิดให้ได้ (**Generating ideas**) เพราะบ่อยครั้งที่นักเรียนเสียเวลานั่งมองกระดาษเปล่าข้างหน้าตนเอง ไม่รู้จะเริ่มอย่างไร วิธีที่มีตั้งแต่ให้เขียนอิสระ (**Free writing**) ระดมความคิด (**Brainstorming**) เขียนแผนภูมิความคิดบนแผ่นกระดาษโดยเขียนหัวข้อไว้ตรงกลางหน้ากระดาษ แล้วก็แตกแขนงความคิดออกมา (**Clustering**) นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถใช้วิธีสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนเหมือนสอนทักษะการพูด ให้ถกแถลงเพื่อให้เกิดความคิด ขั้นตอนต่อไปเมื่อได้หัวข้อแล้วก็ต้องเรียนรู้ชนิดและโครงสร้างของเรียงความที่จะเขียน เนื่องจากเรียงความแต่ละชนิดจะมีลำดับขั้นตอนต่างกัน หน้าที่ตรงนี้ผู้สอนมีบทบาทอย่างมากในการนำเสนอตัวอย่างเรียงความ ให้ผู้เรียนได้เห็นโครงสร้างที่ดีและฝึกฝนตาม ขั้นตอนต่อมาเป็นขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องไวยากรณ์และคำศัพท์ที่จะช่วยร้อยเรียงเชื่อมความคิดได้อย่างมีเหตุมีผล (**Developing cohesion**) ขั้นตอนนี้ผู้เขียนเองคิดว่าทำให้การสอนเขียนเป็นเรื่องหนักเนื่องจากเหมือนต้องสอน **course**

ไวยากรณ์ไปพร้อม ๆ กัน เวลาที่มีน้อยต้องยึดยึดแบบรูปแบบไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับชนิดของเรียงความให้กับผู้เรียน ต้องสอนให้รู้จักใช้คำเชื่อมข้อความที่เหมาะสม (**Transitional words**) รวมถึงโครงสร้างทางไวยากรณ์อื่น ๆ ที่ทำให้เกิดความงดงามในภาษาที่ใช้ ในขั้นตอนนี้ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนได้เวลาที่ผู้เรียนเริ่มเขียนเรียงความชิ้นแรก (**First draft**) ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อมาหลังจากที่ผู้เรียนมีความรู้เรื่องโครงสร้างที่เหมาะสมของเรียงความที่จะเขียนโดยที่ไม่ต้องกังวลเพราะการเขียนครั้งแรกยังสามารถปรับปรุงได้อีก เนื่องจากผู้สอนจะต้องช่วยดูผลงานและให้คำแนะนำในทุกเรื่องที่กำลังมาข้างหน้า ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเนื้อหา โครงสร้าง การใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ เมื่อผู้เรียนได้รับคำแนะนำในการเขียนครั้งแรกแล้วก็จะต้องนำไปแก้ไขต่อจากนั้นก็เขียนเรียงความครั้งที่สอง (**Second draft**) ที่ได้รับการแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความผิดทางไวยากรณ์ (**Grammar**) เครื่องหมายวรรคตอน (**Punctuation**) หรือการใช้ตัวอักษรตัวเล็กตัวใหญ่ (**Capitalization**) เรื่องเหล่านี้เป็นธรรมเนียมสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งจะละเลยไม่ได้ การสอนให้นักเรียนได้ทำงานเป็นขั้นเป็นตอนอย่างนี้ทำให้นักเรียนห่างไกลจากการไปลอกผลงานเขียนของคนอื่น เป็นการไปขโมยผลงานของคนอื่นมา (**Plagiarism**) ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เป็นที่ยอมรับและควรละเว้นอย่างยิ่งในวงวิชาการ การให้นักเรียนได้ทำงานเป็นขั้นเป็นตอนในห้องเรียนด้วยตัวเองทำให้การเขียนภาษาอังกฤษเป็นไปได้ การปรับปรุงเพิ่มทักษะการใช้ภาษาเป็นเรื่องของขบวนการการสั่งสม การทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการรับรู้และนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เขียนมีคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ (**Useful Tips**) ให้กับนักเรียนในชั้นเรียนการเขียนของผู้เขียนในช่วงแรก ๆ ถือเป็น การอารัมภบทภาพรวมของการใช้ภาษาอังกฤษให้นักเรียนได้ตระหนักความสำคัญสี่ด้านอันได้แก่ ไวยากรณ์ (**Grammar**) การใช้ (**Usage**) เครื่องหมายวรรคตอนและการใช้ตัวอักษรตัวเล็กตัวใหญ่ (**Punctuation and capitalization**) ด้านสุดท้ายคือลีลา

(**Style**) ที่จริงทั้งสี่ด้านนี้มีความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษในทุกทักษะ ด้านแรกคือ ไวยากรณ์ ซึ่งก็คือกฎของภาษา เราอาจใช้ภาษาพูดที่เจ้าของภาษาเข้าใจถึงแม้จะผิดไวยากรณ์ แต่ในการเขียนต้องใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับ เช่นเราอาจใช้ภาษาพูดว่า **I ain't give you nothing!** หรือ **I'm not gonna give you anything.** โดยที่เจ้าของภาษาเข้าใจ แต่เมื่อนำมาเขียนก็ต้องใช้ให้ถูกไวยากรณ์ว่า **I am not going to give you anything.** การใช้ไวยากรณ์ผิดเวลาพูดไม่ใช่เรื่องคอขาดบาดตายในการสื่อสาร แต่ในการเขียนที่เป็นทางการควรใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้องเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและแสดงความเป็นมืออาชีพ อาจยกตัวอย่างกฎไวยากรณ์ที่ต้องบอกนักเรียนอยู่ซ้ำ ๆ เช่น

ใช้คำคุณศัพท์เพื่อพรรณาคำนามหรือคำสรรพนาม

คำสรรพนามและคำนามที่มาข้างหน้า (คำที่สรรพนามหมายถึง) จะต้องตรงกันและมีการผันคำกริยาให้ถูกต้องตามเพศและพจน์

ต้องใช้ตัวอักษรตัวใหญ่กับชื่อเฉพาะต่าง ๆ สัตว์ชาติ และเชื้อชาติ

ประธานของคำกริยาต้องเป็นคำนาม (**Nominative case**)

อย่าใช้คำปฏิเสธซ้อนคำปฏิเสธอีกตัวหนึ่ง หลีกเลี่ยงการเปลี่ยนกาล (**Tenses**) ไปมาในกลางประโยค ย่อหน้า หรือความเรียง

กฎไวยากรณ์ภาษาอังกฤษไม่ได้มีแค่นั้น เท่าที่ยกตัวอย่างมาเป็นเพียงกฎที่ผู้เรียนต้องตระหนักเป็นพื้นฐาน ผู้ที่ต้องการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียนให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับต้องกลับไปทบทวนกฎไวยากรณ์ต่าง ๆ ที่เรียนมาตั้งแต่เริ่มต้น ผู้เขียนมักจะแนะนำให้นักเรียนไปหาหนังสือไวยากรณ์เล่มที่เจ้าของภาษาเขียนไว้ดีมีคำอธิบายชัดเจน มีแบบฝึกหัดและเฉลย เรียกว่าเป็นคัมภีร์ไบเบิลทางไวยากรณ์ภาษาอังกฤษได้ที่เดียว ผู้เขียนท่านนี้คงได้คำลิขสิทธิ์หนังสือของเขาจนเกินคุ้มไปแล้ว เพราะได้แนะนำหนังสือเขามาเกินสามสิบปีแล้ว ปัจจุบันเขาก็ยังปรับปรุงเพิ่มเติมแบบฝึกหัดใน

หนังสือของเขาเสมอมา เมื่อผู้สอนรู้ว่านักเรียนมีหนังสืออ้างอิงทางไวยากรณ์ดี ๆ ผู้สอนก็สบายใจไปได้มากทีเดียว ประเด็นต่อมาที่ต้องตระหนักถึงคือเรื่องการใช้ (Usage) การแม่นยำทางไวยากรณ์ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการเขียน เพราะการใช้ภาษาอังกฤษยังมีเรื่องของระดับของการใช้ภาษาเข้ามาเกี่ยวข้องอีกอันได้แก่

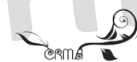
ภาษาที่เป็นทางการ (Formal) ที่ต้องใช้กฎไวยากรณ์ให้ถูกต้อง (Follows all the grammar rules) คำศัพท์หรูหรา (Big words) ไม่ย่อคำ (No contractions) และเขียนประโยคยาว (Long sentences)

ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (Everyday) ก็คือภาษาที่มีการใช้ตามกฎไวยากรณ์เป็นส่วนใหญ่ (Follows most grammar rules) ใช้คำธรรมดาทั่ว ๆ ไป (Common words) ย่อคำบ้าง (Some contractions) และเขียนประโยคความยาวระดับกลาง (Midrange sentences)

ภาษาที่ไม่เป็นมาตรฐาน (Nonstandard) ซึ่งจะละเลยกฎไวยากรณ์ส่วนใหญ่ (Ignores most grammar rules) ใช้ภาษาแสลงและคำที่ไม่เป็นที่ยอมรับ (Slang and not accepted words) ย่อคำเยอะ (Many contractions) และเขียนประโยคสั้น ๆ (Shorter sentences)

ด้านที่สำคัญสำหรับภาษาอีกด้านหนึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเจ้าของภาษาก็คือ เครื่องหมายวรรคตอน และการใช้ตัวอักษรตัวเล็กตัวใหญ่ (Punctuation and Capitalization) Punctuation คือการใช้เครื่องหมายต่าง ๆ เพื่อแยกคำ กลุ่มคำ และประโยค “Think of punctuation as the road signs on the highway of clear writing and speech.” (Laurie Rozakis) “ให้คิดว่าเครื่องหมายวรรคตอนเปรียบเสมือนสัญญาณต่าง ๆ บนถนนแห่งการเขียนและการพูดที่ชัดเจน ผู้เขียนชอบอุปมาอุปมัยของ Dr. Rozakis เป็นอย่างมากเพราะทำให้เห็นภาพเครื่องหมายตัวเล็ก ๆ เช่น (.) Full stop, (,) comma, (;) semi-colon, (?) question mark และอื่น ๆ ทำ

หน้าที่สำคัญในข้อความต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความชัดเจนว่าข้อความเริ่มตรงไหน หยุดตรงไหน บอกเล่าหรือถาม เป็นต้น ส่วน Capitalization อันได้แก่การใช้อักษรตัวเล็กตัวใหญ่ก็คือระบบที่เราจะชี้ให้เห็นว่าประโยคเริ่มตรงไหน คำนามใดเป็นชื่อเฉพาะ ผู้อ่านหรือผู้ฟังจะเข้าใจความคิดของเราได้ชัดเจนมากขึ้น ด้านสุดท้ายของภาษาอังกฤษที่ต้องนำมาพิจารณาโดยเฉพาะครูผู้ตรวจงานเขียน นั่นก็คือ สลีลา (Style) สลีลาการใช้ภาษาเป็นเรื่องเฉพาะตนของใครของมัน ซึ่งประกอบไปด้วย การเลือกคำ (Word choice) โครงสร้างของประโยค (Sentence structure) ทำนองของเนื้อหา (Tone) ความยาวของประโยค (Sentence Length) เครื่องหมายวรรคตอน (Punctuation) ความหลากหลายของชนิดประโยค (Sentence variety) การใช้คำเปรียบเปรย (Figures of speech) ผู้เขียนเรียงความอาจเปลี่ยนลีลาการเขียนของเขาได้ตามชนิดของความเรียงและเพื่อตอบสนองกับผู้อ่านด้วยเช่นกัน ในการตรวจงานเขียน ครูผู้สอนจะไม่เข้าไปแทรกแซงลีลาในการใช้ภาษาของนักเรียนมากนัก สิ่งที่ได้ก็คือการดูเรื่องไวยากรณ์ คำศัพท์ โครงสร้างของเรียงความ ความมีเหตุมีผล สลีลาการใช้ภาษาเป็นเรื่องที่สอนกันได้ยากเพราะคุณสมบัติด้านนี้ของผู้ใช้ภาษาเกิดมาจากการที่ได้เปิดแผ่ตนเองกับภาษาอังกฤษในทุกช่องทางไม่ว่าจะเป็นจากการอ่าน การฟัง ข้อมูลภาษาที่สั่งสมมาก็จะได้รับการพัฒนาเป็นในแบบของตนเอง มีความเฉพาะและแตกต่างจากคนอื่น (Distinctive) อาจมีองค์ประกอบเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ ผู้เขียนยังไม่ได้หยิบยกมากล่าว แต่การให้ได้เห็นภาพรวมและข้อคิดสำคัญ ๆ สำหรับการสอนเขียนภาษาอังกฤษก็คงเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่แปลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้ในบรรดาครูสอนภาษาอังกฤษทั้งหลาย

Reference: COMMASUTRA: Position Yourself for Success with Good Grammar, Laurie Rozakis, Ph.D

หมายเหตุแห่งสยาม ราชวงศ์จักรี (CHAKRI MONARCH)

- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -

ตอนที่ ๒

สำหรับเชื้อสายสกุลวงศ์ของเจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) นั้นมีบุคคลที่น่าสนใจในสกุลคือ ๑. เจ้าแม่วัดดุสิต พระนามเดิมว่าหม่อมเจ้าบัว (บางแห่งว่าชื่อหม่อมเจ้าอำไพ) เป็นพระสนมเอกของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พ.ศ. ๒๑๗๕ นัยว่าน่าจะเป็นพระธิดาของสมเด็จพระเอกาทศรถ และได้แต่งงานกับหม่อมเจ้าชายดำ (บางแห่งว่าหม่อมเจ้าเจ็ดอภัย หรือหม่อมเจ้าอภัย) ปรากฏว่ามีบุตร ๓ คนคือ

เจ้าพระยาโกษาธิบดี (เหล็ก) เกิด พ.ศ. ๒๑๗๕ มีภรรยาชื่อนิ่มซึ่งเป็นพระพี่เลี้ยงของ เจ้าฟ้ากรมหลวงโยธาทิพ เมื่อครั้งยังเป็นเจ้าฟ้าหญิงศรีสุพรรณ ไม่ปรากฏหลักฐานชื่อบุตรได้รับราชการเป็นแม่ทัพในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๒๒๖ (บางแห่งว่า พ.ศ. ๒๒๐๔)

ท้าวศรีสุธารักษ์ (แหม่ม) ได้รับสถาปนาเป็นพระสนมของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

เจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๑๗๙ เดิมรับราชการเป็นราชทูตในตำแหน่งพระ

วิสูตรสุนทร สมัยพระนารายณ์มหาราชได้รับแต่งตั้งให้เดินทางไปเจริญพระราชไมตรี ณ ราชสำนักของพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. ๒๑๙๐ ครั้งเมื่อเจ้าพระยาโกษาธิบดี (เหล็ก) พี่ชายถึงแก่อสัญกรรมก็ได้ความชอบให้เป็นเจ้าพระยาโกษาธิบดีแม่ทัพแทน และถึงแก่อสัญกรรมเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๒๓๑ เจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) นั้นมีบุตร ๔ คนคือบุตรคนโตไม่ปรากฏนาม บุตรชายคนที่สองชื่อขุนทอง ได้รับราชการเป็นพระยาอภัยภูเวียงเรื่องเดช ต่อมาได้เป็นเจ้าพระยาวรวงศาธิราช เสนาบดีกรมคลังในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าเสือ บุตรชายคนที่สามไม่ปรากฏนาม และบุตรชายคนที่สี่ไม่ปรากฏนาม

ต่อมาในแผ่นดินของสมเด็จพระเจ้าเสือ บุคคลผู้เป็นทนายทในตระกูลดังกล่าวก็กลับมารับราชการในตำแหน่งสูงขึ้นไปอีก หากไม่เช่นนั้นแล้วลูกหลานของเจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) ก็คงไม่ฟื้นและกลับมามีอำนาจในสมัยหลังได้

การที่สมเด็จพระเพทราชาแต่งตั้งพระอัครมเหสีเดิม (กัน) ขึ้นเป็นพระมเหสีกลาง แต่งตั้งพระราชกัลยาณี (เจ้าฟ้าหญิงศรีสุวรรณ) พระบรมภคินีของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเป็นกรมหลวงโยธาทิพ เป็นอัครมเหสีฝ่ายขวา และแต่งตั้งเจ้าฟ้าหญิงกรมหลวงโยธาทิพ พระราชธิดาของพระ

นารายณ์มหาราชเป็นอัศวมเหสีฝ่ายซ้ายนั้น เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้พระยาโกษาธิบดี (ปาน) ไม่มีความจงรักภักดีที่พระเพทราชาบังอาจกระทำในเรื่องที่ไม่ควรดั่งกล่าว พระอัศวมเหสีเดิม (กัน) นั้นเล่าก็เป็นพระมารดาเลี้ยงของขุนหลวง สรศักดิ์ (เตือ) ด้วย มีความปรากฏในพงศาวดาร (อักขระเดิม) ดังนี้

“ในขณะที่นั้นสมเด็จพระอัศวมเหสีเดิม แห่งสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงในพระบรมโกษซึ่งเป็นพระมารดาเลี้ยงของสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินได้อภิบาลบำรุงรักษาพระองค์แต่ยังทรงพระเยาว์นั้น ครั้นเมื่อสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงเสด็จสวรรคตแล้ว จึงทูลสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินออกไปตั้งพระตำหนักอยู่ในที่ใกล้พระอารามวัดดุสิต และที่พระตำหนักวัดดุสิตนี้เป็นที่พระตำหนักมาก่อนครั้งแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์เป็นเจ้า และเป็นมารดาเจ้าพระยาโกษาเหล็ก เจ้าพระยาโกษาปาน ซึ่งได้ขึ้นไปช่วยกราบทูลขอพระราชทานโทษสมเด็จพระเจ้าแผ่นดิน ขณะเป็นหลวงสรศักดิ์และชกเอาปากเจ้าพระยาวิไชยเยนทร์ครั้งนั้น และเจ้าแม่ผู้เฒ่านั้นก็ตั้งพระตำหนักอยู่ในที่นี้ ครั้นแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นี้และสมเด็จพระราชมารดาเลี้ยงก็เสด็จตั้งพระตำหนักอยู่ในที่นั้นสืบต่อมาแล้วทรงพระกรุณาโปรดตั้งให้เป็นกรมพระเทพามาตย์ ส่วนสมเด็จพระอัศวมเหสีฝ่ายซ้ายและฝ่ายขวาแห่งสมเด็จพระพุทธเจ้าในพระบรมโกษ ซึ่งทรงพระนามว่ากรมหลวงโยธาเทพและกรมหลวงโยธาเทพนั้น ก็ทูลลาสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินแล้วเอาพระราชบุตรซึ่งทรงพระนามว่าตรัสน้อยนั้นออกไปตั้งพระตำหนักอยู่ในที่ใกล้พระอารามวัดพุทธโธสวรรค์”

สมเด็จพระอัศวมเหสีเดิมของสมเด็จพระเพทราชา นามเดิมชื่อกัน เป็นพระราชมารดาเลี้ยงของขุนหลวงสรศักดิ์ (เตือ) เนื่องจากนางกุสาวดี (กุลธิดา) พระราชมารดาเดิมเป็นพระราชธิดาของเจ้าเมืองเชียงใหม่ ที่ถูกสมเด็จพระนารายณ์มหาราชพระราชทานให้สมเด็จพระเพทราชานำไปเลี้ยงดูใน

ขณะที่มีพระครรภ์แล้ว ครั้นเมื่อประสูติขุนหลวงสรศักดิ์ (เตือ) ที่ตำบลโพธิ์ประทับช้าง แขวงเมืองพิจิตร แล้วก็คงมิได้กลับมาด้วย สมเด็จพระอัศวมเหสีเดิม (กัน) จึงรับภาระเลี้ยงดูอย่างบุตรบุญธรรม

ครั้นเมื่อสมเด็จพระเพทราชาเสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๒๔๐ นั้น สมเด็จพระอัศวมเหสีเดิมจึงได้ขอออกจากพระราชวังหลวงมาตั้งพระตำหนักอยู่ใกล้วัดดุสิต พระตำหนักในพระอารามวัดดุสิตแห่งนี้เดิมเป็นของเจ้าแม่ผู้เฒ่า ซึ่งเรียกกันทั่วไปว่า “เจ้าแม่วัดดุสิต” ผู้เป็นพระสนมเอกของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชนั้น เป็นพระมารดาของเจ้าพระยาโกษาธิบดี (เหล็ก) เจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) ซึ่งครั้งหนึ่งขุนหลวงสรศักดิ์ (เตือ) ได้เคยไปขอร้องให้เจ้าแม่ผู้เฒ่าขึ้นไปกราบทูลขอพระราชทานอภัยโทษจากสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ณ พระราชวังที่เมืองลพบุรี คราวมีเรื่องกับสมเด็จพระเจ้าพระยาวิไชยเยนทร์ ดังปรากฏในพงศาวดาร (อักขระเดิม) ว่า

“ฝ่ายหลวงสรศักดิ์ก็ไปเฝ้าเจ้าแม่วัดดุสิต ซึ่งเป็นมารดาเจ้าพระยาโกษาเหล็ก โงษาปาน และเป็นพระนมผู้ใหญ่ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น และถวายบังคมแล้ว ก็กราบทูลแถลงการณ์อันพระเจ้าวิไชยเยนทร์ กระทำการร้อนในพระพุทธศาสนา เหมือนดั่งนั้นและได้กราบทูลพระกรุณาแล้วก็มีได้เอาโทษ ข้าพระพุทธเจ้ามีความโทมนัสถึงพระพุทธศาสนา อันพระเจ้าวิไชยเยนทร์จะทำให้พระพุทธศาสนาให้พินาศเสื่อมสูญ ดั่งนั้นจึงชกเอาปากเจ้าสมุหนายกแล้วหนีลงมา และบัดนี้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระพิโรธจะลงอาญาแก่ข้าพระพุทธเจ้าของจงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม อัญเชิญเสด็จขึ้นไปขอพระราชทานโทษข้าพระพุทธเจ้าครั้งหนึ่งเถิด”

สำหรับสมเด็จพระราชมารดาเลี้ยง หรือพระอัศวมเหสีเดิม (กัน) ของสมเด็จพระเพทราชา นั้นปรากฏว่าได้ออกไปตั้งตำหนักอยู่ที่เดียวกับพระตำหนักของเจ้าแม่วัดดุสิตเช่นกัน เมื่อเป็นอย่างนี้จึง

เข้าใจได้ว่า “เจ้าแม่ดุสิต” (หม่อมบัว หรือ เจ้าแม่ผู้
เฒ่า) นั้น คงถึงแก่สัญกรรมแล้ว และต่อมาสมเด็จพระ
พระราชมารดาเลี้ยงองค์นี้ได้มาอาศัยอยู่ต่อ และได้
รับแต่งตั้งเป็นกรมพระเทพามาตย์ (กัน) เมื่อ พ.ศ.
๒๒๔๓ จึงทำให้ถูกเรียกว่า “เจ้าแม่วัดดุสิต” เช่น
เดียวกัน

ในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าเสือ (ขุนหลวง
สรศักดิ์) นั้น บุตรชายของเจ้าพระยาโกษาธิบดี
(ปาน) ชื่อ ขุนทอง ได้เข้ารับราชการจนได้รับบรรดาศักดิ์เป็นพระยาอภัยภูธร และอยู่รับราชการ
จนมีความชอบมีตำแหน่งสูง เป็นเจ้าพระยาวรวงศา
ธิราช เสนาบดีคด้าง ตามลำดับ

เจ้าพระยาวรวงศาธิราช (ขุนทอง) ขุนนาง
ราชสำนักกรุงศรีอยุธยาผู้นี้มีบุตรชายคนโต ๑ คน
ชื่อทองคำ ได้ถวายตัวเข้ารับราชการเป็นที่ จมื่นมหา
สนิท หัวหมื่นมหาดเล็กในสมเด็จพระเจ้าฟ้าเพชร กรม
พระราชวังบวรสถานมงคล เมื่อ พ.ศ. ๒๒๔๕ นั้น
สมเด็จพระเจ้าเสือได้ส่งลงพระอาญาสมเด็จพระเจ้า
ลูกยาเธอ เจ้าฟ้าเพชร กรมพระราชวังบวรสถานมงคล
และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าพร พระบิณฑูร
น้อย โดยจับมัดเสียนยกละ ๓๐ ที่ ทุกเช้าเย็น เนื่อง
จากทรงพระพิโรธที่ช่างพระที่นั่งตกหล่นลี้กที่บึง
หูกวาง กล่าวหาว่าสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอนั้นทำ
ถนนผ่านบึงเพื่อให้ช่างพระที่นั่งเดินข้ามติดหล่ม
หมายจะฆ่าพระองค์ซึ่งเอาพระราชสมบัติถึงกับ
พระองค์ขับช่างพระที่นั่งไล่พ้นด้วยพระแสงของ้าว
และให้ทหารจับตัวมาลงพระอาญาดังกล่าว เรื่องนี้
กรมพระเทพามาตย์ (กัน) พระดำหนักริมวัดดุสิต
ถึงกับต้องนั่งเรือพระที่นั่งขึ้นมายังพลับพลาที่ตำบล
บ้านพลูหลวง แขวงเมืองนครสวรรค์ ดังมีความ
ปรากฏในพงศาวดารว่า

“ขณะนั้นนายผลข้าหลวงเดิมคนหนึ่ง เข้าไป
เฝ้าเยียนสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอทั้งสองในเรือนโขน
จึงมีพระบิณฑูรตรัสว่า อ้ายผลบัดนี้สมเด็จพระราช
บิดาทรงพระพิโรธ ดำรัสสั่งให้ลงพระอาญาแก่กั

ทั้งสองทุกเพลเข้าเย็นเป็นนิจทุกวัน ๆ กว่าจะเสด็จ
กลับลงไป ณ กรุงเทพมหานครและกัทั้งสองจะทน
พระราชอาญาได้หรือ จะมีตายเสียหรือ เองจะคิด
ประการใด

นายผลได้ฟังดังนั้นก็เห็นว่าจะพ้นภัยจึงกราบ
ทูลว่า ขอพระราชทานจงดำรัสให้ตำรวจเอาเรือเร็ว
ลงไปกราบทูลเชิญสมเด็จพระอัยกีกรมพระเทพา
มาตย์ ซึ่งเสด็จอยู่ ณ พระตำหนักริมวัดดุสิตนั้นมา
ช่วยกราบทูลโขน เห็นว่าจะทรงพระกรุณาโปรด
พระราชทานให้เป็นมั่นคง ด้วยเหตุว่ากรมพระเทพา
มาตย์นี้มีคุณูปการเป็นอันมาก ได้อุปัถุมภ์บำรุงเลี้ยง
รักษาสมาเด็จพระราชบิดามาแต่ทรงพระเยาว์นั้น
จะว่ากระไรก็ว่ากันได้ เห็นจะขัดกันมิได้ และซึ่งจะ
อุบายคิดอ่านไปอย่างนั้น เห็นว่าจะพ้นโทษ

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอทั้งสองพระองค์ตรัส
ได้ทรงฟังดังนั้นก็เห็นชอบด้วย ทรงพระปิติโสมนัส
ยิ่งนัก จึงมีพระบิณฑูรตรัสใช้หลวงเกษตรรักษา ให้
เอาเรือเร็วรีบลงไปเฝ้าสมเด็จพระอัยกีกรมพระเทพา
มาตย์ และให้กราบทูลโดยมูลเหตุทั้งปวงให้ทราบ
สิ้นทุกประการ แล้วจึงทูลว่าเราทั้งสองพี่น้อง ขอ
ถวายบังคมมาแทบฝ่าพระบาท สมเด็จพระอัยกีเจ้า
ของทรงพระกรุณาโปรด เชิญเสด็จขึ้นมาช่วยทูลขอ
พระราชทานโขนเข้าฟ้าทั้งสองโดยเร็วเถิด ข้าพเจ้า
ทั้งสองจึงจะรอดจากความตายและซึ่งบุคคลใดจะ
มาเป็นที่พึ่งที่พำนักช่วยชีวิตข้าพเจ้าทั้งสองในคราว
นี้เห็นไม่มีตัวแล้ว และหลวงเกษตรรักษาได้รับสั่งแล้ว
ก็มาลงเรือรีบไป ณ กรุงสามวันก็ถึง จึงเข้าไปเฝ้า
กรมพระเทพามาตย์ พระดำหนักริมวัดดุสิตนั้น
แล้วกราบทูลโดยมีพระบิณฑูรสั่งมานั้นทุกประการ

สมเด็จพระอัยกีได้ทรงฟังดังนั้นก็ตกพระทัย
จึงตรัสเรียกข้าหลวงสาวใช้สั่งให้ฝีพายผูกเรือ
พระที่นั่งมาประเทียบท่าเป็นการเร็ว แล้วเสด็จโดย
ด่วนมาลงเรือพระที่นั่ง ให้รีบเร่งฝีพายขึ้นไป หลวง
เกษตรรักษาเป็นเรื่อนำเสด็จ รีบเร่งไปทั้งกลางวัน
กลางคืน สี่วันก็ถึงท่าเรือประทับ จึงเสด็จขึ้นไปเฝ้า

สมเด็จพระเจ้าแผ่นดิน ณ พระตำหนักพลับพลาชั้น
จึงพระบาทสมเด็จพระบรมพิพิธพรชัย
เจ้าอยู่หัว ทอดพระเนตรเห็นกรมพระเทพามาตย์
พระราชมารดาเลี้ยงเสด็จขึ้นมา ก็กระทำปัจจุคมน์
มหากการต้อนรับเชิญเสด็จให้ขึ้นนั่งร่วมราชาอาสน์
ทรงพระถวายเป็นอภิวัตแล้วล้าดับถามว่า ซึ่งเจ้าคุณ
ขึ้นมานี้มีกิจธุระเป็นประการใด จึงกรมพระเทพา
มาตย์กราบทูลว่า ได้ยินข่าวลงไปว่าพระราชบุตรทั้ง
สองเป็นโทษ จึงอุตสาหะขึ้นมาหา ทั้งนี้เพื่อจะทูล
ขอพระราชทานโทษ จึงมีพระราชโองการตรัสเล่าให้
กรมพระเทพามาตย์ทรงฟังว่า อ้ายคนทั้งสองนี้มันคิด
การกบฏ เดิมข้าพเจ้าให้มันเป็นแม่กองถมนนข้าม
บึงมันแสรังทำเป็นพุลุมไว้ให้ช้าง ซึ่งข้าพเจ้านั้น
เหยียบถลาลงแล้ว มันก็คิดจะฆ่าข้าพเจ้าเสีย จะเอา
ราชสมบัติ กรมพระเทพามาตย์จึงกราบทูลว่า อัน
พระราชบุตรทั้งสองนี้เป็นลูกเพื่อนทุกข์เพื่อนยาก
ของพ่อมาแต่ก่อน และซึ่งจะคิดกบฏประทุษร้ายต่อ
พ่อฉันนั้นหาได้ กรมพระเทพามาตย์ กราบทูลวิงวอน
ขอพระราชทานโทษไปเป็นหลายครั้ง จึงทรงพระ
กรุณาโปรดพระราชทานโทษแก่กรมพระเทพามาตย์
นั้น แล้วมีพระราชดำรัสมอบให้แก่กรมพระเทพา
มาตย์ว่า เจ้าคุณ จงเอามันทั้งสองลงไปเสียด้วยเถิด
อย่าให้มันอยู่กับข้าพเจ้าที่นี้เลย และถ้าจะเอามันไว้
ที่นี้ด้วยข้าพเจ้าไซ้มันจะคิดกบฏฆ่าข้าพเจ้าอีกเป็น
มันคง และกรมพระเทพามาตย์รับสั่งแล้วก็ไปถอด
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอทั้งสองพระองค์ออกจาก
โทษ แล้วทูลลาสมเด็จพระเจ้าแผ่นดิน พาสมาตย์
พระเจ้าลูกยาเธอทั้งสองพระองค์มาลงเรือพระที่นั่ง

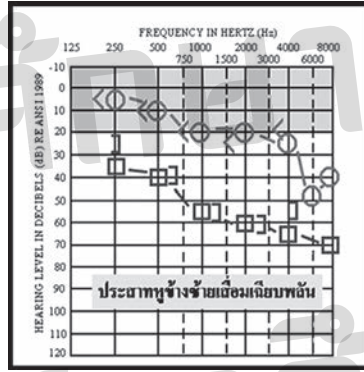
แล้วเสด็จกลับลงมายังกรุงเทพมหานคร”

ดังนั้นจากเหตุการณ์นี้สมเด็จพระเจ้าฟ้าเพชร
กรมพระราชวังบวรสถานมงคล จึงน่าจะไว้วางใจให้
จมีนมหาสนิท (ทองคำ) หัวหมื่นมหาดเล็กผู้นี้ออกไป
ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านสะแกกรัง เพื่อคอยกะ
เกณฑ์สิ่งของ และทำราชการ ด้วยสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวนั้นทรงโปรดการเสด็จประพาสล้อมช้างป่า
แถบเมืองนครสวรรค์ ด้วยเหตุที่เมืองอุทัยธานีเป็น
เมืองที่อุดมสมบูรณ์ด้วยข้าว ช้างป่า มูลค่างควา ไม้
ผลกระวาน เป็นต้น สำหรับใช้ในกองทัพและเป็น
ยุทธปัจจัยของสมเด็จพระเจ้าฟ้าเพชร กรมพระราชวัง
บวรสถานมงคล ในโอกาสเป็นรัชทายาทที่จะขึ้น
ครองราชสมบัติเป็นกษัตริย์ต่อไปด้วย

ครั้นสมเด็จพระเจ้าฟ้าเพชร กรมพระราชวังบวร
สถานมงคล ได้ขึ้นครองราชสมบัติเป็นกษัตริย์ทรง
พระนามว่า “สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ” เมื่อ
พ.ศ. ๒๒๕๑ จมีนมหาสนิท (ทองคำ) จึงมีความดี
ความชอบมากจึงได้รับแต่งตั้งเป็นพระราชนิกร
(บางแห่งเขียนพระยาราชนิกุล) ปลัดทูลฉลองกรม
มหาดไทย ดังนั้นครอบครัวนี้หลังจากมีบุตรชายคือ
ทองดี แล้วจึงได้ย้ายจากบ้านสะแกกรัง (ตำบลใน
เขตเมืองอุทัยธานี) แล้วเข้าไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่กรุง
ศรีอยุธยา ตรงด้านเหนือป้อมเพชร จนมีบุตรธิดา
เป็นครอบครัวใหญ่อยู่แถวบริเวณวัดสุวรรณดาราม
(ต่อมาบริจาคที่ดินให้สร้างวัดนี้เป็นวัดประจำ
ตระกูล)

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

ประสาทรับฟังเสียงเสียดังกล่าวอาจเป็นเพียงชั่วคราว เช่น ได้ยินเสียงดังทำให้หูอื้อ และสัปดาห์หรือหลายอื้อ หรือรับประทานคราบบางชนิด เช่น ยาแอสไพริน ยาขับปัสสาวะแล้วหูอื้อ เมื่อยาดังกล่าวหมดฤทธิ์ อาการหูอื้อดังกล่าวจะหายไป หรืออาจเป็นถาวรก็ได้จนถึงขั้นหูหนวกถ้าปล่อยทิ้งไว้ไม่ได้รักษาหรือได้รับการรักษาช้าเกินไป

สาเหตุ

ไม่ทราบสาเหตุ อาจเกิดจาก

๑. การติดเชื้อไวรัส เช่น ไวรัสที่ทำให้เกิดโรคหัด หัดเยอรมัน งูสวัด คางทูม ไข้หวัดใหญ่ อาจก่อให้เกิดการอักเสบของประสาทหูและเซลล์ประสาทหู ทำให้อวัยวะดังกล่าวทำหน้าที่ผิดปกติไป เชื้อไวรัสสามารถผ่านเข้าสู่หูชั้นในทางกระแสเลือด ผ่านทางน้ำไขสันหลัง หรือผ่านเข้าสู่หูชั้นในโดยตรง

(ไวรัสที่ทำให้เกิดโรคหัด และไข้หวัดใหญ่ มักทำให้ประสาทหูเสื่อมทั้ง ๒ ข้าง ส่วนไวรัสที่ทำให้เกิดโรคคางทูม มักทำให้ประสาทหูเสื่อมเพียงข้างเดียว)

๒. การอุดตันของหลอดเลือดที่ไปเลี้ยงหูชั้นใน ทำให้มีเลือดไปเลี้ยงหูชั้นในลดลง ทำให้เซลล์ประสาทหู และประสาทหูขาดเลือด จึงทำหน้าที่ผิดปกติไป เส้นเลือดที่ไปเลี้ยงหูชั้นในหรือเซลล์ประสาทหูชั้นใน ไม่มีแขนงจากเส้นเลือดใกล้เคียงมาช่วยเมื่อมีการอุดตันจะทำให้เซลล์ประสาทหูตาย และเกิดประสาทหูเสื่อมได้ง่าย เส้นเลือดที่ไปเลี้ยงหูชั้นในอาจอุดตันจาก

๒.๑ เส้นเลือดแดงหดตัวเฉียบพลัน จากความเครียด การพักผ่อนไม่เพียงพอ อ่อนเพลีย หรือไม่ทราบสาเหตุ

๒.๒ เส้นเลือดที่เสื่อมตามวัยแล้วมีไขมันมาเกาะตามเส้นเลือด (arteriosclerosis) และมีโรคบางโรคที่อาจทำให้เส้นเลือดดังกล่าวตีบแคบมากขึ้น เช่น โรค

ความดันโลหิตสูง โรคไขมันในเลือดสูง โรคเบาหวาน
๒.๓ เลือดขึ้นจากการขาดน้ำ การขาดออกซิเจนเรื้อรัง

๒.๔ มีลิ่มเลือดมาอุดตันเส้นเลือด (embolism หรือ thrombosis) อาจเกิดจากโรคหัวใจ หรือจากการบาดเจ็บที่อวัยวะต่าง ๆ

๒.๕ การอักเสบของเส้นเลือด (vasculitis)

๒.๖ การรั่วของน้ำในหูชั้นใน เข้าไปในหูชั้นกลาง (perilymphatic fistula) ซึ่งอาจเกิดจากการเบ่ง การสั่งน้ำมูกแรง ๆ การไอแรง ๆ หรือการที่มีความดันในสมองสูงขึ้นทำให้ประสาทหูเสื่อม และมีอาการเวียนศีรษะบ้านหมุน หรือเสียงดังในหู

ทราบสาเหตุ

๑. การบาดเจ็บ

การบาดเจ็บที่ศีรษะ อาจทำให้เกิดการรั่วของน้ำในหูชั้นในเข้าไปในหูชั้นกลางหรือกระดูกบริเวณกกหูหัก (fracture of temporal bone) ทำให้มีการบาดเจ็บของเส้นประสาทหู เซลล์ประสาทหู หรือมีเลือดออกในหูชั้นใน

การผ่าตัด โดยเฉพาะการผ่าตัดหูชั้นกลาง (มีการเคลื่อนไหวนของกระดูกหู) หรือหูชั้นใน เช่น การผ่าตัดเปลี่ยนกระดูกโกลน (stapedectomy) เพื่อให้การได้ยินดีขึ้น การผ่าตัดเนื้องอกของหูชั้นกลางหรือของประสาทการทรงตัว (acoustic neuroma)

การเปลี่ยนแปลงของความกดดันของหูชั้นใน เช่น การเปลี่ยนแปลงของความกดดันของ

บรยากาศ (barotrauma) เช่น ดำน้ำ ขึ้นที่สูง หรือ เครื่องบิน และได้ยินเสียงที่ดังมากในระยะเวลาสั้น ๆ (acoustic trauma) เช่น เสียงประทัด เสียงระเบิด เสียงปืน

๒. เนื้องอก เช่น เนื้องอกของประสาททรงตัวที่มีการเพิ่มขนาดอย่างเฉียบพลัน เช่น มีเลือดออกในก้อนเนื้อออกจนอาจไปกดทับประสาทหูได้

๓. การติดเชื้อของหูชั้นใน เช่น หูชั้นในอักเสบ (labyrinthitis) จากหูชั้นกลางอักเสบ (otitis media) จากเยื่อหุ้มสมองอักเสบ (เชื้อแบคทีเรีย มักเข้าสู่หูชั้นในทางน้ำไขสันหลัง ซึ่งมักจะทำให้ประสาทหูเสื่อมทั้ง ๒ ข้าง

๔. สารพิษและพิษจากยา ยาบางชนิดอาจทำให้หูตึงชั่วคราวได้ เช่น ยาแก้ปวดที่มีส่วนผสมของ salicylate ยาขับปัสสาวะ หลังหยุดยาดังกล่าวอาการหูอื้อหรือหูตึงมักจะดีขึ้น และอาจกลับมาเป็นปกติ ยาบางชนิดอาจทำให้ประสาทหูเสื่อมอย่างถาวรได้ เช่น ยาต้านจุลชีพ กลุ่ม aminoglycosides เช่น streptomycin, kanamycin, gentamicin, neomycin, amikacin ประสาทหูที่เสื่อมจากยาเหล่านี้อาจเกิดขึ้นหลังจากใช้ยาหรือเกิดหลังจากหยุดใช้ยาไประยะหนึ่งแล้วก็ได้

๕. โรคมีเนีย หรือน้ำในหูไม่เท่ากัน โรคนี้ น้ำในหูที่มีปริมาณมาก อาจกดเบียดทำลายเซลล์ประสาทหู ทำให้ประสาทหูเสื่อมเฉียบพลันได้ มักมีอาการเสียงดังในหูหรือเวียนศีรษะบ้านหมุนร่วมด้วย

อาการและอาการแสดง

ผู้ป่วยจะมีอาการหูอื้อ หรือการได้ยินลดลง ในหูข้างที่เป็นอย่างเฉียบพลัน มักไม่ค่อยได้ยินเสียงเมื่อผู้พูดอยู่ไกล และมักได้ยินดีขึ้นในบรรยากาศที่เงียบสงบปราศจากเสียงรบกวน มักเป็นในหูข้างเดียว ถ้าเป็นทั้งสองข้างผู้ป่วยจะพูดดังกว่าปกติ อาจมีเสียงดังในหูซึ่งมักจะเป็นเสียงที่มีระดับความถี่สูง เช่น เสียงจิ้งหรีด เสียงจ๊กจั่น หรือเวียนศีรษะร่วมด้วย ผู้ป่วยบางรายอาจกลัวเสียงดัง ๆ หรือทนฟัง

เสียงดังไม่ได้ (เสียงดังจะทำให้เกิดอาการปวดหูและจับใจความไม่ได้)

การวินิจฉัย

โรคนี้อาศัยการซักประวัติ การตรวจร่างกาย และการส่งการสืบค้นเพิ่มเติมโดยแพทย์ การซักประวัติ ได้แก่ การสอบถามอาการทางหู และสาเหตุที่เป็นไปได้ทั้งหมดที่จะทำให้เกิดประสาทหูเสื่อมชนิดเฉียบพลัน การตรวจร่างกาย ได้แก่ การตรวจหูด้วยเครื่องส่องหู (otoscope) เพื่อดูพยาธิสภาพของช่องหู เยื่อแก้วหู หูชั้นกลาง และบริเวณรอบหู การตรวจร่างกายโดยทั่วไปที่พยายามหาสาเหตุของประสาทหูเสื่อมชนิดเฉียบพลัน การสืบค้นเพิ่มเติม ได้แก่ การตรวจเลือดเพื่อหาความผิดปกติของเคมีในเลือด ตรวจปัสสาวะ ที่สำคัญคือการตรวจการได้ยิน เพื่อยืนยันและประเมินระดับความรุนแรงของประสาทหูเสื่อมชนิดเฉียบพลัน การตรวจคลื่นสมองระดับก้านสมอง และการถ่ายภาพรังสี เช่น เอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (CT scan) สมองและกระดูกหลังหู หรือตรวจคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (MRI) ในผู้ป่วยบางราย

การรักษา

๑. ในรายที่ทราบสาเหตุ รักษาตามสาเหตุ อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่ไม่สามารถรักษาประสาทหูที่เสื่อมให้คืนดีในสภาพปกติได้ มักเป็นการรักษาตามอาการ (เช่น อาการเวียนศีรษะ เสียงดังในหู) หรือป้องกันไม่ให้เกิดโรคแทรกซ้อนต่าง ๆ (เช่น เยื่อหุ้มสมองอักเสบ)

๒. ในรายที่ไม่ทราบสาเหตุ มักจะมีโอกาสหายได้เองสูงถึงร้อยละ ๖๐-๗๐ ส่วนใหญ่การรักษามุ่งหวังให้มีการลดการอักเสบของประสาทหู ให้มีเลือดไปเลี้ยงหูชั้นในมากขึ้น และลดการรั่วของน้ำในหูชั้นในเข้าไปในหูชั้นกลาง

ยาลดการอักเสบจำพวกสเตียรอยด์ (oral prednisolone) มีจุดมุ่งหมายลดการอักเสบของประสาทหู และเซลล์ประสาทหู ซึ่งถ้าไม่มีข้อห้ามในการใช้จะนิยมให้รับประทานยาสเตียรอยด์ในขนาด

๐.๕-๑ mg/kg ต่อวัน ประมาณ ๑ สัปดาห์ ถ้าการได้ยินดีขึ้นอาจรับประทานยาสเตียรอยด์ต่อจนครบ ๒ สัปดาห์แล้วค่อย ๆ ลดยาลง แต่ถ้ารับประทานยาไปแล้ว ๑ สัปดาห์ ระดับการได้ยินไม่ดีขึ้น อาจพิจารณาฉีดยาสเตียรอยด์เข้าในหูชั้นกลางโดยผ่านทางเยื่อแก้วหู (intratympanic steroid injection) และค่อย ๆ ลดยาสเตียรอยด์ชนิดรับประทานลง ส่วนในรายที่มีข้อห้ามในการใช้ยาสเตียรอยด์ชนิดรับประทานอาจพิจารณาฉีดยาสเตียรอยด์เข้าไปในหูชั้นกลางตั้งแต่ต้น หรืออาจให้การรักษาร่วมกันทั้งรับประทานยาสเตียรอยด์และฉีดยาสเตียรอยด์เข้าในหูชั้นกลางก็ได้

ยาขยายหลอดเลือด เพื่อเพิ่มเลือดไปเลี้ยงหูชั้นในมากขึ้น เช่น nicotinic acid, betahistine

ยาวิตามิน อาจช่วยบำรุงประสาทหูที่เสื่อมได้ในบางราย

ยาลดอาการเวียนศีรษะ (ถ้ามีอาการเวียนศีรษะ)

การนอนพัก เพื่อลดการรั่วของน้ำในหูชั้นในเข้าไปในหูชั้นกลาง (ถ้ามี) แนะนำให้ผู้ป่วยนอนพักโดยยกศีรษะสูงประมาณ ๓๐ องศาจากพื้นราบเพื่อให้มีความดันในหูชั้นในน้อยที่สุด ไม่ควรทำงานหนักหรือออกกำลังกายที่หักโหม บางรายแพทย์อาจแนะนำให้นอนพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลประมาณ ๑-๒ สัปดาห์

แพทย์จะแนะนำให้ผู้ป่วยตรวจวัดระดับการได้ยินเป็นระยะ ๆ เพื่อประเมินผลการรักษา และอาจนัดติดตามผู้ป่วยในระยะยาว เนื่องจากผู้ป่วยบางรายที่ไม่ทราบสาเหตุ อาจพบสาเหตุในภายหลังได้นอกจากนั้น ผู้ป่วยควรป้องกันไม่ให้ประสาทหูเสื่อมมากขึ้น โดย

- หลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีเสียงดัง
- ควบคุมอาการโรคประจำตัว เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ไชมันในเลือดสูง โรคไต โรคกรด
ยูริกในเลือดสูง โรคโลหิตจาง

- หลีกเลี่ยงการใช้ยาที่มีพิษต่อประสาทหู เช่น aspirin, aminoglycoside, quinine

- หลีกเลี่ยงอุบัติเหตุ หรือการกระทบกระเทือนบริเวณหู

- หลีกเลี่ยงการติดเชื้อของหู หรือการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจส่วนบน

- ลดอาหารเค็ม หรือเครื่องดื่มบางประเภทที่มีสารกระตุ้นประสาท เช่น กาแฟ ชา เครื่องดื่มน้ำอัดลม (มีสารคาเฟอีน) งดการสูบบุหรี่ (มีสารนิโคติน)

- พยายามออกกำลังกายสม่ำเสมอ ลดความเครียด ลดความวิตกกังวล

- นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ

ส่วนใหญ่ประสาทหูเสื่อมชนิดเฉียบพลันแบบไม่ทราบสาเหตุ ถ้าผู้ป่วยมาพบแพทย์เร็วโดยเฉพาะใน ๒ สัปดาห์แรกหลังเป็น (golden period) และได้รับการรักษาอย่างเหมาะสมจะมีโอกาสสูงที่จะมีการได้ยินกลับมาเป็นปกติได้ (ส่วนใหญ่การได้ยินมักจะดีขึ้นภายใน ๒ สัปดาห์แรกของการสูญเสียการได้ยิน) ดังนั้นเมื่อรู้สึกรู้สึกว่ามีอาการในหูท่านลดน้อยลงอย่างเฉียบพลันอย่างนั้นนอนใจ รีบมาพบแพทย์เฉพาะทาง หู คอ จมูกโดยเร็ว เพราะถ้าให้การรักษาล่าช้าไปไม่ทันช่วงที่อาจเกิดความพิการในหูท่านอย่างถาวรได้

ขอขอบคุณข้อมูลและภาพจาก

<http://www.rcot.org/2016/People/Detail/58>

<http://www.hearplus.com/listen.html>

เสนาศึกษา “บูรพา”

“คนเรา เกิดมาชาติหนึ่ง ได้ทำเพื่ออุดมการณ์สักครั้งก็คุ้มค่านักแล้ว”

ข้อความในหน้ากระดาษใบแรกของสมุดบันทึก ที่บรรจงดึงออกมาและค่อย ๆ ซิกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย ไปรยปลิวออกจากหน้าต่างรถไฟ จากต้นทางสุดชายแดนปลายด้ามขวานกลับสู่เมืองหลวงแห่งศิวิไลซ์ คนนั่งตรงข้ามปรายตามอง หากก็ไม่กล่าวสิ่งใด

นั่นสินะ ไม่ว่าจะใครก็ไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับใคร ในเวลานี้ทั้งนั้น ไม่มีใครสบสายตากับใครหากไม่จำเป็น ทั้งที่ต่างก็อาศัยอยู่บนผืนดินแผ่นเดียวกัน... รถไฟแล่นไกลออกจากต้นทางจนเหลือเพียงเงาจาง ๆ ให้จากรจุดเป็นความทรงจำกับประสบการณ์ครั้งหนึ่งในชีวิต กับสถานที่ ๆ แม้อยากมา แต่หากไม่มีภารกิจหรือไม่มีธุระจำเป็นอื่นใดก็เลือกที่จะไม่มา ที่ ๆ หนังสือพิมพ์ลงข่าวรายวันถึงการทำสงครามกองโจรในพื้นที่ อาชญากรรม วางระเบิด ดักยิง เผาทำลาย หรือแม้กระทั่งโจมตีซึ่ง ๆ หน้า กระทั่งฆ่าตัดคอ อันเป็นการกระทำที่อำมหิตเกินกว่าจะเรียกมนุษย์

“คนเรา เกิดมาชาติหนึ่ง ได้ทำเพื่ออุดมการณ์สักครั้งก็คุ้มค่านักแล้ว”

คำพูดของเพื่อนร่วมรุ่นคนหนึ่งที่เคยออกมาในวันที่ผมเรียนจบมีดาวดวงแรกประดับป่า คำพูดที่เป็นแรงบันดาลใจให้ผมเลือกลงหน่วยเฉพาะกิจปฏิบัติการกิจจังหวัดชายแดนแห่งนี้ขณะที่เพื่อนร่วมรุ่นอีกหลายคนมุ่งแสวงหาความก้าวหน้าแห่งยศศักดิ์ด้วยทางเลือกที่แตกต่างไป

ภารกิจของผม หน้าหลักคือการปฏิบัติการทางจิตวิทยาและการข่าว ซึ่งเป็นเรื่องที่ทำทนายวิชาชีพอย่างยิ่งสำหรับเด็กอ่อนหัดอย่างผม หลังจากที่ผ่านมาการอบรมด้านการวิเคราะห์การก่อการร้าย เพราะแม้จะผ่านการฝึกในหลักสูตรอย่างหนักหน่วง มีเครื่องหมายเสื้อคาดาบรับประกัน และป้อมติดหน้าอกอย่างภาคภูมิ เคยอยู่ในสถานการณ์จำลองของการก่อการร้าย การรบ การฝึกด้านจิตวิทยาและต่าง ๆ นา ๆ เพื่อที่จะให้เป็น “รั้วของชาติ” โดยสมบูรณ์ แต่ก็ไม่เคยสักครั้งที่จะได้พบประสบการณ์จริง จนกระทั่งได้มาที่นี่ ชีวิตที่ทำให้ผมรู้คุณค่าของคำว่าชีวิต

ครั้งแรกที่ผมได้สัมผัสกับบรรยากาศขณะเดินทางมายังสถานที่แห่งนี้ ผมได้พบกับเด็ก ๆ กลุ่มหนึ่งกำลังวิ่งเล่นอยู่กลางลานกว้างของหมู่บ้าน เมื่อเห็นรถตู้สีขาววิ่งผ่าน พวกเขาพร้อมใจกันวิ่งเข้าหลบหลังต้นไม้ หรือล้มกลิ้งในท่าหมอบ ใช้มือทำเป็นปืนเล็งยิงมาที่รถตู้ ก่อนลุกขึ้นหัวเราะชอบใจ และเหตุการณ์ที่ผมจดจำขึ้นใจมาจนถึงวันนี้ และต่อมาไม่นานนักเมื่อคราวที่หัวหน้าหน่วยระดับสูงท่านหนึ่ง ถูกกักตันจากกลุ่มชาวบ้านให้ปล่อยตัวผู้ต้องสงสัยในเหตุการณ์ลอบวางระเบิด มีเด็กเล็ก ๆ คนหนึ่งวิ่งมาเตะท่านแล้ววิ่งหนีไป นั่นสะท้อนให้เห็นถึงการปลุกฝังค่านิยมบางอย่างของคนบางกลุ่มในชุมชน ผมเริ่มหันใจกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายมา

“เนื่องจากงานป้องกันและปราบปรามความไม่สงบเป็นงานระดับล่างที่จะสะท้อนถึงงานยุทธศาสตร์ กลุ่มผู้ก่อการร้ายใช้การทำงานทางยุทธวิธีโดยกำหนดให้มีกลุ่มปฏิบัติการแทรกซึมอยู่ในหมู่บ้าน ดังนั้นเราจึงต้องสร้างบุคลากรยุทธศาสตร์ขึ้นเพื่อยกระดับการชิงไหวชิงพริบทางยุทธวิธีและเผชิญหน้ากับกลุ่มผู้ก่อการร้าย โดยจัดให้มีการฝึกเพิ่มเติมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและการตัดสินใจได้ด้วยตัวเองโดยไม่ต้องรอคำสั่งในงานปฏิบัติ ขวาลับขั้นต้นและฝึกเพิ่มเติมในหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะออกไปปฏิบัติการจริงจัง”

คำพูดของหัวหน้าหน่วย ตกย้ำถึงเป้าหมายของการฝึกฝนอย่างหนักก่อนที่ทุกคนจะได้รับคำสั่งให้ลงพื้นที่จริง แววดตาของเพื่อนร่วมรุ่นในการฝึกหลักสูตรพิเศษนี้คือแววดตาแห่งความเชื่อมั่น แม้จะไม่แน่ใจว่าจะได้พบหน้ากันอีกหรือไม่ก็ตาม... ผมไม่เคยคำนึงถึงชีวิต เพราะเลือกแล้วที่จะพลีชีวิตเพื่อความสงบสุขของประเทศที่เกิดและบ้านเมืองที่เติบโต มันเป็นความมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ของคนเล็ก ๆ อีกหลายคน

“เกิดครั้งเดียว ตายครั้งเดียว จะตายทั้งทีก็ขอทำประโยชน์ให้ประเทศชาติก่อนสักครั้งเถอะว่า” ชายหนุ่มที่มีนามเรียกขานว่า “บรูพา” พุดติดตลกถึงแม้ลึก ๆ แล้วเขาเองก็รู้ว่ามันเป็นเพียงประโยคที่ใช้ปลอบใจตัวเองเท่านั้น เราสองคนเป็นเพื่อนรุ่นเดียวกัน เลิกมาด้วยเหตุผลเดียวกันและเราเป็นบัดดี้ที่ต้องคอยดูแลกันและกันตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติการกิจที่นี้ และเขานี่เองที่เป็นเจ้าของประโยคที่เป็นแรงบันดาลใจให้ผมเลือกมาลงที่นี้

“คนเรา เกิดมาชาติหนึ่ง ได้ทำเพื่ออุดมการณ์สักครั้งก็คุ้มค่านักแล้ว”

หกสัปดาห์ผ่านไปอย่างหวาดผวา แน่หนอนว่าผมยังไม่ชินกับการนอนหลับ ๆ ตื่น ๆ และทุกครั้งที่ตื่นขึ้นมาในตอนเช้าผมมักจะถามตัวเองเสมอว่านี่คือความฝันหรือความจริง ผมยังมีชีวิตอยู่หรือนี่เป็นเพียงแค่วิญญาณที่ล่องลอยใกล้ ๆ กับร่างที่ไร้สันลม

หายใจแล้วเท่านั้น

“ฮาโหล หม่ามี๋เหรอคร่าบ ขอโทษนะครับ หม่ามี๋ที่โทษ มาตอนดึก ๆ พอดีว่าความคิดถึงมันกระโดดเตะก้านคอลูกนะครับ... คร่าบ ลูกก็คิดถึงหม่ามี๋นะคร่าบ ต้องวางสายก่อนแล้วนะครับหม่ามี๋ สัญญาว่าจะไม่ลืมสวดมนต์ก่อนนอน ผันดีครับแล้วเจอกัน” บรูพายิ้มให้กับโทรศัพท์ก่อนจะปิดเครื่องแล้วก้มลงสวดมนต์ให้พระก่อนนอนเป็นกิจวัตร ผมเคยแอบยิ้มหลายครั้งที่เขาคุยกับแม่ แม้จะดูเป็นคนขี้เล่นแต่เขาเหมือนเป็นคนละคนในขณะที่ทำงาน เพราะบรูพาเป็นคนจริงจัง เอาใจใส่และมุ่งมั่นกับงาน โดยไม่เคยบ่น ไม่เคยท้อให้ใครเห็น บรูพาเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกน้อง นั้นรวมถึงผมด้วย

“สายฟ้าสี่หนึ่งเตรียมพร้อม สิบนาทีสวมหม่าบก.” วิชยूसื่อสารที่ตั้งเรียกมายังทีมของผม ทำให้พวกเราที่กำลังเคลิ้มหลับต้องรีบติดตัวออกจากที่นอน ไปทำธุระส่วนตัวให้เรียบร้อยภายในสิบนาที

“ห้อยหลวงพ่อดีไรอยู่หรือสิงห์ดำ...อะ อย่าบอกนะว่าห้อยหลวงพ่อดีไร” สิงห์ดำเป็นนามเรียกขานของผมสำหรับภารกิจที่นี้

“ทำไมเหรอ”

“อ้าว ก็ถ้าโดนพวกนั้นยังคิดว่าใครจะรอด”

“หลวงพ่อดี”

“อ๊ะ ถูกต้อง” บรูพาหัวเราะอย่างอารมณ์ดี แม้จะเป็นวินาทีที่กำลังจะย่างเท้าออกไปเผชิญกับอันตรายที่รออยู่ข้างหน้าแต่บรูพาก็ไม่เคยทำให้ลูกน้องหรือเพื่อนร่วมทีมต้องขวัญเสีย เขาเป็นนักให้กำลังใจที่ดีเยี่ยม และหากเมื่อเทียบกับบรูพาแล้วในเรื่องของกำลังใจ... ผมเทียบชั้นเขาไม่ได้แม้สักนิด

“คนเรา เกิดมาชาติหนึ่ง ได้ทำเพื่ออุดมการณ์สักครั้งก็คุ้มค่านักแล้ว” ประโยคสุดท้ายของบรูพาที่พูดกับผมขณะที่กระชับเสื้อเกาะเป็นครั้งสุดท้าย แล้วหันไปตรวจกระสุนในรั้งเพลิง พร้อมพยักหน้าให้ทุกคนในที่มเตรียมพร้อม เขาเป็นหัวหน้าหมวดลาดตระเวนในเช้านี้ เข้าที่หากเป็น

กรุงเทพฯ ก็คงเป็นเวลาที่กำลังนอนหลับอย่างมีความสุข ไม่มีใครอยากตื่นนอนตอนตีสามถ้าไม่จำเป็น แต่เมื่อถูกฝึกให้เคยชินกับการกินนอนไม่เป็นเวลา พวกเราจึงไม่รู้สึกลำบากใจกับการต้องตื่นนอนเพื่อทำหน้าที่เท่าใดนัก

เราแบ่งออกเป็นสองทีม โดยมีบูรพาเป็นผู้นำทีมที่หนึ่ง และผมเป็นผู้นำทีมที่สองนัดหมายเวลาและสถานที่ก่อนจะแยกย้ายกันออกลาดตระเวน ในความเงียบของกลางคืนสิ่งที่ทุกคนต้องพึงตระหนักอยู่เสมอคืออันตรายที่มักจะเกิดขึ้นโดยไม่ทันตั้งตัว สิ่งที่สำคัญคือต้องมีสติอยู่กับตัวตลอดเวลาเสมอแม้สักนิดอาจจะโดนซุ่มยิง เหยียบกับระเบิด หรือถูกลากคอกหายเข้าไปในป่า สมาธิและการเตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลาจึงเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่ทุกคนต้องมี แต่บ่อยครั้งที่ผมตั้งคำถามกับตัวเองว่ากำลังทำอะไรอยู่ ชีวิตไม่ใช่ของเล่น แต่ต้องมาเดินลาดตระเวนล่อเป้าให้ฝ่ายตรงข้ามซึ่งเชี่ยวชาญพื้นที่มากกว่าจัดการ “เก็บ” พวกเราเมื่อไหร่ก็ได้ ผมไม่เคยเชื่อเลยว่าเราจะสามารถเอาชนะฝ่ายตรงข้ามได้ด้วยกำลัง และอาวุธที่มีอยู่ ถึงแม้จะยืนอยู่บนพื้นฐานของการไม่เชื่อ แต่สิ่งหนึ่งที่ผมยึดมั่นอยู่เสมอคือ หน้าที่อยู่เหนืออื่นใด

แสงแรกของตะวันฉายขึ้นเหนือแนวต้นยางหลายคนเหนื่อยล้า ทีมของบูรพายังมาไม่ถึงจุดนัดหมายก่อนรวมพลกลับเข้ารายงานตัว แต่ไม่ถึงสิบนาทีลูกน้องของบูรพาสองคนก็เดินบรีเข้ามารายงานว่าคลาดกันกับบูรพาตรงเชิงเขาทำยหมู่บ้านเมื่อยี่สิบนาทีก่อน ตอนนี้อีกสามคนในทีมกำลังตามหาตัวบูรพากันอยู่ ผมจึงวิฑูไปยังกองบัญชาการเพื่อรายงานและขอกำลังสนับสนุนในการตามหาตัวบูรพา เราได้กำลังเสริมเพิ่มขึ้น อาวุธป้องกันตัวมากขึ้น สร้างความอุ่นใจยิ่งขึ้นเมื่อหัวหน้าหน่วยได้ลงพื้นที่มาช่วยตามหาด้วยตัวเอง

ภารกิจที่ต้องตามหาคนและยังต้องระแวดระวังรอบ ๆ ข้างซึ่งอาจถูกลอบยิงได้ทุกเมื่อ เราอยู่ในที่สว่าง ผู้ก่อการร้ายอยู่ในที่มืด แน่แน่นอนว่าหาก

เปลวเมื่อไหร่เราอาจจะกลายเป็นเหยื่อโดยไม่ทันได้ตั้งตัว สีชมพูโหมงัดมาหลังจากที่เหนื่อยล้าจนแทบหมดแรง ผมนั่งลงข้างน้ำตก ขณะที่ทักน้ำเพื่อลูบหน้า สิ่งที่ผมเห็นเป็นสิ่งแรกคือ ท่อนขาที่ยังอยู่ในกางเกงลายพราง สวมรองเท้าเรียบร้อย เชือกผูก รองเท้าเกี่ยวติดอยู่กับกิ่งไม้ที่ยื่นออกมาในน้ำ ตามมาด้วยศีรษะที่ถูกตัดจากร่างด้วยมีดที่คมกริบ ติดอยู่ในซอกกิ่งไม้ที่หักขวางน้ำตก ผมแทบไม่อยากจะถึงส่วนที่เหลือ

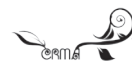
ผมอยากให้เห็นภาพตรงหน้าเป็นเพียงแค่นักวิ่งฝืนรอยที่พืดื่นเข้าขึ้นมาทุกอย่างก็กลับคืนสู่สภาพเดิม น้ำตาของผมมันไหลออกมาเป็นครั้งแรก

เราเก็บรวบรวม “บูรพา” ขึ้นมาได้ครบ ทุกอย่างเกิดขึ้นและจบลงอย่างรวดเร็ว ไม่มีนักข่าว ไม่มีการทำข่าว ทุกอย่างถูกเก็บเงียบเรียบร้อยเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น มีผู้นำหมู่บ้านและคนของรัฐบาลมาช่วยดูแลอำนวยความสะดวกบางอย่างให้ แต่หลายคนในหมู่บ้านมองมาอย่างเฉยเมย เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น พวกเขาอาจจะรู้ หรืออาจจะไม่รู้ อะไรเลย ถึงแม้ว่าน้ำตกสายนั้นจะไหลผ่านทำยหมู่บ้าน... ถึงแม้ผู้คนละแวกนั้นจะตื่นขึ้นมาเพื่อกรีดขยงตอนตีสอง พวกเขาอาจจะไม่เห็นอะไร ไม่รู้อะไร

ภาพของเด็กเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่งกำลังวิ่งเล่นอยู่กลางลานกว้างของหมู่บ้าน เมื่อเห็นรถตู้สี่ขาววิ่งผ่าน พวกเขาพร้อมใจกันวิ่งเข้าหลบหลังต้นไม้หรือล้มกลิ้งในท่าหมอบ ใช้มือทำเป็นปืนเล็งยิงมาที่รถตู้ก่อนลุกขึ้นหัวเราะชอบใจ ยิ่งปรากฏชัดอยู่ในความทรงจำ...

“คนเรา เกิดมาชาติหนึ่ง ได้ทำเพื่ออุดมการณ์สักครั้งก็คุ้มค่านักแล้ว”

ข้อความในหน้ากระดาษใบแรกของสมุดบันทึก ที่บรรจงดึงออกมาและค่อย ๆ ฉีกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย ไปรยปลิวออกจากหน้าต่างรถไฟ จากต้นทางสุดชายแดนปลายด้ามขวานกลับสู่เมืองหลวงแห่งศิริไลซ์.../

เสนาศึกษา

ไฟรักไฟสงคราม

บัญชา ชวาลศิลป์

สงครามครั้งที่ ๑ : ความพยายาม

- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา นับแต่สื่อสารข้ามภพกับศศิประภา ผ่านภพที่ยึดมั่นหลักการของตนเองในการที่จะไม่นำผลลัพธ์ของเหตุการณ์เมื่อตุลาคม ๒๕๗๖ ไปเล่าให้ศศิประภาฟังอย่างเด็ดขาด เพราะไม่ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในอดีตอันอาจส่งผลให้มีมิติแห่งกาลเวลาบิดเบี้ยว ซึ่งคาดคะเนไม่ถูกว่าจะนำไปสู่ความสับสน วุ่นวายหรือความเสียหายเยี่ยงใด

แต่มาถึงตอนนี้ เมื่อได้รับรู้เรื่องราวที่ดำเนินมาเป็นลำดับจากจดหมายของศศิประภา ได้รับรู้เรื่องราวความรักของคนทั้งสองที่ยังหาจุดลงตัวไม่ได้ ได้รับรู้ความเป็นชายชาติทหารของธงเจิมที่ทุ่มเทความจงรักภักดีให้กับชาติและองค์พระมหากษัตริย์ เหมือนเช่นที่ตัวเขาเองได้รับการปลูกฝังมาโดยตลอดตั้งแต่ครั้งเป็นนักเรียนนายร้อย

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ยิ่งได้รับรู้เรื่องราวเหล่านี้มากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งรู้สึกผูกพันและเห็นอกเห็นใจศศิประภากับธงเจิมมากขึ้นเท่านั้น...

มาบัดนี้ เขาได้รับทราบแน่ชัดแล้วว่า ธงเจิมจะต้องตายที่นั่นลับวันเดียวกับที่ศศิประภาเข้าพิธีแต่งงานกับคู่หมั้นของเธอ

เขาจะปล่อยให้ทุกอย่างเป็นไปตามครรลองของมัน หรือจะมีข้อยกเว้นบ้าง...

ผ่านภพครุ่นคิด... ถ้าเพียงแค่ธงเจิมไม่ตายในสนามรบเล่า ?

๒๐ ตุลาคม ๒๕๗๖

คุณธงเจิมสุดที่รัก

อย่าแปลกใจเลยนะค่ะกับคำขึ้นต้นที่คุณไม่เคยได้เห็นมาก่อนแต่นั่นคือสิ่งที่ฉันอยากบอกกับคุณเป็นลำดับแรกในจดหมายฉบับนี้และก็คงเป็นครั้งสุดท้าย ทั้ง ๆ ที่คำนี้คงก้องอยู่ในใจฉันตลอดมา แต่ไม่มีวันได้กล่าวกับคุณด้วยตัวเอง

นับแต่วันที่เราได้พบกันครั้งสุดท้าย และวันสุดท้ายที่ฉันเห็นคุณที่สถานีรถไฟจระ วันที่คุณพร้อมเพื่อนทหารเดินทางไปปฏิบัติภารกิจสำคัญเพื่อชาติฉันเองก็พยายามติดตามข่าวอยู่เสมอมาด้วยความเป็นห่วง ข่าวคราวที่เข้ามากระยะหลัง ๆ ที่ไม่ค่อยดีนักยิ่งสร้างความเป็นห่วงกังวลให้ฉันมากขึ้นทุกขณะ และสิ่งเดียวที่ดีที่สุดที่ฉันทำได้คือสวดมนต์ภาวนาขอให้คุณพระได้คุ้มครองธงเจิมผู้เป็นสุดที่รักของฉันให้แคล้วคลาดจากอันตรายทั้งปวงด้วยเทอญ

ฉันยังจำได้ดีถึงวันที่พบกับคุณครั้งแรกเมื่อคืนงานปียมหาราช ๒๓ ตุลาคม ปีที่แล้ว และยังคงจำทุกเวลาหลังจากนั้น นี่ก็อีกเพียงไม่กี่วันที่จะครบปีที่เราได้รู้จักกัน แต่ดูเหมือนแทนที่จะเป็นวันครบรอบแห่งความยินดีกลับกลายเป็นวันที่เราคงจะต้องห่างกันไป

ฉันไม่มีเวลามากนักที่จะเรียบเรียงความในใจที่มีอยู่มากมายให้ออกมาเป็นตัวอักษรสำหรับคุณ ผู้เป็นสที่สุดที่รักของฉันได้ เพราะอีกไม่ถึงชั่วโมงคุณประยูรก็จะมารับจดหมายฉบับนี้เพื่อนำไปมอบให้แก่คุณ ดังนั้น ช่องว่างใด ๆ ที่มีในจดหมายฉบับนี้ฉันขอให้ทำหน้าที่ของคุณที่จะคิดสรรหาถ้อยคำมาเติมให้เต็ม เพราะฉันเชื่อว่าความรู้สึกที่คุณมีต่อฉันนั้นย่อมไม่แตกต่างกัน

แม้ฉันจะรักคุณมากสักเพียงใด แต่นั่นก็ไม้อาจเอาชนะความรู้สึกอีกด้านหนึ่งของฉันได้หากเรื่องราวระหว่างเราทั้งสองเป็นที่รับรู้สังคมทั่วไปคงประณามฉัน เพราะทั้ง ๆ ที่มีคู่หมั้นเป็นตัวตนอยู่แล้วแต่ก็ยังนอกใจตนออกรอยไปมีความรักกับชายอื่นซึ่งหากเป็นเพียงแค่นี้ ฉันก็พร้อมจะถูกตำหนิประณาม จะขัดขึ้นเพื่อทำตามใจปรารถนาได้ แต่เมื่อคำนึงถึงคนอื่น พ่อแม่ แม้กระทั่งตัวธรรมรัตน์เองซึ่งไม่มีความผิดอะไร ฉันก็ไม่อาจฝ่าฝืนกรงขังแห่งประเพณีนี้ได้

คุณอาจตำหนิฉันว่าเป็นคนอ่อนแอ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับคุณแล้วกลับตรงข้ามกัน สิ่งที่คุณกำลังทำอยู่นี้คือความกล้าหาญที่จะทำตามความเชื่อของตนเอง ซึ่งฉันมีความภาคภูมิใจในตัวคุณเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นขอให้คุณคิดเสียเถิดว่าผู้หญิงคนนี้อ่อนแอและซื่อสัตย์เกินไปจนไม่คู่ควรกับคุณ

อีกไม่กี่วันฉันคงต้องจากคุณไปเพื่ออยู่ในกรงขังแห่งประเพณีไปจนตลอดชีวิต จดหมายฉบับนี้จึงเป็นเสมือนคำอำลาครั้งสุดท้ายแน่อนนอนความรักระหว่างเราทั้งสองจะจำหลักตราตรึงอยู่ในหัวใจของฉันเสมอ

ขอกราบอาราธนาคุณพระอีกครั้งหนึ่ง ขอให้คุณและเพื่อนทหารทุกคนจงแคล้วคลาดจากอันตรายทั้งปวง รมัตระวังตัวมาก ๆ นะคะ แล้วอย่าปล่อยให้ร่างกายอ่อนแอเสียเวลาเวลาเรียกจะย้อนกลับและหวังว่าเมื่อผ่านเรื่องราวครั้งนี้ไปได้ คุณจะมีชีวิตที่มีความสุขและได้พบกับผู้หญิงที่มีความกล้าหาญและคู่ควรที่จะเป็นที่รักของคุณในที่สุด

ด้วยความรัก
ศศิประภา

ร้อยตรีหนุ่มค่อย ๆ ลดจดหมายในมือลงบนตัก สายตาเหม่อลอยผ่านสีเขียวเข้มของไพรพฤษ์ เบื้องหน้าอย่างไร้จุดหมาย แม้จะตระหนักกับตัวเองอยู่ตลอดเวลาว่าเรื่องราวของความรักระหว่างเขากับศศิประภาเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ และไม่ช้าก็เร็ววันนี้ก็ต้องมาถึง แต่กระนั้นเมื่อวันนี้มาถึงจริง ๆ ก็ไม่อาจหักใจอย่างเด็ดขาดได้

พยายามย่นรำลึกไปถึงเรื่องราวที่ผ่านมาถึงที่สุดก็ได้คำตอบกับตนเองว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งหมดล้วนเป็นสิ่งที่ได้คิดคำนวณไว้แล้วทั้งสิ้นไม่มีเรื่องใหม่ ไม่มีเรื่องอะไรที่มีได้คาดคิดมาก่อน ดังนั้นมีเหตุใดต้องเศร้าเสียใจกันเล่า

บอกกับตัวเองและสัญญากับหญิงคนรักแล้วไม่ใช่หรือว่า สิ่งที่เขาขอจากศศิประภาก็มีเพียงอนุญาตให้เขาได้รักเธอเท่านั้น ส่วนเธอจะรักตอบหรือไม่ก็ไม่สำคัญ มาบัดนี้ไม่เพียงแต่ได้รับอนุญาตอย่างเต็มใจเท่านั้นแต่ยังได้รับรักตอบอีกด้วย

งเงิมสุดที่รัก งเงิมสุดที่รัก งเงิมสุดที่รัก...

เขาคลายได้ยินถ้อยกระซิบจากหญิงคนรักสะท้อนก้องไปมาในหูเขาและราวไพรรอบตัว เสียงนั้นหวานซึ่งเข้าไปในเบื่องลึกสุดของหัวใจ ความชุ่มชื้นและกำลังใจแผ่ซ่านไปทั่วกาย ความรู้สึกผิดหวังและแสนเศร้าก่อนหน้านั้นค่อย ๆ จางหายไป

งเงิมค่อย ๆ บรรจงสอดกระดาดเขียนจดหมายคืนกลับเข้าซองแล้วใส่ไว้ในกระเป๋าลือ

เครื่องแบบสีเขียวเข้มตรงหน้าอกด้านที่อยู่ชิดหัวใจ ความนึกคิดที่ล่องลอยไปสู่เรื่องราวระหว่างตนกับหญิงคนรักคอย ๆ ถูกแทนที่ด้วยหน้าที่และความรับผิดชอบเบื้องหน้า เขาลุกขึ้นยืนรับซองปืนพกให้เข้าที่พร้อมจะใช้งาน

ความเศร้าถูกสลัดทิ้งไปแทนที่ด้วยหน้าที่และความรับผิดชอบแต่สิ่งที่ยังเจ็บไม่สามารถสลัดให้หลุดพ้นออกไปก็คือความเหงาและความโดดเดี่ยว

ความเหงาและความโดดเดี่ยวที่เกาะกุมมาตลอดชั่วชีวิตที่เติบโตมาจนบัดนี้ รู้สึกดีขึ้นบ้างในรอบปีที่ผ่านมาเมื่อได้รู้จักความรักจากศศิประภาแต่บัดนี้ศศิประภาจากไปแล้ว ความเหงาและความโดดเดี่ยวก็เข้ามาเกาะกุมหัวใจอีกครั้งหนึ่ง และดูเหมือนจะหนักหน่วงรุนแรงกว่าเดิมหลายเท่าตัว

พยายามสลัดความรู้สึกทุกอย่างออกไปรวบรวมสมาธิกลับมาয়งการกิจเบื้องหน้า เสี่ยงจุกจันเรไรเริ่มขับร้อง ดวงอาทิตย์เริ่มอ่อนแสง ราตรีเริ่มคืบคลานเข้ามา

ท้องฟ้าเบื้องตะวันตกสีแดงเข้ม สาดประกายแสงไปทั่วพื้นที่...

๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙

ผ่านภพนั่งจมจ่อมอยู่บนเก้าอี้ ครุ่นคิดถึง ความตายของธงเจิมที่เพิ่งอ่านพบในบันทึกประวัติ ศาสตร์การสู้รบ ทบทวนหลักการไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องราวในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาแล้วเพื่อมิให้เกิดเรื่องที่ไม่อาจคาดคิดได้ติดตามมาจากมิติของกาลเวลาที่ถูกแก้ไข แต่ดูเหมือนเขาจะไม่สามารถหยุดยั้งความคิดไว้ได้ สมองยังคงวนเวียนอยู่ในวังวนแห่งความคิด

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การตัดสินใจเกือบทั้งสิ้นไม่ว่าจะเรื่องส่วนตัวหรือหน้าที่การงาน ผ่านภพไม่เคยยอมให้ 'อารมณ์ความรู้สึก' เข้ามาแทนที่ 'เหตุผล' จึงแทบไม่มีสักครั้งที่เขาตัดสินใจผิดพลาด อาจมีบ้างแต่เป็นเพราะขาดความสมบูรณ์ของข้อมูล

เมื่อไม่สามารถหาคำตอบที่พอใจได้ ผ่านภพ ก็ถอยตัวเองออกจากเรื่องราวเฉพาะหน้าที่คล้ายยัง หาคำตอบไม่ได้เพื่อทบทวนว่าเป็นเพราะเหตุใด และไม่นานนักเขาก็สามารถสรุปกับตัวเองได้ว่า ความลึกลับลึกลับที่กำลังเผชิญอยู่นั้น...

เป็นเพราะเขากำลังยืนอยู่ตรงกลางระหว่าง 'เหตุผล' กับ 'อารมณ์ความรู้สึก' นั่นเอง !!!

เหตุผลคือ อย่าแต่จะต้องเปลี่ยนแปลงเรื่องราวที่เกิดขึ้นแล้วในอดีต

อารมณ์ความรู้สึกคือ ความเห็นใจในเรื่องราวของธงเจิมและศศิประภา

เมื่อจัดระเบียบความคิดเสียใหม่ได้แล้วผ่านภพก็คล้ายมองเห็นหนทางที่จะเลือกเดินได้ชัดเจน เพราะสามารถเห็นความแตกต่างของเส้นทางทั้งคู่ ได้กระจ่างแจ้งมากขึ้น นั่งคิดทบทวนไม่นานเขาก็ เอื้อมือเปิดกระเป๋าเอกสารบนโต๊ะ ดึงสมุดเขียนจดหมายออกมาเปิดวางตรงหน้า ตัดสินใจครั้งสุดท้ายแล้วเริ่มเขียนจดหมายย้อนกาลเวลาถึง ศศิประภา...

๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙

เรียน คุณศศิประภา

ได้รับจดหมายฉบับสุดท้ายลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๗๖ แล้วขอขอบพระคุณที่เล่าเรื่องราวของบ้านเมืองในช่วงนั้นให้ผมรับทราบรวมทั้งขอขอบคุณที่ให้ความไว้วางใจเล่าเรื่องราวส่วนตัวของคุณโดยเฉพาะเรื่องของการความรักให้ผมได้รับทราบมา โดยตลอด แม้ผมจะไม่สามารถให้คำแนะนำอะไรคุณได้เลยก็ตาม นอกจากเล่าเรื่องราวบ้านเมืองในยุคของผมเป็นการแลกเปลี่ยนเท่านั้น

เหตุการณ์รุนแรงที่ธรรมศาสตร์เมื่อ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ เพิ่งผ่านพ้นไปได้ไม่กี่วันเท่านั้น ตอนนี้บ้านเมืองกลับไปอยู่ใต้การปกครองของทหารอีกครั้งหนึ่ง ดูเหมือนฝ่ายซ้ายจะตกอยู่ในฐานะลำบาก เมื่อรัฐบาลชุดใหม่ได้ประกาศตัวเป็นศัตรูอย่าง

ชัดเจน และผลที่ตามมาเท่าที่ผมได้ยินได้ฟังในตอนนี่ก็คือ คนหนุ่มสาวปัญญาชนจำนวนมากกำลังเริ่มทยอยเข้าป่าไปร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

พรรคพวกที่ปักชำได้ส่งข่าวมาให้ผมทราบว่า ตอนนี้นักหนุ่มคนสาวหน้าตาเป็นคนต่างถิ่นเดินทางลงใต้กันมากมายซึ่งคงเป็นเรื่องอื่นไปไม่ได้ นอกจากการเข้าร่วมกับคอมมิวนิสต์ตามที่ปรากฏเป็นข่าวนั่นเอง นึกดูก็น่าสนใจที่ยังคงทำให้คอมมิวนิสต์เข้มแข็งขึ้น และอีกไม่กี่วันผมก็จะต้องเดินทางลงไปปฏิบัติงานที่นั่นตามคำสั่งกองทัพกบฏเมื่อจบโรงเรียนเสนาธิการทหารบก

ย้อนกลับมาเรื่องราวของคุณ ผมคิดว่าที่ผ่านมา ผมเข้าใจและเห็นใจการตัดสินใจเข้าสู่พิธีแต่งงานกับธรรมรัตน์ของคุณ ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่ถูกลิขิตไว้แล้วอย่างที่คุณแม่ของคุณพูดไว้ก็เป็นได้

แต่จากมุมมองในประสบการณ์ของผม ผมคิดว่าที่ผ่านมามีคุณยืนอยู่ตรงทางสองแพร่ง คือเส้นทางของเหตุผลและเส้นทางของอารมณ์ความรู้สึก

การตัดสินใจเข้าสู่พิธีแต่งงานของคุณเป็นการเลือกเดินบนเส้นทางของเหตุผลอย่างแน่นอน ผมเองตลอดชีวิตที่ผ่านมาเลือกใช้ชีวิตนี้ อะไรจะดีไปกว่าเหตุผลย่อมไม่มี ผมเคยคิดเช่นนั้น แต่มาถึงตอนนี้กลับมีเรื่องราวของความเปลี่ยนแปลงบางอย่างเกิดขึ้นกับผม ผมไม่เลือกเส้นทางของเหตุผล แต่กลับเลือกเส้นทางของอารมณ์ความรู้สึก

เรื่องราวที่ผมจะบอกให้คุณทราบต่อไปนี้ไม่ถูกต้องด้วยเหตุผล แต่เป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึก และหากเกิดความเสียหายอะไรขึ้นมา ผมก็คงไม่อาจหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบไปได้...

คุณศศิประภาครับ...

จากหลักฐานบันทึกเล่มหนึ่งที่ผมเพิ่งอ่านพบ ธงเจิมจะเสียชีวิตจากการต่อสู้ที่บ้านหินลับในวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๔๗๖

ตลอดชีวิตที่ผ่านมาของธงเจิมมีแต่ความเศร้าและความว่าเหวโศกเดี่ยวซึ่งคุณคงตระหนักดียิ่งกว่าผม ชีวิตของธงเจิมจึงมีชะตากรรมที่เศร้าหมองมาโดยตลอด ชีวิตเขามีความสุขขึ้นมาบ้างก็เมื่อได้พบกับคุณ ธงเจิมมุ่งมั่นทุ่มเทชีวิตเพื่อภาระหน้าที่แห่งความเป็นชายชาติทหาร โปรดอย่าให้เขาต้องประสบชะตากรรมดังเช่นที่ผมได้อ่านพบในบันทึกเล่มนี้เลย

โปรดกรุณาใช้ความพยายามทุกวิถีทางดึงตัวเขาออกมาจากสนามรบที่บ้านหินลับก่อนเย็นวันที่ ๒๓ ตุลาคม ให้อภัยได้

ขอจบจดหมายเพียงแค่นี้เพื่อจะได้รีบส่งให้คุณโดยเร็วที่สุด

ผ่านภพ

อ่านทบทวนข้อความอีกครั้ง หีบซองจดหมายขึ้นมาจ่าหน้าเหมือนทุกครั้งที่ผ่านมา แล้วลุกจากเก้าอี้หยิบกระเป๋าและหมวกขึ้นมาเดินออกจากห้องสมุดไปยังลานจอดรถ เพื่อเดินทางกลับไปยังบ้านหลังน้อยริมน้ำอันเป็นจุดเชื่อมต่อของมิติแห่งกาลเวลาสำหรับการส่งข่าวด้วยจดหมายที่ได้ปฏิบัติมาเกือบชวปี...

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

เสนาศึกษา

มือของดี มาฝาก

นายนก เต็มขั้น

ของดีฉบับนี้เป็นเกร็ดประวัติศาสตร์สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในพื้นที่จังหวัดนครนายก ที่เกี่ยวกับความรักของหนุ่มสาวต่างเชื้อชาติ และสื่อรักขนมโมจิ แม้จะไม่ซาบซึ้งกินใจอย่าง “โกโบริ” และ “อังคุมาลิน” ใน “คู่กรรม” ของ ทมยันตี ก็ตาม แต่นี่ เป็นเรื่องจริง เชิญรับของฝากได้ครับ

ความรักท่ามกลางสงครามโลกครั้งที่ ๒

สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ตอนที่กองทัพญี่ปุ่นได้มาตั้งฐานทัพในจังหวัดนครนายก ซึ่งชาวบ้านในบริเวณนั้น ได้นำสินค้าต่าง ๆ มาค้าขายกับทหารญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่บริเวณดังกล่าว (ปัจจุบันคือพื้นที่ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าและบริเวณใกล้เคียง)

พันนา ศรีอร่าม สาวชาวบ้านหน้าตาจิ้มลิ้มวัย ๑๘ ปี ทำการค้าขายขนมในค่ายทหารกับญาติ ๆ เช่น ขนมไข่เหี้ย กล้วยทอด ซาลาเปาทอด ขาขจนได้รู้จัก กับนายทหารหนุ่มชาวญี่ปุ่น ซึ่งเป็นหมอชื่อ “ซาโต้” ดั่งต้องมนต์แห่งรัก เขาและเธอก็มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน คบหาดูใจกันอย่างห่าง ๆ เนื่องจากในยามสงครามนั้นญี่ปุ่นไม่ค่อยเป็นที่ชอบพอของชาวบ้านร้านตลาดเสียเท่าไรหรอก ห้วงเวลาแห่งรักนั้นช่างสั้นเหลือเกินไม่นานนัก “ซาโต้” ก็ต้อง

โยกย้ายไปที่อื่น แต่ก่อนจากไปนั้น เขาได้สอนการทำขนมโมจิให้กับพันนาและบอกกับเธอว่า...”ขนมนี้จะเป็นตัวแทนความรักของซาโต้ และเป็นตัวแทนของประเทศเขา ถ้าวันใดที่เขาไม่อยู่และพันนาคิดถึงซาโต้ ก็ให้ทำขนมนี้ ซาโต้จะกลับมา...” เมื่อซาโต้ได้สอนพันนาทำเป็นแล้ว เขาได้บอกรักพันนามที่คนรักทำ เขาหลับตากัดขนมโมจิพอดีคำ... เขายิ้มและบอกกับหญิงสาวว่า รู้ไหมพันนา...” คุณทำขนมโมจิญี่ปุ่นได้อร่อยที่สุดในโลกเลย” คุณจำไว้นะหากวันใดคิดถึงผม ให้ทำขนมโมจิ ถ้ายังมีชีวิตอยู่ซาโต้คนนี้จะกลับมาหาคุณอีกครั้ง ถ้าจะทำขายก็ทำได้

นะ คุณจะได้มีรายได้เลี้ยงตัวเอง” สิ้นประโยคนี้ ซาโต้ได้เดินจากไป มันเหมือนเป็นการล่ำลาครั้งสุดท้ายและเป็นดั่งคำมั่นผ่านขนมโมจิว่า “เขารักนางเพียงใด” แต่ด้วยหน้าที่ต้องมาก่อนหัวใจเสมอ ซาโต้ยิ้มให้นางพันด้วยสายตาที่พล่ามัวเพราะน้ำตาของลูกผู้ชายเอ่อล้นที่ดวงตาทั้งสองข้าง ชายชาติทหารบาดเจ็บจากการรบยังมีเสียน้ำตา แต่ต้องปวดใจดังตายทั้งเป็นเมื่อต้องพรากจากคนรัก...ซาโต้รับหันหลังเดินจากไป

พันนาได้แต่ยืนมองชายคนรักค่อย ๆ เดินหายไปลับสายตาโดยมิได้พูดอะไรแม้แต่คำเดียว ด้วยวัฒนธรรมและประเพณีของไทย ที่เป็นเหมือนกรงขังคอยครอบและจองจำความรู้สึกของพันนา และคงเป็นเช่นเดียวกันกับซาโต้ที่ “ประเทศชาติต้องมาก่อนความรัก” น้ำตาที่ไหลนองจากดวงตาสองข้าง พร้อมสองมือที่ปิดปาก เพื่อป้องกันบาดแผลจากหัวใจที่เปล่งออกมาเป็นเสียงกรีดร้องสะอึกสะอื้นไว้เหมือนกับว่าการเสียใจในครานี้เป็นเรื่องที่ผิด ชาวบ้านจะติฉินนินทาเอาได้...คงไม่ต้องถามว่าหัวใจเธอจะปวดร้าวเพียงใดลองนึกดูว่าหากเราโดนเข็มทับพันทิ่มแทงที่หัวใจจะรู้สึกเช่นไรนั้น คงยังไม่ได้ครั้งที่พันนา รู้สึก... หลังจากซาโต้จากไปพันนาก็ยังคงทำอาชีพหาบของขายและหนึ่งในนั้นคือ ขนมญี่ปุ่นโมจิ ให้กับทหารญี่ปุ่นต่อไป ต่อมาญี่ปุ่นแพ้สงครามโลกครั้งที่ ๒ ทหารญี่ปุ่นจึงกลับประเทศ...ไว้ไว้แววของ ซาโต้ พันนาก็ยังคงทำขนมโมจิขายให้กับผู้คนในจังหวัดนครนายกเลี้ยงชีพต่อไป จนวันหนึ่งทหารไทยบอกกับพันนาว่า ขนมที่ทำขายอยู่ห้ามกิน ห้ามทำ ห้ามขาย เพราะเป็นขนมของญี่ปุ่น ขนมนี้มันคือ “ขนมกบฏ” พันนาจึงไม่ได้ทำขนมโมจินี้ขาย แต่ทุก ๆ ครั้งที่คิดถึงซาโต้ พันนาก็จะ “แอบทำขนมโมจิ” เพื่อทดแทนความคิดถึงขนมญี่ปุ่นซึ่งเป็นที่รักและทุก ๆ ครั้งที่พันนา ทำขนมโมจินี้ จะตั้งจิตอธิษฐาน สวดมนต์ภาวนา ให้ซาโต้กลับมากินขนมของตัวเอง...วันแล้ว...วันเล่า...จากวัน...เป็น

เดือน...จากเดือน...เป็นปี...สองปี...สามปี...สิบปี...พันนาจะลุกขึ้นมาทำขนมโมจิอยู่เสมอ... แต่ซาโต้ก็ไม่มีชิมขนมของเธอ ไม่มีข่าวจากซาโต้แต่อย่างไร ไม่มีใครรู้ว่าเขายังมีชีวิตอยู่หรือสิ้นลมหายใจไปแล้ว สิ่งที่เจ็บปวดกว่าการบอกกล่าวคือ การพยายามที่จะลืมใครสักคนไปทั้งชีวิต แต่...มันช่างยากเหลือเกิน วันเวลาผ่านไปเนิ่นนาน จนเรื่องนี้ได้ลงเอยไปจากความทรงจำของทุกคนหมดแล้ว คงมีแต่พันนาที่ไม่มีวันลืม เพราะเธอก็ยังทำขนมโมจิอยู่บ่อยครั้ง...

จนกระทั่งปี พุทธศักราช ๒๕๔๗ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงทราบประวัติเรื่องขนมโมจินี้ จึงให้ทหารคนสนิทไปสืบหาที่มาขนมโมจิสูตรดังกล่าว ซึ่งได้ไปหาอยู่หลายที่และนำมาให้เสวย แต่สมเด็จพระเทพฯ ทรงตรัสว่าไม่ใช่ขนมโมจิสูตรที่ตามหา ต่อมาอดีตผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายกได้มอบหมายให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครนายก ได้ประชาสัมพันธ์และสืบหาจนได้ทราบจากนายมานพ ศรีอร่าม ข้าราชการพัฒนาชุมชนว่าผู้ที่ทำขนมโมจินี้ดังกล่าวคือมารดาของตนเอง ซึ่งในขณะนั้นมีอายุมากแล้ว แต่ความทรงจำยังดีสามารถเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีตได้เป็นอย่างดี พร้อมได้สอนให้บุตรและสะใภ้ได้ทำขนมดังกล่าวถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี “ยายพันนารอคอยวันนี้มานานแสนนานวันที่ขนมโมจิของแกได้ถูกเผยแพร่อีกครั้ง เหมือนได้บอกกับซาโต้ว่ายังมีสาวบ้านนาคนนี้อรออยู่เสมอ”

ปัจจุบันยายพันนาได้จากโลกนี้ไปแล้ว โดยได้รับพระราชทานเพลิงศพจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และปัจจุบันขนมโมจิสูตรดังกล่าวได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ถึงปัจจุบันมีรสชาติที่อร่อย กลมกล่อมและมีให้เลือกหลายชนิด เอกลักษณ์ของขนมโมจิสูตรสงครามโลกครั้งที่ ๒ จะมีความพิเศษแตกต่างจากขนมโมจิที่วางขายในจังหวัดอื่น เนื่องจากขนมโมจิสูตรนครนายกทำจากแป้งข้าวเหนียวและนำไปต้ม จะมีความเป็น

เอกลักษณ์ คงความสดอโรย นุ่มและกลมกล่อม
รวมทั้งมีไส้ที่หลากหลาย รสชาติใกล้เคียงกับขนม
โมจิสูตรดั้งเดิม (ประเทศญี่ปุ่น) สิ่งที่น่าดีใจที่สุดหาก
เปรียบคุณยายพันนาเป็นต้นไม้ คงขาดน้ำใบร่วง
หล่น รอรวันล้ม สมเด็จพระเทพฯ เปรียบเสมือนน้ำ
ทิพย์ชโลมใจ ช่วยให้คุณยายพันนามีชีวิตอีกครั้ง
หลุดพ้นจากปมในอดีต ปมที่มัดหัวใจไว้ได้คลาย
ออก จะเห็นได้จากทุกวันนี้ขนมโมจิสูตรรักของคุณ
ยายยังมีวางขายอยู่และเชื่อเหลือเกินว่า... เรื่องราว
ความรักของทั้งสองจะอยู่ในความทรงจำขณะที่ทุก
คนก็ดชมโมจิแต่ละคำ จะนึกถึงเรื่องราวนี้เพราะนี่

ไม่ใช่แค่โมจิหากแต่คือ...”ความรัก”

วันนี้หากคุณมีคนที่รัก ขอให้ทำดีกับเขา บอก
สิ่งที่รู้สึก ให้อภัยกับข้อผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ และ
อยู่ด้วยความเห็นอกเห็นใจใช้สมองให้น้อยกว่าหัวใจ
...และสุดท้ายอย่าลืมรักตัวเอง

สิ่งเดียวบนโลกนี้ที่ “เวลา” มีอาจจะพรากไป
จากใครได้คือ “ความรัก”

เอกสารอ้างอิง :

- บทความสมเด็จพระเทพฯ กับขนมโมจิ ของ อ.ศิริเดชะกุล
  - เรื่องเล่าจากคุณบุญภูมิและคุณย่าสำรวย สองตายายแสนน่ารักชาวจังหวัดนครนายก
- fb: นิทรรศการพลังแผ่นดินอัจฉริยะงานศิลป์ แผ่นดินสยาม

เสนาศึกษา

ความเห็นผิด กับ ความเห็นถูก

คำป่น อักษรวิไลย์ เรียบเรียง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงเป็นบุคคลผู้เลิศที่สุด ประเสริฐที่สุด เจริญที่สุดในโลก ไม่มีใครเสมอเหมือน เมื่อพระองค์ทรงตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว ได้มีพระมหากรุณาต่อสัตว์โลก จึงทรงแสดงพระธรรมแก่อุคตสัตว์โลก เพื่อให้เข้าใจถูกเห็นถูกในสิ่งที่มีจริง ตามความเป็นจริง ตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์ทรงบำเพ็ญประโยชน์ต่อสัตว์โลกอย่างแท้จริง มีผู้ที่ได้รับประโยชน์จากพระธรรมที่พระองค์ทรงแสดง มากมายนับไม่ถ้วน แม้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว แต่พระธรรมที่พระองค์ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ก็เป็นศาสดาแทนพระองค์

การที่แต่ละบุคคลจะเข้าใจพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การสะสมของแต่ละบุคคล ซึ่งจะต้องฟัง พิจารณาไตร่ตรองบ่อย ๆ เนือง ๆ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องยิ่งขึ้น และประการที่สำคัญ พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงตลอด ๔๕ พรรษา นั้น ไม่พ้นไปจากเพื่อให้เข้าใจสภาพธรรมที่เกิดขึ้น และเป็นไปในชีวิตประจำวันว่า เป็นสิ่งที่มีจริง ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัวตน แม้แต่ความเห็นก็มีจริง ๆ เป็นสภาพธรรมที่เกิดขึ้นเป็นไปตามเหตุปัจจัย ความเห็น มี ๒ อย่างคือ ความเห็นผิด กับ ความเห็นถูก ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

ข้อความในพระสูตรตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอกนิบาต แสดงความเป็นจริงของความเห็น ไว้ว่า

“ดูกร ภิกษุทั้งหลาย เราไม่เล็งเห็นธรรมอย่างอื่นแม้ข้อหนึ่ง ซึ่งเป็นเหตุให้อกุศลธรรมที่ยังไม่เกิด เกิดขึ้น หรืออกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อความเจริญ ไพบูลย์ยิ่ง (คือ เกิดมากขึ้น) เหมือนกับมิจฉาทิฏฐิ (ความเห็นผิด) นี้เลย ดูกร ภิกษุทั้งหลาย เมื่อบุคคลเป็นผู้มีความเห็นผิด อกุศลธรรมที่ยังไม่เกิด ย่อมเกิดขึ้น และอกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อความเจริญ ไพบูลย์ยิ่ง”

“ดูกร ภิกษุทั้งหลาย เราไม่เล็งเห็นธรรมอย่างอื่น แม้ข้อหนึ่ง ซึ่งเป็นเหตุให้อกุศลธรรมที่ยังไม่เกิด ไม่เกิดขึ้น หรือ อกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมเสื่อมไป เหมือนกับสัมมาทิฏฐิ (ความเห็นชอบ หรือ ความเห็นถูก) นี้เลย ดูกร ภิกษุทั้งหลาย เมื่อบุคคลเป็นผู้มีความเห็นชอบ อกุศลธรรมที่ยังไม่เกิด ย่อมไม่เกิดขึ้น และอกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมเสื่อมไป”

มิจฉาทิฏฐิ คือความเห็นผิด เป็นความเห็นที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เป็นความเห็นที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง ความเห็นผิด ไม่ได้มีเฉพาะในยุคนี้สมัยนี้เท่านั้น มีมาแล้วทุกยุคทุกสมัย ความเห็นผิด เป็นอกุศลธรรมประการหนึ่ง ซึ่งพัดพาหมู่

สัตว์ให้จมลงในสังสารวัฏ ข้ามได้ยาก ทำให้ไม่กลับมาสู่ความเห็นถูก ซึ่งเป็นอันตรายมาก ถ้ามีความเห็นผิดเพียงเล็กน้อย แล้วจะทำให้ความเห็นผิดนั้นพาไปสู่ความเห็นผิดที่มากขึ้นและลึกขึ้น ยากต่อการที่จะละ

ความเห็นผิด เป็นสภาพธรรมที่มีจริง เป็นอกุศลธรรม เพราะมีความเห็นผิดเกิดขึ้นเป็นไป จึงเรียกบุคคลนั้นว่า เป็นบุคคลผู้มีความเห็นผิด เป็นผู้มีความเห็นที่ไม่ตรง มีความเห็นที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงของสภาพธรรม เมื่อเห็นผิดแล้ว ทุกอย่างก็ผิดไปหมด โดยที่สิ่งที่ผิดก็จะเห็นว่าถูก สิ่งที่ถูกก็จะเห็นว่าผิด ความประพฤติทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ ก็ย่อมผิดไปด้วย กล่าวได้ว่า คิดผิด พูดผิด ทำผิด ปฏิบัติผิด คล้อยตามความเห็นที่ผิด ถ้าได้กระทำอกุศลกรรมประการต่าง ๆ ก็จะเป็นเหตุให้ตนเองตกต่ำมากยิ่งขึ้น คือ ตกไปสู่อบายภูมิ ยากที่จะข้ามพ้นได้ ทั้งหมดล้วนสืบเนื่องมาจากความเห็นผิดทั้งนั้น ความเห็นผิดจึงเป็นอกุศลธรรมที่อันตรายและมีโทษมาก สำหรับบุคคลผู้ที่ยังไม่รู้แจ้งอริยสัจธรรมบรรลุถึงความเป็นพระอริยบุคคลชั้นพระโสดาบัน โอกาสที่จะมีความเห็นผิดก็จะเกิดขึ้นได้ แล้วแต่ว่าจะมากหรือน้อย ซึ่งจะประมาทความเห็นผิดไม่ได้เลย

ขณะที่ความเห็นผิดเกิดขึ้น ก็เป็นผู้ที่เสื่อมแล้ว กล่าวคือ เสื่อมจากปัญญา เสื่อมจากคุณความดีทั้งปวง เช่น เห็นผิดว่าบุญบาป ไม่มีก็ลองคิดว่าถ้าเห็นผิดอย่างนี้แล้วจะเป็นอย่างไรก็ไม่ทำดี มีแต่ทำชั่วต่าง ๆ นานา ก็ย่อมจะเป็นผู้เสื่อมโดยส่วนเดียวเท่านั้นจริง ๆ

ในพระธรรมคำสอนที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง มีการเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนว่า กาย วาจา และใจ ที่คล้อยตามความเห็นผิดของผู้ที่มีความเห็นผิดนั้น ย่อมเกิดผลที่ไม่น่าปรารถนา ไม่น่าพอใจ ไม่เป็นประโยชน์เกื้อกูล เพราะเหตุว่าเป็นอกุศลธรรม นำมาซึ่งทุกข์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น เหมือนกับเมล็ดสะเดาก็ดี เมล็ด

บวบขมก็ดี เมล็ดน้ำเต้าขมก็ดี ที่บุคคลหมกไว้ในดินที่ชุ่มชื้น รสดี รสน้ำที่มันถือเอาทั้งหมด ย่อมเป็นไปเพื่อความเป็นของขม เพื่อเผ็ดร้อน เพื่อไม่น่ายินดีเท่านั้น บุคคลผู้ที่มีความเห็นผิดมีการปฏิบัติผิด ย่อมไม่สามารถที่จะพ้นไปจากวิญญะได้ มีแต่จะพอกพูนสิ่งที่ผิดนั้นยิ่ง ๆ ขึ้น และที่น่ากลัวอย่างหนึ่งคือ ตนเองมีความเห็นผิดแล้วยังชักชวนให้ผู้อื่นมีความเห็นผิดตามไปด้วย โดยเผยแพร่ความเห็นที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง ยิ่งจะทำให้ผู้อื่นเกิดความเห็นผิดเพิ่มมากขึ้นทำให้คนส่วนมากออกจากพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กล่าวได้ว่า ความเห็นผิด มีโทษมากอย่างยิ่ง นำไปในสิ่งที่ผิดทั้งหมด

ส่วนความเห็นถูก (ปัญญา หรือ สัมมาทิฏฐิ) เป็นสภาพธรรมที่เข้าใจถูกเห็นถูกในสิ่งที่มีจริงตามความเป็นจริง ความเห็นถูก เป็นธรรมที่ล้ำค่าอย่างยิ่ง ในบรรดาธรรมที่เกิดดับทั้งหมด ความเห็นถูกเป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุด ถ้ามีความเห็นถูกแล้ว กาย วาจา ใจ ย่อมเป็นไปในทางที่ถูก คล้อยตามกำลังของความเข้าใจ ความเห็นถูกจะค่อย ๆ เจริญขึ้นได้ก็เพราะอาศัยการฟังพระธรรมศึกษาพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงบ่อย ๆ เนื่อง ๆ เป็นปกติในชีวิตประจำวัน ด้วยความละเอียด และรอบคอบ สะสมเป็นอุปนิสัยที่ดีต่อไป ความเข้าใจถูกเห็นถูกที่ได้สะสมไว้นี้ไม่สูญหายไปไหน สะสมสืบต่ออยู่ในจิตทุกขณะ การเดินทางในสังสารวัฏยังต้องเป็นไปอีกนานเพราะยังไม่ได้ดับกิเลสใด ๆ ได้เลย ก็จะเป็นเหตุให้เป็นผู้มีความสนใจ เห็นประโยชน์ของการฟังพระธรรม สะสมความเข้าใจถูกเห็นถูกต่อไปอีก จนกว่าจะมีปัญญาเจริญขึ้นถึงความเป็นพระอริยบุคคลชั้นต่าง ๆ ได้ในที่สุด ซึ่งถ้าไม่เริ่มฟัง ไม่เริ่มศึกษา ตั้งแต่ขณะนี้เลย ก็จะไม่มีการฟัง การศึกษาในขณะต่อ ๆ ไปด้วย

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงตลอด ๔๕ พรรษา ทุกคำ เป็นคำอนุเคราะห์เกื้อกูล

อย่างแท้จริง เป็นไปเพื่อให้เกิดความเข้าใจถูกเห็น ถูกตรงตามความเป็นจริง เป็นไปเพื่อประโยชน์ เกื้อกูลแก่ผู้ที่ได้ฟังได้ศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งมีเป็น ส่วนน้อยเท่านั้นที่จะได้ยินได้ฟังคำจริง เฉพาะผู้ที่ สะสมเหตุที่ดีมาแล้ว เห็นประโยชน์ของพระธรรมมา แล้วจึงมีโอกาสได้ฟังได้ศึกษาและได้รับประโยชน์ จากพระธรรมตามกำลังปัญญาของตนเอง ปัญญา ใคร ๆ ก็ลักขโมยไปไม่ได้ เก็บรักษาอย่างดีไว้ในจิต สะสมสืบต่ออยู่ในจิตทุกขณะ

ตามความเป็นจริงแล้ว แต่ละคนในฐานะที่เป็นสาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัญญาจะเกิดขึ้น เจริญขึ้นได้ ก็ต้องได้ฟังพระธรรมที่พระสัมมาสัม พุทธเจ้าทรงแสดง ถ้าไม่มีการตรัสรู้ของพระสัมมา สัมพุทธเจ้า ไม่มีทางที่สัตว์โลกจะได้ยินได้ฟังพระ ธรรม ไม่มีทางที่ปัญญาจะเจริญขึ้นได้เลย **สัตว์โลก มิติดด้วยความรู้คือโง่หรืออวิชา** แต่ เพราะมีการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และทรง แสดงพระธรรม จึงทำให้สัตว์โลกที่สะสมเหตุที่ดีมา มีโอกาสได้ฟังคำจริงที่พระองค์ทรงแสดง มีการ อบรมเจริญปัญญา ทำให้ค่อย ๆ ชัดเกลาละคลาย ความไม่รู้ความเห็นผิดและกิเลส (*เครื่องเศร้าหมอง ของจิต*) ทั้งหลายไปที่ละเล็กทีละน้อย จนกระทั่ง สามารถที่จะดับได้ตามลำดับขั้น

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง มีความมาก มีค่ายิ่งกว่าทรัพย์สมบัติใด ๆ ในโลกทั้ง ปวง ซึ่งถ้าไม่มีโอกาสได้ฟัง ไม่มีโอกาสได้ศึกษา ย่อมไม่มีทางที่จะเข้าใจได้เลย สิ่งที่ควรพิจารณา เป็นอย่างยิ่ง คือ **การฟังพระธรรม เป็นโอกาสที่ หายากในชีวิต ที่จะได้ฟัง เมื่อมีโอกาสแล้ว ได้ พบพระธรรมแล้ว ก็ไม่ควรจะปล่อยโอกาสนั้น ให้ผ่านไป ควรตั้งใจฟังด้วยความเคารพจริง ๆ**

ขณะที่ฟังพระธรรม ขณะนั้นเป็นกุศล เป็น ความดี ถือว่าเป็นกุศลแล้วในขณะที่ฟังพระธรรม ซึ่ง ก็หมายรวมถึงการพิจารณาไตร่ตรอง การสนทนา การสอบถามจากกัลยาณมิตรผู้ที่มีปัญญา ทั้งหมด ทั้งปวงนั้น เป็นไปเพื่อความเจริญขึ้นของปัญญาทั้ง

สิ้น แต่จะเจริญขึ้นมากน้อยแค่ไหนนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การสะสมมาของแต่ละบุคคล

การได้ฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรมในภพนี้ ชาตินี้ ก็แสดงว่าต้องเป็นผู้ที่เคยได้สะสมเหตุที่ดีมา แล้ว เคยได้ฟังพระธรรม เคยเห็นประโยชน์ของพระ ธรรมมาแล้ว จึงสนใจที่จะฟัง และศึกษาสะสม ความเข้าใจถูก เห็นถูกต้องไป ถ้าเป็นผู้ที่ไม่ได้สะสม เหตุที่ดีมา แม้เสียงของพระธรรมจะอยู่ใกล้ ๆ ก็ไม่ ฟัง เพราะเป็นผู้ไม่มีศรัทธา เป็นผู้ไม่เห็นประโยชน์ ไม่หวั่นกลัวศรัทธามาที่จะรองรับพระธรรม ตามความ เป็นจริงแล้ว ชีวิตของผู้ที่ยังมีกิเลสก็เนื่องด้วยอำนาจ ของกิเลสเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ โลภะ ความติดข้องยินดีพอใจในสิ่งต่าง ๆ และกิเลส ประการอื่น ๆ ด้วย ชีวิตก็เป็นไปอย่างปกติ ไม่ใช่ เรื่องที่ผิดปกติ แต่ผู้ที่จะเห็นประโยชน์ของพระธรรม แม้ว่าจะมีชีวิตเป็นไปด้วยอำนาจของกิเลสเป็น ส่วนใหญ่ แต่ก็ยังมีโอกาสที่จะได้ยินได้ฟังบ้าง มากบ้าง น้อยบ้าง ตามโอกาสที่มี **เป็นการอบรมเจริญ ปัญญาท่ามกลางอุกฤษ ซึ่งมีมากเป็นอย่างยิ่ง** เป็นไปตามการสะสมของแต่ละบุคคล แม้เพียงเล็กน้อยก็มีประโยชน์ เป็นประโยชน์แล้วที่ได้ยินได้ฟัง ในแต่ละครั้ง ซึ่งถ้าไม่เคยสะสมเหตุที่ดีอย่างนี้มา เลยก็คงจะไม่ฟังอย่างแน่นอน แต่ที่ฟังก็เพราะเห็น ประโยชน์เคยได้ยินได้ฟังพระธรรมมาแล้ว และ ความเข้าใจถูกเห็นถูกต้องก็ไม่สูญหายไปไหน ยังสะสม สืบต่ออยู่ในจิตทุกขณะเป็นที่ฟังต่อไปในภายหน้า

ขณะนี้ทุกชีวิตของทุกคนกำลังก้าวไปสู่ความ แก่และความตาย ซึ่งแล้วแต่ว่าการระลึกถึงความ ตายของแต่ละท่านจะทำให้ท่านเจริญกุศลเพิ่มขึ้น มากน้อยแค่ไหน เพราะตามความเป็นจริงแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างว่างเปล่าทั้งหมด เพราะเหตุว่า **เกิดขึ้นเพียงชั่วขณะแล้วก็ดับไป** ถ้าสะสมกุศลที่ จะทำให้เป็นทางดับกิเลส วันหนึ่งก็จะดับได้ แม้ว่าการดับนั้นจะต้องใช้เวลาอันยาวนาน อุบมาเหมือนกับไฟกองใหญ่ ไฟ คือ กิเลส โลภะเกิดขึ้นขณะ หนึ่งก็เป็นไฟ โทสะเกิดขึ้นขณะหนึ่งก็เป็นไฟ

โมหะเกิดขึ้นขณะหนึ่งก็เป็นไฟ การที่จะดับไฟ กองใหญ่ซึ่งสะสมมาอย่างยาวนานในสังสารวัฏ ตั้งแต่ชาติก่อน ๆ จนถึงปัจจุบันชาตินี้ได้อย่างไร คงจะทำได้อย่างรวดเร็วเป็นแน่ เพราะเหตุว่า ในขณะที่ชีวิตดำเนินไปในทางที่ดับชั่วขณะเล็ก ๆ น้อย ๆ ชีวิตก็ดำเนินไปในทางที่เกิดมากกว่า เพราะเหตุว่าไฟเชื้อไฟลงไปในกองไฟของโลภะ โทสะ โมหะ เพิ่มความใหญ่ของกองไฟนั้นทุกขณะ แต่ทาง ดำเนินไปสู่ทางดับนั้นก็มีบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ ในแต่ละชาติ

ด้วยเหตุนี้ จึงต้องเป็นผู้เข้าใจสภาพธรรมตามความเป็นจริงและรู้ว่าอาศัยการฟังพระธรรมอาศัยการเข้าใจชีวิตให้ถูกต้อง และอบรมเจริญหนทางที่จะทำให้ถึงความดับได้ด้วยการเจริญปัญญา เพราะเหตุว่าอกุศลแม้ว่ามีมากแต่ไม่มีกำลัง เป็นสภาพธรรมที่เกิดบ่อยจริง แต่ว่าเป็นสภาพธรรมที่ไม่มีกำลังเท่าฝ่ายกุศล ก็จะเห็นว่า ทางฝ่ายอกุศลซึ่งเป็นอวิชชา (ความไม่รู้) โลภะ บ้าง โทสะบ้าง เกิดบ่อยจริง แต่กำลังไม่เท่ากับฝ่ายกุศล เพราะเหตุว่าอวิชชาไม่รู้ความจริง แต่วิชชาหรือปัญญาเป็นสภาพธรรมที่รู้ความจริง เป็นสภาพที่สามารถจะอบรมจนกระทั่งเจริญขึ้น คมกล้าขึ้น มิฉะนั้นจะดับทางฝ่ายอกุศลไม่ได้เลย เพราะฉะนั้น ทางฝ่ายกุศลเป็นฝ่ายที่มีกำลังจริง ๆ ถ้าได้เจริญอบรมแล้ว แม้อวิชชาที่ได้สะสมมาในอดีตนานสักเท่าไร แต่เมื่อปัญญาคมกล้า ก็สามารถดับอกุศลนั้น ๆ ได้

นี่คือคุณของพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ใครก็ตามที่มีโอกาสได้ยินได้ฟัง เห็นประโยชน์และมีความอดทนมีความจริงใจมีความเพียรที่จะฟังที่จะศึกษาต่อไป ความเข้าใจก็จะค่อย ๆ เจริญขึ้น นำมาซึ่งประโยชน์โดยส่วนเดียว จึงแสดงให้เห็นตามความเป็นจริงว่า พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ดีแล้วเท่านั้น เป็นสิ่งที่ประเสริฐมีค่ายิ่งกว่าสิ่งอื่นใดที่จะทำให้ผู้ที่ได้ฟังได้ศึกษามีความเข้าใจถูกเห็นถูกเป็นไปเพื่อ

การขัดเกลาละคลายกิเลสของตนเอง จนกระทั่งสามารถดับกิเลสทั้งหลายได้ในที่สุดเพราะปัญญาเจริญขึ้นไปตามลำดับ เป็นที่ฟังได้ในทุกระดับชั้น จนถึงสูงสุด กำลังของปัญญาก็สามารถดับกิเลส ตัดกิเลสได้จนหมดสิ้น จึงเปรียบเสมือนว่าปัญญาความเข้าใจถูกเห็นถูกเป็นอาวุธซึ่งเป็นที่พึ่งที่แท้จริง เพราะสามารถตัดหรือดับหรือทำลายกิเลสได้ ซึ่งกว่าจะไปถึงการตัดหรือการดับกิเลสได้นั้น ก็จะต้องมีการเริ่มต้น คือ ฟังพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เห็นคุณค่าของคำจริงแต่ละคำที่พระองค์ทรงแสดง ไม่ขาดการฟังพระธรรมในชีวิตประจำวัน

ในสมัยปัจจุบันนี้ พระธรรมยังดำรงอยู่ บุคคลผู้ที่มีปัญญาแสดงธรรมตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงก็มีอยู่ ในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชน การเคารพบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างยอดเยี่ยมจึงไม่มีทางอื่น นอกจากการฟังพระธรรมศึกษาพระธรรมที่พระองค์ทรงแสดง แล้วน้อมประพฤติปฏิบัติเพื่อขัดเกลาละคลายกิเลสในชีวิตประจำวัน ซึ่งสามารถเริ่มได้ตั้งแต่ในขณะนี้ ถ้ามีการฟังมีการศึกษาพระธรรมที่พระองค์ทรงแสดงแล้วมีความเข้าใจที่ถูกต้อง การที่จะไปทำในสิ่งผิด ๆ เชื่อตาม ๆ กันในสิ่งที่ผิด ไม่ตรงตามพระธรรมคำสอน ก็จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย มีแต่จะเป็นไปเพื่อความเจริญขึ้นของกุศลธรรมและความเข้าใจถูกเห็นถูกโดยส่วนเดียว พระธรรมยิ่งศึกษาก็ยิ่งเป็นไปเพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูก ไม่มีความเสียหายเลยแม้แต่น้อย เมื่อมีความเข้าใจอย่างถูกต้องแล้ว ก็จะเป็นเครื่องป้องกันที่ดีที่จะไม่ทำให้ตกไปในฝ่ายผิดโดยประการทั้งปวง และยังเป็น การช่วยกันดำรงรักษาพระพุทธศาสนา คือคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เจริญมั่นคงต่อไปได้อีกด้วย จึงควรอย่างยิ่งที่จะได้ฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรมอบรมเจริญปัญญาต่อไป ไม่ขาดการฟังพระธรรมในชีวิตประจำวัน เพราะความเข้าใจแม้จะน้อยก็เป็นประโยชน์ เมื่อฟังต่อไปอีก

ความเข้าใจก็จะค่อย ๆ เจริญขึ้นไปตามลำดับ

ขณะที่ฟังพระธรรม เป็นการสะสมความเข้าใจถูก เริ่มที่จะมีความเห็นถูก จนกว่าจะมีความเข้าใจเพิ่มขึ้น ๆ โดยที่ต้องอาศัยกาลเวลาอันยาวนานในการอบรมเจริญปัญญาอย่างแท้จริง การที่ค่อย ๆ เข้าใจธรรมเพิ่มขึ้น ๆ นั้นดีกว่าที่จะไม่มีหนทางเลย ขณะที่เรายังวนเวียนอยู่ในสังสารวัฏนั้น ก็เหมือนกับการที่เราตกไปในเหวลึก เมื่อเราตกไปในเหวลึกแล้ว เราไม่ควรที่จะอยู่เฉย ๆ โดยไม่ทำอะไรเลย แต่ควรอย่างยิ่งที่เราจะค่อย ๆ ไต่ขึ้นมาที่ลະนิตที่ละหน่อย ซึ่งก็เหมือนกับการที่เราเข้าใจธรรม

เพิ่มขึ้นทีละเล็กทีละน้อยจากการฟัง การศึกษาในชีวิตประจำวันนั่นเอง ประการที่สำคัญ เราไม่สามารถที่จะทราบได้เลยว่า โอกาสที่เราจะเข้าใจธรรมในภพนี้ชาตินี้ จะเหลืออีกเท่าใด เพราะฉะนั้นแล้ว เวลาที่เหลืออยู่นี้จึงเป็นเวลาที่มีค่าที่สุดใน การที่จะทำให้ตนเองมีความเข้าใจธรรมเพิ่มขึ้น ด้วยการฟังพระธรรมศึกษาพระธรรมต่อไป ซึ่งเป็นหนทางเดียวที่จะเป็นไปเพื่อการดับกิเลสทั้งหลาย มีความเห็นผิด เป็นต้น ได้ในที่สุด.

ธรรมเตือนใจ

“ธรรมด้าบัณฑิตทั้งหลาย ทำกุศลอยู่ คราวละน้อย ๆ ทุก ๆ ขณะ
ย่อมนำมลทิน คือ อกุศล ของตน ออกโดยลำดับทีเดียว”

(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท)

ขอเชิญศึกษาพระธรรมเพิ่มเติมได้ที่
มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา

www.dhammadhome.com

YouTube : dhammadhomelive

Facebook : ชมรมบ้านธัมมะ มศพ.

ทำอย่างไร ห่างไกลจาก พิษสุนัขบ้า

เป็นโรคติดต่อร้ายแรงชนิดหนึ่ง เกิดจากเชื้อไวรัสชื่อ เรบีส ไวรัส (Rabies) ทำให้เกิดโรคได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เช่น คน สุนัข แมว ลิง ชะนี กระรอก ค้างคาว ฯลฯ โรคนี้เมื่อเป็นแล้วจะทำให้มีอาการทางประสาท โดยเฉพาะระบบประสาทส่วนกลาง และถ้าเป็นแล้วเสียชีวิตทุกราย ในปัจจุบันยังไม่มียาอะไรที่จะรักษาโรคพิษสุนัขบ้าได้

อาการของคนที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า

ในระยะ ๒-๓ วันแรก อาจมีไข้ต่ำ ๆ ต่อไปจะมีอาการเจ็บคอ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย คันหรือปวดแสบปวดร้อนตรงบริเวณแผลที่ถูกกัด ทั้ง ๆ ที่แผลอาจหายเป็นปกติแล้ว ต่อไปจะมีอาการตื่นตัวง่าย กระสับกระส่าย ไม่ชอบแสงสว่าง ไม่ชอบลม และไม่ชอบเสียงดัง กลืนลำบาก แม้จะเป็นของเหลวหรือน้ำ เจ็บมากเวลากลืน เพราะการเกร็งตัวของกล้ามเนื้อที่ใช้ในการกลืน แต่ยังมีสติพูดจากรู้เรื่อง ต่อไปจะอะละอะมากขึ้น และสุดท้ายอาจมีอาการชักเป็นอัมพาต หมดสติ และเสียชีวิต เนื่องจากส่วนที่สำคัญของสมองถูกทำลายไปหมด

ทำอย่างไรเมื่อถูกสุนัขกัด และทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

๑. ล้างแผลทันทีด้วยน้ำสะอาด ฟอกด้วยสบู่ ๒-๓ ครั้ง แล้วทาแผลด้วยน้ำยาฟิวดีน (เบตาดีน) หรือแอลกอฮอล์ หรือทิงเจอร์ ไอโอดีน แล้วรีบไปปรึกษาแพทย์ทันที

๒. ถ้าสุนัขตายให้นำซากมาตรวจ ถ้าหากสุนัขไม่ตายให้ขังไว้ดูอาการ ๑๐ วัน ขณะเดียวกันให้รีบไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ส่วนการรักษาทางสมุนไพรหรือแพทย์แผนโบราณไม่สามารถป้องกันโรคได้ไม่ควรรอดูอาการสุนัข เพราะอาจสายเกินไปที่จะฉีดวัคซีน

๓. ในกรณีติดตามสัตว์ที่กัดไม่ได้ เช่น เป็นสัตว์ป่า สัตว์จรจัด สัตว์กัดแล้วหนีไป หรือจำสัตว์ที่กัดไม่ได้ จำเป็นต้องรับการฉีดวัคซีน

๔. ผู้ที่ต้องมารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าคือ มีบาดแผล ไม่ว่าจะเป็รอยขีดข่วนหรือมีเลือดไหล แผลถลอกหรือแผลลึก รวมทั้งผู้ที่ถูกสุนัขเลียที่หน้าตา ริมฝีปาก และผิวหนังที่มีแผลถลอก ส่วนในกรณีที่ถูกเลียผิวหนังที่ไม่มีแผลหรือเพียงแต่สัมผัสสุนัขไม่สามารถจะติดโรคได้

ใคร... อะไร... ที่ไหน...

นายกหาร้ายออก

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.อ.นิธิโรจน์ วรรณดิษณะสาร	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)	รอง ผอ.สชว.ปรมน.ทบ. (อัตรา พ.อ.)

นายกหาร้ายเข้า

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.ต.ชฎภูมิ ไกยสวน	นายทหารพลาธิการ รร.ม.ศม. (อัตรา พ.ต.)	หน.สปร.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๒	พ.ต.หญิง เจตสุดา ศรีไส	พยาบาล กพย.รพ.อ.ป.ร. (อัตรา พ.ต.)	นางพยาบาล รพ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๓	ร.อ.เอกโยธิน พิลา	ผบ.ร้อย.ป.ป.6 พัน.6 (อัตรา ร.อ.)	รกก.อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๔	ร.ท.จักรินทร์ บ้อมทอง	นายทหารซ่อมบำรุงเครื่องมือ มว.ชบร.ร้อย.ช.ชบร.สนาม (อัตรา ร.ท.)	นสกก.กรม นนร.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)
๕	ร.ท.หญิง ชนิศ รัตนสิน	นายทหารกระจายเสียง จส.สส. (อัตรา ร.ท.)	ประจำแผนก กกพ.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)

ปรับตำแหน่ง

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.ท.ชยพล บุญพลทัน	อจ.กรม นนร.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.หน.กรม นนร.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๒	พ.ท.ณรงค์ พุ่มมา	อจ.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.หน.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๓	พ.ท.ตริภักดิ์ เกิดสมบุญรัตน์	ประจำกอง สปร.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	ทก.สปร.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๔	พ.ท.รณฤทธิ์ โคตะโน	อจ.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.หน.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๕	พ.ท.หญิง วันทนา ปิยะพิสุทธิ์	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๖	พ.ท.หญิง วาสนา รุจิเสนีย์	ผศ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	ผศ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๗	พ.ท.หญิง สารินี ไกรสังเกตุ	ผศ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	ผศ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๘	พ.ท.หญิง ออมณี โรจนปิยาวงศ์	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๙	พ.ต.หญิง วิกานดา คงทน	นางพยาบาล รพ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	รอง ทก.รพ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๑๐	พ.ต.หญิง สุทธิวรรณ ยิ้มสมบุญ	ประจำกอง สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	ประจำห้องปฏิบัติการ สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)

ผู้ที่ได้รับรางวัล

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
๑	ร.อ.นวมินทร์ สวีระสุษัต์	รกก.อจ.กรม นนร.รร.จปร.	หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่า สบ. รุ่นที่ ๗๑ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๙๑๗ เป็นลำดับที่ ๑
๒	ร.อ.ธัชชาย ธนพิศุทธิวงศ์	รกก.อจ.สกศ.รร.จปร.	หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่า ช. รุ่นที่ ๖๑ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๗๓๒ เป็นลำดับที่ ๑
๓	ร.อ.หญิง อรรมภา สืบสาววงษ์	รกก.อจ.สกศ.รร.จปร.	หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่า สบ. รุ่นที่ ๗๑ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๘๖๙ เป็นลำดับที่ ๒
๔	ร.ท.ปวีริศ ไชยลาโก	รกก.อจ.กรม นนร.รร.จปร.	หลักสูตรชั้นนายร้อย เหล่า สบ. รุ่นที่ ๖๙ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๗๕ เป็นลำดับที่ ๒

